

DONDERDAG 23 OKTOBER 2008

VOORZITTER: LUISA MORGANTINI

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 10.00 uur geopend)

2. Ingekomen stukken: zie notulen

3. Zeepiraterij (ingediende ontwerpresolutie): zie notulen

4. Werkzaamheden van de Europese Ombudsman (2007) (debat)

De Voorzitter. – (IT) Aan de orde is het verslag (A6-0358/2008) van Dushana Zdravkova, namens de Commissie verzoekschriften, over het jaarverslag over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman in 2007 (2008/2158(INI)).

Dushana Zdravkova, rapporteur. – (BG) Dank u wel, mevrouw de Voorzitter, en hartelijk dank voor deze aankondiging. Gedurende de vele jaren dat ik als rechter werkte, heb ik altijd de orde in de rechtszaal bewaakt. Het is mij dan ook een grote eer, mevrouw de Voorzitter en mijnheer Diamandouros, dames en heren, om rapporteur te zijn voor het jaarverslag van de Ombudsman. De Ombudsman is in het Europese institutionele systeem degene die moet opkomen voor de rechten van de Europese burgers en wanbeheer moet bestrijden. Daarom wil ik de Europese Ombudsman, de heer Diamandouros, gelukwensen met zijn grote inzet en zijn deskundigheid, want wat hij doet is heel belangrijk voor gewone mensen. Zoals Jean Monnet zei, bouwen wij aan een Unie van mensen, niet aan samenwerking tussen staten.

Ik heb ook het genoegen gehad te werken aan een verslag dat de politieke fracties in het Europees Parlement verenigt in plaats van ze te verdelen. Het is duidelijk dat wij door de burgers van Europa in dit Parlement zijn gekozen om hun belangen te behartigen, en vanuit die overtuiging hebben wij ook compromissen gevonden die tegemoetkomen aan sommige door de andere politieke fracties ingediende amendementen. Deze voorstellen en het debat van vandaag zijn er het bewijs van dat het Europees Parlement dit belangrijke instrument ter bescherming van de Europese burgers heel serieus neemt. Ik wil ook graag van deze gelegenheid gebruik maken om mijn collega's in de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) en Europese Democraten, het secretariaat en al diegenen die hebben meegewerkt om dit verslag vollediger te maken, te bedanken.

Ik ben er stellig van overtuigd dat het aan de Europese Ombudsman te danken is dat burgers in gevallen van wanbeheer beter van hun rechten gebruik kunnen maken. Ook als de regels goed zijn, is het immers belangrijk dat ze op de juiste manier worden toegepast, zodat ze maximale bescherming bieden. Ik ben ervan overtuigd dat, zoals de Commissie de hoedster van de verdragen wordt genoemd, de Europese Ombudsman de belangrijkste voorvechter is van de correcte uitvoering van de communautaire wetgeving, zij het niet de enige. Ook het Europees Parlement, als de enige democratisch gekozen instelling, heeft tot taak de rechten van de burgers te waarborgen. Dat maakt het des te belangrijker dat het Parlement en de Ombudsman goed samenwerken.

Het verslag is ook belangrijk omdat wij, door de situatie door het jaar heen te analyseren, vooral lessen kunnen leren en de juiste beslissingen kunnen nemen voor de toekomst. Wij mogen niet vergeten dat achter iedere klacht, achter ieder cijfer in de statistieken, een mens staat die de juiste hulp en een oplossing voor zijn of haar probleem verwacht. Terwijl ik aan dit verslag werkte, realiseerde ik mij dat informatie hierbij van cruciaal belang is. Het verslag laat zien dat veel burgers die met wanbeheer te maken krijgen, nog niet goed weten hoe zij moeten opkomen voor de rechten die zij met de Europese Unie hebben gekregen. Een voorbeeld daarvan is het aantal niet-ontvankelijke klachten: 84 procent. Dit toont duidelijk aan dat de Ombudsman en de Europese instellingen samen in deze richting verder moeten werken en de Europese burgers zo moeten voorlichten dat zij hun rechten ten volle kunnen gebruiken. Daarom bevat het verslag ook een voorstel voor een gemeenschappelijke website voor het indienen van klachten bij alle instellingen, vergelijkbaar met de door de Ombudsman ontwikkelde interactieve leidraad. Hiermee worden burgers die

de vereiste gegevens hebben ingevoerd naar de betreffende instelling verwezen, waar zij vervolgens hun klacht rechtstreeks kunnen indienen. Hierdoor zal het aantal niet-ontvankelijke klachten afnemen.

Daarnaast heb ik mij ook afgevraagd welke garanties er zijn dat burgers en personen die permanent in de EU verblijven hun rechten kennen en er gebruik van maken, en of de hulp die zij krijgen toegankelijk, billijk, onpartijdig en doeltreffend is. Ik wil erop wijzen dat in meer dan 30 procent van de gevallen de Ombudsman niets kan doen. Naar mijn mening moet de Ombudsman altijd uitleggen waarom er bij een bepaalde klacht geen actie kan worden ondernomen, zodat dat voor de burgers duidelijk is.

Ik wil er ook op wijzen dat de ombudsmannen op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau een belangrijke rol spelen, en hun activiteiten moeten worden uitgebreid.

Tot slot verzoek ik u voor dit verslag te stemmen, omdat daarmee de constructieve samenwerking tussen de Europese Ombudsman en de instellingen en organen van de Europese Unie wordt bevorderd en de rol van de Ombudsman als extern controlemechanisme en bron van voortdurende verbetering van het Europese bestuur wordt bevestigd.

Dank u wel.

Nikiforos Diamandouros, Ombudsman. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik dank u voor deze gelegenheid om het Parlement toe te spreken over het jaarverslag van de Europese Ombudsman voor 2007. Ik wil ook de rapporteur, mevrouw Zdravkova, en de Commissie verzoekschriften bedanken voor hun uitstekende en constructieve verslag.

In mijn verslag wordt de voortgang opgetekend met betrekking tot de behandeling van klachten, de bevordering van goed bestuur en voorlichting over de rol van de Ombudsman. Het aantal ontvankelijke klachten is toegenomen, zowel in absolute als in relatieve termen, namelijk van 449 (12 procent van het totale aantal klachten) in 2006 naar 518 (16 procent) in 2007. We hebben daarom aan beide doelstellingen voldaan waarop het Parlement heeft gehamerd: het verhogen van het aantal ontvankelijke klachten en het verminderen van het aantal niet-ontvankelijke klachten.

De meest voorkomende gevallen van vermeend wanbestuur waarvan in de ontvankelijke klachten gewag wordt gemaakt, waren: gebrek aan transparantie, met inbegrip van weigering van informatie; oneerlijke behandeling of machtsmisbruik; procedurefouten; vermijdbare vertraging; discriminatie; nalatigheid; juridische dwaling, en niet-nakoming van verplichtingen. Er zijn 348 onderzoeken met een besluit afgesloten. Dat betekent een toename van 40 procent ten opzichte van 2006. In 95 onderzochte gevallen kon geen wanbeheer worden vastgesteld. Zo'n bevinding is niet altijd negatief voor de klager, aangezien deze er toch baat bij heeft dat de betrokken instelling volledige uitleg over haar optreden geeft. Ook al wordt geen wanbeheer vastgesteld, vind ik soms toch mogelijkheden om de kwaliteit van het bestuur van een instelling te verbeteren. In dergelijke gevallen wijs ik daarop in een aanvullende opmerking.

Veel van de door mij ingestelde onderzoeken leiden tot een positief resultaat waarmee zowel de klager als de aangeklaagde instelling tevreden is. 129 zaken werden door de instelling zelf tot tevredenheid van de klager geschikt. Dit is twee keer zoveel als het aantal in 2006 geschikte zaken, hetgeen aangeeft dat de instellingen en organen steeds meer bereid zijn om klachten bij de Ombudsman te zien als een mogelijkheid om gemaakte fouten te erkennen en recht te zetten.

Wanneer ik een geval van wanbeheer vaststel, probeer ik de zaak in der minne te schikken. In sommige gevallen is dit mogelijk doordat de instelling of het orgaan de klager een schadeloosstelling aanbiedt. Een dergelijk aanbod wordt altijd ex gratia gedaan, dat wil zeggen zonder dat wettelijke aansprakelijkheid wordt erkend en zonder dat er een wettelijk precedent wordt geschapen. Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is, sluit ik de zaak af met een kritische opmerking. Een kritische opmerking is ook op zijn plaats indien de betrokken instelling niet meer in staat is het wanbeheer ongedaan te maken. Een kritische opmerking bevestigt dat de klacht gerechtvaardigd is, en wijst de betrokken instelling dan wel het betrokken orgaan op haar of zijn fouten. Dergelijke kritiek is constructief bedoeld, om dergelijk wanbeheer in de toekomst te helpen voorkomen.

Het is belangrijk dat de instellingen en organen gevolg geven aan kritische opmerkingen en onverwijld maatregelen nemen om nog bestaande problemen op te lossen. Om het effect van mijn kritiek beter te kunnen controleren, heb ik opdracht gegeven voor een studie naar de maatregelen die de betrokken instellingen hebben getroffen naar aanleiding van de kritische en andere opmerkingen die ik in 2006 heb gemaakt. De bevindingen van dat onderzoek, die op mijn website zijn gepubliceerd en die naar alle betrokken organen

zijn gestuurd, zijn bedoeld als aanmoediging voor de Europese overheidsdiensten om hun werkwijze te verbeteren en de cultuur van dienstverlening aan de burgers verder te ontwikkelen.

In gevallen waarin het mogelijk is het wanbeheer ongedaan te maken, doe ik normaal gesproken een ontwerpaanbeveling aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan. Indien de instelling of het orgaan hierop niet afdoende reageert, kan ik een speciaal verslag aan het Europees Parlement zenden. Ik heb u één zo'n verslag gestuurd, waarin ik de Commissie bekritiseerde, omdat zij niet was ingegaan op een klacht inzake een inbreuk op de Europese arbeidstijdenrichtlijn. Ik ben verheugd over de steun die het Europees Parlement in dezen heeft betuigd in zijn resolutie van 3 september 2008, die gebaseerd was op een verslag van de heer De Rossa.

Dit jaar heb ik weer een aantal voorbeeldzaken opgenomen in mijn jaarverslag. Dit zijn zaken waarin instellingen of organen naar mijn mening op voorbeeldige wijze hebben gereageerd op door mij ingestelde onderzoeken. In het verslag worden zeven voorbeeldzaken voor het voetlicht gebracht. Vier daarvan betreffen de Commissie, één de Raad, één de Europese Centrale Bank en één het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart. Ik heb ook ditmaal alles in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de instellingen en organen van de EU in al hun activiteiten een burgergerichte aanpak volgen. Met dit doel voor ogen heb ik elke mogelijkheid aangegrepen om een minnelijke schikking te bereiken en heb ik meer initiatiefonderzoeken ingesteld om problemen op te sporen en optimale praktijken aan te moedigen.

Ik zou nu enkele andere activiteiten willen noemen die ik heb ontplooid om het publiek zo goed mogelijk van dienst te zijn. Ik ben mij blijven inzetten voor een betere voorlichting over de rechten die de burgers aan de EU-wetgeving ontleen, een voorlichting die met name via het Europees netwerk van ombudsmannen plaatsvindt. Dit netwerk, waarvan ook de Commissie verzoekschriften deel uitmaakt, werkt samen bij de afhandeling van zaken en bij de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken. Een van de doelen van dit netwerk is om de snelle overdracht van klachten naar de bevoegde ombudsman of een soortgelijk orgaan te vergemakkelijken. Waar mogelijk draag ik deze zaken rechtstreeks over of geef ik de klager een passend advies. In 2007 kon ik 867 klagers op deze manier van dienst zijn.

Een ander belangrijk initiatief dat naar verwachting in het komende kwartaal wordt gerealiseerd, is de ontwikkeling van een interactieve leidraad door mijn bureau. Deze leidraad helpt burgers te bepalen op welke wijze zij het best verhaal kunnen halen als ze een klacht hebben. Met de leidraad zou een groter aandeel van de klagers in staat moeten zijn zich direct te wenden tot de instantie die het meest geschikt is om hun klacht te behandelen. Klachten die voor mij niet-ontvankelijk zijn, kunnen dan sneller en doeltreffender worden afgehandeld. Mijn instelling kan zich dan beter van haar kerntaak kwijten: burgers helpen die ontevreden zijn over de manier waarop zij door de instellingen en organen van de EU worden behandeld.

De Ombudsman kan zijn werk niet alleen doen. Om voor een eerste klas bestuur te kunnen zorgen is een proactieve samenwerking met de instellingen en organen van de EU nodig. De toename van het aantal opgeloste zaken en minnelijke schikkingen is bemoedigend en wijst erop dat onze wederzijdse inspanningen ertoe bijdragen dat het vertrouwen van de burgers in de Unie wordt versterkt in een tijd waarin dit hard nodig is. Ik ben het Parlement bovendien erg dankbaar voor zijn steun en raad, zowel wat betreft de begrotingsmiddelen die u ter beschikking stelt aan mijn instelling als wat betreft de positieve betrekkingen met de Commissie verzoekschriften. Met uw blijvende steun zal ik mij inspannen om voort te bouwen op de resultaten van afgelopen jaar.

Aangezien dit de laatste keer in deze zittingsperiode van het Parlement is dat ik de eer heb om mijn jaarverslag aan dit Parlement te presenteren, zou ik tot slot blij willen geven van mijn grote waardering voor de nauwe samenwerking en de goede adviezen die mij in de afgelopen vierenhalf jaar van de kant van het Parlement en individuele leden ten beurt zijn gevallen.

(Applaus)

De Voorzitter. – (IT) U hebt helemaal gelijk. Dit Parlement heeft vertrouwen in de Ombudsman getoond.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, namens de Commissie en mijn collega, vicevoorzitter Wallström, wil ik mevrouw Zdravkova dank zeggen voor haar uitstekende werk. Wij zijn ingenomen met het verslag van de Commissie verzoekschriften over het jaarverslag over de activiteiten van de Europese Ombudsman in 2007.

Zoals u weet heeft deze Commissie zich sterk ingezet voor verbetering van het bestuur, en inderdaad boeken we op dit terrein vooruitgang. Dat valt af te lezen aan het jaarverslag van de Ombudsman en het verslag van de Commissie verzoekschriften.

In 2007 is het aantal gevallen verdubbeld waarin een instelling als gevolg van een klacht bij de Ombudsman een eind heeft gemaakt aan slechte bestuurspraktijken. Hieruit blijkt de bereidschap van de organen en instellingen – en zeker ook die van de Commissie – om klachten te zien als mogelijkheid om fouten recht te zetten en met de Ombudsman samen te werken in het algemeen belang.

Ook nam het aantal zaken toe waarin geen wanbeheer aan het licht werd gebracht. De Commissie is hierover verheugd, aangezien wij de instelling zijn waar de meeste van die klachten worden ingediend.

Ik wil tevens onderstrepen dat de Ombudsman in een toenemend aantal gevallen een minnelijke schikking heeft voorgesteld om geschillen op te lossen, en dat de Commissie zich in dezen over het algemeen coöperatief heeft opgesteld en, waar dit mogelijk bleek, graag op een dergelijk voorstel is ingegaan. In 2007 heeft de Ombudsman bij het Parlement slechts één speciaal verslag ingediend dat de Commissie betreft. De Ombudsman heeft hier zelf reeds op gewezen.

Ik wil u er evenwel aan herinneren dat dit speciale verslag betrekking heeft op de arbeidstijdenrichtlijn en dat u hierover pas een maand geleden met mijn collega Vladimir Špidla heeft gedebatteerd.

Tot slot wil ik op drie specifieke punten ingaan die zowel in uw verslag als in het jaarverslag van de Ombudsman zijn aangestipt. Punt één: inbreuken. Zoals u weet, heeft de Commissie haar besluitvormingsproces inzake inbreuken gereorganiseerd om de behandeling van dossiers te vergemakkelijken. Dit werd in de mededeling van 2007 getiteld “Een Europa van resultaten – toepassing van het gemeenschapsrecht” uit de doeken gedaan. We pakken de dossiers actiever aan en organiseren het werk op een manier die doeltreffender is voor de burger. Ook is er een communautair proefproject opgestart. Problemen moeten vaker en sneller worden opgelost.

Punt twee: de oproep aan alle instellingen en organen van de EU om een gemeenschappelijke aanpak aan te nemen met betrekking tot een code van goed administratief gedrag. Ik wil uw aandacht vestigen op het feit dat de Commissie in 2000 een eigen code van goed administratief gedrag heeft aangenomen. Deze code vormt nog steeds een modern en zeer effectief instrument dat zijn waarde in de praktijk heeft bewezen. Ik wil niet op de zaken vooruitlopen, maar ik geloof dat we voorlopig aan de code willen vasthouden.

Punt drie: het communicatiebeleid. Het idee van een voorlichtingscampagne om de Europese burgers te informeren over de functies en bevoegdheden van de Europese Ombudsman, wordt door de Commissie absoluut verwelkomd.

Alle instellingen, met inbegrip van de Commissie, hebben bovendien een eigen website, waar klachten en verzoeken kunnen worden ingediend. De Europa-website is de gezamenlijke website van alle EU-instellingen en bevat links naar alle andere instellingen van de EU, ook naar die van de Ombudsman. Zo worden de burgers eenvoudig en probleemloos naar de organen verwezen die hun grieven en klachten kunnen afhandelen. Het idee van een interactieve leidraad als hulpmiddel voor burgers om het meest geschikte forum voor de oplossing van hun problemen vast te stellen, verdient nadere aandacht.

We mogen in dit verband immers niet vergeten wie er centraal staat en voor wie we dit allemaal doen: de Europese burger.

Andreas Schwab, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Ombudsman, mijnheer de commissaris, beste collega's, om te beginnen wil ik mevrouw Zdravkova van harte feliciteren met haar verslag, dat – als ik het goed heb – haar eerste verslag is. Het vormt een uitstekende basis voor de beraadslaging en discussie over de resultaten van het werk dat u, mijnheer Diamandouros, in het afgelopen jaar heeft verricht.

Dit verslag sluit op een bepaalde manier ook aan op het verslag dat ik hier twee jaar geleden voor het Europees Parlement heb mogen opstellen. U heeft destijds een begin gemaakt met uw netwerk van nationale ombudsmannen en verzoekschriftencommissies, en zoals ik uit het verslag heb kunnen opmaken, is dit netwerk uitstekend aangekomen bij de Europese burgers, op wie uw werkzaamheden zijn gericht. Ook uw voorlichtingscampagne, die ertoe heeft geleid dat we inmiddels meer ontvankelijke klachten ontvangen, is een goed voorbeeld van het feit dat inspanningen om de burgers op de hoogte te brengen van hun rechten en hun mogelijkheden verhaal te halen, zeker de moeite waard zijn.

Ik ben ook uiterst verheugd dat in het verslag – net als in het verslag van uw voorganger Mavrommatis een aantal jaren terug – is vermeld dat de informele procedures, waarop u nu sterker de nadruk wilt leggen, goede resultaten opleveren, omdat daardoor minder tijd aan formaliteiten wordt besteed. Ik hoop dat u deze burgergerichte aanpak zult blijven hanteren.

Daarnaast heeft u in het afgelopen jaar in een aantal gevallen doortastendheid, maar ook fijngevoeligheid ten opzichte van de publiek opinie aan de dag gelegd – zowel wat betreft de arbeidstijdenrichtlijn als de interne organisatie van het Europees Parlement. Natuurlijk is het voor u niet altijd gemakkelijk om de juiste woorden te vinden, maar toch moeten zwakke punten op voorhand en met de nodige terughoudendheid door de Ombudsman aan het licht worden gebracht. Het gaat er uiteindelijk om dat we de Europese burgers gemeenschappelijk van dienst zijn. Mijnheer Diamandouros, u heeft daartoe in het afgelopen jaar een positieve bijdrage geleverd.

Proinsias De Rossa, *namens de PSE-Fractie*. – (GA) Mevrouw de Voorzitter, ik wil in de eerste plaats de rapporteur, mevrouw Zdravkova, bedanken voor haar werk met betrekking tot dit verslag. De dienst van de Ombudsman verbetert aanzienlijk. We hebben lang geklaagd over het feit dat er teveel klachten binnenkomen die niets van doen hebben met deze dienst. Vorig jaar is het aantal daarvan voor het eerst teruggelopen en ik feliciteer hem daarmee.

De interactieve leidraad van de Ombudsman is een creatieve oplossing voor burgers in hun zoektocht naar de juiste instantie voor hun klacht en ik denk dat het op grotere schaal gebruikt zou kunnen worden. Als we de burgers van de Europese Gemeenschap willen laten zien dat deze Unie er voor hen is, moeten we er zorg voor dragen dat hun problemen worden beantwoord en opgelost.

Marian Harkin, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, om te beginnen wil ik de rapporteur gelukwensen met het zeer uitvoerige verslag en ook de Ombudsman en zijn medewerkers feliciteren met de vele positieve stappen die zij in 2007 hebben genomen.

Ik vind het zeer bemoedigend dat de Ombudsman op zo veel verschillende niveaus werkzaam is: het gaat niet alleen om de behandeling van klachten, een centraal aspect van zijn werk, maar ook om de manier waarop besluiten en oplossingen tot stand komen. In een toenemend aantal gevallen is er sprake van minnelijke schikkingen, meer informele procedures, waarbij de betrekkingen met de instellingen dusdanig zijn dat steeds meer zaken snel kunnen worden opgelost. Dit is ware vooruitgang, waaraan we moeten blijven werken. Burgervriendelijke oplossingen zijn precies wat we nodig hebben.

Ik ben ook blij dat betere communicatie op alle niveaus een centraal punt op de agenda van de Ombudsman is. De goedkeuring van de Verklaring van het Europees netwerk van ombudsmannen en een sterkere samenwerking op dit gebied zijn van cruciaal belang, en we zien uit naar de start van de nieuwe website, die ook een interactieve leidraad als hulpmiddel voor burgers zal omvatten.

Hiermee kom ik tot mijn afsluitende opmerking, die de burgers betreft en betrekking heeft op het voorgestelde mondelinge amendement op paragraaf 23. Deze paragraaf luidt als volgt: “stelt voor dat de ombudsman maatregelen treft om het aantal klachten (in totaal 1 021) ten aanzien waarvan door hem geen enkele actie is ondernomen, te verminderen”. Het mondelinge amendement beoogt een wijziging van de bijzin “ten aanzien waarvan door hem geen enkele actie is ondernomen” in de formulering “waarbij geen actie mogelijk is”.

Vanuit het oogpunt van de Ombudsman is geen actie mogelijk; maar vanuit het oogpunt van de burger wordt er geen actie ondernomen – dat zijn twee heel verschillende perspectieven.

Daarom vraag ik: wordt die 1 021 burgers duidelijk gemaakt dat de Ombudsman geen actie kán ondernemen, krijgen zij hierover een duidelijke toelichting en zo mogelijk verdere adviezen, of is het zo dat er gewoonweg niets wordt ondernomen? Indien het eerste het geval is en de burgers een motivering krijgen, heb ik daar geen probleem mee en ben ik zeer tevreden. Indien echter het laatste het geval is en er niets wordt ondernomen, dan zullen de burgers gefrustreerd en boos zijn. Ik zou hierover graag opheldering willen krijgen.

Margrete Auken, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DA) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken voor het uitstekende verslag. Hier is prima werk verricht en we waren bijzonder verheugd over de grote bereidheid tot samenwerking. Ik wil ook de Ombudsman bedanken voor het uitstekende jaarverslag. De Ombudsman is een ongelooflijk belangrijke instelling voor de EU. Het werk van de Ombudsman toont aan dat de EU dicht bij de burgers staat dan zij volgens haar reputatie doet, en dat er naar kritiek wordt geluisterd. Het gaat gelukkig de goede kant op. Veel meer klachten dan voorheen worden naar tevredenheid van de

klager opgelost, doordat EU-instellingen zelf corrigerende maatregelen nemen naar aanleiding van klachten. Dit toont aan dat het EU-systeem begint te begrijpen hoe noodzakelijk het is om burgers zo goed mogelijk te dienen. Helaas zijn er ook instellingen die zich niet verbeteren in overeenstemming met de aanbevelingen. Het enige wat de Ombudsman in zo'n geval kan doen, is de kwestie voorleggen aan het Europees Parlement, en we kunnen hem er niet van beschuldigen deze mogelijkheid te misbruiken, aangezien in het verleden slechts één zaak aan de Commissie verzoekschriften is voorgelegd.

Wanneer een zaak aan ons in het Parlement wordt voorgelegd, moeten we duidelijk verklaren dat we in principe bereid zijn om naar het Hof van Justitie te gaan, als instellingen zich niet voegen naar de aanbevelingen van de Ombudsman. Op die manier kunnen we de Ombudsman het nodige gewicht en de nodige bevoegdheid binnen het systeem geven. Namens de Fractie van de Groenen/Vrij Europese Alliantie heb ik enkele amendementen ingediend, die uitsluitend beogen het concept van wanbestuur duidelijk te maken. Men moet die gevallen kunnen identificeren waarin de Ombudsman kan constateren dat een instelling of een EU-orgaan niet de voor dat orgaan geldende regels en principes naleeft en in die gevallen is er sprake van wanbestuur. Daarentegen is er geen sprake van wanbestuur, indien de Ombudsman alleen constateert dat er mogelijkheden voor verbeteringen zijn in de werkwijzen van een instelling. Mijn amendementen zijn bedoeld om dit onderscheid duidelijk te maken.

Tot slot wil ik nog een vraag stellen die overeenkomt met wat mevrouw Harkin ook al heeft opgemerkt, namelijk wat betreft het afwijzen van zaken. Wij zouden graag willen weten om welke redenen zaken worden afgewezen. Die redenen moeten expliciet worden vermeld en ik wil ook graag weten of ze duidelijk worden vermeld in de antwoorden aan klagers, aangezien het anders, zoals eerder is opgemerkt, wel erg frustrerend zou zijn.

Marcin Libicki, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Ombudsman, commissaris, allereerst zou ik mijn erkentelijkheid willen betuigen aan mevrouw Zdravkova voor haar uitstekende verslag. In dit document wordt niet alleen benadrukt dat de Ombudsman zeer goed werk levert, maar ook dat de samenwerking tussen de Ombudsman en het Europees Parlement, en met name de Commissie verzoekschriften, vlekkeloos verloopt. In zekere zin vertegenwoordigt deze commissie het Europees Parlement in de contacten met de Ombudsman.

Dit verslag is met eenparigheid van stemmen en zonder onthoudingen goedgekeurd. Dit wijst erop dat dit Parlement het standpunt van mevrouw Zdravkova over de voortreffelijke kwaliteit van het werk van de Ombudsman onderschrijft. De Ombudsman woont vaak de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften bij en verstrekt steeds gedetailleerde informatie over zijn werkzaamheden. Verder worden de bijeenkomsten van onze commissie ook altijd bijgewoond door een vertegenwoordiger van de Ombudsman, die hier vandaag aanwezig is. Ik zou hem hiervoor van harte willen bedanken omdat dit aantoont dat we elkaars werk op de voet volgen.

Op basis van het aantal klachten dat als ontvankelijk wordt beschouwd, kunnen de volgende conclusies worden getrokken. Ten eerste, mijnheer de Ombudsman, blijkt uit dit cijfer dat de Europese samenleving uw werk aandacht volgt en bijgevolg beter begrijpt welke klachten ze tot u kan richten. U hebt uw beleid en de criteria voor het ontvankelijk verklaren van klachten immers niet gewijzigd. U blijft altijd objectief en voert uw werk zodanig uit dat mensen het waarderen en steeds beter begrijpen. De Commissie verzoekschriften werkt nauw samen met het Hof van Justitie en met uw bureau, mijnheer de Ombudsman, om de Europese Unie en haar instellingen dichter bij de burgers te brengen. Dit is de sleutel tot uw succes. Wij willen u zeer hartelijk bedanken voor uw inspanningen. Onze dank gaat eveneens uit naar mevrouw Zdravkova voor haar verslag.

Dimitrios Papadimoulis, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, het verslag over de activiteiten van de Europese Ombudsman biedt ons de gelegenheid om vast te stellen hoe de burgers de werking van de instellingen van de Europese Unie zien, maar geeft ons ook praktische ideeën en voorbeelden van de manier waarop de instellingen van de Europese Unie hun werking kunnen verbeteren en de burgers beter van dienst kunnen zijn.

Ik wil eveneens mijn dank uitspreken aan de Europese Ombudsman, de heer Diamandouros, voor zijn uitstekende werk, en aan de rapporteur, mevrouw Zdravkova, voor haar zeer interessante verslag. Bij deze gelegenheid wil ik een aantal punten onderstrepen.

Ten eerste is het heel positief dat het aantal klachten dat de Ombudsman ontvangt, toeneemt. Dit is echter in tegenspraak met de zelfvoldoening van de Commissie die zegt dat zij haar administratie steeds verder

verbetert en zorgt voor meer transparantie. Ik zou de Commissie willen manen tot iets meer eerlijkheid en bescheidenheid.

Het is eveneens positief dat het aantal ontvankelijk verklaarde klachten is toegenomen en het optreden van de Europese Ombudsman efficiënter is geworden. De overgrote meerderheid van de klachten gaat echter over vraagstukken die niet onder zijn rechtstreekse bevoegdheden vallen. Een groot aantal burgers in de Europese Unie vraagt om meer transparantie en om goed bestuur van de kant van de Europese instellingen, maar ook meer algemeen bij de uitvoering van de communautaire wetgeving die helaas regelmatig als ontoereikend wordt ervaren. Daarom heeft het Europees Parlement er herhaaldelijk op aangedrongen dat alle instellingen en agentschappen van de Europese Unie de beschikking krijgen over de benodigde financiële en personele middelen om te verzekeren dat de burgers onmiddellijk serieus antwoord krijgen op hun klachten, vragen en verzoekschriften.

Bovendien is het onontbeerlijk dat de Europese Ombudsman samenwerkt met de ombudsmannen op nationaal, regionaal en lokaal niveau in de lidstaten. Ook is het noodzakelijk het begrip "wanbeheer" een ruimere, rekbaardere interpretatie te geven, opdat dit ook gevallen kan dekken waarin een bestuur bij de uitvoering van zijn taken blijkt geeft van slordigheid en onachtzaamheid jegens de burgers of van gebrek aan transparantie. Het is eveneens uitermate belangrijk dat de Ombudsman zich kan ontfemen over zaken die alle instellingen van de Europese Unie, ook de organen in het kader van de derde pijler, betreffen.

Tot slot verzoek ik nogmaals alle instellingen en agentschappen van de Europese Unie om een gemeenschappelijke aanpak af te spreken met betrekking tot een code van goed administratief gedrag. Het volstaat niet positieve dingen te zeggen over de Europese Ombudsman.....

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Nils Lundgren, namens de IND/DEM-Fractie. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, samen met Volvo en Ikea is de instelling die we de Ombudsman noemen de bekendste bijdrage van Zweden tot de internationale gemeenschap. Het is een erg belangrijke institutionele innovatie voor de democratie in het algemeen en de EU-instellingen in het bijzonder. Waarom? Omdat een ombudsman ervoor moet zorgen dat burgers hun rechten kunnen afdwingen in politieke en bureaucratische structuren die steeds complexer worden en daardoor ontransparant. Nergens in de democratische wereld is de complexiteit en het gebrek aan transparantie dominanter dan in de Byzantijnse machtsstructuur die de EU tot stand heeft gebracht en constant verder uitbouwt.

Het gebeurt slechts zelden dat ik enig enthousiasme voel voor de verslagen die in het Europees Parlement worden gepresenteerd. Wanneer ik al eens enthousiast ben, gaat het om verslagen over de interne markt of een of andere milieuaangelegenheid. Ook het verslag van mevrouw Zdravkova is één van de zeldzame uitzonderingen. Het beeld dat het verslag schetst, is dat de Ombudsman erg effectief werkt aan het versterken van individuele burgers tegenover de Byzantijnse hegemonie die zich uitbreidt. Ik denk aan informatie aan het grote publiek via een goed geactualiseerde website, informatiebladen, netwerken van nationale en regionale ombudsmannen, conferenties en met name vergaderingen en andere contacten met eurocraten in het systeem om de eurocraten in te laten zien dat zij er zijn voor de burgers en niet andersom.

Tezelfdertijd is het triest dat de Europese machtselite doorgaat met een Europees project dat de meeste burgers associëren met de negatieve kanten van Byzantium, de niet te overziene bureaucratie. In afwachting van een van het volk uitgaande reactie tegen deze ontwikkeling moeten wij in het Europees Parlement van de Ombudsman een sterkere instelling maken. Daarom zouden wij voor het verslag van mevrouw Zdravkova moeten stemmen en met name ingenomen moeten zijn met de eis dat de Ombudsman tijdens zijn onderzoeken volledige toegang heeft tot EU-documenten.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, het werk van de Ombudsman is in principe ongetwijfeld positief. Toch heeft u een blinde vlek, namelijk de administratie van het Europees Parlement. Zo kreeg een medewerker, Martin Ehrenhauser, in april 2007 van niemand minder dan de heer Eduardo Bugalho, die hier een van de secretarissen-generaal is, een vaste toezegging voor een baan. Vervolgens bemoeide secretaris-generaal Harald Rømer, die deze functie pas kort bekleedde, zich met de zaak, en plotseling was die formatieplaats er niet meer en werd de kandidaat aan het lijntje gehouden. Ik heb daar geen woorden voor.

Ik ben waarschijnlijk het enige lid van dit Parlement dat helemaal niet over een parlementaire medewerker beschikt. In plaats van daar iets aan te doen, negeert u de zaak. En zelf heeft u het over vertrouwen in de instellingen van de Europese Unie. Ik ben door 14 procent van alle Oostenrijkers gekozen en kan hier niet

onder dezelfde omstandigheden werken als bijna alle andere collega's. Dan mag het u niet verbazen dat de kritiek toeneemt en dat er uitgerekend in Oostenrijk een lawine van kritiek op de EU zoals die er feitelijk uitziet – niet op Europa – wordt uitgestort.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, in plaats van mij met de geschiedenis bezig te houden, wil ik mijn gelukwensen uitspreken aan de rapporteur voor haar uitstekende verslag en aan de Ombudsman voor zijn voordracht hier vandaag en zijn samenwerking met ons, en ook aan de commissaris voor zijn verklaring. Mag ik de Commissie in het bijzonder verzoeken consistent te zijn in haar behandeling van de burgers? Ik ben bezorgd over het feit dat in sommige gevallen waarin een burger een zaak aankaart bij de Commissie, de behoeften en rechten van de burger door de inmenging van de lidstaat op de achtergrond geraten, net alsof het slachtoffer in een rechtszaak door het Openbaar Ministerie wordt genegeerd. Ik zal u een voorbeeld geven.

Een van mijn kiezers heeft een klacht ingediend over de Ierse wetgeving inzake ruimtelijke ordening, zoals die op het platteland wordt toegepast. Het optreden van de Commissie in deze zaak was voorbeeldig wat betreft contacten en engagement. Naarmate de zaak vorderde, werd dat helaas steeds minder – volgens mij ten gunste van de lidstaat, en tot grote frustratie van de burger. Ik ken deze persoon, die eerst heel blij was, maar nu helemaal gefrustreerd is. Met andere woorden: de burger die met de informatie komt, de impuls geeft voor een onderzoek, wordt gaandeweg vergeten.

Toen u zich zojuist afvroeg, mijnheer de commissaris, wie er hier centraal staat, zei u dat dit de burger van de EU is. Ik ben daar niet zo zeker van.

Alexandra Dobolyi (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben enorm tevreden met het werk van de Ombudsman, waarvan hij in zijn jaarverslag en zijn voordracht verantwoording heeft afgelegd. De Europese Ombudsman is een essentieel onderdeel van de democratische structuur en werking van de Unie.

Het merendeel van de onderzoeken van de Ombudsman heeft betrekking op gebrek aan transparantie en weigering van informatie. Dit is een aspect van onze activiteiten waar we verbetering in moeten brengen als we in de ogen van de burgers geloofwaardiger willen worden. Het is belangrijk dat we het werk van de Ombudsman en dat van de Commissie verzoekschriften steunen. Zij behandelen allebei klachten en verzoekschriften van burgers over EU-kwesties die ons in staat stellen om gevallen van slecht bestuur op Europees niveau op te sporen en corrigerende maatregelen te treffen.

De zaken die bij de Ombudsman en de Commissie verzoekschriften worden aangekaart, worden steeds complexer, zodat de instellingen meer middelen ter beschikking moeten stellen om naar behoren te kunnen reageren op de problemen waarmee de burgers worden geconfronteerd. Als we hiertoe in staat zijn, zullen we ten minste een kleine bijdrage kunnen leveren aan de versterking van de geloofwaardigheid van en het vertrouwen in de Unie als geheel.

Metin Kazak (ALDE). - (BG) Dames en heren, het verslag 2007 van de Europese Ombudsman toont aan hoe nuttig de activiteiten van deze instelling als voorvechter van de rechten van burgers zijn wanneer die rechten zijn geschonden of dreigen te worden geschonden door de Europese instellingen. Het doet mij deugd dat het aantal ontvankelijke klachten is toegenomen, omdat dit bewijst dat de Europese burgers zich steeds meer bewust worden van de reële invloed van de Ombudsman. Ik ben van mening dat deze instelling de noodzakelijke financiële en personele middelen moet krijgen om haar taak doeltreffend en volledig te kunnen uitvoeren. Het Handvest van de grondrechten en de Europese Code van goed administratief gedrag zijn een voorbeeld en uitgangspunt voor de activiteiten van de publieke beschermer jegens de Europese instellingen van de beginselen van goed bestuur, zoals transparantie, verantwoordingsplicht, wettigheid en billijkheid, en dat moeten zij ook blijven.

In dit verband moeten wij ervoor zorgen dat er meer door de Ombudsman georganiseerde voorlichtingscampagnes komen zodat de burgers zich beter bewust worden van hun rechten en van de bevoegdheden van de Ombudsman om voor die rechten op te komen. Ook moet meer worden samengewerkt met de nationale ombudsmannen op het punt van de uitwisseling van goede praktijken. De invoering van een interactieve leidraad is een nuttig initiatief, maar een openbaar online klachtenregister zou goed zijn voor de transparantie en voor het vertrouwen onder de burgers.

Ryszard Czarnecki (UEN). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, blijkbaar beschouwen sommige EU-burgers de Europese Ombudsman als een soort god van wie ze verlangen dat hij kwesties oplost en problemen aanpakt die duidelijk buiten zijn bevoegdheid vallen. Dit komt tot uiting in het feit dat de Ombudsman om procedurele redenen slechts een zesde van alle ontvangen klachten in overweging kan nemen. We moeten hieruit besluiten

dat de Europese burgers er absoluut geen idee van hebben wat de functie en de opdracht van de Europese Ombudsman zijn en hoe ver zijn actieterrein reikt. Dit is niet de schuld van de burgers van de EU-lidstaten, maar van de instellingen van de Europese Unie die er niet in geslaagd zijn het publieke in de lidstaten naar behoren te informeren over de bevoegdheden van de Ombudsman. Wanneer hier geen verandering in komt, zullen de burgers van de lidstaten brieven naar de Ombudsman blijven schrijven en vervolgens verbaasd zijn dat hij niet in staat is om tussenbeide te komen. Het feit dat meer dan duizend aan de Ombudsman gerichte klachten niet zijn onderzocht en dat bijgevolg in deze kwesties geen enkele maatregel is genomen, is ook reden tot bezorgdheid. Dit aspect wordt eveneens aan de orde gesteld in het verslag.

Frank Vanhecke (NI). - Voorzitter, het verslag van de Commissie verzoekschriften is ten gronde zeer opbouwend en zeer positief over het werk van de Europese Ombudsman en ik kan mij daar persoonlijk ook wel grotendeels bij aansluiten. Ik maak echter van de gelegenheid die mij wordt geboden, gebruik om de aandacht van de Ombudsman te vragen voor de systematische wijze waarop het Europees Parlement zelf, en de Commissie eigenlijk nog veel meer, een aantal zeer duidelijke rechtsregels negeert en overtreedt en voor een aantal zaken aan verdoken en dus, wel beschouwd, ondemocratische besluitvorming doet.

Meer specifiek denk ik dat de Europese Ombudsman in zijn verslag van volgend jaar bijzondere aandacht zou moeten besteden, en ik vraag dat hij dat ook doet, aan de wijze waarop de verwerping van het Verdrag van Lissabon als gevolg van een democratische volksraadpleging in Ierland, waardoor dat Verdrag dus juridisch van nul en generlei waarde meer is, in teksten en in besluitvorming opzettelijk en herhaaldelijk door alle Europese instellingen wordt genegeerd. Ik hoop dat de Ombudsman bereid is deze taak op zich te nemen en daarmee ...

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de Ombudsman is een onafhankelijk orgaan, een instrument van controle op het bestuur van de Europese Unie. Het feit dat het aantal ontvankelijk verklaarde klachten dat bij de Ombudsman in 2007 is binnengekomen, is gestegen en tegelijkertijd het aantal niet ontvankelijk verklaarde klachten in 2007 is gedaald ten opzichte van dat in 2006, bewijst dat de Europese burgers geleidelijk aan de bevoegdheden van dit orgaan beginnen te begrijpen.

Ook ik juich de inspanningen toe die de heer Diamandouros in de jaren waarin hij deze positie bekleedt, heeft ondernomen om de kwaliteit van de informatie die de burgers wordt verstrekt over hun rechten in het kader van de communautaire wetgeving te verbeteren. Ook collega Zdravkova verdient onze hartelijke gelukwensen. Dit was haar eerste verslag in onze commissie en zij is erin geslaagd een goede samenwerking tot stand te brengen en unanieme instemming te verkrijgen. Het Europees netwerk van ombudsmannen, waaraan trouwens ook de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement deelneemt, bestaat uit 90 kantoren in 31 landen. Dus ook op dat niveau is de samenwerking van de kant van zowel het netwerk als de Europese Ombudsman zeer kostbaar om het doel van een zo snel mogelijke doorverwijzing van de klachten naar de bevoegde ombudsman of de bevoegde instantie te bereiken.

Tot slot moeten het Parlement en de Commissie verzoekschriften helpen bij de verwezenlijking van het tweevoudige doel van de Ombudsman: de bevordering van goed bestuur door de instellingen en de versterking van de communicatie-inspanningen richting burgers. Ik dank u.

Michael Cashman (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik zou de Ombudsman willen zeggen dat dit een zeer interessant debat is: van Hans-Peter Martin kreeg hij een veeg uit de pan, door een andere spreker werd hij als god verheerlijkt. Volgens mij toont dit aan dat hij zich min of meer naar behoren van zijn taak kwijt.

Ombudsman, het Parlement maakt het u niet altijd makkelijk als het u vraagt een oordeel te vellen over door ons genomen beslissingen en het optreden van dit Parlement. Ik zie dat ik Hans-Peter Martin op stang heb weten te jagen – geweldig! Maar ik zou u willen zeggen, mijnheer de Ombudsman, dat u uw werk altijd op een constructieve manier doet en daarbij absoluut binnen uw bevoegdheden blijft. De reden dat uw werklast is toegenomen, is waarschijnlijk dat u uw werk en uw bureau op zo'n doeltreffende manier onder de aandacht heeft weten te brengen, waarvoor mijn felicitaties.

Rest mij te zeggen dat dit een uitstekend verslag is. Ik zie uit naar de bijdragen van andere collega's, maar het doet ook mij plezier met u samen te werken, niet in de laatste plaats wat betreft de toegang tot documenten, maar ook als vicevoorzitter van de Commissie verzoekschriften.

(Applaus)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Mevrouw de Voorzitter, mijn dank gaat uit naar de Ombudsman en zijn hele bureau voor het verdienstelijke werk dat zij hebben gedaan voor het bevorderen van goed bestuur en transparantie.

Het is zeer belangrijk voor onze burgers dat wanneer er sprake is van een misstand, zij een klacht daarover kunnen indienen en er zeker van kunnen zijn dat de zaak op juiste wijze en grondig wordt afgehandeld, en dat gebeurt. Ik wil de Ombudsman ook bedanken voor zijn strijd, soms een beetje tegen windmolens, voor meer transparantie in de administratie van de Europese Unie. Wij weten dat er op dit gebied nog heel veel moet gebeuren. Er wordt weinig vooruitgang geboekt, maar laten wij blij zijn met elke kleine stap en laten wij onze hoofden blijven stoten...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Simon Busuttil (PPE-DE). - (MT) Dank u, mevrouw de Voorzitter. Ik wil tevens de rapporteur, mevrouw Zdravkova, bedanken en ook de Ombudsman voor het al harde werk dat hij heeft verricht. Ik denk dat hetgeen wat ons bindt in dit debat eenvoudig is, namelijk de verdediging van onze burgers. We zijn het er allemaal over eens dat we moeten waken over de rechten van onze burgers, dat we een schild vormen voor ze en dat ze zich niet in de steek gelaten voelen wanneer ze te maken krijgen met oneerlijke overheidsinstanties en onrechtvaardige, bureaucratische procedures. Integendeel, ze moeten vertrouwen hebben in het feit dat wij achter ze staan. Laten we daarom, aangezien dit de gemeenschappelijke waarden zijn die ons binden, onze samenwerking voortzetten. Op momenten als deze, wanneer onze burgers zich niet echt verbonden voelen met de Europese Unie, is het van wezenlijk belang dat de Ombudsman, de Commissie en de Commissie verzoekschriften stap voor stap het vertrouwen van de consumenten in de Europese Unie opbouwen. Laten we onze samenwerking voortzetten om aan te tonen dat we dit vertrouwen meer dan waard zijn.

Maria Matsouka (PSE). - (EL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Ombudsman, ik heb nota genomen van de woorden van de rapporteur die zei steun te geven aan de rol van de Ombudsman, die een belangrijke bron is voor de continue verbetering van het Europees bestuur.

Hoe meer burgers geïnformeerd zijn over de instelling van de Ombudsman des te beter Europa zal zijn. Dan zal Europa er niet voor terugschrikken om zijn tekortkomingen aan te pakken en te verbeteren. Daarom is het ook zo belangrijk dat de Code van goed administratief gedrag door alle instellingen en agentschappen wordt toegepast en daarom is ook een brede invulling van het begrip "wanbeheer" bijzonder nuttig. Wij hebben het alsmaar over actieve burgers, maar is het dan niet onaanvaardbaar dat als deze burgers een beroep doen op de instellingen van de Unie om hun rechten af te dwingen, wij niet in staat zijn een elementair antwoord te geven op hun zorgen of, wat nog erger is, niet in staat zijn de fundamentele waarden van de Unie veilig te stellen?

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, ondanks de algemene stijging van het aantal ontvankelijke klachten dat de Ombudsman in 2007 heeft ontvangen, zijn 17 procent meer onderzoeken geopend dan in het jaar voordien. In dit verband moet worden benadrukt dat het aantal niet-ontvankelijke klachten in vergelijking met 2006 spectaculair is gedaald. Dit wijst erop dat de indieners van klachten beter op de hoogte zijn van de bevoegdheden van de Ombudsman.

Uit het verslag blijkt dat de Ombudsman zijn bevoegdheden het afgelopen jaar op actieve en evenwichtige wijze heeft uitgeoefend. Dit geldt zowel voor het onderzoeken van klachten als voor het onderhouden van constructieve betrekkingen met de instellingen en organen van de Europese Unie en voor zijn inspanningen om de burgers bewust te maken van hun rechten. Er moet echter nog veel werk worden verricht om te garanderen dat de burgers snelle en zinvolle antwoorden krijgen op hun vragen, klachten en verzoekschriften. In eerste instantie moeten de oorzaken van de klachten worden aangepakt. Hiervoor dienen zowel de transparantie van het besluitvormingsproces als de werking van de administratie van de Europese Unie aanzienlijk te worden verbeterd. Dit zijn immers de aspecten waarop de meeste klachten van de Europese burgers betrekking hebben.

Inés Ayala Sender (PSE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik onderschrijf de gelukwensen aan mevrouw Zdravkova vanwege haar uitstekende verslag, en ik vind dat we ons allemaal, natuurlijk ook de Europese Ombudsman, de heer Diamandouros, gelukkig mogen prijzen met de vooruitgang en de verbeteringen die zijn werk te zien geven.

Ik zou enkele van de meest aansprekende verbeteringen willen benadrukken, zoals die op het gebied van het Europese vervoer, met name de verbetering van de informatie over passagiersrechten, en de vervanging van een omstreden beslissing door het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart.

De op eigen initiatief ingestelde onderzoeken lijken me bijzonder positief, onder meer omdat ze gericht waren op de kwestie van de betalingen door de Commissie, en op de non-discriminatie van mensen met een handicap.

Wij zouden willen dat die verzameling *knowhow*, goede praktijken en voorbeelden van goed bestuurlijk gedrag wordt opgenomen in de door het Parlement ondersteunde campagne.

Om af te sluiten zou ik de aandacht willen vestigen op de bijeenkomst van de zesde werkgroep van het Europees netwerk van ombudsmannen, waaraan voor de eerste keer werd deelgenomen door ombudsmannen uit de regio's. Dan nog wil ik melding maken van de prachtige verklaring van het Europees netwerk van ombudsmannen, waarvan ik het gebruik warm aanbeveel aan zowel Europese Ombudsman, de heer Diamandouros, als aan ons allemaal.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) De Europese Ombudsman is een heel bijzondere instelling, iets wat voor de burgers in de landen die bij laatste twee uitbreidingsgolven tot de Europese Unie zijn toegelaten volkomen nieuw is. Deze instelling moet echter wel actiever onder de aandacht van de burgers worden gebracht, met heel duidelijke informatie over wat de Europese Ombudsman wel en niet kan. Wij vinden ook dat het aantal onderzoeken op eigen initiatief wel groter zou mogen zijn. Als de organisatie niet voldoende eigen personeel heeft, bevelen wij aan de hulp in te roepen van vrijwilligers, in het bijzonder vrijwilligers uit de landen van de laatste paar uitbreidingsgolven, met inbegrip van leden van het Europees Parlement, in een poging het werk van de Europese Ombudsman meer bekendheid te geven.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, de kloof tussen de Europese Unie en de burgers is te groot geworden. We moeten ervoor zorgen dat hij weer kleiner wordt.

In dit verband heeft de Ombudsman een belangrijke functie. Vooral wanneer en waar hij zijn werk goed doet. Het is belangrijk dat we op het engagement en het inzicht van de Ombudsman kunnen rekenen. Het is belangrijk dat we niet al te hoge verwachtingen wekken, waaraan niemand kan voldoen.

Het is echter ook belangrijk om overal waar zich bij de Europese instellingen misstanden hebben voorgedaan, deze aan te pakken en in deze gevallen zoveel mogelijk naar redelijke oplossingen te zoeken, die de burger dan zeker tevreden zullen stellen.

In de praktijk is tot dusver gebleken dat de Ombudsman zijn werk serieus en goed doet. Wij hebben goede hoop dat hij dit ook in de toekomst zal doen, en wij danken hem en de rapporteur voor dit verslag.

Silvia Adriana Țicău (PSE). - (RO) Ik wil de rapporteur gelukwensen en het grote belang van de Europese Ombudsman onderstrepen. In het bijzonder wil ik de positieve gevolgen noemen van zijn aanbevelingen met betrekking tot het gebruik van de talen van de nieuwe lidstaten bij het door het Europees Bureau voor personeelsselectie beheerde werving- en selectieproces. Ook wil ik wijzen op het belang voor de interne markt van de aanbeveling van de Ombudsman waarbij de Commissie werd verzocht in de toekomst geen ongerechtvaardigde beperkingen op te leggen met betrekking tot de officiële talen die mogen worden gebruikt bij het indienen van offertes in het kader van aanbestedingen.

Gezien het belang van de bescherming van persoonsgegevens, ben ik ingenomen met de samenwerking tussen de Europees toezichthouder voor gegevensbescherming en de Europese Ombudsman. In dat verband wil ik slechts wijzen op de communautaire regelgeving inzake de registratie van persoonsgegevens van passagiers van internationale vluchten. Dit soort samenwerking zal in de toekomst steeds belangrijker worden. Ik ben ook blij met de oplossing van de SOLVIT-zaak waardoor een Bulgaarse arts een certificaat heeft gekregen, waardoor hij zijn beroep kan uitoefenen in Frankrijk en...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Alessandro Battilocchio (PSE). - (IT) Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, mijn complimenten aan de rapporteur. Op basis van de gegevens uit het verslag en op basis van mijn persoonlijke ervaring wil ik als lid van de Commissie verzoekschriften zowel mijn dank uitspreken als een oproep doen. Mijn dank spreek ik uit voor de onmiskenbare voortgang in vergelijking met het voorgaande jaar. Er heeft een stijging plaatsgevonden van ontvankelijke klachten van 449 naar 518, dat is een stijging van 12% naar 16% van het totaal aantal klachten. Daarnaast zijn er ook meer onderzoeken uitgevoerd. Ik denk dat we hiermee op de goede weg zijn.

Niettemin, en hier kom ik bij mijn oproep, moeten de inspanningen op het gebied van communicatie worden versterkt. Laat ons samen zoeken naar de meest doelmatige manier om te verzekeren dat de burgers goed

geïnformeerd worden over de figuur en de rol van de Europese Ombudsman. Initiatieven kunnen hierbij wellicht het best gelanceerd worden vanuit onze scholen. Op dit gebied zijn dit jaar veelbelovende projecten gestart die nu moeten worden geïmplementeerd en verder gedragen. Op deze manier zullen de cijfers, die nu al goed zijn, stellig verder verbeteren.

Nikiforos Diamandouros, Ombudsman. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we hebben heel weinig tijd, omdat u over zes of zeven minuten moet gaan stemmen. Daarom verontschuldigd ik mij bij alle sprekers. Ik wil alle leden van het Parlement danken die zo vriendelijk waren om zich gunstig over mijn verslag uit te laten, en ik zou hier – als u mij dat toestaat – slechts op een paar specifieke gevallen willen ingaan.

Ik zou kort mijn dank willen uitspreken aan mevrouw Jäättteenmäki en mijnheer Schwab voor de bijzondere steun die ik van hen heb ondervonden en voor het pleidooi dat zij hebben gehouden voor de vergroting van de transparantie door de inspanningen van de Ombudsman. Dit is iets waar ik mij voor blijf inzetten, en ik beloof u mijn inspanningen daartoe te verdubbelen, met ondersteuning van dit Parlement. Ik heb daarvoor uw steun nodig, en ik verzoek u mij die steun te verlenen.

Mijnheer Martin, ik zou u graag persoonlijk willen ontmoeten om de gelegenheid te krijgen deze zaak aan te horen en erop te reageren. Ik wil mijnheer Cashman en mijnheer Busuttil danken voor hun opmerkingen en aanmoedigingen. Ik wil ook de leden danken die zich zeer gunstig hebben uitgelaten over de acties van de Ombudsman ter versterking van de activiteiten en rechten van de burgers in de nieuwe lidstaten, die nog meer vertrouwd moeten worden gemaakt met de praktijken van de Ombudsman en de Unie.

Nu zou ik concreet willen ingaan op de vragen van mevrouw Harkin, mevrouw Auken en de heer Czarnecki met betrekking tot de zaken die niet in behandeling zijn genomen. Om misverstanden te voorkomen wil ik benadrukken dat elke zaak die bij ons wordt ingediend, wel degelijk wordt afgehandeld. Er is geen enkel geval waarin wij niet hebben geantwoord. Er is geen enkel geval waarin we de klager niet hebben teruggeschreven. We hebben de klager dan schriftelijk meegedeeld waarom de Europese Ombudsman zijn klacht niet verder kan onderzoeken. De 1 021 zaken “waarbij geen actie mogelijk is”, zijn gevallen waarin we de klager niet kunnen helpen door een grondig onderzoek in te stellen, door de zaak over te dragen of door nuttige adviezen te geven. Ik ben deze gevallen nagegaan en kan u daarover het volgende berichten. In een derde van al deze gevallen had de klager reeds contact opgenomen met de instantie die bevoegd is om de klacht in behandeling te nemen, zoals een nationale ombudsman of de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement. 20 procent van de zaken was reeds bij een rechtbank aanhangig gemaakt, zodat ik ze niet in behandeling kon nemen. In 17 procent van de gevallen bleek er geen bevoegde instantie te bestaan die de zaak in behandeling kon nemen. In 13 procent van de gevallen had ik alleen het advies kunnen geven een advocaat in de arm te nemen, maar de klagers hadden dat al gedaan.

Ik heb dus geprobeerd om aan al deze gevallen aandacht te besteden. Ik wil u ervan verzekeren dat er nooit een geval is geweest waarin de Ombudsman niet heeft teruggeschreven, een toelichting heeft gegeven en schriftelijke informatie heeft verstrekt. Ik hoop dat uw vragen hiermee zijn beantwoord.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil nogmaals mijn steun uitspreken voor het verslag van mevrouw Zdravkova en de Ombudsman danken voor de samenwerking. Wat de concrete zaken betreft die hier zijn genoemd, zullen we aanvullende informatie verstrekken. Het is waar dat in gevallen waarin wij een klacht in behandeling nemen, de klagers niet altijd volledig tevreden zijn met de voorgestelde oplossing. De Commissie probeert echter elke zaak op een constructieve manier aan te pakken, en we zullen dit ook blijven doen.

Dushana Zdravkova, rapporteur. – (BG) Ik wil graag van deze gelegenheid gebruik maken om alle sprekers nog eens te bedanken voor hun vriendelijke woorden over mijn verslag en mijn werk en het werk van de heer Diamandouros. Dit is een nuttig, en bovenal constructief debat geweest, en ik weet zeker dat dit voor de heer Diamandouros een stimulans zal zijn om zich nog sterker in te spannen voor een nauwere samenwerking met de instellingen. Het zal vooral ook bijdragen tot een betere communicatie met onze Europese burgers. Ik zie dat er veel bezoekers in de zaal aanwezig zijn, en ik hoop dat zij dit debat als nuttig en vooral ook als relevant hebben ervaren.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik de Ombudsman danken voor zijn uitnodiging tot een gesprek. Ik neem de uitnodiging graag aan.

Inderdaad heb ik nu het woord gevraagd omdat de heer Cashman aantijgingen en veronderstellingen heeft geuit die ik ten stelligste van de hand wijs. Die uitingen tonen alleen maar aan hoe nerveus men wordt, als het om transparantie gaat.

Maar u, mijnheer de Ombudsman, maakt zich sterk voor meer transparantie! Ik kan u slechts aanmoedigen om door te zetten, ook op het terrein van de reiskosten en dergelijke, waar de meerderheid van het Parlement u probeert te dwarsbomen. Volgens mij bent u op de goede weg, mijnheer de Ombudsman!

De Voorzitter. – (IT) Het debat is gesloten.

De stemming vindt vandaag om 11.00 uur plaats.

(De vergadering wordt om 11.05 uur onderbroken en om 11.10 uur hervat)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

5. Mededelingen van de Voorzitter

De Voorzitter. – (DE) Beste collega's, twintig jaar geleden, in 1988, heeft het Europees Parlement de "Sacharovprijs voor de vrijheid van denken" in het leven geroepen, die we sedertdien jaarlijks uitreiken.

In de loop van deze twintig jaar hebben we deze prijs toegekend aan bijzondere persoonlijkheden of organisaties die zich vaak met gevaar voor eigen leven inzetten voor de mensenrechten en fundamentele vrijheden, die in hun eigen land of wereldwijd tegen onverdraagzaamheid, fanatisme en onderdrukking strijden. De eerste winnaar van de Sacharovprijs was Nelson Mandela, die ik volgende week, in het kader van een uitnodiging om een toespraak te houden voor het pan-Afrikaanse parlement, in Johannesburg zal ontmoeten.

Dit jaar heeft de Conferentie van voorzitters besloten de Sacharovprijs 2008 "namens de gesmoorde stemmen van China en Tibet", zoals de formulering in het ontwerpbesluit van de Commissie buitenlandse zaken luidt, aan Hu Jia te verlenen.

(Applaus)

Hu Jia, geboren op 25 juli 1973 in Peking, is een van de meest vurige verdedigers van de mensenrechten in de Volksrepubliek China. Deze overtuigde en geëngageerde activist is aangeklaagd vanwege zijn inzet voor het milieu, zijn strijd tegen de gevaren van aids en hiv en voor de naleving van de mensenrechten.

Op 27 december 2007 werd Hu Jia op beschuldiging van opruiing tot ondermijning van het openbaar gezag onder huisarrest geplaatst. Op 3 april 2008 werd hij tot een gevangenisstraf van drieënhalf jaar veroordeeld.

In de eenzaamheid van zijn cel vecht Hu Jia thans alleen tegen zijn ziekte. Hij lijdt aan levercirrose, maar voor zover wij weten wordt hem regelmatige medische zorg onthouden.

De willekeurige arrestatie en veroordeling van Hu Jia heeft tal van reacties uit de hele wereld opgeroepen. Met de verlening van de Sacharovprijs aan Hu Jia uit het Europees Parlement nadrukkelijk en beslist zijn waardering voor de dagelijkse inspanningen van alle verdedigers van de mensenrechten in China in hun strijd voor de vrijheid.

(Applaus)

Beste collega's! Ik heb nog een andere korte verklaring. Morgen, op 24 oktober, vieren we het 63-jarig bestaan van de Verenigde Naties. Bij deze gelegenheid wil ik op de nauwe, geëngageerde en succesvolle samenwerking tussen de Europese Unie, het Europees Parlement en de verschillende programma's en organen van de Verenigde Naties wijzen.

Pas kort geleden werd in het kader van de publicatie onder de titel "Improving Lives", die u allen heeft ontvangen, een balans opgemaakt van de samenwerking in het verleden. In de afgelopen weken hebben we wereldwijd een moeilijke tijd doorgemaakt, vooral in verband met de financiële crisis en haar drastische gevolgen voor de mondiale economie.

Juist in dit verband zijn de waarden waarop de Europese Unie is gegrondvest – multilaterale dialoog en solidariteit – van groot belang. Dit geldt eveneens voor onze inzet en verantwoordelijkheid met betrekking tot de ontwikkelingslanden. Ook de internationale conferentie over ontwikkelingsfinanciering, die in november plaatsvindt, zal in dit opzicht een doorslaggevende rol spelen. De grote uitdagingen waarmee we worden geconfronteerd, mogen ons niet blind maken voor de belangen van de ontwikkelingslanden!

6. Stemmingen

De Voorzitter. – (DE) Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

6.1. Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie - Begroting 2009 (stemming)

– *Vóór de stemming*

Jutta Haug, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de verklaring gaat net als in voorgaande jaren – voor de stemming moet hier een aantal technische aanpassingen worden meegedeeld. Ik weet dat dit voor mijn collega's niet bijster interessant is, maar het moet gewoon in de notulen staan.

Ten eerste: zoals reeds in de stemlijst is aangegeven, heeft de stemming over amendement 783 op begrotingslijn 22 02 04 02 alleen betrekking op betalingskredieten.

Ten tweede: de toelichtingen bij *Global Energy Assessment* horen niet bij begrotingslijn 08 03 01, waaraan ze per abuis zijn toegevoegd, maar bij begrotingslijn 08 05 01. Daarom wordt bij amendement 936 op begrotingslijn 08 03 01 niet over de toelichtingen bij *Global Energy Assessment* gestemd. Deze toelichtingen worden in plaats daarvan opgenomen in amendement 938 op begrotingslijn 08 05 01.

Uw enthousiasme is u aan te zien!

Ten derde: de heropneming van de middelen die in het voorontwerp van begroting waren toegewezen aan de decentrale agentschappen met hun titels in de begrotingslijnen 1 en 2, strekt zich natuurlijk ook uit tot de personeelsformatie. Dit geldt voor het Europees Geneesmiddelenbureau, het Europees Agentschap voor chemische stoffen, het Europees Agentschap voor de veiligheid van de luchtvaart, het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid, het Europees Spoorwegbureau, het Europees Milieuagentschap, het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding, de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid, het Communautair Bureau voor visserijcontrole en het Communautair Bureau voor plantenrassen. De personeelsformaties van deze agentschappen zijn niet expliciet vermeld in de documenten met de amendementen.

Ten vierde: op aanwijzing van de Juridische Dienst moet een toelichting bij bepaalde begrotingslijnen licht worden gewijzigd. Het gaat om de zin die begint met de woorden “De Commissie zal” en eindigt met de woorden “voor wat betreft het gebruik van communautaire fondsen”, in de volgende amendementen: amendement 994 op lijn 19 04 01, amendement 1011 op lijn 21 02 01, amendement 1015 op lijn 21 03 01, amendement 1016 op lijn 21 04 01, amendement 1026 op lijn 23 02 01 en amendement 785 op lijn 23 02 02. De correcte versie van deze verklaring is opgenomen in de stemlijst.

Ten vijfde: tot slot is vanwege een technisch probleem begrotingslijn 19 06 06 met de titel “Consulaire samenwerking” niet opgenomen in de amendementen, hoewel hij was opgenomen in de nota van wijzigingen nr. 1/2009. Deze nieuwe begrotingslijn wordt daarom met een p.m.-vermelding toegevoegd.

Als geen van mijn collega's bezwaar aantekent tegen de punten die ik hier heb meegedeeld, zal de zittingsdienst alle punten zo opnemen zoals we ze hebben goedgekeurd.

De Voorzitter. – (DE) Mevrouw Haug, daar wij veel vertrouwen in u hebben, kunnen we hier nu over gaan stemmen.

(Het Parlement keurt het voorstel van de rapporteur goed)

– *Vóór de stemming over amendement 111*

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, volgens mij hebben wij niet gestemd over het tweede deel van 106. Kunt u dit alstublieft nagaan?

De Voorzitter. – (DE) Jawel hoor, dit is gebeurd mevrouw Guy-Quint. De heer Dunstan heeft mij net verteld dat het eerste deel inmiddels voorbij is en dat we al over het tweede deel hebben gestemd.

– *Vóór de stemming over blok 8*

Janusz Lewandowski, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zijn dit keer geen technische aanpassingen, dus we kunnen nu stemmen.

(Applaus)

De Voorzitter. – (DE) Dan kunnen we de rapporteur alleen maar feliciteren.

6.2. Ontwerp van algemene begroting 2009 (Afdeling III) (A6-0398/2008, Jutta Haug) (stemming)

6.3. Ontwerp van algemene begroting voor het begrotingsjaar 2009 (afdelingen I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX) (A6-0397/2008, Janusz Lewandowski) (stemming)

7. Welkomstwoord

De Voorzitter. – (DE) Beste collega's, het doet mij groot genoegen de delegatieleden van het parlement van de Republiek Moldavië van harte welkom te kunnen heten. Zij zijn hier in Straatsburg naar aanleiding van de elfde bijeenkomst van het Parlementaire Samenwerkingscomité EU-Moldavië, die gisteren en vandaag plaatsvond.

Dat u hier bij ons in het Europees Parlement bent, waarde collega's, bewijst dat parlementaire dialoog de beste manier is om onze betrekkingen te versterken en oplossingen te vinden voor onbeantwoorde vraagstukken in de oostelijke buurlanden van de Europese Unie.

Wij wensen u allen veel succes bij de verkiezingen van volgend jaar en voor uw huidige en toekomstige werkzaamheden. Nogmaals: van harte welkom!

(Applaus)

8. Stemmingen (voortzetting)

De Voorzitter. – We gaan nu verder met de stemmingen.

8.1. Luchthavengelden (A6-0375/2008, Ulrich Stockmann) (stemming)

8.2. Stabilisatie- en associatieovereenkomst EG/Bosnië en Herzegovina (A6-0378/2008, Doris Pack) (stemming)

8.3. Zeepiraterij (B6-0537/2008) (stemming)

– *Betreffende paragraaf 4, tweede deel*

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Ja mijnheer de Voorzitter, ik heb het over het eerste deel van paragraaf 4, bij de stemming in onderdelen. Ik zou willen dat de stemming over het eerste deel van de oorspronkelijke paragraaf herhaald werd.

De Voorzitter. – (DE) Ik zie dat de vergadering hiermee instemt. We stemmen hier opnieuw over.

8.4. Gelijkwaardigheid van standaarden voor jaarrekeningen (B6-0544/2008) (stemming)

8.5. Gevolgen van maatregelen op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart en van body scanners voor de mensenrechten, de privacy, de persoonlijke waardigheid en de gegevensbescherming (B6-0562/2008) (stemming)

– *Vóór de stemming*

Manfred Weber, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, namens de EVP-Fractie wil ik een verzoek indienen. Wij zijn het in het Parlement duidelijk over twee dingen eens: ten eerste willen we worden betrokken bij de procedure over deze nieuwe technische varianten. Daarover kan geen besluit worden genomen zonder het Parlement! Ik dank commissaris Tajani, die heeft beloofd het Parlement bij de besluitvorming te zullen betrekken.

Ten tweede beseffen we allemaal dat deze nieuwe technische maatregel erg gevoelig ligt. We hebben op dit punt tal van zorgen. De criteria voor de mogelijke toepassingen moeten duidelijk worden vastgelegd. Daarover zijn allen in de plenaire vergadering het eens. Ik wil er vandaag namens de EVP om verzoeken nog vier weken de tijd te nemen en de stemming uit te stellen tot november, omdat commissaris Tajani heeft aangekondigd dat in november een grote hoorzitting over deze kwestie wordt georganiseerd. De EVP is van mening dat we de feiten moeten kennen voordat we een beslissing nemen. Ik hoop dat we hier een meerderheid voor krijgen. Daarom verzoeken wij om de stemming tot november uit te stellen.

Martin Schulz, *namens de PSE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil mij uitdrukkelijk tegen dit verzoek uitspreken, en wel om de volgende reden: inderdaad hebben we bij de hoorzitting van mijnheer Tajani de mogelijkheid om aanvullende informatie in te winnen en ons standpunt te bepalen. Doel van de onderhavige resolutie is echter dat we de Raad – die zoals u weet reeds tijdens de meest recente zitting van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken een besluit heeft genomen – meedelen dat veiligheid en veiligheidsmaatregelen naar onze mening – tenminste geldt dat voor mijn fractie – onontbeerlijk zijn. Maar het is volstrekt onaanvaardbaar om bodyscanners te gebruiken, dat wil zeggen apparaten waarmee mensen helemaal naakt te zien zijn! Dat is een schending van de menselijke waardigheid, en de veiligheid wordt er ook niet groter door!

(Applaus van links en uit het midden)

Dit is een uitstekend voorbeeld voor het overdreven veiligheidsdenken, dat hier opgeld doet. We willen met deze resolutie een duidelijk signaal geven dat we tegen dergelijke maatregelen zijn, die overigens ook medisch gezien uiterst omstreden zijn. Wij roepen u daarom op het verzoek van mijnheer Weber van de hand te wijzen.

(Applaus)

De Voorzitter. – (DE) Hartelijk dank. De ALDE-Fractie heeft verzocht om een hoofdelijke stemming over dit verzoek.

(Het Parlement verworpt het verzoek om uitstel van de stemming)

8.6. Stabilisatie- en associatieovereenkomst EG/Bosnië en Herzegovina (B6-0541/2008) (stemming)

– *Betreffende paragraaf 22*

Doris Pack, *auteur*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een mondeling amendement op paragraaf 22, waarover reeds met andere collega's overeenstemming is bereikt. We moeten de tekst corrigeren, omdat hij niet helemaal met de feiten strookt. Na "Missing Persons Institute", achter de puntkomma, moeten we de zin wijzigen. Ik lees de wijziging nu in de Engelse versie voor:

– (EN) "urges the corresponding agencies at the entity level to support the work of the state-level bodies by forwarding to them all the relevant information they gather".

De Voorzitter. – (DE) Dat is paragraaf 22. Ik zie geen verzet hiertegen, dus we gaan erover stemmen.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

8.7. Herdenking van de Holodomor, de kunstmatig veroorzaakte hongersnood in Oekraïne (1932-1933) (RC-B6-0571/2008) (stemming)

8.8. Werkzaamheden van de Europese Ombudsman (2007) (A6-0358/2008, Dushana Zdravkova) (stemming)

Vóór de stemming over amendement 5

Dushana Zdravkova, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals gezegd luidt mijn mondelinge amendement (op paragraaf 23) als volgt: “stelt voor dat de Ombudsman maatregelen treft om het aantal klachten waarbij geen actie mogelijk is, te verminderen”. Het einde van de paragraaf is gewijzigd.

(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)

– *Vóór de stemming over amendement 7*

Dushana Zdravkova, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen de woorden “door de eerste Europese Ombudsman” schrappen uit het eerste deel van het amendement.

De Voorzitter. – (DE) *(Het mondeling amendement wordt in aanmerking genomen)*

Hiermee is de stemming beëindigd.

9. Samenstelling interparlementaire delegaties: zie notulen

10. Stemverklaringen

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

Stemverklaringen

Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2009

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, allereerst wil ik zeggen dat ik blij ben dat er over het begrotingspakket is gestemd en dat het is aangenomen. Als ondervoorzitter van de Commissie cultuur en onderwijs heb ik natuurlijk vooral de zaken op dit gebied gevolgd en ik ben blij dat een belangrijk project, het Europees Jeugd Olympisch Festival in Tampere, door de stemming is gekomen.

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat wij de begroting gebruiken om projecten te bevorderen die dichtbij het publiek staan. Dan kunnen de mensen zien en ervaren hoe de Europese Unie in hun regio functioneert. Dit is een sterke begroting, maar ik moet zeggen dat ik bij één punt, waar wordt gesproken over de Europese Unie als mondiale partner, en dat is punt 134, vermoedelijk verkeerd heb gestemd, doordat ik de fractielijst volgde, maar het niet helemaal met alles eens ben. Het is wellicht goed hierop te wijzen, maar in andere opzichten kan ik zeggen dat ik tevreden ben met deze ontwerpbegroting en ik ben blij dat zij is aangenomen.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb mij onthouden van stemming over amendement 134 op het verslag over het ontwerp van algemene begroting 2009, gezien de onoprechtheid en het cynisme van de indieners van dit amendement die munt willen slaan uit de echte zorgen en angsten van vele burgers, door te impliceren dat middelen uit ontwikkelingsfondsen van de EU thans – en in het verleden – aan regeringen en organisaties worden gegeven voor programma's die onder meer gericht zijn op, ik citeer: “gedwongen abortus, gedwongen sterilisatie en kindermoord”, dingen die wij absoluut veroordelen, dat hoeft niet eens te worden gezegd. De eigenlijke motivering van dit amendement is dat de indieners al met één oog naar de komende Europese verkiezingen van juni kijken. Zij bestempelen hun amendement als, ik citeer: “poging om te voorkomen dat dergelijke projecten EU-middelen krijgen uit de communautaire begroting 2009”. Aangezien EU-middelen nog nooit voor dergelijke doelen zijn gebruikt, maar altijd worden besteed in overeenstemming met de Internationale Conferentie over bevolking en ontwikkeling van Caïro, en aangezien in de ontwerpbegroting voor 2009 ook geen voorstellen worden gedaan om EU-middelen voor dergelijke doelen uit te geven, zullen alle onbevooroordeelde en oprechte commentatoren erkennen dat de indieners hier een vals politiek spel spelen.

– Verslag-Haug (A6-0398/2008)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE) - (BG) Ik heb zowel de begroting voor 2009 als het voorstel om die te verhogen ten opzichte van het door de Commissie voorgestelde bedrag gesteund. Hoewel het voorstel niet ver genoeg gaat om aan de gigantische verwachtingen van alle lidstaten te voldoen, of om alle politieke prioriteiten volledig uit te voeren, ben ik van mening dat het wel in overeenstemming is met het grondbeginsel van de EU, namelijk solidariteit.

Door financiële middelen beschikbaar te stellen voor de minder ontwikkelde landen en regio's, heeft het financiële instrument zichzelf bewezen als een belangrijke factor voor de realisering van een evenwichtige ontwikkeling. Daarbij speelt het Cohesiefonds een belangrijke rol, aangezien dat gericht is op die lidstaten die via dit fonds de kloof tussen de economische en sociale ontwikkelingsniveaus van de verschillende regio's moeten dichten. Het is vooral belangrijk voor de nieuwe lidstaten, die de financiële middelen van de Gemeenschap hard nodig hebben. Ik ben van mening dat aan deze middelen geen voorwaarden mogen worden verbonden die verder gaan dan de goedgekeurde regels en procedures van de Europese Unie.

Zij zijn van groot belang om Bulgarije te helpen zijn ontwikkelingsachterstand in te halen en de gemiddelde levensstandaard van de Europese Unie te bereiken. Het feit dat het voorstel om middelen uit het Cohesiefonds in de reserve te zetten, is afgestemd, is een goed besluit. Het voorstel was gebaseerd op vage criteria, met name op het punt van de terugbetaling van ingehouden middelen. Naar mijn mening beschikken de Europese Commissie en het Europees Parlement over voldoende controlemechanismen om ervoor te zorgen dat de middelen doeltreffend worden besteed.

Frank Vanhecke (NI). - Voorzitter, ik heb de ontwerpbegroting 2009, in het bijzonder de begroting van de Commissie, niet goedgekeurd. Waarom? Ik wil een politiek statement maken door op geen enkele manier instemming met de werking van de Commissie te laten blijken.

In het algemeen beschouw ik de Commissie als een instelling die per definitie, wat haar beginselen betreft, ondemocratisch werkt, vermits het eigenlijk gaat om een college van zuiver politiek benoemde hoge ambtenaren, die zich echter gedragen als een soort Europese mandarijnen die nauwelijks controle dulden en die eigenlijk ook niet gesanctioneerd kunnen worden.

Op politiek gebied dan, wat de begroting 2009 betreft, verzet ik mij in de eerste plaats tegen de onophoudelijke inspanningen van de Commissie om mordicus verder te gaan op de verdoemde weg van de toetreding van het islamitische en niet-Europese Turkije tot de Europese Unie. Ik ben niet van plan om deze politiek mee goed te keuren.

Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2009

Colm Burke (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, bij de stemming hebben wij de strekking van amendement 134 van mevrouw Sinnott gesteund, om te voorkomen dat communautaire steun wordt verleend aan programma's van welke regering of organisatie dan ook die bijgedragen tot een programma in het kader waarvan mensenrechtenschendingen als gedwongen abortus, onvrijwillige sterilisatie of kindermoord plaatsvinden.

Ik acht het evenwel belangrijk om vraagtekens te plaatsen bij de manier waarop mevrouw Sinnott dit amendement heeft gemotiveerd. In haar persverklaring van deze week noemde zij landen als China en Vietnam, waar volgens haar EU-middelen, die worden verstrekt via het VN-Bevolkingsfonds (UNFPA), voor gedwongen abortus, onvrijwillige sterilisatie en kindermoord worden gebruikt. Vanochtend sprak ik de directeur van het UNFPA-kantoor in Brussel, die mij heeft meegedeeld dat het UNFPA geen steun geeft aan dwangmaatregelen of abortus. De organisatie houdt zich aan het mandaat van de Internationale Conferentie over bevolking en ontwikkeling van 1994, waarin duidelijk wordt gesteld dat reproductieve gezondheidszorgprogramma's zonder enige vorm van dwang in het ruimste aanbod van diensten moeten voorzien. Bovendien heeft de wereldgemeenschap besloten dat abortus nooit had mogen worden gepropageerd als methode voor gezinsplanning. De Chinese burgers hebben geprofiteerd van de aanwezigheid van het UNFPA en de initiatieven die het in dat land heeft ontplooid. In de delen van China – en andere landen – waar het UNFPA actief is, krijgen vrouwen meer mogelijkheden voor eigen beslissingen op het vlak van reproductieve gezondheid en hebben zij de beschikking over meer informatie over en een vrijere toegang tot reproductieve gezondheidszorg.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, dit was een ingewikkelde stemming en een ingewikkelde begroting. Ik betreur dat amendement 133 niet is aangenomen, aangezien het voor meer

aandacht had gezorgd voor de behoeften van kinderen met een handicap die in tehuizen worden verpleegd. Ons doel was om die kinderen uit de tehuizen te halen. Deze kwestie is nog niet van de baan, en we zullen blijven vechten voor de rechten van deze kinderen. Ik hoop dat de voorzitter van de Commissie op mijn brief over dit onderwerp zal antwoorden.

– **Verslag-Lewandowski (A6-0397/2008)**

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik heb tegen de resolutie over het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie gestemd, omdat op het laatste moment opnieuw is geprobeerd – via een amendement van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, dat de meeste van mijn collega's niet hebben gezien en waarvan zij de reikwijdte niet hebben kunnen bepalen – om het befaamde Cox-pakket betreffende de toekomstige status van de parlementsleden zodanig te interpreteren dat hun vrijwillige pensioenfonds betekenisloos zou worden.

Het amendement geeft niet weer wat uitdrukkelijk in het Cox-pakket is overeengekomen. Er kan dus geen sprake van zijn dat vrijwel alle leden de mogelijkheid wordt ontnomen om nieuwe rechten te verwerven. Het kan niet zo zijn dat dit amendement ook maar enig gevolg heeft voor de uitvoeringsbepalingen die op dit gebied moeten worden vastgesteld.

Wij zullen ervoor zorgen dat deze situatie gecorrigeerd wordt, omdat de stemming is gehouden terwijl de leden volledig in het ongewisse waren. Zij zijn zojuist naar mij toegekomen en zijn allen verbijsterd over de werkelijke reikwijdte van dit amendement. Als vicevoorzitter van het pensioenfonds zal ik erop toezien dat dit wordt rechtgezet.

Frank Vanhecke (NI). – Voorzitter, ik heb bij de eindstemming over het ontwerp van algemene begroting 2009 voor de verschillende Europese instellingen, inclusief uiteraard het Parlement, tegen gestemd. In de eerste plaats omdat ik er niet van overtuigd ben dat al deze Europese instellingen zonder uitzondering zuinig en verantwoordelijk omspringen met het vele belastinggeld dat erin omgaat. Integendeel, eerlijk gezegd.

De Europese instellingen, daar moeten we ons goed van bewust zijn, hebben bij onze kiezers een imago van vetpotten waar overbetaalde en onderbelaste apparatsjiks en parlementsleden een soort nomenclatuur naar Sovjetmodel vormen, waar beslissingen dikwijls over de hoofden van de burgers heen en zeker tegen de wil en de belangen van de burgers in worden genomen.

Dat is een imago dat wij hebben, dat zeker niet voor alles en iedereen terecht is, maar waarvoor in een flink aantal Europese instellingen wel een grond van waarheid is, vrees ik.

Ik denk dat we nog veel voor eigen deur zullen moeten vegen vooraleer wij een positiever beeld van ons Europa zullen kunnen schetsen.

– **Aanbeveling: Ulrich Stockmann (A6-0375/2008)**

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Graag licht ik hierbij toe waarom ik voor het verslag van de heer Stockmann betreffende luchthavengelden heb gestemd. Ten eerste was ik het eens met de verplichting om de volledige vervoersprijs inclusief luchthavengelden te vermelden op vliegtickets en aanbiedingen. Dit verschaft passagiers meer doorzichtigheid bij het maken van hun keuze en stimuleert de economische concurrentie. Ik sta echter vooral achter de limiet waardoor voor grote vliegvelden en het grootste vliegveld van elke lidstaat een gemeenschappelijk stelsel van luchthavengelden zal gelden. Hierdoor worden de kleinere vliegvelden in staat gesteld lagere prijzen aan te bieden en dus te concurreren op de markt, die momenteel erg ondoorzichtig is. Juist voor de regionale vliegvelden biedt dat mogelijkheden tot ontwikkeling en de uitbreiding van het beschikbare aanbod aan luchtvaartdiensten voor onze burgers.

– **Ontwerpresolutie: (B6-0537/2008)**

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag zeggen dat, gezien de toenemende dreiging van piraterij op open zee rondom de Hoorn van Afrika, de ontwerpresolutie over piraterij de wens van de lidstaten ondersteunt om een gecoördineerde marineactie uit te voeren. De amendementen betreffen, jammer genoeg, voor het merendeel vrome wensen of verwijzen naar vanzelfsprekende zaken, zoals het afglijden van Somalië naar een anarchie, gebeurtenissen waarvan uiteraard alle gevolgen in kaart moeten worden gebracht.

Het is zeker dat piraterij niet effectief kan worden bestreden wanneer de basis van de piraten niet wordt vernietigd. Het is eveneens jammer dat de tekst geen verwijzing maakt naar de hoofdoorzaak van de terugkeer van piraterij, namelijk de afkalving van de Europese invloed op de beschaving in dit deel van de wereld.

Tot slot vind ik het nogal vreemd om aan de zeestrijdkrachten van de lidstaten te willen vragen om de piraterijbestrijdingstaken als het ware los te koppelen van de acties die worden uitgevoerd in het kader van de operatie "Enduring Freedom". Waarom is niet helemaal duidelijk: net alsof Bin Laden in een kano via Pakistan uit Afghanistan zou vluchten en zou proberen Nieuw-Zeeland te bereiken. Ik begrijp dat men een onderscheid wil maken, maar de schepen die daar ter plekke zijn, moeten uiteraard beide missies uitvoeren.

– Ontwerpresolutie: (B6-0544/2008)

Peter Skinner (PSE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, internationale standaarden voor jaarrekeningen vormen een centraal onderdeel van de taal van financiële diensten. Voor beleggers betekent het initiatief om de nationale standaarden voor jaarrekeningen aan de IFRS aan te passen, een grote stap vooruit. Hierdoor zullen bedrijven in staat worden gesteld jaarrekeningen in één basisvorm te publiceren die in de belangrijkste economieën van de wereld wordt aanvaardt. Canada, China, Japan, de VS – en naar het schijnt inmiddels ook India – hebben overeenstemming bereikt over de wens om hun standaarden aan te passen aan de IFRS.

Als rapporteur voor de transparantierichtlijn juich ik dit toe, maar het eigenlijke werk van de aanpassing moet nog worden verricht. Daarom hebben mijn corapporteur, Margarita Starkevičiūtė, en ik ons uitgesproken voor de amendementen die erop zijn gericht de voortgang van dit aanpassingsproces te volgen. Ik ga ervan uit dat de Commissie in haar gesprekken met de verschillende nationale autoriteiten de vaart erin zal weten te houden. Wat betreft de Verenigde Staten vind ik het belangrijk dat we ervan op aan kunnen dat de nieuwe regering de duidelijke vorderingen maakt die geboden zijn. De Commissie moet daartoe de nodige druk blijven uitoefenen.

Wat de standaarden voor jaarrekeningen zelf betreft, is het van essentieel belang dat er wordt vastgehouden aan de onderliggende benadering die is afgesproken in het kader van de International Accounting Standards Board (IASB). De integriteit van deze regels zal op de proef worden gesteld door pogingen om er op allerlei nationale gronden van af te wijken. Hiertegen moeten we ons met kracht verzetten, en ondanks dergelijke druk moeten we ons inzetten voor een verslagleggingsmethode op basis van de waarde in het economisch verkeer.

– Ontwerpresolutie: (B6-0562/2008)

Philip Claeys (NI). - Voorzitter, ik heb mij bij de resolutie over vliegtuigveiligheid en bodyscanners onthouden, niet omdat ik bezwaar heb tegen het voorbehoud dat erbij gemaakt wordt wegens het recht op privacy voor de reizigers, integendeel. Ook ben ik van oordeel dat de bodyscanners niet in gebruik genomen kunnen worden zonder een duidelijke wetenschappelijke en medische beoordeling van de mogelijke gevolgen van het gebruik van de technologie in kwestie voor de gezondheid van de gebruikers.

Ik kan alleen maar betreuren dat het voorstel om de stemming nog even uit te stellen en commissaris Tajani uit te nodigen ter zake een studie voor te stellen die ons misschien in staat zal stellen om met meer kennis van zaken over het gebruik van bodyscanners te oordelen, is weggestemd.

Het gaat om een zeer ernstige zaak: de veiligheid van de burgers en het gebruik van een baanbrekende nieuwe technologie. Daarom vind ik het bijzonder spijtig dat we deze kwestie in ons Parlement slordig aanpakken.

– Ontwerpresolutie: (RC-B6-0571/2008)

Zita Pleštinšá, namens de PPE-DE-Fractie. – (SK) Mevrouw de Voorzitter, als één van de coauteurs van de resolutie van het Europees Parlement over de herdenking van de Holodomor, de kunstmatig veroorzaakte hongersnood in Oekraïne (1932-1933), wil ik namens de PPE-DE-Fractie graag ten eerste mijn dank uitbrengen aan alle parlementsleden die voor deze resolutie hebben gestemd.

Onder leiding van mijn fractie, de PPE-DE, is er een compromis bereikt, op grond waarvan op verzoek van de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement het woord genocide is geschrapt. Na het debat van gisteren, waar u bij was, en waar de emoties hoog opliepen en er harde woorden zijn gevallen van de kant van commissaris Antonio Tajani, kan er echter geen twijfel bestaan over hoe deze afschuwelijke daad, waardoor tien miljoen mensen om het leven zijn gekomen, genoemd zou moeten worden. Het is nu aan de historici om, op grond van de feiten en zolang er nog getuigen in leven zijn, een einde te maken aan het

verzwijgen en verdoezelen van wat er echt gebeurd is. Er moeten boeken verschijnen die een waarheidsgetrouwe getuigenis geven van de grote hongersnood in Oekraïne.

Door te stemmen voor deze resolutie, waarin de grote hongersnood van 1932-1933 in Oekraïne wordt beschreven als een afschuwelijk misdrijf tegen het Oekraïense volk en de menselijkheid, hebben we vandaag een door Stalin uitgescheurde bladzijde uit de Europese geschiedenis opnieuw in de geschiedschrijving opgenomen.

Tunne Kelam (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb voor de resolutie over de Holodomor, de grote hongersnood in Oekraïne, gestemd. In deze resolutie wordt deze hongersnood terecht een afschuwelijke misdaad tegen het Oekraïense volk en tegen de menselijkheid genoemd. Vanwege het standpunt van sommige fracties wordt in de resolutie echter de term "genocide" vermeden, een term die in dit geval redelijk en gepast zou zijn.

Het Oekraïense parlement en 26 staten hebben deze misdaad, die de dood van minstens vier miljoen mensen tot gevolg had, als genocide gekwalificeerd. In overweging B van de resolutie wordt bovendien naar het VN-Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide van 1948 verwezen, dat onmiskenbaar van toepassing is op het geval van Oekraïne. Ik hoop daarom ten eerste dat het Europees Parlement zich weldra zal aansluiten bij het standpunt dat deze staten hebben ingenomen.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, we hebben de Holodomor herdacht, de systematische vernietiging van de Oekraïense boerenbevolking door hongers, en ons Parlement heeft erkend, net zoals onze collega zojuist ook heeft gedaan, dat het een genocide was.

Ik wil hier alleen benadrukken dat de daders van deze genocide zich onder de rechters van beschaving te Neurenberg bevonden, een gegeven dat vandaag de dag een discussie over de samenstelling, procedure en conclusies van het proces van Neurenberg mogelijk moet maken. Intellectuelen die deze discussie nu echter in Europa voeren, worden gearresteerd, vastgehouden, achtervolgd, kapot gemaakt, vervolgd en gevangen gezet. Of nog erger, hun advocaten, die dezelfde conclusies trekken, worden op dezelfde wijze achtervolgd.

In het land van de heer Pöttering, bijvoorbeeld, worden ze vervolgd en gearresteerd volgens procedures die doen denken aan stalinistische processen. Wij hebben de Sachorovprijs voor de vrijheid van denken aan een Chinese dissident uitgereikt, terwijl we de prijs net zo goed aan een aantal Europeanen hadden kunnen geven zoals, bijvoorbeeld, de moedige Duitse advocate, Sylvia Stolz.

- Verslag-Pack (A6-0378/2008)

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, Doris Pack heeft zoals gewoonlijk een uitstekende tekst ingediend, want ze is niet alleen een expert inzake Zuidoost-Europa, maar ook op het gebied van onderwijs.

Ik ben verheugd over het feit dat onderwijs een zwaartepunt vormt in het kader van de stabilisatieovereenkomst. We moeten onze aanpak echter nog verbreden en ons er in de eerste plaats nog intensiever voor inspannen dat eindelijk vooruitgang wordt geboekt bij de visumversoepeling, zodat de jonge mensen in Bosnië en Herzegovina daadwerkelijk in de gelegenheid worden gesteld om Europa in het kader van een studie of reizen te leren kennen.

In de tweede plaats is het van cruciaal belang dat we in Sarajevo een Europese multireligieuze universiteit oprichten, die door alle drie de religieuze gemeenschappen van het land wordt gesteund en als Europees centrum van verdraagzaamheid en wederzijds begrip kan fungeren – niet op basis van onverschilligheid, maar op basis van de geworteldheid in de eigen godsdienst. Met onze intensieve ondersteuning voor de Europese universiteit zouden niet alleen de mensen in Bosnië en Herzegovina er aanzienlijk op vooruitgaan, maar zou Bosnië en Herzegovina ook een signaal kunnen doen uitgaan voor het hele continent.

- Verslag-Zdravkova (A6-0358/2008)

Frank Vanhecke (NI). - Voorzitter, het voorliggende verslag van de Commissie verzoekschriften over dit verslag 2007 van de Europese Ombudsman was globaal gesproken zeer positief en ik kan daar voor een keer zeker mee instemmen. Ik heb het verslag dan ook goedgekeurd.

Niettemin wens ik in deze stemverklaring opnieuw op te merken dat het toch merkwaardig is dat het Parlement de Europese Ombudsman feliciteert voor zijn optreden voor een correcte en volledige toepassing van wetten en regels, terwijl wetsovertredingen en verkrachtingen van de regels bij wijze van spreken voor de neus van

ons, parlementsleden, dagelijks en op zeer grote schaal plaatsvinden, zonder dat het Parlement ingrijpt of zelfs met medewerking van het Parlement.

Bijvoorbeeld de wijze waarop de Commissie en het Parlement blijven voortbouwen op het Verdrag van Lissabon, dat sinds de volksraadpleging in Ierland politiek en juridisch morsdood is, is een aanfluiting van alle rechtsregels. Ik denk opnieuw dat wij dringend moeten beginnen voor eigen deur te vegen.

Schriftelijke stemverklaringen

– Ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2009 – Verslag-Haug (A6-0398/2008)

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), *schriftelijk*. – (SV) Wij van Junilistan zijn van mening dat de EU-begroting beperkt moet worden tot 1,00 procent van het gemiddelde BNI van de lidstaten. Daarom hebben wij besloten om tegen alle door het Europees Parlement voorgestelde verhogingen te stemmen, terwijl wij van Junilistan tezelfdertijd ingenomen zijn met de paar besparingen die de Begrotingscommissie of individuele leden in de vorm van amendementen hebben voorgesteld.

Er zijn meerdere ongelukkige begrotingslijnen, maar Junilistan betreurt met name de omvangrijke steun voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid, het cohesiefonds, de visserijsector en de begrotingslijnen die steun inhouden voor diverse soorten informatiecampaagnes.

Wij van Junilistan zijn van mening dat iets moet worden gedaan aan het constante heen en weer gependel van het Europees Parlement tussen Straatsburg en Brussel, en dat het Europees Economisch en Sociaal Comité en Comité van de Regio's moeten worden opgedoekt.

Jean-Claude Martinez (NI), *schriftelijk*. – (FR) Dat 27 landen samen een Europese begroting hebben in de orde van 1 30 miljard euro, dat wil zeggen even groot als de begroting van Spanje alleen, is onder normale omstandigheden op zich al merkwaardig.

Maar in een Europa waar het ontbreekt aan TGV-verbindingen tussen Finland en Spanje en tussen Frankrijk en Polen, net als aan voorzieningen en personeel voor universiteiten, onderzoeksinstituten en bejaardentehuizen op een continent dat overspoeld wordt door een tsunami van ouderen, vereisen de wereldwijde bankencrisis, de problemen op de huizenmarkt in verschillende landen en het verminderde vertrouwen van bedrijven en werknemers een begrotingsinspanning die ver afwijkt van de gebruikelijke Europese begroting.

Er is dus een uitzonderlijk begrotingsplan nodig voor een groot infrastructureel plan dat via een grootscheeps “Europees financieel referendum” goedgekeurd dient te worden. Dat wil zeggen een Europese lening voor een bedrag van zo'n 1 700 miljard euro dat wordt vrijgemaakt voor de bankensector.

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström en Åsa Westlund (PSE), *schriftelijk*. – (SV) Wij, Zweedse sociaaldemocraten, betreuren dat de EU steun aan tabaksproducten geeft terwijl we tezelfdertijd veel geld spenderen aan volksgezondheidscampaagnes en maatregelen om het roken in de EU terug te dringen.

Wij vinden het ook een schandaal dat de EU-begroting wordt gebruikt voor steun aan stierengevechten, een traditie die volgens ons niet te verzoenen valt met moderne waarden en dierenrechten.

Wij betreuren ook dat alle vormen van exportsubsidies, samen met melkquota, nog steeds een deel van de EU-begroting opslorpen.

Wij hebben tegen al die voorstellen gestemd.

Wij willen ook verduidelijken waarom wij tegen het voorstel voor een nieuw proefproject ten gunste van kinderen en de rechten van het kind hebben gestemd. De reden is dat dit voorstel geen deel uitmaakt van het compromis tussen de fracties over proefprojecten, en om dit gevoelige compromis niet op de helling te zetten, konden wij het voorstel, waarvan de inhoud ons na aan het hart licht, helaas niet steunen (amendement 133).

Tot slot willen wij er onze grote teleurstelling over uiten dat de amendementen die ten doel hadden de vakbondssamenwerking en het overleg tussen het bedrijfsleven en de vakbondsorganisaties te versterken, niet door het plenum werden aangenomen.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb voor het verslag van mijn Duitse collega Jutta Haug gestemd over het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor 2009 en over de nota van wijzigingen nr. 1/2009 bij het voorontwerp van algemene begroting (VOB). Net als veel andere collega's betreur ik het feit dat de Raad de toch al lage begroting nog verder heeft gereduceerd: de vastleggingskredieten in de ontwerpbegroting bedragen zo'n 134 miljard euro, dat is een verlaging van 469 miljoen euro ten opzichte van het VOB, terwijl de betalingen zo'n 115 miljard euro bedragen, dat is een verlaging van 1,8 miljard euro. De betalingen komen daarmee uit op 0,89% van het BNI, hetgeen een ongeken laag niveau is, waardoor het verschil tussen de vastleggingen en de betalingen nog groter wordt en dat is in strijd met het begrotingsbeleid. Wat de landbouw betreft, steun ik de opvoering van drie nieuwe fondsen voor het gemeenschappelijke landbouw- en visserijbeleid (het fonds voor herstructurering van de melkveesector, het fonds voor steun voor de milieuvriendelijke schapen- en geitenhouderij in de Europese Unie en het Financieel instrument ad hoc – aanpassing van de vissersvloot aan de economische gevolgen van de gestegen brandstofprijzen).

Bastiaan Belder (IND/DEM), schriftelijk. – Het verslag-Haug krijgt mijn steun niet, omdat het Europees Parlement vraagt om meer uit te geven. Ik steun de nieuwe prioriteiten op het gebied van klimaatverandering en energie. Het is goed dat veel amendementen beogen deze prioriteiten in de begroting beter tot uitdrukking te brengen. Dat betekent evenwel ook dat we moeten aangeven op welke terreinen we willen besnoeien. Hierover vind ik niets in het standpunt van het Parlement terug.

Verder wil ik mij uitspreken voor evenwichtige steun aan de regeringen in het Midden-Oosten. Wat de Palestijnse Autoriteit betreft, heeft dit punt blijvend aandacht. Het ter beschikking stellen van hulpgeld is wel op zijn plaats, omdat premier Fayad, naar het zich nu laat aanzien, een koers vaart die onze steun verdient.

Tot slot is het terecht dat de Europese Unie extra voedselhulp wil geven aan arme landen wegens de sterk gestegen voedselprijzen. Ik ben het eens met de rapporteur dat de financiering daarvan niet uit het budget voor de Europese landbouw behoort te komen, maar moet komen uit het budget voor extern beleid.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark en Anna Ibrisagic (PPE-DE), schriftelijk. – (SV) Wij steunen de basisbeginselen van de EU-begroting voor 2009 en willen onderstrepen dat de begroting de burgers waar voor hun geld moet bieden. Het in de financiële vooruitzichten vastgelegde kader moet worden gerespecteerd en daarom zijn wij ermee ingenomen dat de begroting ruim binnen dat kader blijft.

Wij willen drastisch snoeien in de landbouw- en regionale steun en de totale begroting terugschroeven. Wij willen de gemeenschappelijke middelen in ruimere mate gebruiken voor onderzoek en ontwikkeling, groei, infrastructuur en veiligheid.

Brigitte Douay (PSE), schriftelijk. – (FR) Het Europees Parlement heeft donderdag 23 oktober de begroting voor de Europese Unie voor 2009 in eerste lezing goedgekeurd.

Deze begroting past binnen de bijzondere context van de te krappe financiële doelstellingen 2007-2013 – die de Franse socialisten overigens in 2006 weigerden goed te keuren – van de financiële crisis en de voorbereidingen van Europese verkiezingen van juni 2009.

Een begroting drukt het beleid uit maar dan in cijfers. Het Parlement is erin geslaagd de betalingskredieten weer op een aanvaardbaar niveau te brengen, ondanks de wens van de Raad om drastisch te snijden in de begrotingslijnen die voornamelijk belangrijk lijken te zijn voor de leden, zoals de maatregelen tegen de klimaatverandering, de steun voor het midden- en kleinbedrijf, de groei en het concurrentievermogen of de acties ten behoeve van de burgers.

In dit verband ben ik verheugd dat wij het niveau van de kredieten voor communicatieactiviteiten naar de burgers en de media naar een aanvaardbaar niveau hebben teruggebracht. Ter voorbereiding op de aankomende verkiezingen en om ervoor te zorgen dat burgers willen gaan stemmen, is het van essentieel belang dat zij bewust worden gemaakt van Europese vraagstukken. Alle initiatieven van de Commissie en het Parlement die bedoeld zijn om uit te leggen wat Europa is en wat de toegevoegde waarde ervan is voor het dagelijks leven en voor de voorbereiding op de toekomst, moeten gestimuleerd worden en daaraan moeten voldoende middelen worden toegekend.

Proinsias De Rossa (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik heb tegen amendement 134 gestemd. Door er voor te stemmen zou geloofwaardigheid worden verleend aan de valse beschuldiging van Kathy Sinnott dat de EU gedwongen abortus, onvrijwillige sterilisatie en kindermoord zou financieren.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Als wij in vorige begrotingsprocedures al redenen te over hadden om ze onmiddellijk in eerste lezing te verwerpen, dan hebben wij nu nog meer redenen om hetzelfde te doen met het ontwerp van algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2009.

Er zij op gewezen dat de Raad de komende begroting op dezelfde manier benadert als de vorige begrotingen. Ik bedoel hiermee dat hij opnieuw voornemens is dit instrument te gebruiken als basis om het neoliberale EU-beleid voort te zetten. Hoe kan het ook anders.

Uit deze begrotingsprocedure blijkt voor de zoveelste keer dat de EU een tendentiekus antwoord biedt op de verergering van de kapitalistische crisis die wordt veroorzaakt door de financiële crisis in het hart van het systeem, namelijk in de Verenigde Staten. Noch de Commissie, noch het Europees Parlement, noch de Raad komt in het kader van de gemeenschapsbegroting met maatregelen die op doeltreffende wijze tegemoetkomen aan de behoeften en de groeiende moeilijkheden van de werknemers en de bevolking in het algemeen, de micro-, kleine en middelgrote ondernemingen en een groot deel van de productieve sector.

Net op het moment dat de structurele crisis in de Europese Unie in alle hevigheid toeslaat, brengt de Raad de betalingen terug tot een “ongekend laag niveau”. Het verschil met het financiële meerjarenkader bedraagt bijna negen miljard euro.

Daarom heb ik tegengestemd.

Anna Hedh (PSE), schriftelijk. – (SV) Ik heb mij van stemming onthouden omdat grote delen van het resultaat een teleurstelling zijn. Het is bijvoorbeeld te gek dat de EU tabaksproducenten financiert terwijl we tegelijkertijd veel geld besteden aan volksgezondheidscampagnes en maatregelen om het roken in de EU terug te dringen.

Bovendien is het een schandaal dat de EU-begroting wordt gebruikt voor steun aan stierengevechten, een traditie die volgens mij niet te verzoenen valt met moderne waarden en dierenrechten.

Ik betreur ook dat al die soorten exportsubsidies nog steeds een deel van de EU-begroting opslorpen en dat de amendementen die ten doel hebben de vakbondssamenwerking en het overleg tussen de sociale partners te versterken, niet door het Parlement werden aangenomen.

Bairbre de Brún en Mary Lou McDonald (GUE/NGL), schriftelijk. – (EN) Wij spreken ons ten stelligste uit tegen gedwongen abortus, gedwongen sterilisatie en kindermoord en beschouwen deze handelingen eveneens als mensenrechtenschendingen.

Wij hebben ons onthouden van stemming over dit amendement omdat nooit EU-middelen voor dergelijke doeleinden zijn gebruikt en omdat het amendement zich niet duidelijk uitlaat over het belang van het internationale ontwikkelingswerk van geloofwaardige organisaties die vrouwen helpen op het gebied van vruchtbaarheidscontrole, met name seksuele voorlichting, reproductieve gezondheidsdiensten en gezinsplanning, en die zich inzetten voor het recht van vrouwen op gezondheidszorg.

Vanwege het belang van deze kwestie stemmen wij weliswaar voor de amendementen 612, 131, 132 en 133, maar we zouden het gepaster vinden om een aparte begrotingslijn voor kinderrechten te creëren. Hieronder zouden dan ook de vraagstukken vallen die in de genoemde amendementen aan bod komen.

Erik Meijer (GUE/NGL), schriftelijk. – Door begrotingspost 05020812 en amendement 169 is het onderwerp schoolfruit opeens onverwacht belangrijk geworden, door voorstellen om er voortaan meer geld aan te besteden. Tot nu toe gaat het om een opkoopregeling waarvoor al jaren geld wordt gereserveerd met het doel de fruitkwekers te steunen. Daardoor krijgt het opgekochte fruit een nuttig doel. Voor de toekomst liggen voorstellen voor die vanaf 2010 kunnen leiden tot verruiming van het budget voor “marktordening” met EUR 90 miljoen per jaar of meer. Het Parlement mag hierover alleen maar adviseren. De Raad beslist en de subsidiariteitstoets is niet van toepassing, omdat deze bevoegdheid reeds lang door de artikelen 36 en 37 van het Verdrag is toegewezen aan de EU.

Onze partij, de Socialistische Partij in Nederland, vindt dat een rare gang van zaken. Een schoolfruitregeling kan nuttig zijn om te voorkomen dat kinderen steeds zwaarder en ongezonder worden. De vraag is waarom nu juist de EU daarvoor moet zorgen in plaats van de gemeenten die het onderwijs organiseren. Uit de EU-kas worden nu betalingen gedaan aan de lidstaten, die verplicht zijn om daar zelf een bedrag aan toe te voegen, waarna de uitvoering bij de gemeenten ligt. Die werkwijze levert vooral veel overbodige administratie en omslachtige bureaucratie op.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*, – (IT) Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik heb gestemd voor het ontwerp van algemene begroting voor het begrotingsjaar 2009, opgesteld door collega Haug. Ik ben verheugd vast te stellen dat in het voorontwerp van begroting voor het volgende begrotingsjaar meer middelen zijn gereserveerd voor de totale uitgaven aan transport. Verheugd ben ik verder over de instelling van een nieuwe begrotingslijn voor ondersteunende activiteiten in het kader van het Europees beleid op het gebied van vervoer en passagiersrechten. Toch moet ik mijn teleurstelling uitspreken over de afname van de betalingen voor deze posten, al gaat het dan niet om een excessieve afname.

Tenslotte wil ik wijzen op de opvattingen van de Commissie LIBE waarvan ik deel uitmaak. Ik sluit mij aan bij collega Dührkop inzake haar tevreden vaststelling dat de verhoging van het budget zoals die dit jaar is voorzien voor titel 1 8 "Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid" ook voor 2009 blijft gehandhaafd. Dit weerspiegelt het grote belang dat wordt gehecht aan thema's als veiligheid en bescherming van de vrijheden, aan het beheer van migratiestromen en de controle van de Europese buitengrenzen, thema's die ook in de ogen van de Europese burgers steeds belangrijker worden.

Olle Schmidt (ALDE), *schriftelijk*, – (SV) Zoals altijd wanneer men over een begroting van de omvang van die van de EU stemt, zijn er details waarover men op- of aanmerkingen kan hebben. In het geval van de EU is het natuurlijk in de eerste plaats het landbouwbeleid dat tegen de borst stuit. Daarom kan het vreemd lijken voor een begroting te stemmen waarvan de dominerende begrotingslijn er een is die men het liefst als een van de minst omvangrijke had gezien, of zelfs helemaal niet. Tegelijkertijd moet men het geheel zien, en het goede nieuws is dat het besef groeit dat aanzienlijk meer middelen moeten worden besteed aan wat echt gemeenschappelijke taken zijn – in dit geval het klimaat. Mijn stem moet daarom worden geïnterpreteerd in het licht van het feit dat de ontwerpbegroting dit jaar een verschuiving in de goede richting betekent, niet als kritiekloze steun voor de totale inhoud. Er zijn twee rectificaties, onder andere over steun aan tabaksproducenten, in de notulen van de stemming opgenomen.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*, – (EN) Amendement 602 is aangenomen door het Parlement. Dit is teleurstellend, omdat de subsidiëring van de tabaksproducenten in de EU hierdoor wordt voortgezet. Jaarlijks sterft een half miljoen EU-burgers als gevolg van tabaksgebruik. Het is een schande dat nog steeds subsidies worden verstrekt voor de teelt van een product dat de dood van zoveel mensen veroorzaakt.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *schriftelijk*, – (EL) De goedkeuring van de begroting 2009 van de EU door de centrumrechtse en centrumlinkse krachten in het Europees Parlement, waarvan ook de Griekse afgevaardigden van de ND, de PASOK en LAOS deel uitmaken, toont aan hoezeer het tegen de werknemers gerichte, volksvijandige beleid op de spits wordt gedreven.

In het kader van de strategie van Lissabon en in een tijd waarin het kapitalistisch systeem in een crisis verkeert, benut de EU de begroting om de lasten van deze crisis op de schouders van de werknemers af te wentelen. Zij zet meer vaart achter de kapitalistische herstructureringen, bevordert keiharde, tegen de werknemers gerichte maatregelen om collectieve arbeidsovereenkomsten onderuit te halen, de toepassing van soepele werkgelegenheidsvormen te veralgemenen en de openbare sociale dienstverlening en de sociale verzekeringsstelsels te privatiseren.

De Europese Commissie en het Europees Parlement steken het imperialistisch optreden van de EU een hart onder de riem door de kredieten voor de militarisering van de EU te verhogen, waardoor zij het pad effenen voor de Europese monopolies en deze helpen de markt in derde landen te veroveren.

Met een 'wortel en stok'-beleid probeert de EU de arbeidersbeweging te manipuleren en versterkt zij de repressieve mechanismen om de arbeiders- en volksstrijd de kop in te kunnen drukken. Tegelijkertijd probeert zij via de sociale dialoog de werknemers zover te krijgen dat zij instemmen met het Europese eenrichtingsverkeer.

De delegatie van de Communistische Partij van Griekenland in het Europees Parlement heeft tegen de geheel in het teken van de klassenstrijd staande begroting en tegen de imperialistische plannen van het EU-kapitaal gestemd.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *schriftelijk*, – (RO) Bij de stemming over het verslag ter goedkeuring van de begroting 2009, afdeling III – Commissie, heb ik voor de paragrafen 14 en 38 van het verslag gestemd, waarin wordt gepleit voor de ontwikkeling van bestuurlijke capaciteiten met betrekking tot het Nabucco-project.

Ik heb ook gestemd voor amendement 542, dat voorziet in een verhoging van begrotingspost 06 03 04 (Financiële steun aan projecten van gemeenschappelijk belang van het trans-Europese vervoersnetwerk) met 5 miljoen euro. Hoewel dit een heel klein bedrag is in vergelijking met de omvang van de begrotingen die nodig zijn voor de uitvoering van de energieprojecten, ben ik toch van mening dat het belangrijk is dat wij de voor de uitvoering van dit project benodigde institutionele deskundigheid ontwikkelen. Het aanvullende bedrag is bestemd voor de ontwikkeling van de bestuurlijke vaardigheden van de coördinator van het Nabucco-project.

Europa moet zijn bronnen van energievoorziening spreiden. In die zin is het Nabucco-project voor de Europese Unie een strategisch project. Het feit dat deze amendementen met grote meerderheid zijn aangenomen, is een erkenning van het grote belang dat het Europees Parlement aan het Nabucco-project hecht. Verder verwachten wij dat specifieke maatregelen worden getroffen die ertoe zullen leiden dat de bouw van de Nabucco-pijpleiding kan worden begonnen.

Gary Titley (PSE), schriftelijk. – (EN) EP-leden van de Britse Labour-partij pleiten sinds jaar en dag voor een hervorming van het GLB, met name voor hervormingen die bezuinigingen opleveren, en zij zijn dus tegen maatregelen die onnodige kosten met zich meebrengen. In het bijzonder is de Labour-delegatie in het Europees Parlement tegen de subsidiëring van de tabaksproductie, stierengevechten, nieuwe middelen voor zuivel, schapen en geiten en middelen voor voorlichting inzake het GLB.

De leden van de Britse Labour-partij verwelkomen elke gelegenheid om kleine en middelgrote ondernemingen te steunen, aangezien deze de ruggengraat van onze economie vormen en de meeste werkgelegenheid bieden in de EU. Consolidatie van de uitgaven in één begrotingsrubriek zorgt ervoor dat er meer aandacht kan worden besteed aan de behoeften van het MKB.

– Verslag-Lewandowski (A6-0397/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Ik heb voor de resolutie over de afdelingen van de begroting van de Europese Unie gestemd, behalve voor de begroting van de Europese Commissie, op basis van het verslag van mijn Poolse collega Janusz Lewandowski. Hoewel de begrotingen die onder dit verslag vallen geen grote problemen lijken op te werpen, blijf ik ervan overtuigd dat er niet voldoende middelen aan het Europees Parlement worden toegekend die in lijn zijn met de politieke verantwoordelijkheden die het tijdens de ontwikkeling van de verdragen heeft gekregen en de activiteiten van haar leden en, daarbij, de plaats die het Parlement inneemt bij het overbruggen van de kloof die is ontstaan tussen de Europese integratie en de Europese burgers, zoals telkens blijkt uit de verschillende recent gehouden referenda. Net als de grote meerderheid van mijn collega's, steun ik de voorgestelde uitbreiding van de controlecapaciteit van de Europese Rekenkamer door het creëren van 20 extra posten. De kosten voor de financiering van de uitbreiding van het gebouw van de Rekenkamer moeten voor de belastingbetaler zo laag mogelijk worden gehouden. Het is een goed idee om deze kosten over een periode van vier jaar rechtstreeks via de begroting te financieren, in plaats van de veel hogere kosten die zouden voortvloeien uit een over 25 jaar gespreide huurkoopovereenkomst via een verhullende manoeuvre te proberen te maskeren.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Het uitgangspunt van het verslag is een nauwere institutionele samenwerking door een algemene toename van de posten in de EU-instellingen. De rapporteur denkt dat op die manier de efficiëntie zal verbeteren. Er wordt bijvoorbeeld voorgesteld om de personeelssterkte van de fracties met 53 posten uit te breiden. Bovendien worden, naast de nieuwe posten die in de ontwerpbegroting zijn opgenomen, nog eens twee hogere posten gecreëerd.

Wij van Junilistan zijn grote voorstanders van het effectiever maken van het EU-systeem, maar zijn van mening dat dit niet automatisch wordt gerealiseerd door meer posten. Wij zijn principieel tegen een toename van de begroting en van het aantal posten, omdat wij vinden dat dit meer bureaucratie en minder nationale zelfbeschikking inhoudt. Wat de extra posten in de fracties betreft, blijven wij erbij dat ze in de eerste plaats de grote fracties ten goede zullen komen, waardoor het voor andere fracties moeilijker wordt om een eigen beleid te voeren.

Bovendien heeft het Europees Parlement eerder al stappen ondernomen om EU-bijdragen in te voeren voor "Europese partijen" en ermee verbonden partijpolitieke stichtingen. Wij zijn van mening dat men op die manier de grote gevestigde politieke partijen en hun fracties in het Europees Parlement meer dan voldoende heeft begunstigd op kosten van de belastingbetalers. Wij van Junilistan hebben daarom besloten om tegen het verslag te stemmen.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*, – (IT) Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik heb gestemd voor het ontwerp van algemene begroting 2009, zoals gepresenteerd in het verslag van collega Lewandowski. Ik ben van mening dat de Europese Unie de financiële discipline streng in het oog moet houden teneinde een krachtig signaal te geven in deze tijden van grote onzekerheid op de verschillende markten. Ik wil benadrukken dat er veel te winnen is met het aanhalen van de interinstitutionele samenwerking.

Tenslotte acht ik het noodzakelijk mijn bezwaar uit te spreken tegen amendementen die voorzien in het serieus snijden in Europese structuurfondsen voor Zuid-Italiaanse regio's. Hoewel moet worden onderkend dat in deze regio's het beheer van de fondsen kan worden verbeterd, is dit niet de manier om te komen tot een geïntegreerd Europa. Als een kraan lekt, sluiten we de kraan niet af maar repareren we de leiding. Dat uitgangspunt geldt ook hier.

Hannes Swoboda (PSE), *schriftelijk*, – (DE) Met betrekking tot amendement 4 op het verslag-Lewandowski wil ik erop wijzen dat de PSE-Fractie dit amendement bij vergissing niet mede heeft ondertekend, maar wel volledig gesteund heeft en nog steeds steunt.

Gary Titley (PSE), *schriftelijk*, – (EN) De EP-leden van de Britse Labour-partij zijn voor het beginsel dat het Europees Parlement kennisgebaseerd dient te zijn, maar heeft vanwege de huidige financiële omstandigheden en de daaruit voortvloeiende noodzaak om te bezuinigen, besloten zich te onthouden van stemming over het besluit om het fractiepersoneel uit te breiden.

– **Aanbeveling: Ulrich Stockmann (A6-0375/2008)**

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *schriftelijk*, – (PT) Zoals wij in de loop van dit proces meermaals hebben benadrukt, hebben wij hier te maken met een opzettelijke poging om “concurrentie” te verwarren en te identificeren met “transparantie”.

Uiteraard is het noodzakelijk om duidelijke criteria te handhaven en te bepalen waarvoor de luchthavengelden precies betaald worden.

Dit mag echter niet gebeuren in het kader van een beleid dat gericht is op de liberalisering en de privatisering van een strategische openbare dienst als het luchtvervoer en te dien einde zweert bij de oprichting van een “werkelijk concurrerende luchthavenmarkt”, de toepassing van het beginsel “de gebruiker betaalt” en een renderende openbare dienstverlening. Zoals wij al eerder onderstreepten, wordt zelfs geprobeerd om de zogenaamde “regulerende rol” te onttrekken aan het overheidstoezicht en in handen te geven van “onafhankelijke” regelgevende instanties of autoriteiten.

Wij herhalen dat eerdere privatiseringsrondes in de sector niet alleen geen meerwaarde in de dienstverlening hebben opgeleverd, maar bovendien banen hebben vernietigd, de rechten van werknemers hebben aangetast en soms zelfs technische en operationele problemen hebben veroorzaakt.

Ofschoon de ultraperifere regio's niet uitdrukkelijk worden uitgesloten van de toepassing van de richtlijn (er wordt rekening gehouden met de permanente natuurlijke en geografische beperkingen en nadelen waarmee deze regio's geconfronteerd worden en er wordt voorzien in passende uitzonderingen voor wat betreft de naleving van de verplichtingen inzake universele openbare dienstverlening), zoals wij hebben bepleit, stellen wij met voldoening vast dat het toepassingsgebied van de richtlijn beperkt blijft tot luchthavens met meer dan vijf miljoen passagiers per jaar.

Timothy Kirkhope (PPE-DE), *schriftelijk*, – (EN) De Britse Conservatieven erkennen weliswaar dat de heffingen die luchthavens hun gebruikers in rekening brengen, af en toe gecontroleerd dienen te worden, maar zij hebben zich onthouden van stemming over de amendementen in de tweede lezing van de ontwerprichtlijn inzake luchthavengelden. Dit omdat zij menen dat de regulering van bepaalde regionale luchthavens nog steeds overbodig is en hun concurrentievermogen zou kunnen ondermijnen. De Conservatieven vonden het in de eerste lezing belangrijk om in de EU een drempelperscentage in te voeren. De huidige drempel is willekeurig en houdt geen rekening met het concurrentievermogen van de sector.

Jörg Leichtfried (PSE), *schriftelijk*, – (DE) Ik stem voor de door Ulrich Stockmann gepresenteerde richtlijn inzake luchthavengelden.

Door dit verslag wordt misbruik bemoeilijkt en concurrentievervalsing teruggedrongen. Op die manier kan worden voorkomen dat luchthavens misbruik maken van hun machtspositie op de markt door buitensporige heffingen op te leggen aan de luchtvaartmaatschappijen.

Ik vind het goed dat de hoogte van de heffingen voortaan sterker wordt gedifferentieerd en dat het nieuwe systeem dus ook consumentvriendelijker wordt. Voor passagiers is het in elk geval belangrijk om te weten hoe en op welke basis de heffingen worden berekend.

Ook is het belangrijk dat bij deze richtlijn uniforme bepalingen worden vastgesteld inzake wederzijdse informatieplicht, transparantievereisten en methoden voor de berekening van de heffingen.

Astrid Lulling (PPE-DE), schriftelijk. – (DE) Net als in de eerste lezing stem ik ook in de tweede lezing niet in met de richtlijn inzake luchthavengelden, omdat het onderhavige voorstel tot een onaanvaardbare discriminatie van de luchthaven Luxemburg zal leiden. Dat is geen manier om met een klein land om te gaan. De toepassing van de richtlijn op de luchthaven Luxemburg met zijn 1,6 miljoen passagiers per jaar en de niet-toepassing op de naaste concurrenten Frankfurt-Hahn en Brussel-Charleroi, die meer dan drie miljoen passagiers verwerken, is een ondraaglijke discriminatie op de interne markt, alleen maar omdat er een nationale grens tussen Luxemburg en de andere luchthavens ligt.

Niet nationale grenzen, maar objectieve criteria moeten van doorslaggevende betekenis zijn voor deze richtlijn, wanneer deze ten doel heeft te voorkomen dat een luchthaven misbruik maakt van zijn machtspositie.

Bij kleinere luchthavens bestaat, zelfs wanneer ze het enige vliegveld in het land zijn, het risico van dergelijk misbruik niet. Vooral niet wanneer de concurrerende luchthavens, waarop bovendien lagekostenmaatschappijen vliegen, dichtbij zijn. Luxemburg is zo klein dat de drie buurlanden binnen dertig minuten per auto te bereiken zijn.

We hebben hier te maken met een ernstige schending van het evenredigheidsbeginsel. Daarom stem ik ook in tweede lezing uit protest tegen deze tekst, die als compromis was bedoeld.

Seán Ó Neachtain (UEN), schriftelijk. – (GA) De rapporteur en de Commissie vervoer en toerisme hebben bergen verzet met het oog op dit verslag. Het achterwege blijven van amendementen laat zien dat dit Parlement een sterk en verenigd standpunt heeft ingenomen met betrekking tot deze kwestie en dat de leden het belang erkennen om de richtlijn inzake luchthavengelden te bevorderen.

Ik ben verheugd over de goedkeuring in eerste lezing van de bepaling van de richtlijn inzake de aanpassing van de luchthavencapaciteit van 1 naar 5 miljoen passagiers per jaar. Daarnaast is het prijzenswaardig dat er milieubepalingen in het gemeenschappelijk standpunt zijn opgenomen.

Naar mijn mening ontbraken er echter specifieke elementen in dit gemeenschappelijk standpunt, maar de rapporteur kan dit in tweede lezing aanpassen. Daarom zeg ik bij dezen mijn volledige steun toe.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) De richtlijn inzake luchthavengelden zal een einde maken aan de aanhoudende discussies en conflicten tussen luchthavens en luchtvaartmaatschappijen aangaande de kostprijs en de kwaliteit van luchthavendiensten. De nieuwe bepalingen zullen passagiers ook beschermen tegen buitensporige luchthavengelden en zullen paal en perk stellen aan de door grote luchthavens gebruikte praktijk om kunstmatig hoge prijzen op te leggen. Tot op heden werden de kosten die de luchtvaartmaatschappijen voor het gebruik van de luchthavens dienden te betalen, afgewenteld op de consument.

De richtlijn heeft tot doel de transparantie te vergroten en de beginselen voor het innen van de luchthavengelden te verduidelijken. Voorts worden ook meer specifieke bepalingen ingevoerd aangaande de kwaliteitsnormen die van toepassing zijn op de diensten die geleverd moeten worden. Bovendien voorziet de richtlijn in de oprichting van onafhankelijke toezichhoudende instanties. Dankzij de nieuwe richtlijn zullen de luchthavengelden eindelijk afhankelijk zijn van de reële kosten en zal ook einde worden gemaakt aan de discriminatie tussen specifieke luchtvaartmaatschappijen.

De bovengenoemde richtlijn zal betrekking hebben op de 67 grootste Europese luchthavens met meer dan vijf miljoen passagiersbewegingen per jaar. De luchthaven Okęcie in Warschau behoort tot deze groep. De richtlijn zal tevens van toepassing zijn op de grootste luchthavens in de lidstaten van de Unie. Tegen 2010 zullen nog eens tien nieuwe luchthavens onder de richtlijn vallen.

Lars Wohlin (PPE-DE), schriftelijk. – (SV) Vanaf het eerste moment dat dit voorstel voor aan het Europees Parlement voorgelegd werd, ben ik er tegen geweest, omdat ik vind dat het Verdrag van Chicago, waarin momenteel de basisbepalingen inzake luchthavengelden zijn geregeld, ook in de toekomst dezelfde betekenis voor de lidstaten moet hebben. Er is geen enkele reden om regels te veranderen die algemeen aanvaard worden en dus alleen door de lidstaten gereguleerd kunnen worden.

Nieuwe EU-wetgeving houdt in dat de prijsstelling in geval van een dispuut uiteindelijk door het Europees Hof van Justitie kan worden geïnterpreteerd en dat is allicht één van de redenen waarom dit voorstel werd voorgelegd. Ik denk echter dat er reden is om sceptisch te zijn wanneer het Europees Hof van Justitie het bindende Gemeenschapsrecht moet interpreteren. De afkeer om in verband met bepaalde aangelegenheden met nationale bepalingen rekening te houden, baart mij zorgen. Ik vind dat er ook in de toekomst redenen moeten zijn om vraagtekens te zetten bij de rol van het Europees Hof van Justitie, met name wat deze kwestie betreft.

– Verslag-Pack (A6-0378/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk*, – (IT) Ik heb gestemd voor het verslag van Doris Pack over de sluiting van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en Bosnië en Herzegovina, anderzijds, omdat ik er van overtuigd ben dat een dergelijke stap bijdraagt aan de totstandkoming van contractuele betrekkingen tussen beide partijen die helpen bij de overgang van Bosnië en Herzegovina naar een volwaardig functionerende staat.

Op deze manier zal de economie van Bosnië een vlucht nemen en zal regulering en wetgeving in het land stapsgewijs bewegen in de richting van het *acquis communautaire* van de Europese Unie, wat weer leidt tot versterking van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst (SAO). Dit is een wenselijke ontwikkeling in het licht van de grote inspanningen die moeten worden geleverd bij het wegnemen van de nog steeds bestaande etnische scheidslijnen. Doel is voortgaan op een weg die leidt tot werkelijke verzoening tussen de verschillende partijen. Ik ben het verder volledig eens met de observatie dat dergelijke inspanningen speciaal gericht moeten zijn op de jonge generaties, waarbij de twee verschillende entiteiten gemeenschappelijke onderwijsprogramma's krijgen aangeboden en waarbij gestreefd wordt naar een gedeeld besef van de recente tragische gebeurtenissen die zich in het land hebben voorgedaan.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *schriftelijk*, – (PT) Het Europees Parlement “stemt in met de sluiting van de overeenkomst”...

Achter deze negen woorden gaan 65 bladzijden schuil van een “overeenkomst” die zich, naast vele andere negatieve elementen, laat leiden door wat eufemistisch wordt omschreven als “beginselen van de markteconomie”.

Om nog maar te zwijgen van diverse verontrustende politieke aspecten, is het hoofddoel van de overeenkomst de integratie van Bosnië en Herzegovina in de Europese interne markt om te waarborgen dat hun economie in handen komt van de grote multinationals van de EU.

De overeenkomst staat bol van termen als “vrije handel”, “vrij verkeer van kapitaal”, “liberalisering van het recht van vestiging en dienstverlening” en “liberalisering van het vervoer” (lucht, zee, binnenwateren en land). Doel is dat Bosnië en Herzegovina de *communautaire* wetgeving inzake vrije mededinging op de interne markt en “andere handelsgerelateerde kwesties” binnen een termijn van zes jaar “naar behoren uitvoert en handhaaft”.

Uiteraard steunen wij de verdere ontwikkeling van vriendschappelijke betrekkingen met andere landen, op voorwaarde dat daarbij wordt ingespeeld op hun reële behoeften. Bovendien is het onontbeerlijk dat deze betrekkingen voor beide partijen nuttig zijn en bijdragen tot wederzijdse ontwikkeling, met inachtneming van het beginsel van niet-inmenging en eerbiediging van de nationale soevereiniteit.

De overeenkomst is echter in strijd met dit beginsel.

– Ontwerpresolutie: (B6-0537/2008)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), *schriftelijk*, – (RO) Het probleem van de zeepiraterij is tegenwoordig net zo actueel als een paar honderd jaar geleden. Het is echter absoluut niet het romantische, edele “beroep” zoals dat in avonturenromans of in de filmserie “Pirates of the Caribbean” wordt voorgesteld.

Piraterij eist slachtoffers en levert degenen die dit “beroep” uitoefenen gigantische inkomsten op. Volgens sommige cijfers hebben piraten alleen al vorig jaar meer dan zestig schepen aangevallen, waarbij veertien schepen werden gekaapt en honderden zeelieden in gijzeling werden genomen. De piraterij in de Golf van Aden heeft scheepseigenaren al tussen de 18 en 30 miljoen dollar gekost aan losgeld dat werd betaald om de schepen en hun bemanningen terug te krijgen.

Bovendien kan piraterij tot gecompliceerde situaties leiden, zoals toen een Oekraïens schip met dertig houwitsers aan boord in handen viel van Somalische piraten. Deze wapens hadden heel goed bij islamitische militanten in Somalië of in andere conflictgebieden op het Afrikaanse continent terecht kunnen komen. Het is moeilijk uit te leggen hoe het kan dat wij, in het jaar 2008, net als in de Middeleeuwen nog steeds te maken hebben met piraterij. De internationale gemeenschap in het algemeen en de Europese Unie in het bijzonder hebben de plicht om deze historische anomalie te onderzoeken en mechanismen te ontwikkelen om daar een eind aan te maken in het belang van de hele regio.

David Martín (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik sta volledig achter de resolutie over zeepiraterij. Momenteel vinden rond de Hoorn van Afrika twee aanvallen per dag plaats, en de piraten verstoren het handelsverkeer en verhinderen de levering van hulpgoederen aan Somalië. Deze resolutie roept op tot een gecoördineerd optreden van de EU, de VN en de Afrikaanse Unie, teneinde de piraten in de regio te isoleren en ervoor te zorgen dat hulpgoederen deze geteisterde regio kunnen bereiken. Ik steun deze aanbevelingen.

Luís Queiró (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Een van de belangrijkste aspecten van de EU NAVCO-missie is dat het om de eerste mariene operatie van de EU gaat. Een ander meldenswaardig feit is dat de EU zich er duidelijk van bewust is dat het met deze actie tegen piraterij zijn directe belangen beschermt. Dit bewustzijn vloeit duidelijk voort uit de gevolgen van de globalisering. Naarmate de wereld dichterbij komt en de Europese economie zich over de wereld verspreidt, is het duidelijk dat onze belangen veel verder reiken dan onze grenzen. Bijgevolg vereist ook de bescherming van deze belangen middelen die verder reiken dan de geografische grenzen van Europa.

Parallel hiermee moet worden onderstreept dat deze belangen en de bescherming ervan in de regel door Europa met zijn bondgenoten wordt gedeeld. Daarom speelt onder meer de NAVO een relevante rol in de strijd tegen de piraterij. Het is belangrijk dat wij dit punt erkennen en opnemen in onze analyse van deze veranderende situatie.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik heb gestemd voor het voorstel inzake een resolutie over piraterij op zee. Het vrije verkeer van schepen is een essentiële voorwaarde voor de ontwikkeling van de internationale handel. De Europese Unie kan niet aanvaarden dat acties van piraterij plaatsvinden ten koste van vissersboten van de Gemeenschap die actief zijn voor de kust van Somalië, een kust die geldt als jachtgebied voor zeerovers.

Ik sta achter de oproep aan de overgangsregering van Somalië om, in samenwerking met de Verenigde Naties en de Afrikaanse Unie, acties van piraterij en gewapende roofovervallen die worden uitgevoerd vanaf de Somalische kust en die gericht zijn tegen schepen die humanitaire hulpmiddelen vervoeren, te beschouwen als criminele daden waarop moet worden geantwoord met de arrestatie van de verantwoordelijken, dit alles binnen de kaders van het internationale recht. Tenslotte juich ik de gemeenschappelijke actie toe, als voorgesteld door de Raad, om het gebied waarbinnen het recht op achtervolging door de lucht of over zee van deze piraten geldt, uit te breiden met de territoriale wateren van de omringende, aan zee gelegen landen, op voorwaarde dat deze landen hiermee akkoord gaan, en om te komen tot een systeem van onderlinge steun in geval van piraterij op zee.

Brian Simpson (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik stem voor deze resolutie, en ik feliciteer mijn collega's van de Commissie vervoer met het feit dat zij dit initiatief op dit moment hebben genomen.

Zeepiraterij is een vorm van criminaliteit die niet alleen een bedreiging vormt voor het leven van zeelieden, maar ook het normale handelsverkeer en zelfs de hulpverlening ontwricht.

Moderne piraten zijn verstoken van romantiek. Het zijn geen Johnny Depp-achtige figuren die door het want suizen. Het zijn hopeloze, gevaarlijke criminelen die hun straf niet mogen ontlopen.

Piraterij is in de hele wereld een probleem, met name voor de kust van Somalië, waar deze vorm van criminaliteit epidemische vormen heeft aangenomen. Het is tijd voor een georganiseerd internationaal optreden om een eind te maken aan deze activiteiten. Deze resolutie komt precies op tijd, en ik hoop dat zij bijdraagt tot een goede samenwerking van onze regeringen in het kader van de internationale inspanningen.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) Met de resolutie die werd aangenomen door de grote coalitie van de centrumrechtse en centrumlinkse politieke krachten in het Europees Parlement, worden onder het voorwendsel van de strijd tegen piraterij de nieuwe imperialistische interventies van de EU in het gebied van Somalië en de Hoorn van Afrika bevorderd. De gevallen van piraterij die zich hebben voorgedaan in dit gebied, waar de imperialistische wedijver tussen de EU, de VS, Rusland en andere mogendheden zich toespitst,

worden aangegrepen om de aanwezigheid op te leggen van EU-militairen, die met wapengekleetter haar imperialistische plannen voor het verkrijgen van de geostrategische controle probeert te bevorderen.

Het Europees Parlement juicht het besluit van de Raad toe om een EU-zeemacht op te richten en naar het gebied te sturen. Deze macht is in feite een wapen waarmee de Europese monopolies een vergroting van hun marktpenetratie en een herverdeling van de markten in hun voordeel proberen te bewerkstelligen. Deze nieuwe imperialistische operatie betekent dat de rijkdom producerende hulpbronnen in het gebied nog sterker zullen worden geplunderd, de volkeren nog sterker zullen worden uitgebuit om de winst van de monopolies te kunnen verzekeren en nieuwe gevaren ontstaan voor oorlogszuchtig avonturisme in het gebied waar de imperialistische wedijver woedt.

De volkeren kunnen een stokje steken voor deze nieuwe imperialistische plannen door hun onvervreemdbaar recht op het bepalen van hun eigen toekomst en hun eigen lot af te dwingen, uitgaande van hun eigen belangen, en aldus de plannen en aspiraties van de imperialisten dwarsbomen.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) De delegatie van de Britse Conservatieven spreekt zich uit voor een krachtige internationale marineactie tegen piraterij, maar wij zijn niet van mening dat de EU daarbij kan, of mag, worden betrokken. Daarom hebben we ons onthouden van stemming over deze resolutie. Voor de kust van de Hoorn van Afrika wordt reeds een eskader van de NAVO ingezet tegen piraterij. De EU-lidstaten die schepen aan de “EU-zeemacht” zouden moeten bijdragen, leveren reeds een bijdrage aan de NAVO-respons. De EU beschikt niet over nog meer marinemiddelen. Een dergelijke EU-zeemacht levert geen meerwaarde op, maar zorgt alleen voor complicaties, verwarring en verdubbelingen, terwijl onder de gegeven omstandigheden een samenhangend optreden vereist is, een ondubbelzinnige commandoketen en duidelijke politieke controle en krachtige regels voor gevechtssituaties. Dit is een klus voor de NAVO. Wij maken tevens bezwaar tegen het gebruik van termen als “EU-vissersschepen”, “EU-vissers” en “communautaire vissers-, koopvaardij- en passagiersschepen”. De EU bezit geen schepen, en er zijn geen schepen die onder EU-vlag varen.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), schriftelijk. – (PL) In de periode tussen 2000 en 2006 zijn wereldwijd 2 400 handelingen van piraterij geregistreerd. In dit cijfer is geen rekening gehouden met de incidenten die niet worden aangegeven door vervoersondernemingen omdat ze vrezen dat hun verzekeringspremies omhoog zullen gaan. De Australische regering heeft berekend dat het reële aantal handelingen van piraterij 2 000 procent hoger ligt. Piraterij leidt tot verliezen ten belope van 13 tot 16 miljard dollar per jaar en dit bedrag zal in de loop van de volgende jaren waarschijnlijk nog aanzienlijk stijgen.

Somalië is slechts het topje van de ijsberg. Sinds 2000 moeten de wateren voor de kusten van Zuidoost-Azië, Maleisië, Indonesië, Nigeria, Irak en Tanzania als de gevaarlijkste wateren ter wereld worden beschouwd.

Deze handelingen van piraterij op zee zijn niet alleen een ernstige bedreiging voor de mens, maar ook voor de maritieme veiligheid. De Europese Unie zou bijgevolg alles in het werk moeten stellen om deze bedreiging het hoofd te bieden.

– Ontwerpresolutie: (B6-0544/2008) – Gelijkwaardigheid van standaarden voor jaarrekeningen

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), schriftelijk. – (PL) De International Financial Reporting Standards (IFRS) vormen een goede basis voor de harmonisatie van de standaarden voor jaarrekeningen in de wereld. De algemene toepassing van internationaal aanvaarde standaarden voor jaarrekeningen zal de transparantie en de vergelijkbaarheid van de financiële verslagen ten goede komen en zal zowel bedrijven als beleggers veel voordeel opleveren. De Verenigde Staten erkennen alleen financiële verslagen die zijn opgesteld conform de door de International Accounting Standards Board (IASB) uitgevaardigde IFRS. De Verenigde Staten hebben evenwel te kennen gegeven dat ze tijdens een overgangperiode bereid zijn om zonder afstemmingsvereisten financiële verslagen te accepteren die zijn opgesteld op basis van de in het kader van Verordening (EG) nr. 1606/2002 vastgestelde IFRS.

– Ontwerpresolutie: (B6-0562/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Ik heb gestemd voor de resolutie van het Europees Parlement over de invloed van veiligheidsmaatregelen ten behoeve van het vliegverkeer. Het gaat hier in het bijzonder over de impact van *body scanners* (ofwel apparatuur waarmee beelden gescand worden van personen alsof ze naakt zijn, wat neerkomt op een virtuele visitatie) op de mensenrechten, het privéleven, de bescherming van de persoonlijke integriteit en de bescherming van persoonsgegevens. Ik ben er namelijk met de rapporteurs van overtuigd dat deze controlemethode meer is dan een louter technische aangelegenheid en direct raakt

aan het recht op bescherming van het privéleven, de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke integriteit. Om deze reden denk ik dat deze veiligheidsmaatregel gepaard moeten gaan met vergaande en adequate waarborgen.

Bij gebrek aan essentiële gegevens zijn de voorwaarden op grond waarvan een besluit mogelijk zou zijn niet aanwezig. Ik benadruk daarom dat de Commissie binnen de vervaltermijn van drie maanden dringend verzocht moet worden om een beoordeling uit te voeren van het effect op de grondrechten en om ten spoedigste, in ieder geval vóór november 2008, te komen tot een oordeel over body scanners.

Carlos Coelho (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Ik steun de ontwerpresolutie van het Europees Parlement over de gevolgen van maatregelen op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart en van body scanners voor de mensenrechten, de privacy, de persoonlijke waardigheid en de gegevensbescherming.

Ik maak mij zorgen over het voorstel voor een verordening waarin voor het screenen van passagiers in luchthavens van de Europese Unie als een van de toegestane methoden is voorzien in het gebruik van body scanners. Deze apparaten produceren gescande beelden van personen alsof zij naakt zijn, wat neerkomt op een virtuele visitatie. Deze maatregel is verre van louter technisch en heeft serieuze gevolgen voor het recht op privacy, het recht op gegevensbescherming en het recht op persoonlijke waardigheid.

Ik ben van oordeel dat de voorwaarden voor het treffen van een besluit ter zake nog niet zijn vervuld, aangezien het Europees Parlement nog steeds essentiële informatie ontbeert en de Europese Commissie een beoordeling van het effect op de grondrechten moet verrichten, de onafhankelijke toezichhoudende instanties voor gegevensbescherming moet raadplegen en een wetenschappelijke en medische beoordeling dient uit te voeren van de mogelijke gevolgen van dergelijke technologieën voor de gezondheid.

Een overhaast besluit, waarbij geen rekening wordt gehouden met al het voorgaande, zal bij de Europese burgers niet in goede aarde vallen en betekent bovendien een verdere escalatie in de drang naar absolute veiligheid waarbij essentiële waarden als individuele vrijheden en persoonlijke waardigheid volkomen worden genegeerd.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb mij bij de stemming over deze ontwerpresolutie van stemming onthouden omdat er in de Europese Unie veel meer reflectie moet plaatsvinden over de balans tussen veiligheid en vrijheid. Het spreekt vanzelf dat dit voor de burgers in de lidstaten allebei kernwaarden zijn, en dat beide in gelijke mate moeten worden beschermd. Wij moeten ons echter goed realiseren dat de technologie die door criminele bendes en terroristen wordt gebruikt in heel veel gevallen geavanceerder is dan de technologie waarover onze wetshandhavinginstanties beschikken. Er is geen enkele reden voor de EU om niet van de meest geavanceerde technische hulpmiddelen gebruik te maken als daardoor mensenlevens kunnen worden gered.

Luís Queiró (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) De laatste jaren is naar aanleiding van de verhoogde veiligheidseisen in het luchtvervoer steeds vaker de vraag gerezen of zij verenigbaar zijn met de individuele rechten. Dit belangenprobleem doet zich sedert jaar en dag voor, met name op het gebied van de vrijheid en de privacy. Deze bezorgdheid duikt hier nu opnieuw op. Zij vereist een passend antwoord en ik denk dat wij dat antwoord kunnen geven. Gelet op enerzijds het invasieniveau van de huidige modaliteiten en anderzijds de antwoorden die worden geboden door oplossingen waarbij beelden worden geregistreerd en tegelijkertijd een fysieke afstand wordt bewaard tussen de veiligheidsagent en de passagier, ziet het er naar uit dat een deel van de problemen reeds verholpen is of verholpen kan worden.

Er is echter nog een andere kwestie die mijns inziens onvoldoende aandacht krijgt en een stuk zorgwekkender is. De gevolgen van deze technologie voor de gezondheid zijn nog nauwelijks bestudeerd. De waarde die hier op het spel staat, namelijk de gezondheid van de burgers, vereist dat de nodige voorzorgen worden getroffen. Deze doelstelling kan echter moeilijk worden verwezenlijkt als maatregelen worden genomen die niet voldoen aan de voorwaarden die vervat zijn in de originele versie van de in stemming gebrachte tekst. Daarom heb ik tegen het amendement gestemd waarmee deze voorwaarden werden geschrapt.

Carl Schlyter (Verts/ALE), schriftelijk. – (SV) Ik stem voor deze ontwerpresolutie waarin wordt geëist dat de problemen met body scanners worden onderzocht alvorens een beslissing te nemen. De resolutie had echter verder kunnen gaan. Ik ben principieel tegen het gebruik van body scanners dat een te grote schending van de privacy inhoudt en niet in verhouding staat tot wat men wil bereiken. Het huidige systeem is al op het randje van een schending van de privacy en is voldoende veilig.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Het onaanvaardbare besluit van de EU om op de luchthavens body scanners te gebruiken heeft niets uit te staan met de veiligheid van het luchtverkeer. Dit maakt veeleer deel uit van het reactionaire beleid van de EU en is een vulgair flagrante schending van de individuele rechten en vrijheden van de werknemers, met alle pijnlijke gevolgen van dien voor hun gezondheid en leven.

De demagogische verwijzingen, voorbehouden en bezwaren die wegens een gebrek aan waarborgen in verband met body scanners in de gezamenlijke resolutie van het EP zijn opgenomen, laten de deur op een kier staan om dit onaanvaardbaar en uitermate gevaarlijk systeem alsnog toe te passen.

De voorgestelde maatregel is een aanslag op de waardigheid van de mens, op de kern van zijn persoonlijkheid, maar brengt tegelijkertijd zijn lichamelijke gezondheid ernstig in gevaar. Daarmee wordt op de meest kenmerkende wijze aangetoond hoe afstotelijk het ware gezicht is van de EU van het kapitaal. De volkeren moeten eens te meer hun conclusies trekken. Het elektronisch uitkleden van burgers is onaanvaardbaar, met of zonder “waarborgen”. Deze maatregel moet onmiddellijk, volledig en vastberaden worden veroordeeld. De volkeren hebben maar één weg om hun elementaire waardigheid te waarborgen: verzet, ongehoorzaamheid en weigering om zich te voegen naar het beleid en de maatregelen van de EU.

– Ontwerpresolutie: (B6-0541/2008)

Erik Meijer (GUE/NGL), schriftelijk. – Bij alle bevolkingsgroepen in het voormalige Joegoslavië bestaat in grote meerderheid de wens tot aansluiting bij de EU. Dat vinden niet alleen de Albanezen en Macedoniërs in Macedonië, die pas recent een oplossing voor hun meningsverschillen over het bestuur van dat land vonden, of de Serviërs, Montenegrijnen en Albanese Kosovaren, die recent afscheid namen van een gemeenschappelijk staatsverband, maar ook de Serviërs, Kroaten en Bosniërs in Bosnië-Herzegovina. De EU doet er verstandig aan om de betekenis daarvan niet te overschatten. Het feit dat men wil samenwerken binnen de EU zegt helemaal niets over de staatsstructuur voor het eigen woongebied. Daarover beslissen die mensen zelf, niet de EU. Als zij moeten kiezen tussen regionaal zelfbestuur of overdracht van bevoegdheden naar een centraal bestuur omdat de EU dat wil, kiezen ze voor het eerste. De oorlog van 1992-1995 in Bosnië is ontstaan omdat de meerderheid van de inwoners geen centraal bestuur wilde, maar hoogstens een losse samenwerking. Het debat van gisteren heeft duidelijk gemaakt dat een grote meerderheid van dit Parlement kiest voor meer centraal bestuur in Bosnië-Herzegovina in plaats van decentralisatie. Omdat dit onbereikbaar is, veroordeelt de EU zich tot een oneindige aanwezigheid in dat land. Daarom stem ik tegen.

– Ontwerpresolutie: (RC-B6-0571/2008)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Deze ontwerpresolutie maakt deel uit van de platvloerse campagne om de geschiedenis te vervalsen en het communisme op één lijn te stellen met het fascisme. Hierdoor wordt het fascisme op smadelijke wijze van blaam gezuiverd en worden degenen die de gehele mensheid tot slavernij wilden brengen gelijkgesteld met degenen die heldhaftig stredden om de mensheid te bevrijden.

Zoals wij al eerder onderstreepten, gaat het om een verbeterd anticommunistische campagne die verdeeldheid probeert te zaaien tussen de democratische krachten door de bijdrage van de communisten aan de strijd tegen het fascisme en de ontwikkeling van onze beschaving te ontkennen en te vervalsen. Wij mogen niet vergeten dat het anticommunisme de ideologische grondslag vormde van tal van fascistische dictaturen en door deze dictaturen werd gebruikt om de democratische krachten tegen elkaar op te zetten.

Deze ontwerpresolutie is tevens de zoveelste poging om te verdoezelen dat de oorzaak van de ellende en de honger in de wereld bij het kapitalisme ligt. U hoeft maar naar de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties te luisteren. Die heeft onlangs verklaard dat tienduizenden miljoenen mensen honger zullen lijden en dat thans reeds ongeveer een miljard mensen in hongersnood verkeert.

Bovendien kan de ontwerpresolutie niet los worden gezien van de opkomst van de nationalistische krachten in Oekraïne, de pogingen om de collaboratie van pro-fascistische Oekraïense groeperingen met de nazi's te verhullen, de druk om de NAVO uit te breiden en de huidige anti-Russische campagne.

Richard Howitt (PSE), schriftelijk. – (EN) De EP-leden van de Labour-partij wensen uiting te geven aan hun sterke overtuiging dat de hongersnood van 1932-33 een afschuwelijke, door mensen veroorzaakte tragedie was, en wij zijn van mening dat het belangrijk is om de herdenking van deze kunstmatig veroorzaakte hongersnood te bevorderen en het publieke bewustzijn met betrekking tot deze gebeurtenissen en de betekenis ervan in de geschiedenis van Oekraïne te vergroten.

De Britse premier Gordon Brown heeft op 15 mei 2008 samen met de president van Oekraïne een gemeenschappelijke verklaring afgegeven waarin Groot-Brittannië heeft toegezegd zich in internationale instellingen mede te zullen inzetten voor de bevordering van de herdenking van de Holodomor. Hoewel wij de gebeurtenissen van 1932-33 niet officieel erkennen als vallend binnen de definitie van het VN-Verdrag inzake de voorkoming en de bestraffing van genocide van 1948, erkennen wij wel dat sommige wetenschappelijke opinies dit standpunt onderbouwen, zodat wij het debat nauwlettend zullen blijven volgen en eventuele nieuwe bewijzen zorgvuldig zullen bestuderen.

Carl Lang en Fernand Le Rachinel (NI), *schriftelijk*. – (FR) Onze Vergadering erkent eindelijk de verschrikkingen van de Holodomor, de kunstmatig door het Sovjetregime veroorzaakte hongersnood in Oekraïne. Het is echter spijtig dat zij deze omvangrijke misdaad, in navolging van het Oekraïense parlement, niet als genocide heeft aangemerkt.

De hongersnood van 1932 en 1933 heeft geleid tot de dood van miljoenen Oekraïeners, is namelijk niet alleen het gevolg geweest van het absurdistische economische en sociale stelsel van het communisme, maar het resultaat van een uitroeiplan dat overeenkomt met de definitie van genocide, dat wil zeggen: “dadens die worden gepleegd met het doel een bepaalde nationale, etnische, raciale of godsdienstige groepering geheel of gedeeltelijk te vernietigen”, en ook “het bewust blootstellen van een groep aan levensomstandigheden die gericht zijn op de gehele of gedeeltelijke fysieke vernietiging ervan.”

Aangezien er op dit moment, in Frankrijk in het bijzonder, een zekere extreemlinkse communistische populist de media op zijn hand heeft, zou de erkenning van een genocide zoals deze, de verschrikkingen van het marxisme-leninisme weer in herinnering kunnen brengen, dat verantwoordelijk is voor de dood van 200 miljoen mensen sinds de bolsjewistische revolutie van 1917 en dat vandaag de dag nog steeds zorgt voor de onderdrukking van meer dan 1,5 miljard mensen in Cuba, Noord-Korea, Vietnam en, voornamelijk, China, landen waarin het meest wrede kapitalisme goed samengaat met het communistische totalitarisme.

Erik Meijer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – Mijn fractie behoort niet tot de medeondertekenaars van deze resolutie en stemt in meerderheid tegen. De reden hiervoor is de opvatting dat het ontstaan van de Sovjetunie in het toen nog achterlijke Rusland een stap vooruit was, die veel slecht opgeleide, slecht betaalde en rechteloze mensen een beter leven gaf. Ik deel die opvatting, maar die kan geen rechtvaardiging zijn voor alle middelen die toen zijn gebruikt. Sommige voorstanders van de modernisering vonden het individuele recht op leven van mensen met een afwijkende opvatting volstrekt onbelangrijk en dat geldt het allermeest voor hun leider Stalin. Die houding paste in het kader van een lange Russische traditie van onderdrukking en geweld. Alle slechte middelen uit het verleden werden opnieuw gebruikt, nu om elk verzet tegen de vooruitgang te breken. Het oorspronkelijke ideaal van democratie en gelijkberechtiging voor alle mensen werd daaraan ondergeschikt gemaakt. Het goede dat men nastreefde, werd de rechtvaardiging voor het slechte dat men deed, vanuit de gedachte dat de geschiedenis altijd oordeelt in het voordeel van de overwinnaars. Inmiddels zijn we 75 jaar verder en wordt terecht veel aandacht besteed aan wat er toen is misgegaan en aan de vele slachtoffers daarvan. Daarom stem ik voor deze resolutie.

– Verslag-Zdravkova (A6-0358/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), *schriftelijk*. – (EN) Ikzelf en mijn collega's van de Britse Conservatieven steunen het werk van de Europese Ombudsman en zijn van mening dat ook vele van de in dit verslag gedane voorstellen ter verbetering van de uitoefening van deze functie onze steun verdienen.

Met betrekking tot overweging B wil ik duidelijk stellen dat de delegatie van de Britse Conservatieven in het Europees Parlement gekant is tegen het Verdrag van Lissabon en tegen het opnemen van het Handvest van de grondrechten in dat Verdrag. Wij zijn van mening dat de ratificatieprocedure voor dit Verdrag moet worden afgebroken, nu de Ieren duidelijk tegen hebben gestemd.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) In dit verslag moedigt de Commissie verzoekschriften de Ombudsman aan om door te gaan met de dubbele doelstelling die hij in het jaarverslag van 2006 aankondigde, namelijk het samenwerken met de instellingen om een goed bestuur te stimuleren en het verhogen van de communicatie-inspanningen zodat burgers die van zijn diensten gebruik willen maken, goed worden geïnformeerd over de juiste manier om dit te bewerkstelligen. De toename van het aantal ontvangen klachten bewijst hoe belangrijk deze informatie is.

Er zij aan herinnerd dat de Ombudsman, sinds de wijzigingen die het Europees Parlement op zijn verzoek heeft aangenomen, meer bevoegdheden heeft. In 2007 werden in totaal 641 onderzoeken door de Ombudsman behandeld. Hiervan had 64 procent betrekking op de Europese Commissie, 14 procent op het

EPSO (Europees Bureau voor personeelsselectie), 9 procent op het Europees Parlement en 1 % op de Raad van de Europese Unie. De belangrijkste typen vermeend wanbeheer waren gebrek aan transparantie, inclusief het weigeren van informatie, oneerlijke behandeling en machtsmisbruik, procedurefouten, vermijdbare vertraging, discriminatie, nalatigheid, juridische dwaling en niet-nakoming van verplichtingen. Sommige dossiers zijn inmiddels afgesloten.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), schriftelijk. – (PL) De Europese Ombudsman, de heer Diamandouros, heeft op 19 mei 2008 zijn verslag voorgelegd aan de Commissie verzoekschriften. Hij geeft daarin niet alleen een gedetailleerd overzicht van zijn activiteiten, maar illustreert deze informatie ook met cijfers en percentages. Uit het verslag blijkt dat het aantal ontvankelijke klachten dat de Ombudsman in 2007 heeft ontvangen, gestegen is van 449 in 2006 tot 518 in 2007. Het aantal niet-ontvankelijke klachten is vorig jaar gedaald in vergelijking met 2006. De redenen voor het indienen van een klacht waren zeer divers en hielden onder meer verband met een gebrek aan transparantie, het weigeren van informatie, machtsmisbruik, procedurefouten, vermijdbare vertraging, discriminatie, niet-nakoming van verplichtingen en juridische dwaling. Het merendeel van de klachten, maar liefst 64 procent, betrof de Europese Commissie. Slechts 9 procent van de aan de Ombudsman gerichte klachten had betrekking op het Europees Parlement. De Europese Ombudsman heeft in zijn verslag ook de aandacht gevestigd op fouten die door de Europese instellingen zijn gemaakt. Zo heeft de heer Diamandouros kritiek geuit op het feit dat de Commissie in 2006 niet aan haar wettelijke verplichting heeft voldaan om het jaarverslag van 2005 inzake de toegang tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie te publiceren.

11. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 12.35 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: GÉRARD ONESTA

Ondervoorzitter

12. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

13. Debat over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat

13.1. Venezuela

De Voorzitter. – (FR) Aan de orde is het debat over drie ontwerp-resoluties over Venezuela⁽¹⁾.

José Ribeiro e Castro, auteur. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, Venezuela is een groot land en de Venezolaanse bevolking heeft diepgewortelde democratische gevoelens en tradities. Helaas verkeren de Venezolanen nu al jaren in een vreselijke situatie die er overigens niet beter op wordt. Hun grondrechten worden met voeten getreden. Daarom behandelen wij deze kwestie hier opnieuw en moeten wij deze situatie veroordelen.

Wij veroordelen het misbruik van persoonsgegevens op lijsten die worden gebruikt voor politieke vervolging volgens totalitaire maatstaven, zoals de “lijst-Tascón”, “de lijst-Maisanta” en de “lijst-Russián”. Het is onaanvaardbaar dat tientallen burgers uitgesloten worden en zich geen kandidaat kunnen stellen bij de komende regionale en gemeentelijke verkiezingen in Venezuela. Het is onaanvaardbaar dat mensenrechtenorganisaties, zoals de vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisatie *Human Rights Watch*, uit het land worden gezet, alleen maar omdat zij rake opmerkingen maken. Het is schokkend dat het geweld en de onverdraagzaamheid die van bovenaf worden gepredikt, nu ook al jonge levens kosten.

Wij veroordelen en betreuren de moord op een jonge studentenleider die het slachtoffer is geworden van dit van bovenaf gevoede klimaat van geweld. Wij eisen dat de waarheid aan het licht wordt gebracht en dat de daders vervolgd worden.

⁽¹⁾ Zie notulen.

Wij, Europeanen, moeten echter actiever optreden. Wat als dit in onze eigen landen zou gebeuren? Zouden wij, in onze eigen landen, aanvaarden dat burgers worden beroofd van het recht om zich kandidaat te stellen in de verkiezingen, zoals in Venezuela gebeurt? Nee toch? Hoe kunnen wij dan onze ogen sluiten voor deze ontwikkelingen? Hoe kunnen wij onze ogen sluiten en doen alsof er niets aan de hand is?

Hoe kunnen wij bijvoorbeeld de houding van de Portugese regering accepteren? Ik schaam me voor die houding. Helaas kom ik uit een land dat naar de pijpen van de Venezolaanse regering danst, een stroperig beleid voorstaat en bovendien onlangs heeft gefungeerd als de Europese ontvangstzaal voor tirannen. Dat is werkelijk onaanvaardbaar.

Het is essentieel dat de Commissie en de Raad deze schendingen van de mensenrechten sterker en duidelijker veroordelen.

Ewa Tomaszewska, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, er dient nadere opheldering te worden verschaft over de omstandigheden waarin de heer Julio Soto in de stad Maracaibo om het leven is gekomen. Ik wil mijn deelneming betuigen aan zijn familie. Wij eisen dat de daders van deze misdaad worden berecht en gestraft. De vaststellingen en opmerkingen van *Human Rights Watch* verdienen onze aandacht, vooral aangezien het om een organisatie gaat die volledig onafhankelijk is van subsidies. Wij tekenen protest aan tegen het verbod op de activiteiten van deze organisatie. Wij willen dat de vrijheid van meningsuiting in de media en de vrijheid van vereniging ten volle worden geëerbiedigd. Wij willen dat de wetgeving ter bescherming van vrouwen tegen geweld volledig ten uitvoer wordt gelegd. Wij verwachten dat de verkiezingen in november zodanig worden georganiseerd dat er geen voorbehoud kan worden gemaakt bij de verkiezingscampagne of bij het verkiezingsproces zelf. Venezuela zou een democratisch land moeten zijn dat zijn burgers dezelfde mate van vrijheid zou moeten bieden als elke lidstaat van de Europese Unie.

Renate Weber, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, sinds enkele jaren bevindt de oppositie in Venezuela zich in een moeilijke situatie, en men kon terecht vraagtekens plaatsen bij de democratie in Venezuela.

Wat er momenteel gaande is, bewijst echter dat de democratie en de rechtsstaat in Venezuela een wassen neus zijn. De toepassing van een administratieve maatregel om mensen 15 jaar lang te verbieden een ambt te bekleden of zich daarvoor kandidaat te stellen, is onaanvaardbaar. Alleen een rechter kan dergelijke besluiten nemen, en dit alleen als personen schuldig zijn bevonden aan een ernstig misdrijf.

De perversiteit van deze maatregel wordt duidelijk wanneer men weet dat de overgrote meerderheid van de uitgesloten personen leden van de oppositie zijn. Dit is een praktijk die waarschijnlijk niet alleen met het oog op de verkiezingen in november wordt toegepast, maar wellicht in verband met toekomstige verkiezingen zal worden herhaald.

Het is niet verrassend dat deze politieke uitsluiting zich voordoet in een tijd waarin voorvechters van de mensenrechten die de huidige regering bekritisieren, het land worden uitgezet en waarin zeer verdachte ongelukken waarbij critici omkomen, niet naar behoren worden onderzocht.

Het Europese Parlement moet de publieke opinie in Venezuela het duidelijke signaal geven dat politieke uitsluiting een ondemocratische praktijk is die indruist tegen de beginselen van de rechtsstaat. De bewering van de Venezolaanse onderminister voor Europese Zaken dat het Europees Parlement in september niet over deze resolutie zou hebben willen stemmen, omdat zij zogenaamd afbreuk zou doen aan de strijd tegen corruptie, moeten we ten stelligste tegenspreken. Een dergelijk foefje om de publieke opinie in Venezuela naar zijn hand te zetten, is een minister van Europese Zaken niet waardig. Wij wijzen ook ten stelligste zijn beschuldiging van de hand dat onze activiteiten hier een aanval op een soevereine staat zouden betekenen.

Deze resolutie is een uiting van onze bezorgdheid wat betreft de democratische ontwikkeling en de eerbiediging van de mensenrechten in Venezuela, dat een bevolking heeft die wij ten zeerste bewonderen en respecteren.

Bernd Posselt, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de brute moord op de heer Soto is het voorlopige hoogtepunt van een dramatisch verval van de democratie en de rechtsstaat in Venezuela, een land dat een tijd lang een positieve rol heeft gespeeld in Latijns-Amerika.

Onder het huidige regime worden echter niet alleen fundamentele mensenrechten met voeten getreden, maar probeert een megalomane dictator zelfs om zijn onmenselijke terreursysteem naar de rest van het continent en, gezien zijn betrekkingen met Wit-Rusland, zelfs naar Europa te exporteren. Daarom is het dringend noodzakelijk om hem een halt toe te roepen, in het belang van zijn eigen bevolking, maar ook in

het belang van de volkeren die hij met zijn olierijkdommen als het ware probeert te kopen of te chanteren, zodat ze zich aan zijn ideologische denkbbeelden onderwerpen.

Als hij in dit verband een beroep op de nationale soevereiniteit doet, dan kan ik alleen maar zeggen dat er dingen zijn, die voorrang hebben boven elke vorm van nationale soevereiniteit, namelijk de fundamentele en universele mensenrechten!

Marios Matsakis, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het lijkt geen twijfel dat Venezuela in het recente verleden, maar ook in vroeger tijden, een traumatische geschiedenis heeft doorgemaakt, waarvoor niet alleen endogene oorzaken zijn aan te wijzen. Misschien zijn de exogene factoren in dit verband zelfs van groter gewicht. Maar aan wie of wat die geschiedenis ook te wijten mag zijn, de onschuldige burgerbevolking heeft er het sterkst onder geleden.

De huidige regering onder leiding van de heer Chávez heeft blijkbaar nog een appeltje te schillen met de VS en zijn aanhangers en bondgenoten, maar dat mag niet tot zulke grove schendingen van de rechten van de Venezolaanse burgers leiden als de zogenaamde “administratieve uitsluiting” van verkiezingskandidaten of de vervolging van en moord op oppositieleiden. Mijnheer Chávez moet inzien dat zijn land alleen welvarend kan worden als hij ervoor zorgt dat zijn regering zich strikt binnen de grenzen van de democratie en de mensenrechten beweegt. Door het gebruik van geweld en de vervolging van de eigen bevolking zal zijn land nog meer traumatische gebeurtenissen en leed beleven. Zover mogen we het niet laten komen.

Leopold Józef Rutowicz, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de resolutie over de schending van de mensenrechten in Venezuela, die gebaseerd is op feiten, is een initiatief dat onze steun verdient. Helaas wordt Venezuela reeds vele jaren geteisterd door de polarisatie van de politieke krachten in het land. Ik verwijs onder meer naar de staatsgreep door een deel van het leger, intolerantie, grote sociale verschillen op het gebied van eigendom en rassenproblemen. Het team van president Chávez vervult op dit gebied de belangrijkste rol, aangezien Chávez binnen het presidentiële systeem de mogelijkheid heeft om de administratie en het leger te controleren. Ten gevolge van deze eeuwige strijd over de genomen besluiten, heeft de structuur van de Venezolaanse maatschappij steeds meer weg van die van Cuba, namelijk een socialistisch regime met historische en nationalistische trekjes. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat het land ervoor kiest om zijn vlag en volkslied te wijzigen.

De recente veranderingen hebben de levensstandaard nauwelijks beïnvloed. De reden hiervoor is dat Venezuela over een enorme rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen beschikt die de impact van de veranderingen verzacht en het nemen van populistische maatregelen mogelijk maakt. De situatie is momenteel zo ernstig dat deze resolutie alleen geen einde zal kunnen maken aan de verdere beknotting van de burgerrechten in Venezuela. Daarvoor is de onvoorwaardelijke steun van alle landen in de regio noodzakelijk.

Pedro Guerreiro, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Wij worden hier voor de zoveelste keer geconfronteerd met een onaanvaardbare en schandelijke poging tot inmenging van het Europees Parlement. Dat gebeurt overigens niet voor niets vlak voor de regionale en gemeentelijke verkiezingen in Venezuela. In wezen is de opname van dit debat in de agenda, en ook de ontwerpresolutie, slechts bedoeld voor degenen die het reeds langdurige, ernstige inmengingsproces en de verontrustende pogingen om een democratische en soevereine staat te destabiliseren steunen en aanmoedigen.

Doel is om de inmenging in de interne aangelegenheden van Venezuela op brutale wijze te versterken door zich te bemoeien met die interne aangelegenheden en alles in het werk te stellen om onder externe druk beslissingen op te leggen die alleen door het soevereine Venezolaanse volk genomen kunnen worden. In plaats van de feiten te vervormen en Venezuela samenzweerderige lessen in democratie te geven, had het Europees Parlement een debat in de agenda moeten opnemen over de poging van de EU om een reeds verworpen Europees Ontwerpverdrag op te leggen, hetgeen blijk geeft van een ernstig gebrek aan eerbied voor de democratische en soevereine beslissing van de Franse, Nederlandse en Ierse bevolking en de weigering om andere volkeren in de gelegenheid te stellen hun mening kenbaar te maken in een referendum. In plaats van zich in te laten met zaken waarover uitsluitend het Venezolaanse volk kan beslissen, had het Europees Parlement de onmenselijke terugkeerrichtlijn moeten verwerpen, waarin de mensenrechten van immigranten, onder wie velen uit Latijns-Amerika, niet geëerbiedigd maar regelrecht geschonden worden.

Wat de voorstanders van dit initiatief werkelijk dwarszit, is dat de Venezolaanse bevolking een voorbeeld heeft gesteld dat problemen veroorzaakt voor de grote financiële en economische belangen die de Europese Unie in hun greep houden. De Venezolanen hebben een voorbeeld gesteld door hun nationale soevereiniteit en onafhankelijkheid te bevestigen, door een patriottisch project voor emancipatie, vooruitgang en ontwikkeling op te zetten, door een anti-imperialistische solidariteit te ontwikkelen, door te bewijzen dat

de strijd van het volk de moeite waard is en dat het mogelijk is een rechtvaardiger, democratischer en vreedzamer land en dus ook een rechtvaardigere, democratischere en vreedzamere wereld tot stand te brengen. De realiteit toont overigens aan dat het beste antwoord op de poging tot inmenging van het Europees Parlement te vinden is in het enorme prestige en belang van het Bolivariaanse proces voor de volkeren van Latijns-Amerika en de rest van de wereld. Daarom is het hoog tijd dat de voorstanders van dit initiatief eindelijk afzien van de pretentie dat zij de rest van de wereld de les kunnen lezen.

Urszula Krupa, namens de IND/DEM-Fractie. – (PL) Wij debatteren vandaag over gevallen van schending van de mensenrechten in Venezuela. Deze zijn het gevolg van de niet-naleving van de burgerlijke en politieke rechten die in de Venezolaanse grondwet zijn gegarandeerd, alsook van het feit dat de tegenstanders van de huidige regering deze rechten worden ontzegd. Het is onmogelijk voor oppositieleden om zich kandidaat te stellen voor verkiezingen, vrijheid van meningsuiting is een illusie en waarnemers van internationale organisaties worden het land uitgezet. Dit debat is bijgevolg een goede gelegenheid om duidelijk te maken dat wij in geen geval akkoord kunnen gaan met het democratisch deficit in Venezuela en in een aantal andere landen.

Dit debat is ook een goede gelegenheid om op zoek te gaan naar de waarheid in het openbare en politieke leven. Zowel de president van Venezuela als de leiders van tal van andere landen en wereldmachten zijn bezweken voor de verleiding van de absolute macht. Zij stellen alles in het werk om mensen die armer zijn of er een andere mening op nahouden, te onderwerpen. De nieuwe linkse doctrine van de heer Chávez wordt vaak als “christelijk socialisme” omschreven, maar heeft in werkelijkheid weinig gemeen met de sociale leer van de kerk. Dit verklaart ook waarom vertegenwoordigers van het Venezolaanse episcopaat kritiek hebben geuit op het gebrek aan democratie. Het Bijbelse verhaal over de balk en de splinter dat me nu te binnen schiet, lijkt perfect in deze context te passen.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Inmiddels zijn er tien jaar verstreken sinds Hugo Chávez president van Venezuela werd. De grondwet van Venezuela van 1999 vormde een perfecte gelegenheid om de rechtstaat te versterken en de mensenrechten in dit land te waarborgen. We moeten vandaag de dag echter toegeven dat deze historische kans is gemist. We weten dat in Venezuela, het Venezuela onder leiding van president Chávez, discriminatie van politieke tegenstanders wordt getolereerd en zelfs aangemoedigd. In het Venezuela onder Chávez zijn rechters niet langer onafhankelijk en we zijn ook op de hoogte van de situatie omtrent vakbonden en de media in dit land. Onze resolutie van vandaag is bedoeld om president Chávez er nogmaals aan te herinneren dat de grondwet niet slechts een stuk papier is; de regels hiervan moeten in het dagelijks leven ten uitvoer worden gebracht.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Zo meteen is in dit Parlement het debat aan de orde over de bijzonder dramatische en tragische situatie in Congo waarbij reeds honderden en misschien zelfs duizenden slachtoffers zijn gevallen. In vergelijking daarmee lijkt de situatie in Venezuela veel minder ernstig. Daar wordt het kiesrecht geschonden en worden burgers het land uitgezet. Toch is nu ook daar een eerste moord gepleegd op een studentenleider.

Zelfs in dit vroege stadium is het van groot belang dat deze kwestie aan de orde wordt gesteld. We mogen immers niet uit het oog verliezen dat dergelijke processen altijd beginnen met de schending van democratische rechten. Als het aan goede argumenten ontbreekt, is de eerste stap altijd machtsmisbruik, met moordpartijen tot gevolg. Daarom heeft deze resolutie wel degelijk zin. Ze wijst erop of moet ons eraan herinneren dat wij dit gevaarlijke proces al hebben opgemerkt op een moment waarop we nog in staat zijn om de situatie in de gaten te houden en genocide te voorkomen.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het is overduidelijk dat er kort voor de verkiezingen in Venezuela onverhulde en onaanvaardbare pogingen worden gedaan om zich te mengen in de interne ontwikkelingen in dit land met het voor de hand liggend doel de uitslag van de verkiezingen te beïnvloeden.

De situatie in Venezuela is voor de arbeiders in Europa, en meer algemeen in heel de wereld, een grote en belangrijke overwinning, omdat de laatste tijd in de ontwikkeling van het land positieve stappen worden gezet en problemen van de arbeiders worden opgelost, ondanks alle moeilijkheden, hinderpalen en interventies van het Amerikaans imperialisme.

Deze pogingen zijn onaanvaardbaar en bij deze gelegenheid willen wij het optreden van de politieke krachten aan de kaak stellen die zich met deze resolutie mengen in de interne aangelegenheden van Venezuela.

Ik sluit af met te zeggen dat het onvoorstelbaar is dat zeven afgevaardigden tijdens een bijeenkomst van het Europees Parlement de politieke verantwoordelijkheid op zich hebben genomen om een volk te veroordelen dat strijd voor zijn vrijheid en zijn hedendaagse behoeften. Het recht van de volkeren om hun eigen toekomst te bepalen kan nooit onderwerp van onderhandelingen zijn, en dat moeten wij allen respecteren.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, wanneer we aan democratie denken, denken we aan mensenrechten. Het belang van inspraak en kiesrecht op alle regeringsniveaus is overduidelijk. Sinds enkele jaren is hiervan geen sprake meer in Venezuela, een land dat met wijdverbreide corruptie te kampen heeft en momenteel wordt geregeerd door de heer Chávez. Sinds hij aan de macht is, worden oppositieleden geïntimideerd, zijn sommige leden van oppositiepartijen beestachtig vermoord en zijn verdedigers van de mensenrechten en medewerkers van NGO's het land uitgezet. Bovendien maakt Venezuela momenteel gebruik van zogeheten screeninglijsten, waarmee burgers niet alleen van openbare ambten worden uitgesloten, maar waarmee zij ook van het recht worden beroofd om vrijelijk op verkiezingskandidaten van hun voorkeur te stemmen. Als democratisch orgaan moeten we er bij Venezuela op aandringen dat het de internationale democratische normen naleeft en de Venezolaanse burgers in staat stelt van hun grondrechten gebruik te maken, vrijelijk en openlijk kritiek te uiten op de machthebbers en via verkiezingen zonder angst een nieuwe regering aan te wijzen.

Gerard Batten (IND/DEM). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, president Chávez werd tot nu toe door links op handen gedragen. In mijn eigen kiesdistrict was bijvoorbeeld de vroegere burgermeester van Londen, Ken Livingstone, een groot voorstander. Zo werd aan zijn nogal onverkwikkelijke image een enigszins respectabel tintje gegeven. Maar onder president Chávez werden natuurlijk de rechten en vrijheden van het Venezolaanse volk aan banden gelegd. Hij heeft de politieke vrijheden, de rechtsstaat, de onafhankelijkheid van de rechtbanken en de vrijheid van de media en de vakbondsvrijheid ondermijnd. Politici als mijnheer Livingstone, die leiders als president Chávez steunen, ondermijnen de echte democratie – dat geeft zeer te denken.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie volgt de situatie in Venezuela op de voet. Het land is bezig met de voorbereiding van de regionale en lokale verkiezingen, die op 23 november zullen worden gehouden.

Er zij op gewezen dat in de afgelopen jaren een aantal democratische verkiezingsprocessen heeft plaatsgevonden in Venezuela. Sommige verkiezingen werden door Europese waarnemingsmissies gevolgd, die tot de slotsom zijn gekomen dat zij in overeenstemming waren met de internationale normen en de nationale wetgeving. Andere verkiezingen werden niet gecontroleerd, omdat wij daartoe niet werden uitgenodigd.

De Commissie is zich bewust van de bezorgdheid die sommigen van u en delen van de Venezolaanse samenleving hebben geuit met betrekking tot de grondwettelijkheid van de “uitsluitingen”. Sommigen menen dat deze ertoe dienen de oppositie te weerhouden van volledige deelname aan de verkiezingen in november.

De Commissie heeft nota genomen van de verklaringen die de Venezolaanse autoriteiten bij verschillende gelegenheden hebben afgegeven over de grondwettelijkheid van deze “administratieve sancties” die door de nationale toezichthouder tegen een aantal ambtenaren zijn ingesteld.

Wij benadrukken dat de rechten van alle burgers die aan de verkiezingen willen deelnemen, moeten worden gegarandeerd in overeenstemming met de grondwet en de beginselen van de rechtsstaat. Wij hopen dat de komende verkiezingen de democratie in Venezuela zullen versterken en dat de uitkomst een afspiegeling zal zijn van de standpunten van de gehele Venezolaanse samenleving.

Wij moedigen alle actoren aan om zich in een geest van tolerantie, burgergezindheid en respect voor de verscheidenheid van meningen te engageren in het democratische proces.

De Commissie is ook op de hoogte van het feit dat vertegenwoordigers van Human Rights Watch uit Venezuela zijn uitgewezen. Wij hebben de stemmen gehoord die deze maatregel hebben veroordeeld als inbreuk op het recht van vrije meningsuiting en als teken van intolerantie ten aanzien van kritiek. In dit verband benadrukken wij het belang dat de EU aan de vrijheid van mening en meningsuiting hecht. De vrijheid van meningsuiting is een van de fundamentele mensenrechten en vormt een hoeksteen van de democratie en de rechtsstaat.

Ik wil het Parlement verzekeren dat de Commissie de ontwikkelingen in Venezuela nauwlettend zal blijven volgen. De inzet van de Commissie voor de ontwikkeling van de democratie en de bevordering van de

mensenrechten zal tot uitdrukking blijven komen in ons samenwerkingsbeleid en onze betrekkingen met Venezuela.

De Voorzitter. – (FR) Het debat is gesloten.

De stemming vindt na afloop van de debatten plaats.

13.2. Democratische Republiek Congo: botsingen in de oostelijke grensregio's

De Voorzitter. – (FR) Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over de Democratische Republiek Congo: botsingen in de oostelijke grensregio's⁽²⁾.

Renate Weber, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het conflict in de Democratische Republiek Congo (DRC) is enorm traumatisch voor de Congolese samenleving.

Naast andere gruweldaden worden verkrachtingen sinds vele jaren als wapen in de strijd gebruikt. Vele vrouwen en meisjes worden hiervan het slachtoffer. Ons medeleven is niet genoeg. Zonder twijfel vindt in Congo een tegen vrouwen gerichte genocide plaats, en we kunnen niet langer de ogen sluiten voor deze vreselijke situatie. De verschikkingen die deze vrouwen te verduren hebben, zijn met geen woorden te beschrijven. Ongetwijfeld leiden de schermutselingen tussen rebellen in de oostelijke provincies tot steeds meer geweld, inclusief seksueel geweld.

Hoeveel vrouwen en meisjes moeten er nog worden gedood, het slachtoffer worden van groepsverkrachtingen, afgeslacht, tot slaaf gemaakt, besmet met hiv en verstoten door hun gemeenschap, voordat we deze kwestie eindelijk op internationaal niveau en met een langetermijnperspectief aanpakken? Seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes kan niet worden geduld. Aan de straffeloosheid van de daders moet een eind komen, en de rechtsstaat moet in de oostelijke provincies van de DRC worden hersteld.

We moeten allemaal erkennen dat deze situatie een veelzijdige aanpak vereist. Er moet vrede worden gesticht, de rechtsstaat moet worden opgebouwd en de samenleving in de oostelijke provincies van de Democratische Republiek Congo moet worden behoed voor de armoedeval. Dit betekent dat ook de exploitatie van de Congolese natuurlijke hulpbronnen aan de beginselen van de rechtsstaat moet worden onderworpen.

Giovanna Corda, Auteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, eerst wil ik mij verontschuldigen voor mijn collega de heer Hutchinson, die hier vandaag niet bij aanwezig kon zijn.

5 400 000 mensen, zoveel slachtoffers zijn er sinds 1998 gevallen in het conflict in de Democratische Republiek Congo. Iedere dag sterven er 1 500 mensen. Deze mensen zijn vrouwen die de hen toegebrachte verminkingen niet overleven, rebellen of soldaten van het Congolese leger; maar het zijn ook kindsoldaten, die bij hun ouders zijn weggerukt; het zijn jonge meisjes wier korte bestaan op aarde een nachtmerrie moet zijn geweest.

Het verbale geweld dat ik nu gebruik, Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, is niets vergeleken met het geweld dat de Democratische Republiek Congo sinds lange tijd teistert, geweld dat de afgelopen weken is toegenomen en zich heeft uitgebreid, en dit allemaal onder de ogen van de totaal onverschillige internationale gemeenschap. De getuigenissen die wij hebben verzameld zijn bezwarend; bezwarend voor de soldaten in de verschillende strijdende rebellengroeperingen; bezwarend voor de regeringstroepen die, in plaats van de burgerbevolking te beschermen, een bedreiging voor hen vormen; en ook bezwarend voor de VN, die niet in staat is om de bescherming van de burgers te waarborgen.

Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de resolutie waarover wij nu debatteren is bedoeld om de internationale publieke opinie te wijzen op wat er zich afspeelt en formuleert een aantal zeer concrete verzoeken ten behoeve van een snelle en duurzame oplossing voor dit conflict.

De socialisten willen in het bijzonder een aantal punten van deze verzoeken benadrukken: ten eerste, de versterking van de VN-missie met Europees personeel dat in staat is om met de bevolking te communiceren; en ten tweede roepen wij de hoogste politieke en militaire autoriteiten van Congo op alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat de soldaten van het Congolese leger een definitief einde maken aan hun wreedheden.

⁽²⁾ Zie notulen.

Raül Romeva i Rueda, Auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen ingaan op een aantal van de aspecten die hier al aan de orde zijn gesteld met betrekking tot de situatie in de Democratische Republiek Congo.

Het eerste punt ligt voor de hand. Het onderhavige conflict heeft vele oorzaken. Het gaat om een probleem dat in verband staat met de toegang tot hulpbronnen. Het gaat ook om de straffeloosheid waarmee die bronnen geëxploiteerd worden, de straffeloosheid waarmee sommigen door dit gebied “zwerven” en daarbij wrede daden begaan zonder daarvoor door de lokale autoriteiten noch door de internationale troepen te worden vervolgd, en om de straffeloosheid van activiteiten die tot gevolg hebben dat er voortdurend internationale wapens aanwezig zijn die het gebied maar blijven binnenkomen.

Die drie elementen, en het verband ertussen – lijken me van fundamenteel belang omdat hier in de eerste plaats uit blijkt dat de aanwezigheid van de Verenigde Naties in het gebied grondig moet worden herzien.

In de tweede plaats moet er speciaal onderzoek worden gedaan naar het geweld tegen vrouwen en het seksueel geweld tegen vrouwen, een kwestie die we al meerdere malen in dit Parlement aan de orde hebben gesteld. Dit is weer een gelegenheid om erop te wijzen dat zowel de Verenigde Naties als de Europese Unie zouden moeten eisen dat verkrachting en met name het gebruiken van marteling en misbruik van vrouwen als seksueel wapen, als oorlogsmisdaden worden beschouwd. Hiervoor pleiten wij al lang bij alle mogelijke betrokken instanties.

Verder lijkt het me noodzakelijk nogmaals te wijzen op het derde aspect, namelijk dat dit hele conflict verband houdt met een van de belangrijkste bronnen van rijkdom ter wereld: diamanten. Gezien dit primaire gegeven is het dan ook van essentieel belang dat controlemechanismen zoals het Kimberley-proces consequent en nauwgezet worden toegepast.

Staat u mij toe u eraan te herinneren dat volgende week in de Verenigde Naties een debat begint over het aannemen van een internationaal verdrag inzake wapenexport. Dat lijkt me een uitgelezen kans om erop te wijzen dat dit precies is wat we nodig hebben in een situatie zoals die in de Democratische Republiek Congo.

Erik Meijer, Auteur. – Voorzitter, het wordt steeds belangrijker om een weg te vinden waardoor de inwoners van Congo kunnen overleven, ook als het onmogelijk blijft om een centraal staatsgezag op te bouwen. Het vermijden van alle omstandigheden die hen blootstellen aan geweld en uitbuiting, aan gedwongen verhuizingen of aan hongersnoden, moet voorrang krijgen.

Waarom is alles wat er in Afrika verkeerd kan gaan, bijeengebracht in Congo? Congo is ontstaan als koloniaal mijnbouwproject in de slecht toegankelijke binnenlanden van Afrika. Er bestond geen Congolees volk met gezamenlijke belangen en vooruitzichten, maar een veelheid van volkeren in geïsoleerde gebieden.

Bij de start als onafhankelijke staat, bijna een halve eeuw geleden, leerde de hele wereld de namen kennen van de toen met elkaar strijdende politici. Tshombe en Kalonji, nauw verbonden met de mijnbouwbelangen, streefden naar afsplitsing van hun zuidoostelijke regio's met veel rijkdom in de ondergrond. De enige visionair die de pretentie had om het land als geheel een serieuze toekomst te geven, Patrice Lumumba, werd snel vermoord.

Daarna heeft de militaire dictator Mobutu het land opnieuw langdurig geleid als een privé-onderneming, volkomen onderworpen aan zijn willekeur. De hoop dat na de dood van Mobutu de opbouw van de vooruitgang van Congo eindelijk zou kunnen beginnen, is de bodem ingeslagen.

De inmiddels tweede president, met de naam Kabila, inspireert niet en beheerst grote delen van het land niet. De mogelijkheden van het Congo van nu worden bepaald door mislukte verkiezingen, waarvan de uitkomst vanaf het begin omstreden was en die nog lang niet door iedereen aanvaard worden, door volksverhuizingen vanuit de oostelijke buurlanden, regionale machthebbers met mijnbouwbelangen en rebellenlegers. Het wordt twijfelachtig of een eenheidsoplossing voor een ongedeeld Congo nu nog mogelijk is.

Ewa Tomaszewska, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, in Congo zijn momenteel enkele Poolse priesters en geestelijken uit andere landen aanwezig, die in het kader van hun missies de burgerbevolking, met name vrouwen en kinderen, trachten te beschermen tegen geweld. Ook de Poolse strijdkrachten hebben aan de vredesmissies in Congo deelgenomen. Met het oog hierop liggen de dramatische gebeurtenissen in Congo me bijzonder na aan het hart.

Het Europees Parlement heeft zich vooral bezorgd getoond over de situatie in Noord-Kivu en de handhaving van de vrede in de provincie Ituri. Gruwelijke moordpartijen, verkrachtingen van vrouwen en meisjes en de

gedwongen inlijving van kinderen bij het leger zijn al jarenlang schering en inslag in dit land. Het Parlement roept de regeringen van de Democratische Republiek Congo en van Rwanda op een constructieve dialoog tot stand te brengen die Congo in staat zal stellen om deze humanitaire ramp te boven te komen.

Ik wil nog een zeer belangrijk punt naar voren brengen. Het feit dat Zuid-Afrikaanse arbeiders geweigerd hebben om Chinese wapens te lossen, is de werkelijke reden waarom dit conflict is onderbroken. Het Europees Parlement roept de regeringen van het Grote-Merengebied op om een dialoog te starten, teneinde het geweld in Congo een halt toe te roepen. Daarnaast verzoek ik de Commissie om op grotere schaal medische hulp te verstrekken aan de burgerbevolking in Congo, met name aan vrouwen en kinderen die besmet zijn ten gevolge van verkrachting.

Bernd Posselt, *namens de auteurs*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Congo maakt momenteel een situatie door die Europa na de Dertigjarige Oorlog heeft doorgemaakt, toen elk staatsgezag geheel was ingestort. In Congo is dit zelfs in nog sterkere mate het geval. Geüniformeerde bendes trekken rond, een deel van deze bendes beschouwt zich als “het officiële leger”, een ander deel noemt zich “privéleger”, maar in werkelijkheid gaat het om roversbendes die ten koste van de burgers het land plunderen en mensen vermoorden, verkrachten en beroven. Congo zal geen vrede meer kennen, zolang op regionaal en supranationaal niveau niet enige vorm van staatsgezag wordt hersteld.

Daarom is het onze taak als Europese Unie om ten eerste humanitaire hulp te verlenen, maar er ten tweede ook voor te zorgen dat in dit land weer een minimum aan openbare veiligheid en openbaar gezag zijn intrede doet. Die situatie is nog niet in zicht, en ook de interventie in Congo is – en dat moeten we met de nodige zelfkritiek ook eindelijk erkennen – niet zo succesvol als we hadden gehoopt.

Derhalve is het dringend noodzakelijk dat we overwegen hoe we dit hart van Afrika weer kunnen stabiliseren – met behulp van alle mogelijke vreedzame, en zo nodig ook weer met militaire middelen, met vredestroepen. Zover zijn we nog niet, maar we moeten dit wel bespreken. Want als je Congo bekijkt – zelf ben ik verschillende keren over dit land gevlogen – besef je dat Congo, op een unieke manier onder alle Afrikaanse landen, aan alle delen van Afrika raakt.

Er is geen stabiel Afrikaans continent mogelijk zonder een stabiel Congo, en daarom hebben we hier een bijzondere verantwoordelijkheid.

Tunne Kelam, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij zijn werkelijk uiterst bezorgd over het opnieuw opblazende geweld in de oostelijke provincies van Congo. Daarom roepen wij alle betrokkenen op het vredesproces waartoe zij zich in januari hebben verbonden, te hervatten.

Ik zou drie punten willen aanstippen. Ten eerste moet de Congolese regering zich er speciaal voor inzetten dat een eind wordt gemaakt aan het wijdverbreide geweld tegen vrouwen en meisjes, dat wordt gebruikt als wapen in deze interne oorlog. Ten tweede moet internationaal druk worden uitgeoefend op de regeringen van Congo en Rwanda om hen aan te zetten tot de hervatting van een constructieve dialoog. Ten derde verzoeken wij alle regeringen van de EU-lidstaten om onmiddellijk gerichte en rechtstreekse hulp te verlenen aan de bevolking van het oostelijke deel van Congo.

Katrin Saks, *namens de PSE-Fractie* - (ET) Dames en heren, vandaag spreken wij over een zeer complexe regio en het lijkt mij dat wij hier voornamelijk over spreken om te benadrukken hoe slecht de situatie daar is en niet omdat wij een duidelijk beeld voor ogen hebben hoe die situatie moet worden opgelost. Ik wil toch enkele dingen opmerken, hoewel ik herhaal wat voorgaande sprekers, met inbegrip van de heer Kelam, heeft gezegd.

Het belangrijkste is om de regering van de Democratische Republiek Congo te steunen in het vinden van een oplossing voor deze crisis. Geweld lokt alleen nieuw geweld uit en ik wil niet zeggen dat de levens van mannen in zekere zin minder belangrijk zijn of dat geweld tegen mannen is toelaatbaar is, maar de situatie van vrouwen en kinderen in Congo is echt afschuwelijk en aan hen moet specifieke aandacht worden besteed. Ik doe een beroep op de internationale gemeenschap, op de VN-Veiligheidsraad voor meer hulp, op de Raad en de Commissie voor het geven van medische hulp – vooral voor de grootste risicogroep – en natuurlijk is concrete hulp van de lidstaten ook belangrijk.

Marios Matsakis, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het oosten van de Democratische Republiek Congo is sinds enkele jaren het toneel van massamoorden en een verscheidenheid aan uiterst wrede en sadistische misdaden tegen de bevolking, waarvan met name onschuldige burgers, met inbegrip van vele vrouwen en kinderen, het slachtoffer worden.

De Afrikaanse Unie, de EU en de VN hebben op beschamende wijze gefaald en zijn niet in staat gebleken tot een doortastend optreden om de vrede in de regio te herstellen. Dit is met name te wijten aan het feit dat niet genoeg middelen ter beschikking worden gesteld om de lokale bevolking effectief te beschermen en van de nodige hulp te voorzien en om eindelijk een politieke oplossing te vinden voor de heersende conflicten. Laten we hopen dat deze resolutie ertoe bijdraagt de ondersteuning van het vredesproces te versterken en, niet in de laatste plaats, om de kwaadwillige regeringen in de hele wereld die wapens blijven leveren aan de oorlogvoerende partijen, hiervan te weerhouden.

Zdzisław Zbigniew Podkański, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het vredesakkoord dat op 28 januari 2008 in Goma is ondertekend, heeft geen einde gemaakt aan de problemen en heeft ook niet tot vrede geleid in het oosten van de Democratische Republiek Congo. Vrouwen en zelfs jonge meisjes worden er nog steeds verkracht. Ook de plunderingen en de gedwongen inlijving van burgers en kinderen bij het leger gaan gewoon door. Alle partijen in het conflict hebben zich schuldig gemaakt aan wreedheden. Dat geldt zowel voor de rebellengroepen als voor de soldaten van de Democratische Krachten voor de bevrijding van Rwanda en voor het Congolese leger. De heropleving van het geweld maakt duidelijk dat deze oorlog die meer dan vier jaar geleden is begonnen nog steeds aan de gang is en zelfs escaleert. De laatste tijd worden we regelmatig geconfronteerd met verontrustende berichten uit Noord-Kivu. Naar verluidt zouden daar honderden lijken in rivieren zijn gedumpt en zouden er in deze regio ongeveer honderdduizend ontheemden zijn.

Deze oorlog maakt niet alleen dodelijke slachtoffers, maar heeft ook verwoesting, hongersnood en algemene demoralisatie tot gevolg. De autoriteiten en het leger van Congo zullen er niet in slagen om de problemen van deze regio in hun eentje op te lossen. Internationale hulp is absoluut noodzakelijk, ook van de Europese Unie. Er is eveneens dringend behoefte aan materiële hulp in de vorm van voedsel en medische bijstand. De Fractie Unie voor een Europa van Nationale Staten steunt de voorliggende resolutie ten volle. Het welzijn van elk individu en zijn of haar recht op leven en vrede moeten uiteindelijk zegevieren.

Gerard Batten (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de gruweldaden in Congo zijn voor bewoners van een vreedzame, beschaafde samenleving onvoorstelbaar. Hoe kunnen wij praktische hulp bieden aan een geteisterde bevolking als die van Congo? Een rechtstreekse militaire interventie en humanitaire hulp zijn alleen in het kader van internationale inspanningen onder auspiciën van de Verenigde Naties mogelijk, maar keer op keer moeten we lijdzaam toezien hoe de leiders van dit soort falende staten hun land plunderen en van hun rijkdom in het Westen genieten. De stabiele en vreedzame landen van de wereld dienen zich te verenigen om er een stokje voor te steken dat enorme rijkdommen worden gestolen en vervolgens straffeloos op een Westerse bankrekening worden gestort.

Er moeten internationale afspraken worden gemaakt om ervoor te zorgen dat de leiders van dergelijke staten niet in weelde van hun onrechtmatig verkregen vermogen kunnen leven. Hierdoor zouden we tenminste een steentje bijdragen tot een algehele oplossing, teneinde de stabiliteit in landen als Congo te bevorderen.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, door de nieuwe gevechten in het oosten van Congo worden de mensenrechten met voeten getreden en wordt de democratie verstikt. Ondanks de ondertekening van het vredesakkoord van Goma in januari van dit jaar gaan de schendingen van de meest fundamentele mensenrechten nog steeds door: er worden vrouwen van alle leeftijden verkracht, massamoorden gepleegd en kindsoldaten geronseld. We kunnen de ogen niet sluiten voor zo'n schrijnende situatie. We moeten onze belangrijke stem in de internationale gemeenschap verheffen en tot vrede, samenwerking en stabiliteit in de regio oproepen.

We kunnen deze stem ook gebruiken om de recente verklaringen van Laurent Nkunda te veroordelen, die ertoe heeft opgeroepen de gekozen en legitieme regering van Congo ten val te brengen. Het Congolese leger heeft zelf niet de nodige personele, technische en financiële middelen om zich van zijn taak in het oosten van Congo te kwijten. Een signaal van de wereldgemeenschap, zoals de ondertekening van de "Child Soldier Accountability Act" in de VS, brengt ons in herinnering dat dergelijke landen en autoriteiten kunnen worden geholpen bij de strafrechtelijke vervolging van personen die verantwoordelijk zijn voor schendingen van de mensenrechten.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie deelt de bezorgdheid over de slechte situatie in het oosten van de Democratische Republiek Congo, waardoor de reeds zwaar getroffen bevolking nog meer onder druk komt te staan. De Commissie is met name bezorgd over de wijdverbreide mensenrechtenschendingen in de regio, waaronder geweld tegen vrouwen en de voortdurende mobilisatie van kindsoldaten in dit conflict.

De Commissie blijft erbij dat de huidige crisis tussen Kinshasa en diverse rebellengroeperingen niet langs militaire weg kan worden opgelost. Daarom moedigen we alle conflictpartijen aan om de dialoog te hervatten en moedige politieke compromissen aan te gaan, rekening houdend met de verbintenissen die zij in januari 2008 in de zogeheten *Actes d'engagement de Goma* zijn overeengekomen.

In dit verband is het van het hoogste belang om een acceptabel niveau van vertrouwen te herstellen tussen alle belanghebbenden in Congo. Als eerste stap dienen alle partijen zich zonder uitzondering aan een onmiddellijk staakt-het-vuren te houden, zodat het plan van de Verenigde Naties voor de terugtrekking van de verschillende troepenmachten kan worden uitgevoerd.

Daarnaast mag niet worden vergeten dat tot de onderliggende oorzaken van het conflict ook de dramatische problemen behoren die de aanwezigheid van buitenlandse gewapende groeperingen, met name de Rwandese FDLR, op het grondgebied van de Democratische Republiek Congo met zich meebrengt. Op dit terrein moeten de partijen de meeste verbintenissen die zij in het communiqué van Nairobi zijn aangegaan, nog gestand doen.

Gezien de talrijke uitdagingen die in de Democratische Republiek Congo nog moeten worden aangepakt, pleit de Commissie er sterk voor dat het mandaat van de VN-vredesmissie wordt vernieuwd en zo mogelijk versterkt, teneinde een doeltreffende bescherming van de bevolking te waarborgen en het Congolese leger te ondersteunen bij de bestrijding van de buitenlandse gewapende groeperingen.

Naast de niet aflatende inspanningen van het "facilitation team" van de EU moet voor een bredere participatie van de Afrikaanse diplomatie (met inbegrip van de Afrikaanse Unie) worden gezorgd om oplossingen te vinden voor de conflicten in het oosten van de DRC, met name op terreinen waar een duurzame oplossing in sterke mate zou worden bevorderd door een nauwe samenwerking tussen de buurlanden, met name de Democratische Republiek Congo en Rwanda.

Wat betreft onze bijstand aan de bevolking in de conflictgebieden zal de Commissie hulp blijven verlenen in het kader van onze samenwerking op humanitair en ontwikkelingsgebied.

Meer specifiek moet met betrekking tot gezondheidsdiensten (een kwestie die door alle resoluties aan de orde wordt gesteld) worden benadrukt dat de Commissie in de Democratische Republiek Congo sinds 1994 werkzaam is in de gezondheidssector, die een centrale sector vormt in het kader van onze samenwerking.

Naast humanitaire hulp verlenen we momenteel strategische en financiële steun aan de Congolese autoriteiten om de kwaliteit van de medische diensten en de kwalificaties van het medisch personeel te verbeteren.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt na afloop van de debatten plaats.

13.3. Birma

De Voorzitter. - Aan de orde is het debat over zes ontwerpresoluties over Birma⁽³⁾.

Zdzisław Zbigniew Podkański, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de Birmaanse militaire junta is er niet in geslaagd de beloften na te komen die ze na de zogenaamde Saffron-revolutie aan de internationale gemeenschap had gedaan. Het is evenmin gelukt om de situatie van het Birmaanse volk, dat in opstand komt en zijn legitieme rechten opeist, te verbeteren. De democratie en nieuwe ontwikkelingen in dit land zullen niet kunnen worden afgeremd door de brutale onderdrukking van de wijdverbreide protesten in september van dit jaar of de massale arrestatie van opstandelingen.

Birma moet werk maken van de eerbiediging van de democratische beginselen. Het land moet de vrijheid van meningsuiting verzekeren, net als de vrijheid van vereniging en vergadering, de invoering van een meerpartijstelsel en de vrijlating van politieke gevangenen. Daarnaast moet Birma een onafhankelijke rechterlijke macht ontwikkelen en etnische zuiveringen een halt toeroepen. Birma heeft hulp nodig. Met het oog hierop is er dringend behoefte aan een grotere betrokkenheid van de Verenigde Naties en haar secretaris-generaal, het Internationaal Comité van het Rode Kruis, de Europese Commissie en de regeringen van de landen die in staat zijn om invloed uit te oefenen op de Birmaanse autoriteiten. Namens de Fractie

---

⁽³⁾ 1 Zie notulen.

Unie voor een Europa van Nationale Staten, wier standpunt ik zojuist uiteengezet heb, en namens de auteurs, zou ik deze resolutie ten volle willen steunen en de overige Parlementsleden willen verzoeken hetzelfde te doen.

Marios Matsakis, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is binnen twee jaar de zesde resolutie van het Europees Parlement over Birma, maar de onmenselijke militaire junta van Birma schijnt geen nota te nemen van hetgeen de EU zegt of denkt. Intussen lijden de gewone burgers van Birma nog steeds onder onderdrukking, vervolging en armoede, wat allemaal het gevolg is van het wrede, anachronistische en schandelijke beleid van het hersenloze militaire regime in dat land. De dictators worden natuurlijk de hele tijd rijker en leven in weelde, ten koste van de bevolking.

Ik heb de indruk dat deze militaire criminelen zich weinig van resoluties aantrekken, en de belangrijkste reden daarvoor is volgens mij dat landen als China, India en Rusland Birma economisch en politiek blijven steunen. Het lijkt me dat we onze aandacht niet zozeer op Birma zelf, maar op deze drie landen moeten richten. We moeten hun aan het verstand brengen dat zij hun steun aan de meedogenloze en stompzinnige Birmese generaals moeten stopzetten, omdat hun betrekkingen met de EU anders duidelijk en onherroepelijk zouden verslechteren.

Józef Pinior, auteur. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, Birma is een thema geworden waarover wij in dit Parlement bijna onophoudelijk debatteren. We komen tijdens elke vergaderperiode van het Europees Parlement in Straatsburg terug op de situatie in Birma.

De aanstaande ASEM-top vormt voor de Europese Unie, die daar door het Franse voorzitterschap wordt vertegenwoordigd, een goede gelegenheid om met de Birmaanse autoriteiten een aantal fundamentele problemen te bespreken. Een eerste kwestie betreft de vrijlating van de politieke gevangenen. Volgens Amnesty International zijn er op dit ogenblik ongeveer 2 100 politieke gevangenen in Birma. Ten tweede dient het folteren van gevangenen onmiddellijk te stoppen. Foltering is in dit land een permanente bedreiging. Ten derde moet het Birmaanse leger zich professioneel gedragen. Het moet de mensenrechten eerbiedigen bij militaire acties tegen etnische minderheden. Die zijn momenteel voornamelijk gericht tegen de Karen-minderheid. De Europese Unie mag dit geweld en deze misdaden tegen de menselijkheid niet tolereren.

Tot slot moet het beleid van de Europese Unie tastbare resultaten opleveren. We dienen ons af te vragen of we met onze sancties in eerste instantie de Birmaanse leiders of de bevolking van dit land treffen. De Europese Unie moet verstandig te werk gaan. We moeten het sanctiebeleid tegen Birma heroverwegen. We moeten enerzijds op aandringen dat de mensenrechten en de democratische vrijheden worden gerespecteerd. Anderzijds is het de taak van de internationale gemeenschap om een efficiënt beleid te ontwikkelen ten overstaan van Birma.

Raül Romeva i Rueda, Auteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, de topconferentie Azië-Europa morgen in Peking biedt de daar aanwezige staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie een uitgelezen kans om nogmaals de zorgwekkende situatie van de mensenrechten in Birma aan de orde te stellen.

Zoals Amnesty International reeds in een schrijven verzocht heeft, zou het bijzonder gepast zijn als de fungerend voorzitter van de Raad, de heer Sarkozy, als medevoorzitter van de Euraziatische top, uiting gaf aan de grote bezorgdheid die in Europa bestaat om het lot van de meer dan 2 100 politieke gevangenen, en als hij om hun onmiddellijke vrijlating verzocht.

Nog een reden tot bezorgdheid is het huidige militaire offensief tegen de Karen-bevolking in het oosten van het land, waar de grootste militaire operatie in tien jaar tijd heeft plaatsgevonden, die rechtstreeks gericht is tegen de burgerbevolking en die geleid heeft tot de interne verplaatsing van 1 50 000 mensen. In juni 2006 heeft Amnesty International al vastgesteld dat dit soort praktijken feitelijk misdaden tegen de menselijkheid vormen.

Anderzijds, en zoals onder meer bepleit is door de Spaanse Campagne Birma voor de Vrede en de Internationale Birmacampagne, zullen tijdens het voor december voorziene bezoek aan Birma door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties voor de eerste maal de politieke achtergrondproblemen aan de orde komen, nadat de secretaris-generaal het land niet lang geleden twee maal bezocht heeft naar aanleiding van de ramp van de cycloon Nargis dit jaar.

Het lijkt geen twijfel dat Europeanen en Aziaten nooit eerder zo'n duidelijke en brede consensus hebben gehad om onze krachten te bundelen en druk uit te oefenen op het regime opdat het alle politieke gevangenen vrijlaat. Daarom is de top die morgen begint van zulk vitaal belang.

Overigens is het te betreuren dat de Verenigde Naties gedurende zo lange tijd de leugens van het regime genegeerd hebben – en in sommige gevallen zelfs geloofd – zoals blijkt uit het feit dat er na 37 bezoeken van de gezant van de Verenigde Naties nog steeds geen enkele relevante vooruitgang te zien is.

Om al die redenen schaar ik me achter degenen die er zowel bij de Europese staatshoofden en regeringsleiders – waaronder natuurlijk de Spaanse minister-president, José Luis Rodríguez Zapatero – als bij de Verenigde Naties op aandringen dat zij aangeven een verandering in Birma werkelijk te ondersteunen. Het is daarom essentieel dat zij om de ogenblikkelijke vrijlating van de politieke gevangenen verzoeken.

Het is dan ook belangrijk dat we deze gelegenheid die ons morgen geboden wordt, niet voorbij laten gaan, en dat de staatshoofden en regeringsleiders reageren op een manier die strookt met de verwachtingen die gewekt zijn.

Ik vertrouw erop dat deze staatshoofden en regeringsleiders – president Sarkozy in het bijzonder – goed met de situatie zullen weten om te gaan, dat zij vooral ook de ernst van de situatie beseffen en dienovereenkomstig zullen handelen. Als de Europese Unie werkelijk een geloofwaardige rol wil spelen op het politiek toneel, met een buitenlands beleid dat gebaseerd is op de bescherming en de bevordering van de mensenrechten, en dat niet, zoals nu vaak het geval is, de economische belangen van grote ondernemingen zoals Total of Chevron lijkt te dienen, dan is dit het uitgelezen moment om dat te laten zien. Het is in situaties zoals deze dat we de gelegenheid hebben om geloofwaardigheid te verkrijgen.

Het leven van vele mensen is van dit soort acties afhankelijk.

Colm Burke, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, morgen zit Aung San Suu Kyi, de bekendste politieke gevangene van Birma, precies 13 jaar onrecht gevangen. In deze actuele resolutie van het Parlement wordt haar voortdurende gevangenhouding veroordeeld en haar onmiddellijke vrijlating geëist.

In mei werd de meest recente vijfjarige periode van huisarrest van Aung San Suu Kyi opnieuw met een jaar verlengd. Artikel 10b van de Birmese wet op de staatsveiligheid van 1975 bepaalt dat een persoon die geacht wordt een bedreiging te vormen voor de soevereiniteit en veiligheid van de staat en de vrede van het volk, ten hoogste vijf jaar kan worden gedetineerd. Suu Kyi heeft van de afgelopen 19 jaar 13 jaar moeten doorbrengen in haar huis in Rangoon.

Tevens betreur ik dat het aantal politieke gevangenen in Birma na de Saffron-revolutie van september 2007 gestegen is van 1 300 tot 2 100. De militaire junta is haar beloften die ze in dit verband aan de internationale gemeenschap heeft gedaan, duidelijk niet nagekomen.

Hoewel de vrijlating vorige maand van U Win Tin, een ervaren journalist en secretaris van de Nationale Liga voor Democratie (NLD), en zes andere leiders een stap in de goede richting was, moeten verdere stappen worden gezet om Birmese dissidenten vrij te laten.

Ik verzoek de secretaris-generaal van de Verenigde Naties hoe dan ook een tweede bezoek aan Birma te brengen, ongeacht de situatie, om persoonlijk dringend op te roepen tot de vrijlating van alle politieke gevangenen en tot volledige betrokkenheid van de Nationale Liga voor Democratie bij de voorbereiding van de verkiezingen van 2010.

Ten slotte verzoek ik alle regeringsleiders op de ASEM-top die morgen – op de dag dat Suu Kyi precies 13 gevangen zit – in China begint om hun verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van de voortdurende onderdrukking in een van hun buurlanden en om dienovereenkomstig daadkrachtig op te treden en de Birmese junta te veroordelen voor de aanhoudende onderdrukking van dissidenten.

Esko Seppänen, auteur. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, Birma heeft geen respect voor de mensenrechten of burgervrijheden. Zoals velen hier al hebben gezegd, is het niet voor het eerst dat wij een standpunt innemen over het gebrek aan vrijheid van meningsuiting, het onthouden van informatie, de afwezigheid van vrijheid van vergadering, de schending van zelfs de meest fundamentele beginselen van de rechtsstaat en het verbieden van oppositie.

De grootste vijand van het Birmese volk is zijn eigen regering, die met steun van het leger, met wapens en geweld, haar burgers dwingt zich aan haar staatsmonopolie te onderwerpen. De gevangenen van de junta herbergen meer politieke gevangenen dan ooit. De junta keert zich ook tegen haar eigen bevolking door te verhinderen dat internationale noodhulp de gebieden bereikt waar een natuurramp heeft plaatsgevonden. De internationale gemeenschap moet lijdzaam toezien hoe Birmezen sterven vanwege hun leiders, die enerzijds repressief zijn en anderzijds niets doen.

In onze verklaring doen wij een beroep op de ASEM-top om ervoor te zorgen dat de andere landen in de regio druk op de junta gaan uitoefenen om politieke gevangenen vrij te laten. Met deze eis zijn wij een beetje schijnheilig, want wij weten dat Birma in de regio niet het enige land is waar de mensenrechten met de voet worden getreden. Onze fractie steunt de gezamenlijke resolutie.

Filip Kaczmarek, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, een jaar na de brutale onderdrukking van de protesten van de boeddhistische monniken is de internationale gemeenschap nog steeds verdeeld over de manier waarop ze met een van de meest repressieve regimes in de wereld moet omgaan. De Verenigde Staten en Europa leggen strengere sancties op en schreeuwen hun verontwaardiging uit over de gevallen van schending van de mensenrechten, net als wij hier vandaag in dit Parlement doen. Anderzijds weigeren de buurlanden van Myanmar, met name de ASEAN-landen en ook China, India en Rusland, openlijk kritiek te uiten op het Birmaanse regime onder het voorwendsel dat ze zich niet willen mengen in de interne aangelegenheden van een ander land. Daarom wil ik onderschrijven wat de heer Matsakis daarnet al zei. De Europese Unie moet doortastender te werk gaan en deze kwestie openlijker aan de orde stellen tijdens besprekingen met China, Rusland en de ASEAN-landen.

Een volgende heikel punt betreft de maatregelen op het niveau van de Verenigde Naties. Deze blijken totaal inefficiënt te zijn. Aan de vooravond van de vorige Algemene Vergadering werd een doorbraak aangekondigd in verband met Birma. Daar is niets van terechtgekomen. De Europese Commissie en de lidstaten zouden krachtig moeten optreden om te verzekeren dat er op internationaal niveau meer resultaat wordt geboekt in de kwestie van Birma.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *namens de PSE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de vorige resolutie van dit Parlement over de dramatische situatie in Birma dateert van minder dan vier maanden geleden. De heersende militaire junta is geen enkele belofte nagekomen die ze vorig jaar na de opstand aan de internationale gemeenschap heeft gedaan. Indien de situatie in het land niet verbetert, bestaat het risico dat de secretaris-generaal van de Verenigde Naties zijn voor december geplande bezoek aan het land zal annuleren. Het aantal politieke gevangenen is opgelopen tot tweeduizend. Zij worden nog steeds in onmenselijke omstandigheden vastgehouden. De toegang tot medische zorg wordt hun onzegd. Mevrouw Aung San Suu Kyi, die zowel de Nobelprijs als de Sacharovprijs heeft gewonnen, wordt nu al zeventien jaar in arrest gehouden. Het Birmaanse regime legt de fundamentele mensenrechten en vrijheden nog steeds aan banden. Een voorbeeld hiervan is de toegang tot onafhankelijke informatiebronnen. De Karen-minderheid die door de autoriteiten wordt vervolgd, heeft zijn toevlucht gezocht in Thailand waar ze op de rand van de armoede leeft. Dit geldt tevens voor de inwoners van de door de orkaan getroffen gebieden. Het regime weigerde humanitaire hulp toe te laten tot deze regio's waardoor duizenden burgers het gevaar lopen van honger te sterven.

We zouden moeten eisen dat de Birmaanse autoriteiten alle beperkingen inzake humanitaire hulpverlening opheffen en dat ze de fundamentele vrijheden in het land herstellen. Er dienen krachtige inspanningen te worden geleverd om te verzekeren dat het bezoek van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties aan Birma kan plaatsvinden, alsmede dat de Nationale Liga voor Democratie bij de voorbereiding van de verkiezingen van 2010 wordt betrokken. China en India zouden politieke en economische druk op het Birmaanse regime moeten uitoefenen door te weigeren het Birmaanse leger nog langer te steunen. De internationale gemeenschap zou op haar beurt economische sancties moeten opleggen en de tegoeden van regeringsleden en andere betrokken personen moeten bevriezen.

Kathy Sinnott, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, Birma is een land waar corruptie aan de orde van de dag is. Er zijn 2 000 politieke gevangenen, de toegang tot de media wordt door de autoriteiten aan banden gelegd, in de industrie worden werknemers op brede schaal als slaven behandeld – de bevolking van dit land heeft dringend hulp nodig.

Maar toch hebben meer dan 37 bezoeken door VN-gezanten in de afgelopen 20 jaar en zes resoluties van dit Parlement de militaire junta tot geen enkele hervorming bewogen. Ik ben het eens met mijnheer Matsakis dat het niet volstaat om naar Birma te wijzen: we moeten ons richten op de landen Birma steunen, in de eerste plaats China, zijn grootste economische en militaire bondgenoot. Desondanks vertegenwoordigde een lachende Sarkozy de Europese Raad bij de Olympische Spelen van deze zomer. Heeft hij daar druk staan uitoefenen op de hoge Chinese functionarissen die naast hem stonden? Heeft hij Soedan aangekaart, de bevolking van Tibet of de vervolgte bevolkingsgroepen in China zelf?

Ik wil in het bijzonder ook wijzen op het misbruik dat wordt gemaakt van hulpfondsen voor Birma, omdat we nog steeds proberen de gewone burgers van Birma te helpen, terwijl de hulpgoederen vaak onder gunstelingen van de Birmese regering verdeeld worden, die ze dan duur doorverkopen.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, morgen herdenken wij de dertiende verjaardag van de onrechtvaardige gevangenneming van de Birmaanse oppositieleidster Aung San Suu Kyi. De Europese Unie en de fungerend voorzitter van de Raad, die in Beijing de bijeenkomst Azië-Europa bijwonen, moeten deze gelegenheid dan ook aangrijpen om officieel te verklaren dat de situatie in Birma onaanvaardbaar is, om de nodige druk uit te oefenen, met name op China, zoals hier reeds door verschillende sprekers is gesuggereerd, om het voorbeeld te volgen dat de Verenigde Staten in 2003 hebben gegeven en om te weigeren nog langer kleding in te voeren die vervaardigd wordt in omstandigheden van regelrechte slavernij. Bovendien moeten er uitermate duidelijke en coherente sancties worden opgelegd. Als wij dat allemaal doen, denk ik dat wij eindelijk enige verandering in de situatie van Birma zullen zien optreden.

Peter Skinner (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de commissaris danken voor zijn aandacht. Samen met collega's als Glenys Kinnock kijk ik al sinds tijden uit naar de dag waarop we in dit Parlement geen resoluties over de mensenrechtensituatie in Birma en andere landen meer hoeven te behandelen, maar tot nu toe moeten we hier steeds weer op terugkomen.

Ik kan alleen maar instemmen met de verschillende collega's in dit Parlement dat we, als we naar de herhaaldelijke pogingen kijken om in Birma veranderingen teweeg te brengen, alleen maar op fiasco's kunnen terugblikken. We moeten de landen aan de kaak stellen die dit corrupte regime steunen en met hun handelsbetrekkingen uit de brand helpen. We hebben de namen van sommige van deze landen bekendgemaakt en moeten er op Europees niveau voor zorgen dat openlijke kritiek op deze landen tot werkelijke hervormingen leidt. In Birma moeten hervormingen plaatsvinden met betrekking tot de vrijheid van vereniging, de vrijlating van dissidenten en de volledige overgang naar een democratisch meerpartijstelsel. In Europa hebben we junta's weten te verjagen. Nu moet de wereld de junta uit Birma verjagen.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, indien slechts een enkeling zich tegen de autoriteiten verzet, zal dat protest nauwelijks hoorbaar zijn. Wanneer alle leden van dit Parlement echter hun stem laten horen en hun voorbeeld door parlementsleden uit andere landen wordt gevolgd, zullen de burgers van landen waar onderdrukking heerst inzien dat het de moeite loont om de waarheid te vertellen en zich tegen dergelijke regimes te verzetten. Ze zullen beseffen dat hun inspanningen uiteindelijk resultaat zullen opleveren. Zo steken we hen een hart onder de riem. Anderzijds is er natuurlijk niet alleen behoefte aan woorden, maar ook aan concrete daden om de junta duidelijk te maken dat onophoudelijke onderdrukking nergens toe leidt, aangezien dit niet alleen nadelig is voor het volk, maar ook voor de autoriteiten zelf. Er moeten bijgevolg twee doortastende maatregelen worden genomen die van kracht moeten blijven totdat ze het gewenste resultaat opleveren. Ik ben ervan overtuigd dat de waarheid zal zegevieren. Hoe meer mensen in Birma de waarheid verkondigen, hoe sterker hun stem zal weerklinken.

Gerard Batten (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, eerder dit jaar hebben we kunnen zien dat de Birmese regering niet in staat was om de gevolgen van een natuurramp in dat land op te vangen. Gezien het vele geld dat door het militaire regime voor het eigen levensonderhoud wordt uitgegeven en gezien de strenge controle die het op het reilen en zeilen in het land uitoefent, zou je ten minste verwachten dat het tijdens een humanitaire crisis in de behoeften van de eigen bevolking kan voorzien. Het bleek daartoe niet in staat, omdat dit regime alleen de functie heeft om zich te handhaven en de touwtjes in handen te houden.

Terugkomend op mijn vorige opmerking over Congo, vraag ik me af hoeveel leden van de junta een bankrekening bij een westerse bank hebben en leuk gaan winkelen in Londen, Parijs en Rome. We zouden het Birmese volk rechtstreeks blij kunnen geven van onze steun, als we een stokje zouden steken voor dergelijke reises, zolang er in Birma geen sprake is van respect voor de mensenrechten en democratie.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Ik heb dit debat op de voet gevolgd en wil graag aandacht vragen voor twee ideeën. Ik denk dat de heer Matsakis terecht aanstipte dat de sleutel voor de situatie in Birma bij Moskou en met name bij Peking en Delhi ligt. De druk moet niet alleen op Birma worden opgevoerd, maar ook op deze andere landen. Daarnaast is de constatering van de heer Pinior van groot belang en ik ben het volkomen met hem eens: we moeten in de gaten houden hoeveel invloed die druk op Birma en die sancties tegen Birma op de junta hebben en in hoeverre ze hun weerslag hebben op de gewone mensen. Ik wil de Europese Commissie vragen uit te zoeken hoe nadelig deze acties voor de activiteiten van de junta zijn en in hoeverre voor de burgers. Het lijkt me dat Birma aangemoedigd moet worden om zich op elke mogelijke manier open te stellen voor de rest van de wereld. Alleen dan zal dit land de weg naar democratie kunnen vinden.

Marios Matsakis (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu we aan het eind komen van dit debat over mensenrechten hier in Straatsburg zien we dat het normale leven weer begint: er zitten alleen nog maar een paar heel trouwe en vastberaden collega's, naast de vertegenwoordigers van de Commissie – we zijn dankbaar dat de Commissie altijd vertegenwoordigers afvaardigt naar deze debatten –, terwijl de Raad zoals altijd helemaal niet is vertegenwoordigd. We moesten eigenlijk allemaal dankbaar zijn dat het dak niet naar beneden is gekomen. Laten we hopen dat dat nooit gebeurt!

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik u eraan willen herinneren dat de Commissie afgelopen mei snel en krachtig op de cycloon heeft gereageerd. We hebben humanitaire en voedselhulp verleend en hebben in samenwerking met de lidstaten het mechanisme voor civiele bescherming doorlopen.

Wij zijn verheugd over de actieve rol van de ASEAN bij de coördinatie van de internationale inspanningen. De Commissie heeft het grootste deel van de behoeftenevaluatie gefinancierd die gezamenlijk is uitgevoerd door de ASEAN, de VN en de regering. De humanitaire noodsituatie is nog niet voorbij, maar we beginnen nu ook aandacht te besteden aan wederopbouwkwesties. Tijdens deze periode werd er een opmerkelijke solidariteit aan de dag gelegd tussen de burgers, lokale NGO's en het Rode Kruis van Myanmar. Dit is een duidelijk signaal dat we de burgersamenleving niet in de steek kunnen laten.

De volgende problemen moeten worden aangepakt:

Ten eerste moeten we de bevolking van Myanmar uit haar isolement halen. De burgermaatschappij moet worden versterkt. De Commissie is medeorganisator van een conferentie over de rol van de burgermaatschappij in Myanmar, die op 29 oktober in Brussel wordt gehouden.

Ten tweede moeten we alle communicatiekanalen met de regering openhouden. Op de ASEM-top, die op 26 oktober in Peking plaatsvindt, zal voorzitter Barroso naar verwachting een toespraak houden. Daarnaast heeft de Commissie werkrelaties aangeknoopt met de vakministeries op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en sociale voorzieningen.

Ten derde moeten we de Verenigde Naties als drijvende kracht versterken. Er is geen alternatief voor de zinvolle functies van de secretaris-generaal van de VN en de speciale VN-gezant, Ibrahim Gambari. De Commissie staat vierkant achter de inspanningen van de speciale VN-rapporteur inzake de mensenrechten in Myanmar, de heer Tomás Ojea Quintana.

Nationale verzoening is niet mogelijk zonder inclusieve dialoog. Deze kan niet plaatsvinden wanneer politieke belanghebbenden in de gevangenis zitten of onder huisarrest staan. Wij blijven aandringen op de vrijlating van al diegenen die om politieke redenen zijn gedetineerd. De Commissie steunt tevens de inspanningen van de IAO om een eind te maken aan dwangarbeid in het kader van militaire en infrastructuurprogramma's.

De Commissie maakt gebruik van alle beschikbare kanalen om uiting te geven aan haar bezorgdheid met betrekking tot dwangarbeid en beperkingen van de fundamentele vrijheden. De bevolking van Myanmar verdient onze aandacht en onze hulp, en de Commissie zal hier alles aan blijven doen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Nu de situatie in Myanmar tragisch is geworden, moet het Europees Parlement dat land unaniem veroordelen vanwege zijn misdaden tegen de menselijkheid. Gerespecteerde niet-gouvernementele organisaties melden dat in de afgelopen zes maanden ongeveer 70 000 burgers hun huizen hebben moeten verlaten in een poging te ontsnappen aan de systematische mishandeling door het militaire bewind.

In Myanmar heerst nu al zo'n vijftig jaar een militaire dictatuur, en wij veroordelen het feit dat zijn inwoners al een halve eeuw lang geen normaal leven hebben kunnen leiden.

Gezien de omvang van de vervolging, martelingen, dwangarbeid, inbeslagneming van land en inperking van het recht op bewegingsvrijheid in Myanmar, kunnen de autoriteiten zonder meer worden beschuldigd van misdaden tegen de menselijkheid.

Als lid van de Europese Unie, een instelling die de eerbiediging van de mensenrechten als grondbeginsel heeft, ben ik van mening dat de autoriteiten in Myanmar publiekelijk duidelijk moet worden gemaakt dat eerbiediging van de mensenrechten de basis vormt voor economische welvaart in een land. De vrijlating van

alle politieke gevangenen in Myanmar, te beginnen met Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi, zou een belangrijke symbolische stap zijn van de autoriteiten in dit land, waarmee zij zouden laten zien dat zij openstaan voor een internationale dialoog en er niet op uit zijn volledig geïsoleerd te raken van de rest van de wereld.

Jules Maaten (ALDE), schriftelijk. – Op de aanstaande ASEM-top op 24 oktober 2008 in Beijing zit de Birmese oppositieleidster en Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi in totaal exact 13 jaar gevangen. VN-secretaris-Generaal Ban Ki-Moon heeft aangekondigd in december Birma te willen bezoeken, maar heeft aangegeven dit slechts te zullen doen, als er serieuze vooruitgang in de politieke en mensenrechtensituatie in Birma geboekt kan worden en dat anders zijn bezoek uitgesteld moet worden. De aanstaande ASEM-top is een uitgelezen mogelijkheid om stevige druk uit te oefenen op Birma om snel aan de voorwaarden van de VN te voldoen en zo het bezoek van Ban Ki-Moon te bespoedigen.

14. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

14.1. Venezuela (stemming)

14.2. Democratische Republiek Congo: botsingen in de oostelijke grensregio's (stemming)

14.3. Birma (stemming)

15. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen

16. Besluiten inzake bepaalde documenten: zie notulen

17. Schriftelijke verklaringen (artikel 116): zie notulen

18. Verzending van de tijdens deze vergadering aangenomen teksten: zie notulen

19. Rooster van de volgende vergaderingen: zie notulen

20. Onderbreking van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement te zijn onderbroken.

(De vergadering wordt om 16.20 uur gesloten)

BIJLAGE (Schriftelijke antwoorden)

VRAGEN AAN DE RAAD (Alleen het fungerend voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie is verantwoordelijk voor deze antwoorden)

Vraag nr. 13 van Gay Mitchell (H-0732/08)

Betreft: Misbruik van EU-kredieten

De Bulgaarse instanties, met name de procureur-generaal Boris Velchev, hebben onlangs toegegeven dat de samenwerking met OLAF-onderzoeken naar fraude en misbruik van EU-kredieten in dat land moet worden verbeterd en aanzienlijk versneld.

Op welke wijze denkt de Raad voor deze doelmatige samenwerking te zorgen?

Op welke wijze zorgt de Raad ervoor dat aan de huidige en toekomstige lidstaten de krachtige boodschap wordt gestuurd dat er voor corruptie in de Europese Unie geen plaats is met name niet in verband met het uitgeven en verdelen van het geld van de Europese belastingbetaler?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Europese Unie hecht grote waarde aan de bestrijding van corruptie. Daarvan getuigen met name de Europese overeenkomst van 26 mei 1997 ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn⁽⁴⁾ en het kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad van 22 juli 2003 inzake de bestrijding van corruptie in de privésector⁽⁵⁾. In dit verband dienen eveneens genoemd te worden de verschillende instrumenten met betrekking tot de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, vooral de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen⁽⁶⁾ en het besluit tot oprichting van OLAF. Daarnaast is er een onderzoek gaande naar een besluit van de Raad inzake een netwerk van contactpunten ter bestrijding van corruptie⁽⁷⁾. Dit onderzoek bevindt zich in een vergevorderd stadium.

In dit kader vindt de Raad het uitermate belangrijk dat de fondsen van de Europese Unie in de verschillende lidstaten strikt conform de toepasselijke communautaire regels worden beheerd. Wat dit punt betreft ontvangt de Raad regelmatig verslagen en voorstellen van de Commissie, die de Raad zeer aandachtig bestudeert. De Raad hecht grote waarde aan de versterking van de samenwerking tussen het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en de lidstaten.

In 2005 heeft de Raad conclusies aangenomen waarin het volgende staat vermeld: "DRINGT er bij OLAF en de lidstaten OP AAN beter samen te werken teneinde hun activiteiten op het gebied van de bescherming van de financiële belangen van de EU en de bestrijding van fraude beter te coördineren; acht het daartoe nuttig de procedures voor informatie-uitwisseling te verbeteren; deelt de visie van de Rekenkamer betreffende de mogelijke oprichting van een speciale structuur voor coördinatie- en bijstandsoperaties."

Hierbij dient er op gewezen te worden dat OLAF administratief gezien een zelfstandige entiteit vormt en zijn eigen werkzaamheden kan organiseren, inclusief de wijze waarop het bureau concreet vorm geeft aan de samenwerking met de lidstaten.

(4) PB C 195 van 25.6.1997, blz. 2.

(5) PB L 192 van 31.7.2003, blz. 54.

(6) PB C 316 van 27.11.1995, blz. 49.

(7) Doc. 11231/07.

Het beheer van de EU-fondsen in Bulgarije wordt besproken in een recent verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad⁽⁸⁾, dat momenteel door de bevoegde instanties van de Raad wordt bestudeerd.

Ten slotte constateert de Raad in zijn conclusies van 15 september 2008⁽⁹⁾ dat het samenwerkings- en toetsingsmechanisme een passend werktuig is, dat in afwachting van de in het kader van dat werktuig verwachte resultaten blijft bestaan.

De Raad blijft de ontwikkelingen op dit terrein aandachtig volgen.

*

* *

Vraag nr. 14 van Silvia-Adriana Țicău (H-0734/08)

Betreft: Bevordering van rustzones en veilige parkeerplaatsen voor vrachtwagenbestuurders

Het wegvervoer vertegenwoordigt 72,2% van het totale intracommunautaire goederenvervoer over land. De Europese wegvervoersector telt circa 600.000 ondernemingen met in totaal 4,5 miljoen werknemers en speelt dus een grote rol voor de economische ontwikkeling van de EU. De veiligheid van het wegvervoer en de verbetering van de sociale omstandigheden van de chauffeurs zijn dan ook van essentieel belang. De Europese wetgeving schrijft de naleving voor van een aantal regels inzake rijtijden, werktijden en rusttijden van chauffeurs. Het aantal veilige parkeerplaatsen is evenwel ontoereikend. Volgens statistieken van de Dienst melding van incidenten bedragen de verliezen als gevolg van diefstal van vervoerde goederen in de EU elk jaar 8,2 miljard euro. 70% van de gemelde incidenten vinden plaats tijdens het parkeren.

Kan de Raad mededelen welke maatregelen hij van plan is te treffen en of er communautaire projecten bestaan voor de aanleg van veilige parkeerplaatsen, met name in Roemenië en Bulgarije, en hoe die zich weerspiegelen in de EU-begroting?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De aanleg van parkeerterreinen is voornamelijk een zaak van de lidstaten en daarom heeft de Gemeenschap er geen maatregelen voor getroffen. Wat betreft de "verkeersveiligheid" daarentegen hebben het Europees Parlement en de Raad kort geleden in eerste lezing overeenstemming bereikt over een richtlijn betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur⁽¹⁰⁾. De Raad heeft deze richtlijn op 10 oktober officieel vastgesteld.

In deze richtlijn onderstrepen het Europees Parlement en de Raad dat het van groot belang is dat er voldoende parkeerterreinen langs wegen zijn, "niet alleen voor het voorkomen van criminaliteit, maar ook voor de verkeersveiligheid". Dankzij parkeerterreinen kunnen bestuurders van voertuigen tijdig rust nemen om vervolgens met volle aandacht de reis te vervolgen. De aanwezigheid van voldoende veilige parkeerterreinen dient daarom integraal onderdeel te zijn van het beheer van de veiligheid van weginfrastructuur.

In de bijlage bij deze richtlijn is eveneens een bepaling opgenomen waarin de criteria voor de aanleg van veilige parkeerterreinen nader worden omschreven. De lidstaten worden aangemoedigd de bovengenoemde criteria toe te passen, vooral bij de aanleg van voldoende veilige parkeerterreinen, om de verkeersveiligheid te vergroten.

*

* *

⁽⁸⁾ Doc. 12244/08 FIN 299 BUDGET 27 PECOS 17 FSTR 18 AGRISTR 18 AGRIFIN 64 COVEME 6 (COM(2008) 496 def. van 23 juli 2008).

⁽⁹⁾ Doc. 12678/08.

⁽¹⁰⁾ Doc. PE-CONS 3652/08.

Vraag nr. 15 van Colm Burke (H-0736/08)**Betreft: Voedselvoorziening in Ethiopië**

De situatie met betrekking tot de voedselvoorziening in Ethiopië is dramatisch verslechterd na de droogteperiode die zich in het hele land heeft voorgedaan, aldus de Verenigde Naties. Circa 4,6 miljoen mensen in Ethiopië zijn aangewezen op voedselhulp als gevolg van een combinatie van droogte en hoge voedselprijzen, zo blijkt uit een verklaring van het VN-bureau voor de coördinatie van humanitaire zaken (OCHA).

Kan de Raad meedelen hoeveel steun de Europese Unie en de lidstaten momenteel aan Ethiopië verlenen, en kan met name de voedselhulp wordt opgeschroefd, gezien de huidige nijpende situatie in het land?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Mijnheer Burke, ik herinner me dat u tijdens de laatste vergaderperiode duidelijk hebt laten blijken hoeveel waarde u hecht aan een ambitieus ontwikkelingsbeleid. Op het specifieke punt van de voedselzekerheid in Ethiopië kan ik u meedelen dat het voorzitterschap van de Raad uw zorg deelt. U maakt gewag van een verklaring van het VN-bureau voor de coördinatie van humanitaire zaken, waarin wordt gesteld dat in Ethiopië meer dan 4,6 miljoen mensen op voedselhulp zijn aangewezen. Sindsdien is de situatie helaas nog verder verslechterd. Op 17 september heeft de Ethiopische regering dit cijfer herzien en volgens haar schattingen worden er nu meer dan 12 miljoen mensen door de droogte getroffen. De gevolgen van de droogte worden nog versterkt doordat de prijzen van levensmiddelen plotseling zijn gestegen. Maar liefst 6,4 miljoen mensen zouden op dit moment direct bedreigd worden door hongersnood en ondervoeding.

De Europese Unie komt op twee fronten in actie:

Ten eerste door middel van noodvoedselhulp; het betreft urgente maatregelen waarmee op de korte termijn in de behoeften van kwetsbare bevolkingsgroepen moet worden voorzien.

Ten tweede zijn er voor de langere termijn via het ontwikkelingsbeleid van de EU programma's opgezet om voedselzekerheid te garanderen en om mogelijk te maken dat het land op den duur geen voedselhulp meer nodig heeft.

De noodvoedselhulp krijgt zijn beslag via giften aan partners als het Wereldvoedselprogramma (WVP). Ik wil hier benadrukken dat van de tien grootste geldschietters van het WVP in 2008 voor de crisis in de Hoorn van Afrika er vijf uit de Europese Unie kwamen. Ter informatie: de Europese Unie heeft in 2008 28,7 miljoen euro aan het WVP gedoneerd voor voedselhulp aan Ethiopië.

Behalve de hulp van de EU via het WVP hebben talrijke lidstaten Ethiopië via andere mechanismen voedselhulp verstrekt, zoals het Centraal Noodhulpfonds van de Verenigde Naties (CERF) of het Ethiopiëfonds van het bureau voor de coördinatie van humanitaire zaken.

Over het geheel bezien is het de bedoeling dat de hulp aan de regio zeer binnenkort wordt versterkt. Op 16 oktober heeft de Europese Commissie aangekondigd dat zij 15 miljoen euro extra uittrekt voor noodhulp aan vijf landen in de Hoorn van Afrika die door de droogte en de stijging van de voedselprijzen worden getroffen.

In totaal moeten 10 miljoen mensen van deze nieuwe som geld profiteren, waarvan 4,6 miljoen in Ethiopië en de rest in Somalië, Kenia, Uganda en Djibouti. Tot dusver heeft de Commissie in het jaar 2008 de Hoorn van Afrika 134,5 miljoen euro aan voedselhulp toegekend – boven op de hulp aan Sudan – waarvan 64 miljoen euro bestemd was voor voedselhulp. De voedselhulp van de EU wordt echter beheerd door de Europese Commissie en daarom kan zij hierover nauwkeuriger informatie verschaffen.

Zoals u ziet, doet de EU veel om de humanitaire situatie in Ethiopië te verbeteren, via hulp op EU-niveau én hulp van de lidstaten op het bilaterale vlak en in het kader van multilaterale instellingen.

*

* *

Vraag nr. 16 van Aloyzas Sakalas (H-0737/08)**Betreft: Redenen om de Volksmojahedin van Iran (PMOI) niet te verwijderen van de lijst van de Raad van terroristische organisaties**

Sinds 2003 staat de organisatie Volksmojahedin van Iran (PMOI) op de lijst van terroristische organisaties van de Raad. Dit besluit was gebaseerd op een besluit van het ministerie van Binnenlandse Zaken van het VK de PMOI op te nemen op de VK-lijst van verboden organisaties.

De PMOI heeft het besluit van de bevoegde autoriteit van het VK aangevochten. Naar aanleiding van uitspraken van de Beroepscommissie verboden organisaties en van het Hof van Beroep is de PMOI in juni 2008 verwijderd van de VK-lijst van verboden organisaties.

Sinds 24 juni ontbeert het besluit van de Raad derhalve de grondslag van een besluit van een gerechtelijke instantie of een gelijkwaardige bevoegde instantie. Tijdens de herziening van de lijst van terroristische organisaties op 15 juli 2008 heeft de Raad echter niet besloten de PMOI van de lijst te schrappen. Waarom houdt de Raad de PMOI op zijn lijst van terroristische organisaties?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De vorige besluiten van de Raad tot plaatsing en handhaving van de organisatie Volksmojahedin van Iran (PMOI) op de Europese lijst van terroristische organisaties werden ingegeven door het feit dat deze organisatie op de Britse lijst van verboden terroristische organisaties was gezet.

Toen de Britse regering op 24 juni besloot de PMOI van deze lijst te schrappen, drong de vraag zich op of deze organisatie ook van de Europese lijst moest worden verwijderd.

De Raad heeft evenwel nieuwe informatie ontvangen op basis waarvan zij op 15 juli vaststelde dat vermelding van de PMOI op de Europese lijst nog steeds gerechtvaardigd was, conform de criteria in Gemeenschappelijk Standpunt 2001/931/GBVB.

Ik wil benadrukken dat dit besluit van de Raad tot handhaving van de vermelding op de lijst en de toelichting daarop aan de organisatie zijn meegedeeld. In dit kader en met inachtneming van de geldende regels is de PMOI in kennis gesteld van het feit dat zij om een nieuw onderzoek van dit besluit kon vragen en beroep kon instellen bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen.

Dat is precies de procedure die de PMOI heeft gevolgd. Op 21 juli heeft zij bij het Gerecht van eerste aanleg beroep aangetekend. De zaak is op dit moment in onderzoek en het is niet aan de Raad daarop commentaar te leveren.

*
* *

Vraag nr. 17 van Sarah Ludford (H-0738/08)**Betreft: Grensoverschrijdende vervolging van verkeersovertredingen**

Is de Raad het er, gezien de door de EU nagestreefde verwerkelijking van een zone van vrij verkeer, gezamenlijke rechtsbedeling en gedeelde milieudoelen, mee eens dat het redelijk is dat bestuurders van motorvoertuigen die zich in de EU niet houden aan plaatselijke, regionale of nationale verkeersvoorschriften, bijvoorbeeld het niet betalen van tol, het negeren van emissiearme of groene zones, dan wel het rijden of parkeren in bus- of trambanen, een boete moeten betalen ongeacht in welke lidstaat zij staatsburger of woonachtig zijn? Welke maatregelen neemt de Raad ter verwezenlijking van de nagestreefde alomvattende handhaving?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Op het punt van het vervoer vormt de vraag hoe verkeersovertredingen aan te pakken die door een Europese burger op het grondgebied van de EU maar buiten het land van herkomst zijn begaan, een prioriteit van het Franse voorzitterschap.

Het voorzitterschap wil daarbij het voorstel van de Commissie van april 2008 als uitgangspunt nemen. Dit voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad heeft tot doel de grensoverschrijdende toepassing van bepaalde typen overtreding die onder de verkeersveiligheidswetgeving van de lidstaten vallen, te faciliteren (niet dragen van de veiligheidsgordel, te hoge snelheid, rijden onder invloed en door rood rijden)⁽¹¹⁾. De Commissie stelt voor in de EU een elektronisch netwerk voor de uitwisseling van gegevens op te zetten om de eigenaar van een voertuig te identificeren zodat de autoriteiten van de lidstaat waar de verkeersovertreding is begaan, hem een bekeuring kunnen sturen ongeacht in welke lidstaat van de Europese Unie hij zich bevindt. Het feit dat sommige overtreders geen ingezetenen zijn van de lidstaat waar een overtreding is vastgesteld, maakt onderzoek, vervolging en de doeltreffende toepassing van sancties lastiger of zelfs onmogelijk.

Een eerste gedachtewisseling vond plaats tijdens de vergadering op 9 oktober van de Raad van vervoersministers. Daar werd een brede consensus bereikt over de noodzaak om de discussie over het voorstel snel af te ronden, zodat wij de in het Witboek Vervoer gestelde doelen kunnen verwezenlijken (halvering van het aantal verkeersslachtoffers op de Europese wegen in 2010).

Bovendien heeft de Raad op grond van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie meerdere besluiten genomen om de samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen politie en justitie in de lidstaten als het gaat om publiek optreden tegen verkeersovertredingen te verbeteren, met name:

Kaderbesluit 2005/214/JBZ inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op geldelijke sancties⁽¹²⁾. Dit besluit heeft tot doel te waarborgen dat de geldelijke sancties die in een lidstaat worden opgelegd, worden uitgevoerd in de lidstaat waar de betrokkene gewoonlijk verblijf houdt, eigendom heeft of inkomsten geniet;

de overeenkomst betreffende de ontzegging van de rijbevoegdheid (1998)⁽¹³⁾;

de overeenkomst betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken tussen de lidstaten (2000)⁽¹⁴⁾;

Kaderbesluit 2006/960/JBZ betreffende de vereenvoudiging van de uitwisseling van informatie en inlichtingen tussen de rechtshandhavingsautoriteiten van de lidstaten⁽¹⁵⁾;

het besluit inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van terrorisme en grensoverschrijdende criminaliteit (2008)⁽¹⁶⁾ en het besluit tot uitvoering daarvan⁽¹⁷⁾.

Dit besluit bevat voornamelijk bepalingen over de geautomatiseerde en grensoverschrijdende raadpleging van gegevens uit de kentekenregisters.

*
* *

Vraag nr. 19 van Koenraad Dillen (H-0743/08)

Betreft: Weigering verstrekking visum verkiezingsmissie Rwanda

Voor de verkiezingen van maandag 15 september in Rwanda heeft het Europees Parlement een delegatie waarnemers gestuurd, samengesteld volgens het systeem D'Hondt. Politici van verschillende strekkingen en nationaliteiten maken deel uit van deze delegatie. Ikzelf, niet-ingeschreven europarlementslid, maakte deel uit van deze delegatie. Vorig jaar was ik aanwezig op de jaarlijkse Europese Unie-ACP-bijeenkomst in Kigali

⁽¹¹⁾ Doc. 7984/08, COM (2008) 151.

⁽¹²⁾ PB L 76 van 22.3.2005, blz. 16.

⁽¹³⁾ PB C 216 van 10.7.1998, blz. 2.

⁽¹⁴⁾ PB C 197 van 12.7.2000, blz. 3.

⁽¹⁵⁾ PB L 386 van 29.12.2006, blz. 89.

⁽¹⁶⁾ PB L 210 van 6.8.2008, blz. 1.

⁽¹⁷⁾ PB L 210 van 6.8.2008, blz. 12.

en kreeg ik wel een visum. Zonder enige reden te willen opgeven - ondanks herhaald aandringen - heeft de Rwandese ambassade in Brussel echter geweigerd mij een visum te verstrekken, waardoor de delegatie met een man minder moesten vertrekken. De Rwandese regering bewijst hiermee dat zij zelf wil beslissen wie lid mag zijn van een verkiezingswaarnemingsmissie en ondergraaft daarmee de geloofwaardigheid van het Europees Parlement als onafhankelijke politieke instelling.

Hoe beoordeelt de Raad de houding van de Rwandese autoriteiten? Heeft de Raad gevraagd om welke reden Rwanda geen visum aan een lid van deze delegatie wilde verstrekken? Welke stappen zal de Raad bij de Rwandese autoriteiten in de toekomst ondernemen om een dergelijke willekeur te vermijden?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Raad betreurt het dat de Rwandese ambassade in Brussel u een visum heeft geweigerd en nog wel zonder dat een reden voor deze weigering is gegeven. Het voorzitterschap van de Raad ter plaatse en het hoofd van de delegatie van de Europese Commissie hebben bij de Rwandese autoriteiten in Kigali protest aangetekend tegen de weigering om een visum te verlenen aan enkele van de door de Europese Commissie geselecteerde verkiezingswaarnemers. Dat heeft tot een aanzienlijke verbetering van de situatie geleid, maar voor u heeft dat helaas geen positief effect gehad.

In zijn reguliere contacten met Rwanda zal de Raad blijven benadrukken dat de EU autonoom is in haar optreden. Deze autonomie wordt verzwakt door de weigering om een visum te verlenen aan personen die zijn aangewezen om deel te nemen aan EU-missies in Rwanda in het kader van de betrekkingen tussen de EU en Rwanda.

Om te voorkomen dat andere verkiezingswaarnemingsmissies van de EU in de toekomst met hetzelfde probleem worden geconfronteerd, heeft de Raad de Commissie aangespoord om mogelijke stappen te onderzoeken, bijvoorbeeld opnemings in de memoranda van overeenstemming met de staten die om het sturen van een waarnemingsmissie hebben verzocht, van een clausule tegen discriminatie van waarnemers van de Europese Unie.

*
* *

Vraag nr. 20 van Dimitrios Papadimoulis (H-0747/08)

Betreft: Bescherming van de rechten van Palestijnse gevangenen in Israëlische gevangenissen

In zijn recente resolutie over Palestijnse gevangenen in Israëlische gevangenissen (P6_TA(2008)0404) benadrukte het Europees Parlement "dat op dit moment meer dan 11 000 Palestijnen, waaronder honderden vrouwen en kinderen, in Israëlische gevangenissen en detentiecentra worden vastgehouden", sprak het zijn ernstige bezorgdheid uit over het lot van "vrouwelijke en kwetsbare Palestijnse gevangenen, die naar verluidt worden mishandeld en geen toegang krijgen tot gezondheidszorg" en verzocht Israël "te garanderen dat de minimumnormen inzake detentie worden nageleefd, alle gedetineerden te berechten, een eind te maken aan de toepassing van "administratieve detentie-orders" en adequate maatregelen te treffen voor minderjarigen en het bezoeksrecht van gevangenen, in volledige overeenstemming met de internationale normen, waaronder het Verdrag inzake de rechten van het kind en het VN-Verdrag tegen foltering ...".

Welke stappen heeft de Raad ondernomen met het oog op de bescherming van de rechten van Palestijnse gevangenen, en met name kinderen, in Israëlische gevangenissen en welke denkt hij nog te nemen, om aan de resolutie van het Parlement gevolg te geven?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Wij hebben hier afgelopen juli in de plenaire vergadering reeds samen over gediscussieerd en ik wil nogmaals duidelijk maken dat de EU op dit punt heel actief is. Op alle niveaus laat de EU Israël voortdurend weten hoe

bezorgd zij is over de mensenrechtensituatie: zij doet dat tijdens elke vergadering op hoog niveau tussen beide partijen en op bijeenkomsten in het kader van de politieke dialoog.

Tijdens deze bijeenkomsten komen alle relevante onderwerpen aan de orde:

- de naleving van de mensenrechten, inclusief de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging;
- de uitbreiding van de nederzettingen;
- het internationale humanitaire recht; en
- administratieve detentie, inclusief individuele gevallen – het punt dat de afgevaardigde uitdrukkelijk heeft genoemd.

Wat de vraag over kinderen betreft, kan het volgende worden gezegd. Op 30 april 2008 is de informele werkgroep EU-Israël inzake mensenrechten voor de derde maal bijeengekomen. Tijdens die vergadering is een hele reeks vraagstukken behandeld, waaronder de situatie van minderheden, mensenrechtenverdedigers en de rechten van het kind. De EU heeft bij deze gelegenheid bevestigd dat qua deze punten de vinger aan de pols moet worden gehouden.

Algemeen gezien vindt de EU het van wezenlijk belang via alle diplomatieke en politieke kanalen contact te onderhouden. De EU heeft altijd voorrang gegeven aan de weg van de dialoog. Een dialoog over de naleving van het internationale recht en het humanitaire recht, vanuit een constructieve houding en conform de bepalingen in de verdragen met Israël, is de doeltreffendste methode om de standpunten en boodschappen van de EU over alle punten van zorg over te brengen.

Op 16 juni, tijdens de achtste zitting van de Associatieraad EU-Israël, hebben er gesprekken plaatsgevonden over het verstevigen van de betrekkingen tussen de EU en Israël. De dialoog over de mensenrechten tussen de EU en Israël vormt een essentieel onderdeel van dit proces, omdat de EU voorstelt in het kader van de associatieovereenkomst een subcomité mensenrechten in het leven te roepen; dit subcomité zou de huidige informele werkgroep vervangen. Dit initiatief is door het Parlement verwelkomd, wat laat zien dat onze aanpak in dezen dezelfde is.

*
* *

Vraag nr. 21 van Christopher Heaton-Harris (H-0749/08)

Betreft: EU-financiering

Waarom is het Verdrag van Lissabon nodig? Uit de ontwerpbegroting 2009 blijkt dat de Commissie de nieuwe maatregelen die in het nog niet geratificeerde verdrag zijn opgenomen, blijft financieren, ongeacht het feit dat er geen rechtsgrondslag is, dus als dit mogelijk is, waarom is het Verdrag dan nodig?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Het is niet aan de Raad het Verdrag van Lissabon te becommentariëren, dat door de lidstaten is ondertekend en waarvan het ratificatieproces nog niet is voltooid.

Niettemin wil ik de geachte afgevaardigde wijzen op de conclusies van de Europese Raad van 19-20 juni 2008⁽¹⁸⁾, volgens welke het Verdrag van Lissabon tot doel heeft de Unie te helpen efficiënter en democratischer te functioneren.

*
* *

⁽¹⁸⁾ Doc. 11018/08.

Vraag nr. 22 van Nirj Deva (H-0751/08)**Betreft: Commentaar van Valéry Giscard d'Estaing op het Verdrag van Lissabon**

Is de Raad het eens met de opmerking van Valéry Giscard d'Estaing dat landen die het Verdrag van Lissabon niet willen goedkeuren gewoon een ander soort lidmaatschap van de Europese Unie kunnen hebben, waardoor een Europa met twee snelheden zou ontstaan?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Het is niet aan de Raad commentaar te leveren op uitspraken van politieke persoonlijkheden.

*
* *

Vraag nr. 23 van Martin Callanan (H-0753/08)**Betreft: Verdrag van Lissabon**

Meent het Voorzitterschap van de Raad dat de burgers in andere lidstaten (bv. Frankrijk) het Verdrag van Lissabon zouden hebben verworpen indien zij daartoe de kans hadden gekregen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Er zij aan herinnerd dat de lidstaten de wijzigingen op de verdragen conform hun eigen grondwettelijke regels bekrachtigen. Als een dergelijke bekrachtiging per referendum geschiedt, is het aan de betrokken lidstaat om de consequenties te trekken die uit de resultaten van het referendum voortvloeien.

Het is niet aan de Raad om te speculeren over de vraag die de geachte afgevaardigde stelt.

*
* *

Vraag nr. 25 van Athanasios Pafilis (H-0758/08)**Betreft: Oefening "EUROPA II/2008" in Griekenland**

Afgelopen week vond in Griekenland in het gebied Askos-Profitis in de buurt van Thessaloniki onder Grieks commando een oefening (EUROPA II/2008) plaats van de gevechtseenheid "Hellbrock" van het zogenaamde euroleger. Zoals onder andere uit foto's in de Griekse media is gebleken, werd in dat verband onder andere een confrontatie geoefend tussen de soldaten en demonstranten die spandoeken omhoog hielden met de leuze "Weg met de EU".

Hoe staat de Raad tegenover dergelijke oefeningen van militaire eenheden van de EU? Behoort het volgens de Raad tot de rechten van elk volk, binnen en buiten de EU, publiekelijk zijn mening te mogen uiten, waaronder, uiteraard, verzet tegen de Unie en het in twijfel trekken van haar macht?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Raad wijst erop dat dit type oefening tot de verantwoordelijkheid van de nationale staten behoort en dat bovendien het Eurocorps geen orgaan is dat deel uitmaakt van de Europese Unie.

*
* *

Vraag nr. 26 van Marie Anne Isler Béguin (H-0760/08)**Betreft: Het gevolg dat gegeven is aan het arrest van het Hof van Justitie van 12 juli 2005**

Vanwege de niet-naleving van de Europese wetgeving inzake de grootte van de gevangen vissen, heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zijn arrest van 12 juli 2005 Frankrijk veroordeeld tot een boete van 20 miljoen euro en een halfjaarlijkse dwangsom van 57,8 miljoen euro.

Wanneer heeft Frankrijk zich geconformeerd aan de besluiten van het arrest? In het licht van deze datum zou ik eveneens gedetailleerde informatie willen ontvangen over de omvang van de door Frankrijk betaalde boete en dwangsommen.

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Mevrouw Isler Béguin, als fungerend voorzitter van de Raad zie ik geen mogelijkheid u te antwoorden, want het is niet aan de Raad om zich uit te spreken over de wijze waarop een lidstaat een arrest van het Hof van Justitie uitvoert. Als Frans minister kan ik u verzekeren dat Frankrijk zich volledig aan het gewezen arrest heeft geconformeerd.

*
* *

Vraag nr. 27 van Ilda Figueiredo (H-0762/08)**Betreft: Rechten van vijf Cubaanse patriotten die worden vastgehouden in de Verenigde Staten**

Zoals bekend, worden vijf Cubaanse patriotten - Gerardo Hernández, René González, Ramón Labañino, Fernando González en Antonio Guerrero - al tien jaar lang (sinds 12 september 1998) vastgehouden in Amerikaanse gevangenissen. Het betreft vijf Cubaanse staatsburgers die niets anders hebben gedaan dan hun land en hun volk te verdedigen en die het slachtoffer zijn van allerlei onwettige maatregelen.

Ondertussen worden hun grondrechten nog steeds geschonden, met name hun recht op familiebezoek. Er zij aan herinnerd dat ook enkele EP-leden, waaronder ik zelf, niet werd toegestaan hen te bezoeken.

Welke stappen denkt de Raad te zetten om de Amerikaanse regering op de hoogte te brengen van zijn standpunt aangaande de schending van de meest elementaire mensenrechten en de wrede maatregelen en beperkingen op het familiebezoek voor de vijf gedetineerden?

Heeft de Raad de Amerikaanse regering reeds in kennis gesteld van zijn standpunt ten aanzien van het feit dat leden van het Europees Parlement, waaronder ik zelf, niet is toegestaan een bezoek te brengen aan de vijf Cubaanse patriotten?

Vraag nr. 28 van Georgios Toussas (H-0773/08)**Betreft: Onmiddellijke vrijlating van de vijf Cubaanse patriotten**

Er zijn al tien jaar verstreken sinds de vijf Cubaanse patriotten Gerardo Hernández, Antonio Guerrero, Ramón Labañino, Fernando González en René González in de VS zijn gearresteerd op basis van gefabriceerde, ongegronde beschuldigingen. Zij zitten nog steeds onder barre omstandigheden vast in Amerikaanse gevangenissen, onder schending van fundamentele rechtsregels, en mogen zelfs geen bezoek van familieleden ontvangen, en ook niet van een delegatie Europarlementariërs, die officieel had gevraagd hen te mogen bezoeken.

De VS schenden fundamentele mensenrechten van de vijf gedetineerden, maar in bredere zin ook grondbeginselen van het internationaal en humanitair recht.

Veroordeelt de Raad de aanhoudende illegale detentie van de vijf Cubanen?

Wat is het standpunt van de Raad ten aanzien van de roep van nationale parlementsleden en internationale en nationale media om onmiddellijke vrijlating van de vijf gedetineerde Cubaanse patriotten?

Gezamenlijk antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Europese Unie wijst er nog eens op dat zij tegen elke vorm van willekeurige detentie is, en betreurt elke situatie waarin de rechten van de mens en het respect voor mensen onvoldoende zijn gewaarborgd.

De Raad is zich ervan bewust dat de autoriteiten van de Verenigde Staten in bepaalde gevallen familieleden van gevangenen of andere personen, onder wie leden van het Europees Parlement, geen toestemming hebben verleend om de vijf Cubaanse onderdanen te bezoeken die op beschuldiging van spionage door de Amerikaanse autoriteiten worden vastgehouden. Volgens de werkgroep willekeurige detentie van de VN hebben de meeste verwanten van de gedetineerden echter wel een visum voor een bezoek gekregen.

*
* *

Vraag nr. 30 van Syed Kamall (H-0767/08)

Betreft: Markten

Graag verneem ik van het voorzitterschap van de Raad of men het met mij eens is dat vrije handel een goede zaak is en regeringsingrijpen in markten - met inbegrip van door de EU - een slechte zaak? Is de Raad het daarnaast met mij eens dat één van de tekortkomingen van het Verdrag van Lissabon het feit is dat het dit beginsel niet bekrachtigt?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Net als de geachte afgevaardigde gelooft de Raad in de markteconomie. Deze vorm van economie bedrijven vormt het kloppende hart van het communautaire handelen, wat ook tot uitdrukking komt in artikel 4 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, waarin wordt opgeroepen tot inachtneming van het beginsel van een openmarkteconomie met vrije mededinging.

De huidige financiële crisis herinnert ons er echter aan dat de markt kan falen als hij niet aan voorschriften en regels wordt onderworpen. Het gaat hier niet om een ideologische discussie, maar om een simpele constatering: soms is overheidsingrijpen noodzakelijk om te waarborgen dat de markt doeltreffend en verantwoordelijk functioneert en groei genereert.

Wat betreft het Verdrag van Lissabon wil ik erop wijzen dat het Verdrag nog niet in werking is getreden en dat het niet aan de Raad is dit Verdrag uit te leggen.

*
* *

Vraag nr. 31 van Mikel Irujo Amezaga (H-0768/08)

Betreft: Zwarte lijsten van Verordening (EG) nr. 881/2002

Het arrest van 3 september 2008 (gevoegde zaken C-402/05 P en C-415/05 P) annuleerde Verordening (EG) nr. 881/2002⁽¹⁹⁾ wat de heer Kadi en Al Barakaat International Foundation betreft.

In het arrest werd eraan herinnerd dat "de toepasselijke procedures de betrokken persoon ook een geschikte gelegenheid moeten bieden om zijn zaak voor de bevoegde autoriteiten toe te lichten", wat hier niet het geval was.

Kan de Raad garanderen dat de opname van rechtspersonen, groepen en entiteiten in de bijlage bij bovengenoemde verordening geschiedt met strikte inachtneming van de grondrechten van burgers en organisaties?

⁽¹⁹⁾ PB L 139 van 29.5.2002, blz. 9.

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Allereerst distantieer ik mij van de aanduiding “zwarte lijst” wanneer het gaat om het Europese sanctie-instrument dat betrekking heeft op personen en entiteiten die tot Al-Qa’ida of de Taliban behoren of daarmee banden onderhouden en dat de sanctiebesluiten van Comité 1267 van de VN-Veiligheidsraad in de communautaire rechtsorde omzet. Het betreft een mechanisme dat bepaalde beperkingen oplegt die vooral bedoeld zijn om terroristische daden te voorkomen. Deze lijsten zijn bekend en openbaar, net als de maatregelen die erop gebaseerd zijn.

Ten aanzien van de gevoegde zaken met betrekking tot de heer Kadi en Al Barakaat International Foundation heeft de Raad goede nota genomen van het arrest van het Hof van Justitie van 3 september 2008. Om de door het Hof genoemde rechten van de verdediging te respecteren, wordt de informatie die plaatsing rechtvaardigt op de Europese lijst van sancties tegen personen en entiteiten die tot Al-Qa’ida of de Taliban behoren of daarmee banden onderhouden, aan de belanghebbenden gecommuniceerd. In reactie daarop kunnen de heer Kadi en Al Barakaat International Foundation opmerkingen indienen.

Verder zal de Raad de wijzigingen bestuderen die kunnen worden aangebracht in de procedure voor omzetting in Europa van de VN-sancties tegen personen en entiteiten die tot Al-Qa’ida of de Taliban behoren of daarmee banden onderhouden. In elk geval gaat de Raad erop toezien dat de maatregelen ter uitvoering van het arrest binnen een redelijke termijn worden genomen.

*
* *

Vraag nr. 32 van Bernd Posselt (H-0771/08)**Betreft: Tijdschema voor EULEX**

In antwoord op mijn mondelinge vraag H-0647/08⁽²⁰⁾ heeft de Raad de mening geuit dat de stationering van de EULEX-missie een “doorslaggevende bijdrage” zal leveren aan de verbetering van de situatie in het noorden van Kosovo. Waarom vordert de stationering van EULEX in alle delen van Kosovo zo langzaam, wat is het tijdschema tot het einde van het jaar en wanneer zal EULEX volgens de Raad volledig operationeel zijn en in staat UNMIK geheel of grotendeels te vervangen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De stationering van EULEX is vertraagd door de reorganisatie van UNMIK waartoe pas in juni 2008 werd besloten. Bovendien is het voor de stationering van de missie ook nodig dat locaties en materieel van UNMIK worden overgedragen. Het principeakkoord inzake deze overdracht is pas op 18 augustus gesloten en de uitvoering ervan is bijzonder traag vanwege de complexe administratieve procedures binnen de VN en de EU.

Op 21 september heeft de Raad besloten de stationering van de missie opnieuw op gang te brengen, met ongeveer honderd personen per week. Eind oktober zal het verzoek tot stationering van de geïntegreerde politie-eenheden (GPE's) worden verzonden, waarna deze eind november in de missie zullen worden geïntegreerd. Ten slotte moet het personeel dat voor EULEX is geselecteerd en momenteel nog voor UNMIK werkt, eind november aan de missie worden overgedragen.

Op dit moment zijn er nog ongeveer driehonderd vacatures. De lidstaten en de vijf deelnemende landen buiten de EU is deze week opnieuw gevraagd om met spoed hun bijdrage te leveren, zodat de huidige structurele leemtes kunnen worden opgevuld. Verder heeft de Raad een ander niet-EU-land, Canada, uitgenodigd om met de missie mee te doen.

⁽²⁰⁾ Schriftelijk antwoord van 23.9.2008.

Als de stationering volgens planning verloopt en de procedures voor de aanschaf en overname van het benodigde materieel met de door de Raad verlangde snelheid worden afgehandeld, heeft de missie begin december haar initiële operationele capaciteit bereikt en kan zij de taken die bij haar mandaat passen, uitvoeren.

*
* *

Vraag nr. 33 van Gianluca Susta (H-0775/08)

Betreft: In beslag genomen schoenen

In de laatste week van september heeft de Italiaanse douane 1 700 000 paar schoenen in beslag genomen. Deze schoenen waren voorzien van valse merken en 84 000 waren gestempeld met het misleidende opschrift "Made in Italy". In veel schoenen werden alarmerende hoeveelheden van de kankerverwekkende stof zeswaardig chroom aangetroffen.

Hoe denkt de Raad over deze zaak en welke maatregelen denkt hij te nemen om zulke gevallen te verhinderen? Is de Raad van plan de Commissie te vragen met grotere regelmaat anti-dumping procedures tegen China te beginnen? Denkt de Raad niet de kwaliteitsnormen voor producten te moeten verscherpen, door goedkeuring van het voorstel van de Commissie (COM(2005)0661) van december 2005, voor een verordening inzake verplichte oorsprong aanduiding op producten die uit derde landen worden ingevoerd? Denkt de Raad de Commissie niet te moeten verzoeken wetgevingsvoorstellen in te dienen en/of de huidige regelgeving inzake de traceerbaarheid en de sanitaire normen voor in landen buiten de EU "gemaakte" textielproducten, schoeisel, cosmetica, sieraden enz. in strengere zin te wijzigen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Namaak vormt een ware plaag die het concurrentievermogen van de Europese bedrijven en de gezondheid en veiligheid van de consument bedreigt. Dit fenomeen neemt verontrustende proporties aan en daarom heeft het Franse voorzitterschap onlangs een initiatief gelanceerd in de vorm van een resolutie betreffende een algemeen Europees plan ter bestrijding van namaak en piraterij, die op 25 september is aangenomen tijdens de zitting van de Raad Concurrentievermogen. De Europese Unie gaat een Europees Waarnemingscentrum voor namaak en piraterij opzetten, dat is ingebed in de bestaande structuren van de Commissie; de voorlichting en bewustmaking van de consument worden versterkt en tevens worden er publiek-private partnerschappen ontwikkeld om de samenwerking tussen beroepsbeoefenaars te bevorderen.

De strijd tegen namaak is onontbeerlijk met het oog op het concurrentievermogen van onze bedrijven. Daarom hebben de Commissie en de lidstaten met belangrijke partners, waaronder in de eerste plaats de Verenigde Staten en Japan, onderhandeld over een multilaterale handelsovereenkomst ter bestrijding van namaak (ACTA, Anti-Counterfeiting Trade Agreement). Het streven is om deze ontwerpovereenkomst, die de bestaande internationale samenwerking zal versterken, ook te laten ondertekenen door de grote opkomende landen, zoals China. In de bilaterale akkoorden die de Unie met landen buiten de EU sluit, zijn bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de bescherming van de intellectuele eigendom. De internationale samenwerking wordt eveneens versterkt binnen platforms als de WTO en via de G8. Wij hebben samen met de Amerikaanse douane reeds goede resultaten geboekt en talrijke inbeslagnames verricht. Deze activiteiten moeten wij voortzetten.

Wat betreft China wordt de situatie ook beter. De Chinezen hebben hun wet- en regelgevingsinstrumentarium hervormd en exportcontroles ingesteld. China heeft nog een lange weg te gaan – en wij zijn bijzonder alert op dit punt – maar niettemin moeten we het toejuichen dat dit land bereid is zich in te spannen om relevante wetgeving te formuleren en deze op doeltreffende wijze uit te voeren. In dit verband zal naar verwachting tijdens de Top EU-China van 1 december 2008 een gezamenlijk douaneactieplan van de EU en China worden goedgekeurd.

Ten aanzien van de antidumpingprocedures geldt, zoals u weet, dat de uitvoering ervan boven alles afhangt van de vraag of de betrokken communautaire bedrijfstak een klacht indient. Vervolgens is het de taak van de Commissie een onderzoek in te stellen en na te gaan of er werkelijk sprake is van dumping. Het aantal klachten is dus bepalend voor het aantal onderzoeken en bedrijven moeten op dit punt beter geïnformeerd

worden. Te betreuen valt, zoals de bedrijven zelf tijdens een recent onderzoek in Europa naar dit onderwerp hebben aangegeven, dat de huidige procedures log, lang en vaak onzeker zijn. Wij moeten bedrijven die zich door concurrentievervalsende gedragingen benadeeld voelen, niet ontmoedigen om zich vanuit hun streven naar herstel van eerlijke concurrentie tot de Europese instellingen te wenden. Om hen daartoe aan te sporen, is het beslist nodig hen te helpen, de stappen die zij moeten nemen te vereenvoudigen, en de procedures te stroomlijnen en te versnellen. Daarbij blijven we zeer hoge eisen stellen aan de strijd tegen dumping, ongeacht wie zich daaraan schuldig maakt.

Wat betreft de aanduiding van het land van oorsprong op geïmporteerde producten heeft de Europese Gemeenschap tot op heden geen wetgeving over het gebruik van oorsprongsaanduidingen voor industriële producten uit landen buiten de EU ("made in"). Tijdens het overleg dat de Commissie in 2004 had georganiseerd, hadden sommige lidstaten en diverse belanghebbenden (fabrikanten, vakbonden, consumenten en andere instellingen) aangegeven zich steeds meer zorgen te maken over het groeiende aantal misleidende en/of bedrieglijke oorsprongsaanduidingen op geïmporteerde producten en verzocht om de oorsprongsaanduiding op ingevoerde producten en/of producten uit de EU verplicht te stellen. Dankzij het voorstel dat de Commissie in 2005 had ingediend, werd het mogelijk de oorsprong van een product ten minste gedeeltelijk op basis van douaneregels vast te stellen. Zoals u echter weet, is nog steeds niet voldaan aan alle politieke en juridische voorwaarden die voor de goedkeuring van dit voorstel zijn vereist. Dat betekent ongetwijfeld dat we daar nog aan moeten werken, want consensus op dit punt is beslist noodzakelijk. Verder wil ik nog onderstrepen dat de Raad goede nota heeft genomen van de verklaring over oorsprongsaanduiding die het Europees Parlement in november 2007 heeft aangenomen⁽²¹⁾.

Wat betreft de regelgeving op het gebied van traceerbaarheid en sanitaire normen is het aan de Commissie om voorstellen te doen.

*
* *

Vraag nr. 34 van Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0778/08)

Betreft: Medisch onderzoek van migranten bij binnenkomst in en tijdens het verblijf op het grondgebied van de EU

Volgens het verslag 'Gezondheid en migratie in de EU' van het Portugese voorzitterschap (tweede semester van 2007) hebben procentueel gezien veel migranten en vluchtelingen die de EU binnenkomen (overdraagbare) ziekten, die ze ofwel meebrengen vanuit hun land van herkomst, ofwel later in de EU ontwikkelen ten gevolg van de plotselinge verandering van omgeving of de ongunstige leefomstandigheden in de landen van ontvangst.

Kan de Raad, met inachtneming van deze gegevens en de conclusies van de Raad van december 2007, en naar aanleiding van de ongerustheid van de plaatselijke bevolkingen over de volksgezondheid in de gebieden die met een grote instroom van illegale migranten te maken hebben, antwoord geven op de volgende vragen: bestaat er nu of wordt er nagedacht over een EU-strategie inzake het onderzoeken van de gezondheid van binnenkomende migranten, alsmede het aanpakken van de gezondheidsproblemen van migranten tijdens hun verblijf in de EU? Wat is het beleid van de lidstaten ten aanzien van de bescherming van de gezondheid van de personen die werken in de centra voor opvang van migranten en vluchtelingen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Raad erkent het belang van de vraag van de geachte afgevaardigde in zijn conclusies van 6 december 2007⁽²²⁾ over gezondheid en migratie. In deze conclusies verzoekt de Raad de lidstaten onder meer om migranten gemakkelijker toegang te verschaffen tot gezondheidszorg en hun toegang tot gezondheidszorg te garanderen overeenkomstig de geldende communautaire en internationale en nationale rechtsinstrumenten.

In dezelfde conclusies memoreert de Raad dat conform artikel 152 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap de Gemeenschap een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid

⁽²¹⁾ Verklaring 0075/2007.

⁽²²⁾ Doc. 15609/07.

dient te verzekeren, met dien verstande dat bij het optreden van de Gemeenschap op het gebied van de volksgezondheid de verantwoordelijkheden van de lidstaten voor de organisatie en verstrekking van gezondheidsdiensten en geneeskundige verzorging volledig geëerbiedigd worden, en het optreden derhalve niet meer dan een aanvulling op het nationale beleid kan zijn.

Dit betekent dus dat er geen plannen zijn voor een EU-strategie inzake het onderzoeken van de gezondheid van binnenkomende migranten, omdat een dergelijke strategie tot de bevoegdheid van de lidstaten behoort.

Daarom is er nog nooit specifieke communautaire wetgeving opgesteld ten behoeve van de bescherming van de gezondheid van personen die werken in de centra voor opvang van migranten en vluchtelingen. Niettemin geldt op basis van Richtlijn 89/391/EEG⁽²³⁾, en vooral artikel 6, een algemene verplichting voor de werkgever om alle risico's waaraan de werknemers kunnen worden blootgesteld, te evalueren en de nodige maatregelen te treffen om hun gezondheid en veiligheid te beschermen.

Bovendien heeft de Raad zich met name de laatste tijd beziggehouden met de gezondheid van migranten en hun toegang tot zorg. De richtlijn van het Europees Parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, die op 18 juni is goedgekeurd, bevat onder meer de volgende bepalingen:

– bij de uitvoering van de richtlijn dient rekening te worden gehouden met “de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land” (artikel 5);

– de lidstaten moeten de migranten in afwachting van hun terugkeer “dringende medische zorg” en “essentiële behandeling van ziekte” garanderen (artikel 14), vooral wanneer zij in bewaring worden gehouden (artikel 16).

Daarnaast wordt er momenteel onderhandeld over een voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende één enkele aanvraagprocedure voor een gecombineerde vergunning voor onderdanen van derde landen om op het grondgebied van een lidstaat te verblijven en te werken en betreffende een gemeenschappelijk pakket rechten voor werknemers uit derde landen die legaal in een lidstaat verblijven. Volgens deze richtlijn behoren onderdanen van derde landen bepaalde rechten op gelijke voet te genieten als burgers van de Europese Unie, waaronder het recht op een veilige werkomgeving die de gezondheid geen schade berokkent (artikel 12).

*
* *

Vraag nr. 35 van Pedro Guerreiro (H-0781/08)

Betreft: Bescherming van de productie en de werkgelegenheid in de textiel- en kledingsector in de verschillende landen van de Europese Unie

De Europese Unie en China zijn het eens geworden over een gemeenschappelijk toezichtstelsel voor de uitvoer van bepaalde categorieën textiel- en kledingproducten uit dit land naar de lidstaten van de EU. Kan de Raad, gezien het feit dat de datum van 31 december 2008 steeds dichterbij komt, meedelen hoe hij ná 2008 eenzelfde situatie als in 2005 denkt te voorkomen, die gekarakteriseerd werd door een exponentiële groei van de textiel- en kledingimporten uit China?

Is hij voornemens een verlenging van het stelsel van dubbel toezicht na 31 december 2008 voor te stellen? Hoe staat het met voorstel voor een verordening met betrekking tot de aanduiding “vervaardigd in”?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragenuur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Raad is zich er terdege van bewust dat het memorandum van overeenstemming tussen de Europese Commissie en het ministerie van Handel van de Volksrepubliek China over de uitvoer van bepaalde textiel- en kledingproducten bijna ten einde is gekomen. Dat geldt overigens ook voor Verordening nr. 1217/2007 van de Commissie waarin de uitvoer van bepaalde Chinese producten naar de Gemeenschap in 2008 is overgeheveld naar het systeem van dubbele controle.

⁽²³⁾ Richtlijn 89/391/EEG van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk.

Wat betreft het gemeenschappelijke handelsbeleid is het doorgaans de taak van de Commissie om voorstellen bij de Raad in te dienen. Op dit moment heeft de Raad over dit onderwerp nog geen voorstel van de Commissie ontvangen. Het lijkt er trouwens op dat de betrokken Europese industrieën daar tot op heden ook niet om hebben gevraagd.

Wat betreft de aanduiding van het land van oorsprong op geïmporteerde producten heeft de Europese Gemeenschap tot op heden geen wetgeving over het gebruik van oorsprongs aanduidingen voor industriële producten uit landen buiten de EU ("made in").

Tijdens het overleg dat de Commissie in 2004 had georganiseerd, hadden sommige lidstaten en diverse belanghebbenden (fabrikanten, vakbonden, consumenten en andere instellingen) aangegeven zich steeds meer zorgen te maken over het groeiende aantal misleidende en/of bedrieglijke oorsprongs aanduidingen op geïmporteerde producten en verzocht om de oorsprongs aanduiding op ingevoerde producten en/of producten uit de EU verplicht te stellen. Dankzij het voorstel dat de Commissie in 2005 had ingediend, werd het mogelijk de oorsprong van een product ten minste gedeeltelijk op basis van douaneregels vast te stellen.

Zoals u echter weet, is nog steeds niet voldaan aan alle politieke en juridische voorwaarden die voor de goedkeuring van dit voorstel zijn vereist. Dat betekent ongetwijfeld dat we daar nog aan moeten werken, want consensus op dit punt is beslist noodzakelijk. Verder wil ik nog onderstrepen dat de Raad goede nota heeft genomen van de verklaring over oorsprongs aanduiding die het Europees Parlement in november 2007 heeft aangenomen⁽²⁴⁾.

*
* *

Vraag nr. 36 van Ryszard Czarnecki (H-0788/08)

Betreft: De economische crisis in Europa

Is de Raad van plan een standpunt in te nemen ten aanzien van de potentieel diepe economische crisis, die nu aan de deuren van Europa klopt, en zo ja, hoe ziet dit standpunt eruit?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Uiteraard heeft het aanpakken van de financiële crisis voor ons de hoogste prioriteit. Als Raad, Europees Parlement, Commissie en Centrale Bank hebben wij allemaal onze verantwoordelijkheid genomen.

De Europese Raad heeft onlangs unaniem zijn steun gegeven aan het plan en de beginselen die zijn afgesproken tijdens de top van de staatshoofden en regeringsleiders van de landen van de eurozone in Parijs op 12 oktober. Het is nu duidelijk hoe de 27 EU-landen tegen de financiële crisis aankijken en hoe we daarop willen reageren. Dat was de prioriteit voor de korte termijn: de Europese Unie in staat stellen gecoördineerd en op samenhangende wijze te handelen.

Natuurlijk zijn wij op de hoogte van de economische gevolgen van deze crisis en de risico's voor het tempo van de groei. Tijdens de informele bijeenkomst in Nice in september en vervolgens tijdens de Raadszitting van 7 oktober hebben de ministers van Financiën een eerste gecoördineerd antwoord op de economische vertraging geformuleerd. Er zijn toen ook conclusies over dit onderwerp aangenomen.

Vanuit dezelfde bezorgdheid heeft de Europese Raad van 15 en 16 oktober 2008 zich vastberaden getoond om de maatregelen te nemen die nodig zijn om de groei en de werkgelegenheid te ondersteunen. Hiertoe heeft hij de Commissie mandaat gegeven "vóór het einde van het jaar aangepaste voorstellen te formuleren, met name om het internationale concurrentievermogen van de Europese industrie te vrijwaren".

*
* *

---

(24) Verklaring 0075/2007.

Vraag nr. 37 van Konstantinos Droutsas (H-0790/08)**Betreft: Naleving van het internationaal recht door Turkije**

De afgelopen dagen heeft het Turkse leger opnieuw luchtaanvallen uitgevoerd in de omgeving van Avashin-Basyan in Noord-Irak, wat de spanning aan de Turks-Iraakse grens doet toenemen, indruist tegen de onschendbaarheid van de grenzen waarin het internationaal recht voorziet, en ernstige gevolgen heeft voor de bevolking in deze regio.

Veroordeelt de Raad deze nieuwe Turkse aanvallen op het grondgebied van een ander land, die in strijd zijn met het beginsel van het internationaal recht inzake onschendbaarheid van de grenzen?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

De Europese Unie volgt de situatie aandachtig. In zijn conclusies van 10 december 2007 heeft de Raad alle terroristische aanvallen en gewelddadigheden op het Turkse grondgebied veroordeeld en zich solidair verklaard met de bevolking van Turkije. De Raad heeft eveneens zijn steun uitgesproken voor de Turkse inspanningen om de bevolking te beschermen en het terrorisme te bestrijden onder eerbiediging van de rechten van de mens, de fundamentele vrijheden en het internationaal recht, en met behoud van de vrede en de stabiliteit in de regio.

In een verklaring die op 3 oktober 2008 werd gepubliceerd, heeft het voorzitterschap de aanslag van de PKK op een militaire post in het zuidoosten van Turkije krachtig veroordeeld. Het voorzitterschap heeft er daarbij eveneens aan herinnerd dat de Europese Unie zich vierkant achter Turkije schaart in zijn strijd tegen het terrorisme.

In een eerdere verklaring, die op 25 februari 2008 werd gepubliceerd, erkende het voorzitterschap van de Raad het legitieme recht van Turkije om zijn bevolking tegen terrorisme te willen beschermen, maar riep het Turkije tegelijkertijd op zich van elke buitensporige militaire interventie te onthouden en de territoriale integriteit van Irak en de mensenrechten en de rechtsstaat te eerbiedigen. Het voorzitterschap riep Turkije bovendien op in zijn militaire activiteiten niet verder te gaan dan het hoofddoel dat het zich had gesteld, namelijk zijn bevolking tegen terrorisme te beschermen.

Wat betreft het oosten en zuidoosten van Turkije heeft de Raad er tevens aan herinnerd dat op korte termijn een alomvattende strategie moet worden uitgewerkt en uitgevoerd om de economische, sociale en culturele ontwikkeling van deze regio te waarborgen.

Om dit probleem te bestrijden, is versterking van de dialoog en de samenwerking tussen Turkije en Irak van kapitaal belang. De Raad heeft de Iraakse regering en de regionale Koerdische regering verzocht passende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de Turkse grens wordt gerespecteerd en dat het Iraakse grondgebied niet wordt gebruikt om gewelddadigheden jegens de buurlanden te plegen. Op 28 september 2007 hebben Irak en Turkije een samenwerkingsovereenkomst op het gebied van terrorismebestrijding ondertekend en deze overeenkomst vormt het kader waarin de EU Turkije en Irak aanmoedigt hun dialoog en samenwerking voort te zetten.

De EU wijst erop dat deze samenwerking moet worden versterkt om te waarborgen dat het Iraakse grondgebied niet als uitvalsbasis dient voor terroristische acties tegen Turkije.

Gezien het voorgaande kan de geachte afgevaardigde er verzekerd van zijn dat de Unie de situatie aandachtig blijft volgen en er voortdurend op zal blijven aandringen dat er een oplossing wordt gezocht die berust op de samenwerking tussen Turkije en Irak.

*
* *

Vraag nr. 38 van Hans-Peter Martin (H-0791/08)**Betreft: Voorbereidende colleges van de Raad**

Naast het COREPER beschikt de Raad over 163 voorbereidende colleges. In totaal vonden er in 2007 4.183 vergaderingen van deze voorbereidende colleges plaats.

Zijn deze bijeenkomsten van voorbereidende colleges voor het publiek of voor leden van het Europees Parlement toegankelijk? Worden datum en plaats van deze vergaderingen in het openbaar bekend gemaakt? Zijn er notulen van deze vergaderingen? Neemt aan de vergaderingen steeds slechts één vertegenwoordiger per lidstaat deel? Welke andere personen nemen verder nog aan deze vergaderingen deel? Hoe hoog was het hoogste, resp. het laagste aantal deelnemers aan een dergelijke vergadering in 2007? Werken er aan deze vergadering simultaantolken mee?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Ik merk op dat deze vraag een vervolg vormt op de schriftelijke vraag die de geachte afgevaardigde op 30 juni 2008 aan de Raad heeft gesteld en waarop in september zeer uitvoerig antwoord is gegeven⁽²⁵⁾. Overigens was dit antwoord van de Raad voor de heer Martin aanleiding om zeven aanvullende vragen te stellen, waarop ik vandaag zal antwoorden en die betrekking hebben op:

(1) de openstelling voor het publiek van de vergaderingen van de voorbereidende instanties van de Raad, (2) de bekendmaking van bepaalde informatie over deze vergaderingen, (3) de toegang tot de notulen, (4) het aantal deelnemers en (5) de eventuele deelname aan de vergadering van andere personen dan de afgevaardigden van de lidstaten, (6) de opkomst en (7) het gebruik van tolken tijdens deze vergaderingen.

Ik wijs er allereerst op dat conform artikel 8, lid 1 van zijn reglement van orde en onder de daarin gestelde voorwaarden de beraadslagingen van de Raad openbaar zijn wanneer hij optreedt als medewetgever met het Europees Parlement volgens de medebeslissingsprocedure. In alle andere gevallen kunnen de werkzaamheden van de Raad openbaar worden gemaakt als de Raad daartoe besluit. Het gaat voornamelijk om beraadslagingen van de Raad over belangrijke wetgevingsvoorstellen die niet via de mededingingsprocedure zijn aangenomen, en openbare debatten over gewichtige vraagstukken die de belangen van de Unie en haar burgers raken.

Buiten de genoemde gevallen zijn de beraadslagingen van de Raad niet openbaar. Hetzelfde geldt voor de werkzaamheden van alle voorbereidende Raadsinstanties (COREPER, comités en werkgroepen). Derhalve mogen alleen de vertegenwoordigers van de lidstaten en de bevoegde ambtenaren bij de zittingen van de Raad en de vergaderingen van zijn voorbereidende instanties aanwezig zijn. Op grond van artikel 5 van het reglement van orde van de Raad wordt de Commissie uitgenodigd om aan de zittingen van de Raad en de vergaderingen van zijn voorbereidende instanties deel te nemen. Hetzelfde geldt voor de Europese Centrale Bank wanneer deze van zijn initiatiefrecht gebruik maakt. De Raad kan overigens per geval anders beslissen en zo komt het bij uitzondering voor dat vertegenwoordigers van andere communautaire instellingen of organen worden uitgenodigd om vergaderingen van de Raad of zijn voorbereidende instanties bij te wonen, als de behandelde materie daarom vraagt of dat wenselijk wordt geacht.

Informatie over de vergaderingen van de Raad en zijn voorbereidende instanties is eenvoudig toegankelijk via de website van de Raad onder de rubriek "Documenten - Transparantie wetgeving - Roosters en agenda's".

Het reglement van orde bepaalt dat er voor de zittingen van de Raad notulen moeten worden opgesteld. Dat geldt niet voor de voorbereidende instanties. De voornaamste werkzaamheden van de voorbereidende Raadsinstanties vinden echter hun neerslag in de werkdocumenten van de Raad, die onder de vertegenwoordigers van de lidstaten worden verspreid en worden opgenomen in het openbaar register van Raadsdocumenten.

Wat betreft het aantal deelnemers zijn er in de meeste gevallen voor een bepaald agendapunt een of twee afgevaardigden per lidstaat aanwezig. Tijdens sommige vergaderingen kan dit aantal hoger liggen, voor zover de capaciteit van de ruimte dat toestaat.

Voor de opkomst geldt dat in veruit de meeste gevallen vertegenwoordigers van alle lidstaten en van de Commissie aan de vergaderingen van de voorbereidende instanties deelnemen.

Tot slot wil ik melden dat wat betreft het tolken de bepalingen van besluit nr. 111/07 van de SG/HV van 23 juli 2007 van toepassing zijn.

⁽²⁵⁾ Schriftelijke vraag E-3908/08, doc. 12141/08.

*
* *

Vraag nr. 39 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0792/08)

Betreft: Afzonderlijke lijn op de EU-begroting voor de Oostzeestrategie

Welk standpunt neemt de Raad in het kader van de procedure voor de EU-begroting 2009 in met betrekking tot een afzonderlijke lijn voor de tenuitvoerlegging van de Oostzeestrategie (vanaf 2009) zoals deze is geformuleerd in EP-resolutie P6_TA(2006)0494 van 16 november 2006 over een Oostzeestrategie voor de Noordelijke dimensie, waarin het Europees Parlement heeft aangedrongen op een specifieke lijn op de EU-begroting voor de Oostzeestrategie?

Antwoord

Dit antwoord van het voorzitterschap, dat als zodanig noch voor de Raad, noch voor de lidstaten bindend is, is niet mondeling gepresenteerd tijdens het vragen uur aan de Raad tijdens de vergaderperiode van het Europees Parlement in oktober 2008 te Straatsburg.

Net als de geachte afgevaardigde vindt de Raad het belangrijk dat er een strategie voor het Oostzeegebied komt. In dit verband wil ik erop wijzen dat de Europese Raad van 14 december 2007 de Commissie heeft verzocht om uiterlijk in juni 2009 een EU-strategie voor het Oostzeegebied in te dienen.

De Raad bestudeert de standpunten van het Europees Parlement altijd met de grootste aandacht en zal dat ook zeker doen in het kader van de tweede lezing van de begroting voor 2009. Mocht het Europees Parlement tijdens de eerste lezing van de begroting voor 2009 op 23 oktober 2008 een amendement in verband met de vraag van de geachte afgevaardigde aannemen, dan zal de Raad zich over dit amendement uitspreken tijdens de tweede lezing van de begroting op 21 november 2008.

*
* *

VRAGEN AAN DE COMMISSIE

Vraag nr. 54 van Giovanna Corda (H-0718/08)

Betreft: Niet-uitvoering van de verordening betreffende de rechten van luchtreizigers

Ondanks verscheidene recente initiatieven van de Commissie, met name de informatiebrochure waarin geantwoord wordt op precieze vragen inzake de toepassing van de meest betwiste bepalingen van Verordening (EG) nr. 261/2004⁽²⁶⁾ betreffende de rechten van luchtreizigers bij annulering, overboeking of langdurige vertraging van vluchten, blijven de luchtvaartmaatschappijen de verordening omzeilen door te jongleren met de begrippen "overmacht" of "uitzonderlijke omstandigheden" om geen rekening te moeten houden met de rechtmatige belangen van de reizigers die schade hebben geleden.

Zal de Commissie, aangezien de dialoog en de zelfregulering van de maatschappijen mislukt zijn, eindelijk strenge sancties opleggen of de verordening wijzigen met het oog op de bescherming en de schadeloosstelling van de getroffen Europese burgers?

Antwoord

De Commissie had in haar mededeling van april 2007⁽²⁷⁾ aangekondigd dat de belanghebbenden (nationale handhavingsinstanties, luchtvaartmaatschappijen) een redelijke termijn moest worden gegund, zodat eventuele onderlinge overeenkomsten hun vruchten konden afwerpen.

Het Hof van Justitie gaat zich binnenkort uitspreken over een reeks prejudiciële vragen, die in één zaak zijn samengebracht en die meerdere omstreden punten van de verordening moeten verduidelijken⁽²⁸⁾, waaronder

⁽²⁶⁾ PB L 46 van 17.2.2004, blz. 1.

⁽²⁷⁾ COM(2007) 168 def.

⁽²⁸⁾ C-402/07 en C-432/07, waarvan de openbare hoorzitting op 24 september 2008 heeft plaatsgehad.

het begrip buitengewone omstandigheden. Dit toekomstige arrest zal de belanghebbenden helpen dit begrip beter af te bakenen.

De Commissie blijft regelmatig contact onderhouden met de nationale handhavingsinstanties om controle uit te oefenen op de toepassing van de verordening. Zij is vooral geïnteresseerd in de wijze waarop deze instanties met klachten van reizigers omgaan. Tevens houdt de Commissie nauwlettend in de gaten of de vrijwillige overeenkomsten die de nationale autoriteiten en de luchtvaartmaatschappijen eind 2007 hebben gesloten, worden nageleefd.

Tot het eind van het jaar zal de Commissie alle haar ter beschikking staande gegevens⁽²⁹⁾ analyseren om te beoordelen of de tekortkomingen die bij de toepassing van de verordening waren geconstateerd, met behulp van deze vrijwillige overeenkomsten afdoende zijn verholpen.

Zij zal de andere instellingen op de hoogte brengen van de uitkomsten van haar beoordeling via een mededeling die voor het eerste kwartaal van 2009 gepland staat en waarin zo nodig ook de te nemen aanvullende maatregelen worden beschreven.

*
* *

Vraag nr. 56 van Robert Evans (H-0722/08)

Betreft: Passagiers met beperkte mobiliteit

Welke onderhandelingen heeft de Commissie met de bevoegde autoriteiten in de 27 lidstaten gevoerd om toezicht te houden op de vorderingen met en de handhaving van het verslag over de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit die per luchtvervoer reizen?

Overweegt de Commissie ook andere vervoerswetgeving inzake de toegankelijkheid voor gehandicapten?

Antwoord

De rechten van passagiers vormen een van de prioriteiten van het mandaat van de commissaris voor vervoer. Op dit gebied kan de Europese Unie concreet in actie komen en het leven van de burgers positief beïnvloeden. Dat geldt voor alle vervoerswijzen.

In het luchtvervoer is het gehele pakket aan bepalingen van de Verordening inzake de rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit in juli 2008 van kracht geworden. Toen liep een overgangperiode van twee jaar af die begon op het moment dat de verordening werd vastgesteld.

De Commissie is verheugd over het feit dat alle exploitanten in de sector, vooral de Europese luchtvaartmaatschappijen en luchthavens, hun uiterste best doen om van deze verordening een succes te maken.

De Commissie twijfelt er niet aan dat dat ook voor de nationale autoriteiten zal gelden. Zij volgt hun werkzaamheden reeds op de voet, via regelmatig contact.

In december 2008 zal de commissaris voor vervoer zelf de eerste werkvergadering met de nationale handhavingsinstanties in Brussel openen. Het doel is vast te stellen welke moeilijkheden in eerste instantie bij de uitvoering van de verordening opdoemen, en hoe deze het best via een gezamenlijke aanpak te verhelpen.

Deze vergadering vormt het startpunt voor een hopelijk vruchtbaar proces. Als de problemen aanhouden, zal de Commissie uiteraard haar verantwoordelijkheid nemen en indien nodig de middelen aanwenden die haar door het Verdrag ter beschikking zijn gesteld.

Wat betreft de rechten van treinreizigers geldt dat de verordening die op 3 december 2009 in werking treedt, onder meer waarborgt dat gehandicapte passagiers en passagiers met beperkte mobiliteit op niet-discriminerende wijze toegang tot het vervoer per spoor krijgen.

⁽²⁹⁾ Onder andere de door de lidstaten verstrekte gegevens, het aantal klachten dat de diensten van de Commissie en het netwerk van Europese consumentencentra hebben behandeld, de incidenten die door Parlementsleden in hun schriftelijke vragen worden genoemd, de uitkomsten van externe onderzoeken die op last van de Commissie zijn verricht en inlichtingen afkomstig van de belanghebbenden.

Ten aanzien van het zee- en busvervoer worden er vóór eind 2008 wetgevingsvoorstellen ter goedkeuring bij de Commissie ingediend.

De rechten van gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit, die non-discriminatie en bijstand omvatten, vormen een belangrijk onderdeel van elk van deze voorstellen waarin bovendien de volgende punten aan de orde zullen komen: een regeling voor de aansprakelijkheid van exploitanten; bijstand in geval van annulering en vertraging; afhandeling van klachten en mogelijkheden om verhaal te halen; informatievoorziening aan de passagiers.

*
* *

Vraag nr. 57 van Avril Doyle (H-0726/08)

Betreft: Duty-free en veiligheidsmaatregelen

Nog steeds gebeurt het dat passagiers die uit derdelanden reizen en die een tussenstop maken op een EU-luchthaven, hun vloeibare duty-free-aankopen in beslag genomen zien worden.

Kan de Commissie mij de nieuwste gegevens verstrekken over de implementatie van verordening (EG) nr. 915/2007⁽³⁰⁾ tot wijziging van verordening (EG) nr. 622/2003⁽³¹⁾ die maatregelen bevat over de implementatie van de gemeenschappelijke minimumregels voor luchtveiligheid?

Antwoord

Sinds de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 915/2007 van de Commissie⁽³²⁾ heeft een aantal derde landen belangstelling getoond voor een vrijstelling van de communautaire algemene regels betreffende vloeistoffen, aerosolen en gels (LAG's). Deze verordening biedt de mogelijkheid van vrijstelling van de beperking van LAG's voor die producten die door passagiers zijn gekocht in duty-free winkels op luchthavens van derde landen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Op verzoek van bepaalde derde landen heeft de Commissie deze geïnformeerd over de voorwaarden waaraan onmiddellijk moet worden voldaan.

Tot dusver hebben twee staten deze procedure met succes afgerond, Singapore en Kroatië. In verband hiermee genieten vloeistoffen die op zeven luchthavens in deze twee staten worden gekocht, vrijstelling van inbeslagname bij beveiligingspunten op communautaire luchthavens (mits de vloeistof zich in een zak bevindt waarmee niet kan worden geknoeid en tevens naar tevredenheid kan worden vastgesteld dat de aankoop aan de "luchtzijde" op de luchthaven is geschied binnen een direct voorafgaand tijdsbestek van zesendertig uren).

De Commissie voert overleg met andere derde landen om na te gaan of het aantal vrijgestelde luchthavens kan worden uitgebreid zonder afbreuk te doen aan de veiligheid op de luchthavens van de Gemeenschap.

De Commissie is vastbesloten het verbod op vloeistoffen in handbagage op te heffen zodra op basis van de stand van de techniek machines op luchthavens kunnen worden ingezet waarmee snel kan worden nagegaan of de inhoud van verzegelde flessen vloeibare explosieven bevat. Naar aanleiding van het overleg met de bedrijfstak en de lidstaten hoopt de Commissie dat het in april 2010 zover zal zijn.

Totdat dergelijke apparatuur evenwel beschikbaar is, huldigt de Commissie de opvatting dat de huidige regels voor vloeistoffen in handbagage gehandhaafd moeten blijven ter bescherming van de EU-burgers en ter voorkoming van het risico van een terroristische aanval op vliegtuigen met behulp van vloeibare explosieven.

*
* *

⁽³⁰⁾ PB L 200 van 1.8.2007, blz. 3.

⁽³¹⁾ PB L 89 van 5.4.2003, blz. 9.

⁽³²⁾ Verordening (EG) nr. 915/2007 van de Commissie van 31 juli 2007 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 622/2003 tot vaststelling van maatregelen voor de tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke basishoudingen op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart

Vraag nr. 58 van Colm Burke (H-0727/08)**Betreft: De veerbootverbinding Swansea-Cork**

De veerboot Swansea-Cork vormde een belangrijke verbinding tussen de economieën van Zuid-Ierland en Wales. Deze verbinding was ook van enorm belang voor het toerisme in de beide regio's, terwijl zij ook bijdroeg tot een vermindering van de CO₂-emissies, doordat het goederenvervoer over de weg hierdoor werd verminderd.

Deze veerbootdienst werd echter in 2006 beëindigd, terwijl er geen duidelijke plannen bestaan om deze te hervatten, ten gevolge van de financiële vooruitzichten op korte termijn voor de onderneming die deze dienst verrichtte.

Ik zou daarom de Commissie willen vragen:

Zou het in het licht van de Wet inzake staatssubsidies voor de Ierse regering mogelijk zijn om de subsidie voor deze veerdienst voor de komende drie jaar te hervatten? Hierbij moet worden gedacht aan de enorme waarde van deze openbare-dienstverlening, die van groot belang is voor het toerisme en die ook een nuttig milieueffect heeft omdat deze verbinding minder CO₂-emissies met zich meebrengt dan alternatieven, zoals vrachtvervoer over de weg of per vliegtuig.

Antwoord

Het staat elke lidstaat vrij om contracten inzake openbare dienstverlening op zeeroutes op te stellen, of het nu gaat om contracten binnen de lidstaat zelf of tussen deze lidstaat en een andere lidstaat, zoals het geval is in de vraag van de geachte afgevaardigde, mits deze contracten voldoen aan de verordening betreffende cabotage in het zeevervoer (Verordening (EEG) nr. 3577/92 van de Raad) en de vier criteria die zijn vastgesteld in het Altmark-arrest, in welk geval de contracten in kwestie niet worden aangemerkt als staatssteun in de zin van het EG-Verdrag. De onderneming die de openbare dienstverlening op zich gaat nemen, wordt gekozen volgens een openbare-aanbestedingsprocedure waarin de aanbieder wordt geselecteerd die deze diensten kan verlenen tegen de laagste kosten voor de gemeenschap; is dit niet het geval, dan moet de hoogte van de vergoeding worden bepaald op basis van een analyse van de kosten die een kenmerkende onderneming, met een goede bedrijfsvoering en beschikkend over voldoende vervoermiddelen, zou hebben gemaakt. Heel vaak moeten contracten voor openbare dienstverlening worden gegund op basis van openbare aanbestedingen, willen zij niet worden beschouwd als contracten die onder de staatssteunregels vallen. Zo niet, dan valt de vergoeding voor de openbare dienstverlening onder de staatssteunregels van het Verdrag, en in het onderhavige geval onder de Communautaire richtsnoeren betreffende staatssteun voor het zeevervoer, met name paragraaf 10 inzake starterssteun aan de korte vaart.

Daarnaast kunnen de lidstaten steun verlenen aan scheepseigenaren voor het starten van een nieuwe zeevervoerslijn nadat de Commissie, die eerst in kennis moet worden gesteld van de voorgenomen steun, een besluit heeft genomen over de toelaatbaarheid van die steun. Op basis van de Communautaire richtsnoeren betreffende staatssteun voor het zeevervoer⁽³³⁾ kan starterssteun als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.

*
* *

Vraag nr. 59 van Jim Higgins (H-0729/08)**Betreft: Europees Handvest voor de verkeersveiligheid**

Het Europees Handvest voor de verkeersveiligheid vormt een groot succes voor de EU en toont aan dat gemeenschappen en bedrijven bereid zijn hun bijdrage te leveren aan vermindering van het aantal verkeersdoden. Is de Commissie, daar de programma's die in het kader van het Handvest voor de verkeersveiligheid zijn ingediend in 2010 aflopen, voornemens met de ondertekenaars van het Handvest samen te werken en hen aan te sporen hun programma's opnieuw te evalueren om deze uit te breiden als onderdeel van de volgende strategie voor de veiligheid op de weg?

⁽³³⁾ PB C 13 van 17.1.2004, blz. 3.

Antwoord

De Commissie deelt het standpunt van de geachte afgevaardigde dat het Europees Handvest voor de verkeersveiligheid een groot succes is. Er zijn momenteel 1130 ondertekenaars en dit aantal neemt gestaag toe.

Tijdens de eerste fase, van 2004 tot 2007, was het hoofddoel de totstandkoming van een "handvestgemeenschap" gericht op het betrekken van het maatschappelijk middenveld bij verkeersveiligheidsacties. Deze fase leidde tot een succesvolle deelname van alle landen en alle sectoren van het maatschappelijk middenveld.

Voor de derde fase, die afloopt in 2010, zijn de belangrijkste doelstellingen de ontwikkeling van een netwerk voor de uitwisseling van beste praktijken tussen leden en de bevordering van een systematische evaluatie van de uitgevoerde acties voor efficiëntere maatregelen.

Het handvestinitiatief zal vanzelfsprekend worden geëvalueerd over de gehele periode van 2004 tot en met 2010.

De Commissie is echter niet van plan dit initiatief in 2010 te beëindigen. Integendeel, zij rekent erop dat het maatschappelijk middenveld in algemene zin en de ondertekenaars van het handvest in het bijzonder zullen deelnemen aan de openbare raadpleging die zal worden gehouden ter voorbereiding van het vierde Europese actieprogramma voor de verkeersveiligheid.

Met hun bijdragen en met de evaluatie van de acties op grond van het handvest kan de volgende Commissie de verlenging en de nieuwe inhoud van het initiatief in overweging nemen.

*
* *

Vraag nr. 60 van Silvia-Adriana Țicău (H-0735/08)

Betreft: Bevordering van rustzones en veilige parkeerplaatsen voor vrachtwagenbestuurders

Het wegvervoer vertegenwoordigt 72,2% van het totale intracommunautaire goederenvervoer over land. De Europese wegvervoersector telt circa 600.000 ondernemingen met in totaal 4,5 miljoen werknemers en speelt dus een grote rol voor de economische ontwikkeling van de EU. De veiligheid van het wegvervoer en de verbetering van de sociale omstandigheden van de chauffeurs zijn dan ook van essentieel belang. De Europese wetgeving schrijft de naleving voor van een aantal regels inzake rijtijden, werktijden en rusttijden van chauffeurs. Het aantal veilige parkeerplaatsen is evenwel ontoereikend. Volgens statistieken van de Dienst melding van incidenten bedragen de verliezen als gevolg van diefstal van vervoerde goederen in de EU elk jaar 8,2 miljard euro. 70% van de gemelde incidenten vinden plaats tijdens het parkeren.

Kan de Commissie mededelen welke maatregelen zij van plan is te treffen en of er communautaire projecten bestaan voor de aanleg van veilige parkeerplaatsen, met name in Roemenië en Bulgarije, en hoe die zich weerspiegelen in de EU-begroting?

Antwoord

De Commissie deelt de mening van de geachte afgevaardigde dat het tekort aan parkeerplaatsen en veilige parkeerplaatsen een probleem vormt voor de Europese logistieke en transportsector. Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel is de technische planning voor de ontwikkeling van de vervoersinfrastructuur evenwel een taak van de individuele lidstaten, meestal op lokaal of regionaal niveau.

Helaas hebben niet alle lidstaten alle noodzakelijke maatregelen getroffen, waardoor beroepschauffeurs in bepaalde delen van het wegennetwerk nog altijd problemen hebben om tijdig een geschikte rustzone te vinden.

Om het bewustzijn van de lidstaten ten aanzien van dit probleem te vergroten en investeringen ter verbetering van de situatie te bevorderen, heeft de Commissie in 2007, met medewerking van het Parlement, een pilotproject gelanceerd met als doel de realisatie van vijf veilige rustzones op verschillende plekken langs het trans-Europese wegennet. Deze kunnen dienst doen als voorbeeld voor de uitwisseling van beste praktijken. De eerste voorbeeldlocatie werd al in juni 2008 opengesteld voor chauffeurs (<http://www.setpos.eu>). Tijdens een vervolgproject zullen de normen voor de classificatie van parkeerplaatsen nader worden uitgewerkt.

Daarnaast heeft de Commissie het initiatief genomen om een voorstel te doen voor een nieuwe richtlijn betreffende het veiligheidsbeheer van wegeninfrastructuur. Deze richtlijn zal lidstaten ertoe verplichten bij de planning en realisatie van wegeninfrastructuurprojecten in het kader van de ontwikkeling van het trans-Europese netwerk ook te zorgen voor veilige parkeerplaatsen. De richtlijn is recentelijk aangenomen door het Europees Parlement en de Raad⁽³⁴⁾.

Bovendien kunnen lidstaten die in aanmerking komen voor de cohesie- en structuurfondsen een aanvraag indienen voor communautaire financiële steun om hun vervoersinfrastructuur te verbeteren. In het kader van de voorbereiding van een Groenboek over de toekomst van het TEN-T-beleid, dat begin volgend jaar moet worden goedgekeurd, onderzoekt de Commissie ook hoe de realisatie van geschikte parkeerplaatsen verder kan worden gestimuleerd.

*
* *

Vraag nr. 61 van Sarah Ludford (H-0739/08)

Betreft: Grensoverschrijdende handhaving bij verkeersovertredingen

Welke maatregelen neemt de Commissie, nu Europese steden en regio's steeds meer belangstelling krijgen voor rekeningrijden en groene zones, ter vergemakkelijking van de grensoverschrijdende handhaving indien buitenlandse bestuurders dergelijke programma's niet naleven? Beseft de Commissie dat daadwerkelijke handhaving die op eerlijke wijze geldt voor alle bestuurders van wezenlijk belang is, opdat dergelijke programma's door de burger aanvaard worden?

Antwoord

Op 19 maart 2008 heeft de Commissie een richtlijn voorgesteld ter vergemakkelijking van de grensoverschrijdende handhaving van de verkeersveiligheid⁽³⁵⁾. Het doel van deze wetgeving is om het aantal verkeersslachtoffers aanzienlijk terug te brengen door middel van een betere handhaving van de verkeersregels. De werkingssfeer van het voorstel is daarom beperkt tot de vier gevaarlijkste overtredingen op het gebied van verkeersveiligheid: te hard rijden; rijden onder invloed; niet dragen van een gordel; en het rijden door rood. Andere overtredingen die geen verband houden met veiligheid zijn uitgesloten. De "groene zones" en rekeningrijden voor personenwagens (regulerende heffingen of congestieheffingen, in bepaalde stedelijke gebieden) vallen niet onder de bevoegdheid van de Gemeenschap. Bovendien bestaan er op Gemeenschapsniveau geen specifieke regels met betrekking tot lage-emissiezones of milieuzones. Niettemin houdt de Commissie nauwlettend het stijgende aantal initiatieven in de gaten dat op nationaal, regionaal of lokaal niveau wordt genomen. Het doel is om ervoor te zorgen dat een rechtvaardige toepassing van de geldende regelgeving er niet toe leidt dat buitenlandse gebruikers die af en toe zulke gebieden betreden worden gediscrimineerd. Deze kwestie zal worden behandeld in het aangekondigde actieplan inzake de stedelijke mobiliteit, dat de Commissie vóór eind 2008 zal vaststellen.

*
* *

Vraag nr. 62 van Krzysztof Hołowczyc (H-0763/08)

Betreft: Verhoging van de verkeersveiligheid i.v.m. Quads

De gestegen welvaart en de ontwikkeling van nieuwe voertuigen leiden ertoe dat er steeds meer nieuwe voertuigen op de weg verschijnen. Daartoe behoren de quads, waarvan het aantal in de landen van de EU hals over kop toeneemt. Helaas bestaan er in sommige lidstaten geen voorschriften voor de registratie van quads en de toelating ervan tot het wegverkeer. En dat heeft er weer toe geleid dat deze voertuigen soms bestuurd worden door kinderen of volwassenen zonder rijbewijs. Er hebben zich al veel ongelukken voorgedaan met dodelijke afloop voor de bestuurders of voor omstanders.

Welke stappen denkt de Commissie te ondernemen om te bewerken dat er in de verkeerswetgevingen van de lidstaten nieuwe bepalingen worden opgenomen met betrekking tot deze voertuigen, daarbij rekening houdend met art. 71, lid 1, sub c) van het EG-Verdrag en met de initiatieven die vervat zijn in mededeling

⁽³⁴⁾ COD/2006/0182

⁽³⁵⁾ COM(2008)151: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter facilitering van de grensoverschrijdende handhaving van de verkeersveiligheid

COM(2003)0311 betreffende het "Europese actieprogramma inzake de verkeersveiligheid" en in witboek COM(2001)0370 "Het Europese vervoersbeleid tot 2010: een tijd voor beslissingen"?

Antwoord

De Commissie deelt de zorgen van de geachte afgevaardigde over de zogeheten "off-the-road quads", die een gevaar kunnen opleveren als ze op een niet-geëigende wijze worden gebruikt.

Aan dit probleem kleven verschillende aspecten: de typegoedkeuring van quads, het recht om deze voertuigen te besturen, de toegang tot de openbare weg en het beheersen en bestraffen van onwettig gedrag.

Ten aanzien van de typegoedkeuring wordt de EU-wetgeving⁽³⁶⁾ mogelijk herzien. De Commissie buigt zich momenteel over de mogelijke inhoud van een dergelijke herziening, die in 2009 haar beslag moet krijgen. Mogelijk kan dan voorzien worden in een breder kader voor de typegoedkeuring van deze voertuigen.

Wat het rijbewijs betreft, antwoordt de Commissie dat de communautaire wetgeving niet het besturen van quads bestrijkt, doordat de nationale regelgevingen inzake quads niet zijn geharmoniseerd. Zodra in de wetgeving inzake de typegoedkeuring helderheid is geschapen en, meer bepaald, de kenmerken zijn bepaald van quads die op de openbare weg worden toegelaten, kan de opname van quads in de richtlijn inzake rijbewijzen in overweging worden genomen.

De toegang tot de openbare weg en de organisatie van controlemaatregelen voor en de bestraffing van onwettig gedrag zijn onderwerpen die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen.

*
* *

Vraag nr. 63 van Bernd Posselt (H-0772/08)

Betreft: Brenner-basistunnel

Wat is de huidige stand van het financieringsplan voor de Brenner-basistunnel, en wat zijn de gevolgen daarvan voor het tijdschema voor de tenuitvoerlegging van dit prioritaire project?

Antwoord

Het financieringsplan voor de Brenner-basistunnel bevindt zich in een laatste en beslissende fase. De beide betrokken lidstaten, Oostenrijk en Italië, hebben stevige politieke toezeggingen gedaan om dit project, dat deel uitmaakt van het prioritaire project "Berlijn-Palermo", te realiseren. Deze toezegging heeft reeds handen en voeten gekregen in de gezamenlijke aanvraag van de twee lidstaten voor communautaire medefinanciering in het kader van de TEN-T-begroting. Deze medefinanciering, die de Commissie na raadpleging van het Parlement heeft vastgesteld, bedraagt 786 miljoen euro voor de periode 2007-2013 en verbindt grote nationale budgetten. De communautaire medefinanciering behelst 50 procent voor onderzoeken en 27 procent voor praktische werkzaamheden.

Uitvoering van het financiële plan gaat hand in hand met de voortgang van het project. Tot op heden hebben de lidstaten voorbereidende onderzoeken verricht, onder andere naar verkenningstunnels. Sinds maart 2008 lopen de procedures voor het verkrijgen van de bouwvergunning voor de basistunnel en het is de bedoeling dat het project in het prille begin van 2009 wordt opgestart. Dan moeten de beide lidstaten het Brenner-basistunnelproject in hun meerjarenprogramma's hebben opgenomen en solide garanties hebben gegeven voor de succesvolle afronding van dit werk.

De Commissie en de Europese coördinator die de Commissie in juli 2005 heeft benoemd, professor Karel Van Miert, hebben altijd benadrukt dat zij de noodzakelijke waarborgen van de twee lidstaten dienen te krijgen. De commissaris voor vervoer is er persoonlijk van overtuigd dat deze waarborgen er in het voorjaar van 2009 zullen zijn. Er wordt werkelijk vooruitgang geboekt met het project en met de spoorlijnen die toegang tot de tunnel bieden. Begin oktober heeft de commissaris in eigen persoon de lopende werkzaamheden geïnspecteerd, vooral de lijnen die toegang tot de tunnel moeten verschaffen.

*
* *

⁽³⁶⁾ Richtlijn 2002/24/EG van 18 maart 2002 betreffende de goedkeuring van twee- of driewielige motorvoertuigen - die ook geldt voor vierwielige motorvoertuigen.

Vraag nr. 64 van David Martin (H-0780/08)**Betreft: Onderzoek van de Commissie naar subsidiëring van Schotse veermaatschappijen**

Beschikt de Commissie over alle nodige informatie om haar onderzoek naar de betaling van subsidies aan de Schotse veermaatschappijen NorthLink en CallMac in goede orde te kunnen afronden?

Weet de Commissie wanneer de resultaten van het onderzoek beschikbaar zullen zijn?

Antwoord

De Commissie heeft van de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk en vele belanghebbenden een zeer groot aantal documenten en bijdragen ontvangen. Al deze informatie wordt momenteel geanalyseerd.

Een formele onderzoeksprocedure duurt over het algemeen achttien maanden maar kan soms meer tijd in beslag nemen als het om moeilijke dossiers gaat. De Commissie zal niettemin alles in het werk stellen om zo snel mogelijk een eindbeschikking te formuleren, waarin de uitkomsten worden vermeld van dit onderzoek dat op 16 april 2008 is begonnen. Op de dag dat de beschikking wordt gegeven, zal daarover een persbericht uitgaan en vervolgens zal een niet-vertrouwelijke versie van de beschikking in het Publicatieblad van de Europese Unie worden bekendgemaakt.

*
* *

Vraag nr. 65 van Manolis Mavrommatis (H-0784/08)**Betreft: Compensatie luchtreizigers bij annulering vlucht**

Navraag bij een aantal grote Europese luchtvaartmaatschappijen heeft mij geleerd dat de in verordening (EG) nr. 261/2004⁽³⁷⁾ betreffende de rechten van luchtreizigers genoemde compensatie zelden of nooit wordt toegekend. De reden hiervoor is dat de drie voornaamste redenen voor het annuleren van een vlucht, d.w.z. een staking van het personeel van de luchtvaartmaatschappij of van de luchthaven, een technisch mankement aan het toestel en weersomstandigheden, door de luchtvaartmaatschappijen als buitengewone omstandigheden worden aangemerkt en als zodanig resulteren in vrijstelling van de verplichting tot het toekennen van een compensatie (op basis van de afstand in kilometers van de vlucht) aan de luchtreizigers. Met andere woorden, de door de Commissie ingebouwde uitzondering op de rechten van luchtreizigers werkt als een ontsnappingsroute voor luchtvaartmaatschappijen wat het moeten toekennen van een compensatie betreft.

Acht de Commissie het nuttig een duidelijk afgebakende definitie van "buitengewone omstandigheid" voor het annuleren van een vlucht op te stellen, en daarmee helderheid te creëren met betrekking tot wanneer een luchtreiziger moet worden gecompenseerd? Wat betekent "bescherming van de reiziger" in de praktijk wanneer de rechten van luchtvaartmaatschappijen zwaarder wegen dan de rechten van de reizigers?

Antwoord

Het doel van de verordening over de rechten van luchtreizigers is vooral de gestrande reiziger ter plekke voldoende bijstand en informatie over het desbetreffende incident te verstrekken, zodat hij zo snel mogelijk en onder de beste omstandigheden op de plaats van bestemming kan arriveren. De in artikel 5 bedoelde compensatie geldt slechts een zeer beperkt aantal passagiers vergeleken met het totale aantal luchtreizigers dat tijdens hun reis op problemen stuit.

De Europese wetgever heeft ervoor gekozen geen volledige omschrijving van het begrip "buitengewone omstandigheden" in de tekst van de verordening op te nemen. Dat heeft geleid tot interpretatieverschillen tussen de luchtvaartmaatschappijen en de lidstaten en de Commissie is zich daarvan terdege bewust.

Daarom is de Commissie in actie gekomen. Zij bespreekt dit onderwerp nu al meer dan een jaar met de luchtvaartmaatschappijen en controle-instanties en heeft een reeks vragen en antwoorden opgesteld over de notie van "buitengewone omstandigheden". De richtsnoeren die de Commissie in dit openbaar toegankelijke document⁽³⁸⁾ voorstelt, zijn besproken met de lidstaten die deze hebben aanvaard.

⁽³⁷⁾ PB L 46 van 17.2.2004, blz. 1.

⁽³⁸⁾ www.apr.europa.eu.

Toch is het aan het Hof van Justitie en niet aan de Commissie om waar nodig de wetgevingsteksten uit te leggen. Overigens moet het Hof zich zeer binnenkort (waarschijnlijk begin 2009) over deze kwestie uitspreken in het kader van twee prejudiciële vragen. Vervolgens zal de Commissie nagaan of de uitleg van het Hof toereikend is om de als buitengewoon te beschouwen omstandigheden nauwkeurig te kunnen afbakenen.

De geachte afgevaardigde wordt verzocht de diensten van de Commissie alle gegevens te verschaffen die in zijn bezit zijn en die aantonen dat de luchtvaartmaatschappijen zich inderdaad herhaaldelijk schuldig maken aan de incorrecte gedragingen die hij aan de kaak stelt, en dat de lidstaten verzuimen de verordening naar behoren toe te passen.

*
* *

Vraag nr. 66 van Claude Moraes (H-0704/08)

Betreft: Uitbreiding van luchthavens in de EU

Kan de Commissie, gezien haar inzet voor vermindering van de ongunstige milieueffecten van de snelle groei van het luchtverkeer en haar aanbeveling dat de bestaande luchthavencapaciteit beter moet worden benut, mededelen hoe zij staat tegenover de voorgestelde uitbreiding van de luchthaven Heathrow in het VK?

Welke maatregelen overweegt zij voorts om de schijnbaar strijdige doelen van beperking van de capaciteitsschaarste op luchthavens in de EU en verwezenlijking van strikte milieudoelen zoals bepaald in het Kyoto-protocol en de richtlijn betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht (2008/50/EG)⁽³⁹⁾ te combineren?

Antwoord

Het nemen van een besluit over de uitbreiding van de luchthaven Heathrow is een nationale bevoegdheid. De Commissie verwacht dat bij de voorbereiding en uitvoering van het besluit alle relevante communautaire wetgeving zal worden gerespecteerd. Dat betekent bijvoorbeeld naleving van de verplichtingen krachtens de Milieueffectbeoordelingsrichtlijn 85/337/EEG⁽⁴⁰⁾, de Strategische-milieueffectbeoordelingsrichtlijn 2001/42/EG⁽⁴¹⁾ en de milieunormen die zijn neergelegd in de communautaire richtlijnen op het gebied van de luchtkwaliteit (Richtlijn 1999/30/EG⁽⁴²⁾, te vervangen door Richtlijn 2008/50/EG⁽⁴³⁾).

Wat betreft de effecten van de luchtvaart op de klimaatverandering heeft de Commissie gekozen voor een alomvattende aanpak om de emissies van het luchtverkeer aan te pakken. Dit omvat luchtverkeersbeheer en opname in het emissiehandelssysteem⁽⁴⁴⁾.

Het initiatief voor een gemeenschappelijk luchtruim en SESAR⁽⁴⁵⁾ zullen de efficiëntie van het Europees luchtverkeerssysteem verder versterken.

De Raad en het Parlement hebben recentelijk overeenstemming bereikt over wetgeving om de luchtvaartsector in het emissiehandelssysteem van de EU op te nemen. Dit beleid moet leiden tot een doelmatiger beheer van de CO₂-emissies door de luchtvaartsector en zal ervoor zorgen dat de luchtvaartsector bijdraagt aan de inspanningen die andere sectoren verrichten om de emissies te verminderen.

Het nemen van besluiten over specifieke maatregelen om de naleving van de normen voor luchtkwaliteit rond EU-luchthavens te waarborgen is een nationale bevoegdheid. De Commissie helpt de lidstaten om aan deze normen te voldoen door communautaire maatregelen te ontwikkelen en te handhaven waarmee de emissies aan de bron worden aangepakt (zie de aan Richtlijn 2008/50 gehechte Verklaring van de Commissie in het Publicatieblad). Bovendien steunt de Commissie verder onderzoek naar het verminderen van de

⁽³⁹⁾ PB L 152 van 11.6.2008, blz. 1

⁽⁴⁰⁾ Richtlijn 85/337/EG, PB L 175 van 5.7.1985, blz. 40-48, als gewijzigd bij Richtlijn 97/11/EG, PB L 73 van 14.3.1997.

⁽⁴¹⁾ PB L 197 van 21.7.2001.

⁽⁴²⁾ PB L 163 van 29.6.1999.

⁽⁴³⁾ PB L 152 van 11.6.2008.

⁽⁴⁴⁾ Voorstel van de Commissie COM(2008) 221 definitief; Gemeenschappelijk Standpunt 2006/0304 (COD); Standpunt in eerste lezing van het Europees Parlement van 13 november 2007 (P6_TA(2007)0505).

⁽⁴⁵⁾ Single European Sky Air Traffic Management-onderzoek.

milieueffecten van vliegtuigen, voertuigen en vervoersinfrastructuur in het kader van het zevende Kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling, en onderzoekt ze de gevolgen van luchtvervuiling, waaronder aan het luchtvervoer gerelateerde luchtvervuiling.⁽⁴⁶⁾

*
* *

Vraag nr. 67 van Liam Aylward (H-0706/08)

Betreft: Nieuwe gedetailleerde sociaal-economische effectbeoordeling plantenbeschermingsproducten

Momenteel wordt de wereld geconfronteerd met niet-gegarandeerde voedselleverantie en stijgende voedselprijzen. Sinds de oorspronkelijke effectbeoordeling van de maatregelen inzake producten voor de bescherming van gewassen in 2004 is afgerond, zijn de milieuproblemen ingrijpend veranderd. Kan de Commissie, daar de wereldvoedselprijzen stijgen en daar dit gevolgen heeft voor de burgers van de EU en van ontwikkelingslanden, met name in verband met beperkingen van de voedselproductie, een gedetailleerd pakket maatregelen opstellen ter beoordeling van de gevolgen van bestrijdingsmiddelen (plantenbeschermingsproducten), en daarbij de sociaal-economische aspecten van het huidige gemeenschappelijk standpunt van de Raad benadrukken? Kan de Commissie eveneens mededelen of de voedselprijzen naar haar mening hoger of lager zouden zijn als werd overgestapt op een op risico gebaseerde benadering?

Antwoord

De Commissie is van mening dat haar oorspronkelijke effectbeoordeling grondig was en nog steeds geldig is. De beoordeling concentreerde zich op de belangrijkste verschillen van de voorgestelde verordening ten opzichte van de huidige wetgeving: voorlopige machtigingen, wederzijdse erkenning, vergelijkende beoordelingen, gegevensbescherming en voorlichting aan buurtbewoners over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

De Commissie is tevreden dat het gemeenschappelijk standpunt, net als haar oorspronkelijke voorstel, tot doel heeft om nog sterker in te zetten op een hoog niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu en om daarbij het concurrentievermogen van de landbouw in de Gemeenschap te waarborgen. Het omvat maatregelen, zoals de invoering van het systeem van toelating binnen dezelfde zone en de verplichte wederzijdse erkenning, vereenvoudigde regels inzake gegevensbescherming, duidelijke deadlines voor de goedkeurings- en de toelatingsprocedure en gemakkelijkere toelating voor beperkte toepassingen, die goed zijn voor de landbouw en die de beschikbaarheid van pesticiden voor boeren zal vergroten.

De Commissie heeft het effect van de voorgestelde criteria onderzocht en geconcludeerd dat ze mogelijk zullen leiden tot de intrekking van een beperkt aantal werkzame stoffen. De Commissie zal de situatie nauwlettend volgen.

De Commissie verwerpt de kritiek dat de criteria in feite afwijzingscriteria zijn, omdat er wel degelijk rekening wordt gehouden met de blootstelling: deze zeer zorgwekkende stoffen kunnen worden goedgekeurd als de blootstelling eraan verwaarloosbaar is (bijvoorbeeld in een gesloten systeem).

Tot slot is de Commissie met betrekking tot de ontwikkeling van de voedselprijzen in de afgelopen jaren van mening dat het onmogelijk is om een statistisch robuuste prognose van de invloed van deze maatregel op de voedselprijzen te geven, gezien het grote aantal andere factoren dat hierbij een rol speelt, zoals de energieprijzen en de klimaatverandering.

*
* *

Vraag nr. 68 van Mairead McGuinness (H-0731/08)

Betreft: Discussies over de strategische aspecten van de GMO's

Voorzitter Barroso heeft de lidstaten uitgenodigd om hoog geplaatste ambtenaren te benoemen om deel te nemen aan het debat over de strategische aspecten van de GMO's. De kwesties die in de groep aan de orde zullen worden gesteld, omvatten ondermeer: de werking van de goedkeuringsprocedures; het effect van asynchrone verlening van vergunningen voor GMO's; en een debat met het publiek over de kwestie van de

⁽⁴⁶⁾ http://cordis.europa.eu/fp7/environment/home_en.html, klik op 'Find a call'.

GMO's. De eerste vergadering van de werkgroep op hoog niveau vond plaats op 17 juli; een andere vergadering is voor deze maand gepland.

Kan de Commissie informatie verstrekken over het tijdstip waarop de werkgroep op hoog niveau naar verwachting zijn verslag zal uitbrengen?

Kan de Commissie mededelen in welke opzichten de doelstellingen van deze werkgroep op hoog niveau zouden kunnen verschillen van die van de GMO-werkgroep die door de Raad van ministers voor Milieu is opgericht?

Antwoord

In 2003 hebben het Parlement en de Raad een nieuw regelgevend kader aangenomen voor het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen (GGO's). Op grond van de wetgeving is een zeer strikt vergunningstelsel ingesteld, waarbij alleen GGO's die aantoonbaar veilig voor het milieu en de gezondheid van mens en dier zijn in de handel mogen worden gebracht.

Tegelijkertijd heeft de Europese Unie strikte regels voor de traceerbaarheid en etikettering van GGO-producten aangenomen. Deze wetgeving zorgt ervoor dat dat GGO-producten indien nodig kunnen worden teruggeroepen en dat consumenten, als ze dat willen, ervoor kunnen kiezen om genetisch gemodificeerd voedsel te vermijden. De EU-wetgeving inzake GGO's wordt nu breed erkend als de meest uitgebreide en waarschijnlijk de strengste ter wereld.

In dit wettelijk kader speelt de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) een centrale rol, omdat ze verantwoordelijk is voor het beoordelen van het risico van GGO's voordat deze in de handel worden gebracht, terwijl de Commissie in haar hoedanigheid van risicobeheerder verantwoordelijk is voor het al dan niet goedkeuren van een gegeven GGO, op basis van een advies van de EFSA en waar dat passend is rekening houdend met andere legitieme factoren.

Te vaak wordt het beeld geschetst dat het debat over GGO's alleen over milieu en voedselveiligheid gaat. Maar het is veel complexer. Het gaat ook over het handelsbeleid, voedselzekerheid – meer specifiek voedselzekerheid voor Europa – onderzoek en het concurrentievermogen van de Europese 'biobased'-industrie. Er kan niet voorbij worden gegaan aan het feit dat de EU door de Wereldhandelsorganisatie (WTO) is veroordeeld voor het niet toepassen van haar eigen regels.

Tegen deze achtergrond heeft de Commissie in mei 2008 een oriënterend debat over GGO's georganiseerd om alle facetten van de zaak tegen het licht te houden. Tijdens dit debat heeft de Commissie er nota van genomen dat het beleid inzake GGO's een zeer gevoelige kwestie blijft, niet alleen voor de Commissie, maar ook voor de lidstaten. Er was algemene overeenstemming over de opvatting dat het bestaande wettelijk kader adequaat is, maar dat de tenuitvoerlegging moet worden verbeterd.

De Commissie herhaalde dat ze vertrouwen heeft in de hoge kwaliteit van het wetenschappelijk advies dat de EFSA verstrekt en bevestigde dat ze haar institutionele verantwoordelijkheden zal blijven vervullen, met inachtneming van haar internationale verplichtingen.

De Commissie was het er ook over eens dat het nuttig zou zijn om een informele politieke discussie met de lidstaten te voeren om de ervaringen te inventariseren en met de lidstaten te zoeken naar manieren om het besluitvormingsproces gemakkelijker te maken en indien nodig te verbeteren. Het doel is om beter te begrijpen waar Europa staat inzake GGO's en of en hoe de discussie verder moet worden gevoerd.

De groep kwam op 17 juli 2008 en op 10 oktober 2008 informeel bijeen. De discussie ging over een reeks politieke vraagstukken die direct of indirect verband houden met het beleidsterrein van de GGO's: voedselprijzen, voedsel- en diervoederzekerheid, de WTO, handelsaspecten – waaronder de ongelijktijdige toelating door de EU en derde landen – en de publieke opinie.

Daarnaast is er in de Milieuraad, onder auspiciën van het Franse voorzitterschap, een ad-hocwerkgroep inzake GGO's opgericht. Het Franse voorzitterschap heeft zich ten doel gesteld om op basis van de werkzaamheden van deze werkgroep tijdens de Milieuraad van 4 en 5 december 2008 conclusies van de Raad aangenomen te krijgen. Het voorzitterschap en de Commissie werken nauw samen om een goede coördinatie van de twee initiatieven te waarborgen.

Waar de activiteiten van de werkgroep van de Raad zijn gericht op specifieke onderwerpen, die voornamelijk betrekking hebben op de beoordeling van het milieurisico en het risicobeheer van GGO's, hebben de discussies van de groep op hoog niveau een breder karakter.

*
* *

Vraag nr. 69 van Paulo Casaca (H-0741/08)

Betreft: Op Europa gerichte terroristische uitzendingen van Al-Aqsa

In haar antwoord op vraag H-0485/08⁽⁴⁷⁾ over Europese satellietcapaciteit voor de terroristische televisiezender Al-Aqsa via het Franse bedrijf Eutelsat heeft de Commissie verklaard dat zij voornemens was het probleem Al-Aqsa TV vóór de zomervakantie van 2008 aan de orde te stellen in het kader van de volgende bijeenkomst met de nationale regelgevende instanties. Kan de Commissie in het kort mededelen welke resultaten deze bijeenkomst heeft opgeleverd en welke maatregelen zij overweegt om een einde te maken aan de uitzendingen die Al-Aqsa in strijd met artikel 3b van richtlijn 2007/65/EG⁽⁴⁸⁾ over audiovisuele mediadiensten zonder grenzen, via Europese satellietcapaciteit verzorgt?

Antwoord

Tijdens de vergadering van de Commissie en de nationale regelgevende instanties op 4 juli 2008 is de kwestie van haatzaaiende televisiezenders uit derde landen besproken. Daarbij is erop gewezen dat het Europees Platform van regelgevende instanties (EPRA) geen wettelijke bevoegdheid heeft om voor zijn leden bindende regels aan te nemen. Ook werd gewezen op een ontwerpverklaring over de regulering van inhoud van het Middelen Netwerk van regelgevende instanties (MNRA). Deze verklaring is op vrijdag 3 oktober 2008 aangenomen tijdens de jaarlijkse vergadering van het MNRA in Italië en heeft onder meer betrekking op de eerbiediging van fundamentele waarden, beginselen en rechten, zoals het respect voor de menselijke waardigheid en het anders zijn en de bescherming van de wet.

Niet alle betrokken derde landen zijn echter lid van het EPRA of het MNRA. Bilaterale samenwerking tussen de instanties van een lidstaat en het derde land werd overwogen als een te volgen route. Tegelijkertijd is de Commissie voornemens om dit soort samenwerking te versterken door alle partijen bij gelegenheid uit te nodigen voor gemeenschappelijke vergaderingen.

De Commissie wil herhalen dat ze tot dusver – afgezien van algemene aantijgingen dat er inbreuk wordt gemaakt op artikel 3b van de richtlijn Audiovisuele mediadiensten⁽⁴⁹⁾ – geen formele klachten heeft ontvangen over de door Al Aqsa TV uitgezonden programma's. Benadrukt moet worden dat er geen stappen tegen enige regelgevende instantie kunnen worden genomen zonder dat er concrete klachten zijn ingediend, waarin ten minste de datum, het tijdstip en de aard van de inbreuk moeten worden vermeld. De Commissie heeft de kwestie desondanks doorverwezen naar de verantwoordelijke regelgevende instantie, de Franse Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA). Een antwoord wordt verwacht tegen november 2008.

*
* *

Vraag nr. 70 van Olle Schmidt (H-0742/08)

Betreft: Verhoging van steun aan Eritrea

In de media zijn berichten verschenen over het feit dat de Europese Commissie met betrekking tot Eritrea een nieuwe landenstrategie hanteert. Volgens enkele berichten zou de steun in het toekomstige 5-jarenplan verhoogd worden van de huidige EUR 80 miljoen tot EUR 110 miljoen. De wijze waarop de steun wordt benut roept veel vragen op en er is sprake van een voortdurende schending van de mensenrechten door het regime in Asmara. De Zweedse journalist Dawit Isaak zit bijvoorbeeld al 7 jaar in gevangenschap. Hoe rechtvaardigt de Commissie een verhoging van de steun aan dit land? Moeten wij niet de gelegenheid te baat nemen om aan het verlenen van steun de voorwaarde te verbinden dat de normen op het gebied van democratie en mensenrechten worden nageleefd?

Welke maatregelen denkt de Commissie te nemen om de steunverlening aan Eritrea aan voorwaarden te binden?

⁽⁴⁷⁾ Schriftelijk antwoord van 9.7.2008.

⁽⁴⁸⁾ PB L 332 van 18.12.2007, blz. 27.

⁽⁴⁹⁾ Richtlijn 89/552/EEG van de Raad als gewijzigd bij Richtlijn 2007/65/EG van het Parlement en de Raad van 11 december 2007 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van televisie-omroepactiviteiten, PB L 332 van 18.12.2007.

Antwoord

Eritrea is met een geschat bbp per hoofd van de bevolking van 200 dollar een van de armste landen van de wereld. In 2008 stond Eritrea op de 157e plaats (van 177) van de human development index van het United Nations Development Fund (UNDP) en een meerderheid van de Eritreeërs leeft onder de armoedegrens. Bovendien heeft Eritrea bijzonder te lijden van de voedselprijzen crisis. De hoofddoelstelling van de samenwerking met Eritrea is het verbeteren van de situatie en de levensomstandigheden van deze bevolkingsgroepen.

Rekening houdend met de bevolkingsomvang, het inkomen per hoofd van de bevolking, de positie op de human development index, de demografische ontwikkelingen en de kwetsbaarheid, maar ook de economische en sociale prestaties van het land, bedraagt de steun aan Eritrea uit het tiende Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) 122 miljoen euro voor de periode 2008-2013. Dit is geen recht, maar een indicatief bedrag, dat kan worden herzien bij de tussentijdse of eindevaluatie.

De regering van de Staat Eritrea en de Europese Commissie zijn bezig met de afronding van een samenwerkingsstrategie en het uit het tiende Europees Ontwikkelingsfonds te financieren nationaal indicatief programma.

De geplande strategie voor het tiende Europees Ontwikkelingsfonds, waarin de focus zal liggen op interventies op het gebied van voedselzekerheid en infrastructuur, met aanvullende activiteiten ter bevordering van het afleggen van verantwoordelijkheid en samenwerking met niet-gouvernementele actoren, is ontwikkeld in reactie op de grote ontwikkelingsuitdagingen waar Eritrea voor staat.

De mensenrechtensituatie in Eritrea is een grote zorg. De commissaris voor Ontwikkeling en humanitaire hulp heeft deze zorgen over de situatie in Eritrea, met name de zorgen over de mensenrechten en in het bijzonder het individuele geval van de heer Dawit Isaak, bij verschillende gelegenheden, en het meest recent tijdens zijn bezoek aan Asmara in juni 2008, overgebracht aan president Isaias. De Commissie heeft ook regelmatig contact met de Eritreese oppositie en met bewegingen in de diaspora.

Sindsdien is er weer een formele dialoog krachtens artikel 8 van de Cotonou-overeenkomst ingesteld en zijn er suggesties gedaan om aspecten van de betrekkingen tussen de EU en Eritrea te verbeteren, met inbegrip van het samenwerkingsprogramma van de Commissie en de bestuurssituatie in Eritrea, inclusief het geval van de gewetensgevangenen en andere mensenrechtenkwesties.

De Commissie en de lidstaten evalueren het EU-beleid op dit gebied permanent.

De Commissie ziet ernaar uit om te leren van de parlementaire missie naar de Hoorn van Afrika, waaronder Eritrea. De leden van de onderzoeksmissie hebben ter voorbereiding van hun bezoek gesproken met de diensten van de Commissie en zullen kort voor hun vertrek ook een gesprek hebben met de commissaris voor Ontwikkeling en humanitaire hulp.

*
* *

Vraag nr. 71 van Ari Vatanen (H-0745/08)

Betreft: Onverenigbaarheid van het verbod op de verkoop op afstand van alcohol met artikel 28 van het EG-Verdrag

Het verbod op de verkoop op afstand en de strafrechtelijke gevolgen van een overtreding daarvan zijn van toepassing op verkopen waarbij de verkoper of een namens hem optredende tussenpersoon de verkochte alcohol naar Finland stuurt of vervoert. De door Finland toegepaste uitlegging gaat uit van het beginsel dat alleen de houder van een licentie voor de detailhandel alcohol mag verkopen aan een consument. Overeenkomstig de regelgeving kan alleen een openbare onderneming een dergelijke licentie verkrijgen.

Zijn de Finse wet en de administratieve toepassing daarvan in strijd met artikel 28 van het EG-Verdrag, gezien het feit dat verkopers die in andere lidstaten werkzaam zijn het recht wordt ontzegd alcohol op afstand te verkopen aan consumenten in Finland?

Antwoord

Volgens de vraag zijn er aan de verkoop op afstand van alcohol uit andere lidstaten aan kopers in Finland beperkingen gesteld, aangezien alleen de houder van een licentie voor detailhandel goederen kan leveren

aan een koper in Finland en in verband met het staatsmonopolie op alcohol kennelijk alleen openbare ondernemingen een dergelijke licentie kunnen krijgen.

In dit verband moet worden opgemerkt dat volgens een arrest van het Europees Hof van Justitie in zaak C-170/04 Rosengren een bepaling in een nationale wetgeving die een nationaal monopolie instelt en particulieren verbiedt om rechtstreeks alcoholhoudende dranken te importeren zonder deze persoonlijk te vervoeren, een kwantitatieve invoerbeperking vormt in de zin van artikel 28 van het EG-Verdrag, die in het systeem van het Zweedse monopolie niet evenredig leek te zijn.

In een andere zaak, met betrekking tot een verbod op de verkoop per postorder van medicinale producten (C-322/01 DocMorris), oordeelde het Hof van Justitie dat een nationaal verbod op de verkoop per postorder van medicinale producten, waarvan de verkoop in de betrokken lidstaat is beperkt tot apotheken, een maatregel van gelijke werking is als een op grond van artikel 28 van het EG-Verdrag verboden kwantitatieve invoerbeperking.

Gelet op de hierboven genoemde jurisprudentie vormt het verbod op de verkoop op afstand van alcohol in Finland mogelijk een inbreuk op artikel 28 EG.

Een maatregel die beoordeeld wordt als in strijd met artikel 28 van het EG-Verdrag kan echter gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid of de gezondheid krachtens artikel 30 van het EG-Verdrag of om te voldoen aan de zogeheten dringende behoeften die door het Hof van Justitie zijn erkend. Om gerechtvaardigd te zijn moet de nationale maatregel echter noodzakelijk zijn om de nagestreefde doelen te verwezenlijken en evenredig zijn met deze doelen.

Op basis van de beschikbare informatie kan de Commissie de maatregel in kwestie niet volledig beoordelen.

*
* *

Vraag nr. 72 van Georgios Toussas (H-0748/08)

Betreft: Het wrak van de "Sea Diamond" vervuult nog steeds de wateren van Kalderas

Zestien maanden zijn er nu verstreken na de ondergang van het cruiseschip Sea Diamond bij Santorini en nog steeds bestaat er geen uitsluitsel over de oorzaken van de scheepsramp of over de verdeling van de aansprakelijkheid tussen de Griekse regering, het verantwoordelijke ministerie van koopvaardij en de bevoegde bestuurlijke instanties, jegens de scheepseigenaar, de vennootschap "Hellenic Louis Cruises", waaraan reeds 55 miljoen dollar schadeloosstelling is uitgekeerd. Het wrak ligt nog steeds op de bodem van Kaldera en blijft een bron van vervuiling in de wateren rond Santorini, ondanks de sterke protesten van de bewoners en de plaatselijke instanties, en de beloften van de bevoegde Griekse autoriteiten.

Hoe denkt de Commissie bij te dragen aan herstel van het mariene milieu rond dat historische eiland, gehoor gevend aan de eisen van bewoners en belangenorganisaties tot lichting van het schip, dat nog steeds stook- en smeerolie en andere giftige stoffen bevat? Zijn er van de zijde van de Griekse regering ook dergelijke eisen gehoord?

Antwoord

De Commissie heeft de situatie met betrekking tot het wrak van de Sea Diamond bij de kust van Santorini in de afgelopen maanden nauwlettend gevolgd met het oog op een correcte toepassing van de communautaire wetgeving. Na bestudering van de relevante bepalingen van de toepasselijke wetgeving (te weten Richtlijn 2004/35/EG⁽⁵⁰⁾ betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade, Richtlijn 2000/60/EG⁽⁵¹⁾ tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, en Richtlijn 2006/12/EG⁽⁵²⁾ betreffende afvalstoffen) heeft de Commissie geconcludeerd dat, gegeven de specifieke omstandigheden, er geen inbreuk op de bepalingen in kwestie kon worden vastgesteld. Opgemerkt dient te worden dat er tot op heden geen communautaire wetgeving inzake

⁽⁵⁰⁾ PB L 143 van 30.4.2004.

⁽⁵¹⁾ PB L 327 van 22.12.2000.

⁽⁵²⁾ PB L 114 van 27.4.2006.

het verwijderen van scheepswrakken bestaat. Het antwoord op vraag E-1944/08 van de heer Papadimoulis⁽⁵³⁾ bevat hierover meer informatie.

De Commissie heeft echter nadrukkelijk gewezen op de noodzaak om een aanmerkelijke aantasting van het milieu te voorkomen. Na verzoeken van de Commissie om informatie hebben de Griekse autoriteiten te kennen gegeven dat ze alle noodzakelijke maatregelen hadden genomen om vervuiling te voorkomen, waaronder het laten uitvoeren van een studie naar de effecten van de vervuiling en het voortdurend monitoren van het desbetreffende gebied. In de studie van het Griekse Centrum voor mariene studies werd geconcludeerd dat de effecten van het wrak verwaarloosbaar waren. Desondanks heeft het ministerie van Koopvaardij bevestigd dat het nemen van monsters en het doen van metingen zal worden voortgezet en dat er indien nodig corrigerende maatregelen zullen worden genomen. Daarnaast heeft het ministerie passende sancties opgelegd.

Wat betreft de herstelmaatregelen bestaat wellicht de mogelijkheid van cofinanciering uit hoofde van het nationale strategische referentiekader voor Griekenland voor de periode 2007-2013, dat door de Commissie is goedgekeurd (bijvoorbeeld het operationele programma "Milieu en duurzame ontwikkeling 2007-2013" of het regionale operationele programma "Kreta en de Egeïsche eilanden 2007-2013"). De keuze van de specifieke acties die in deze programma's kunnen worden opgenomen is echter aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaten; de Commissie controleert alleen of aan de algemene voorwaarden voor subsidiabiliteit is voldaan en of de EU-wetgeving, waaronder de milieuwetgeving, wordt eerbiedigd. Daarnaast is, met het oog op de bescherming van specifieke beschermde gebieden, de aanschaf van vier vaartuigen waarmee olie uit zee kan worden verwijderd gefinancierd uit het operationele programma Milieu voor de periode 2000-2006.

Indien er vervuiling van het mariene milieu plaatsvindt of dreigt plaats te vinden, kan Griekenland bijstand aanvragen uit hoofde van het civielebeschermingsmechanisme van de EU (ingesteld bij Beschikking 2007/779/EG, Euratom van de Raad⁽⁵⁴⁾). Deze bijstand kan ook, op verzoek van de nationale autoriteiten, de inzet van door het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid gecontracteerde schepen voor de bestrijding van verontreiniging omvatten. Tot dusver hebben de Griekse autoriteiten geen specifiek verzoek om bijstand ingediend.

Wat betreft het Solidariteitsfonds van de EU moet worden opgemerkt dat het gebruik van dit instrument normaliter beperkt is tot grote natuurrampen en alleen op verzoek van de betrokken staat kan worden geactiveerd wanneer de schade een bepaalde drempel overschrijdt, die voor Griekenland is vastgesteld op 0,6 procent van het bruto nationaal inkomen (bni) (ofwel 1,066 miljard euro). Schade die is verzekerd of kosten die voortvloeien uit een wettelijke aansprakelijkheid tegenover derden kunnen niet worden gecompenseerd.

*
* *

Vraag nr. 73 van Philip Claeys (H-0754/08)

Betreft: Vrijheid van godsdienst in Turkije

Op 13 augustus 2008 heeft de Alevi Bektasi Federatie een klacht ingediend bij het comité van ministers van de Raad van Europa tegen Turkije vanwege het verplicht religieus onderwijs in de Turkse scholen. Met name heeft Turkije nog steeds geen uitvoering gegeven aan het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 9 oktober 2007 waarin dit hof duidelijk stelde dat verplicht religieus onderwijs een schending uitmaakt van artikel 2 van Protocol Nr. 1 bij het Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Hoe beoordeelt de Commissie de niet-uitvoering van dit arrest door Turkije in het licht van de vrijheid van godsdienst? Welke stappen zal de Commissie ondernemen teneinde ervoor te zorgen dat dit arrest wordt uitgevoerd? Tegen welke datum moet dit arrest zijn uitgevoerd? Welke invloed heeft een dergelijke weigering op de lopende onderhandelingen?

Antwoord

De Commissie is bekend met de door de geachte afgevaardigde genoemde zaak.

⁽⁵³⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

⁽⁵⁴⁾ PB L 314 van 1.12.2007.

In oktober 2007 oordeelde het Europees Hof voor de mensenrechten dat het programma voor religieus onderwijs in Turkije niet voldeed aan de criteria van objectiviteit en pluralisme, die in een democratische samenleving moeten worden nageleefd. Ook oordeelde het Hof dat er geen geschikte methode bestond om de eerbiediging van de overtuigingen van ouders te waarborgen.

Dientengevolge verzocht het Hof Turkije om zijn onderwijssysteem en binnenlandse wetgeving in overeenstemming te brengen met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens.

Turkije moet de uitspraak van het Hof ten uitvoer leggen. De Commissie volgt het proces op de voet en brengt de kwestie op alle passende niveaus ter sprake in haar dialoog met de Turkse autoriteiten; bovendien is deze kwestie aan de orde gesteld in de context van het Voortgangsverslag 2007 Turkije.

Turkije moet de volledige eerbiediging van de in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de mensenrechten neergelegde rechten en vrijheden garanderen, met inbegrip van de vrijheid van godsdienst. Dit is een voorwaarde voor de toetreding van het land tot de Europese Unie.

*
* *

Vraag nr. 74 van Konstantinos Droutsas (H-0756/08)

Betreft: Vervuiling van kanaal 66 van de gemeente Irinoupolis door storting van onbewerkt industrieel afval

De ongecontroleerde storting van onbewerkt industrieel afval in kanaal 66 van de gemeente Irinoupolis (Zd Imithia) zorgt voor ernstige ecologische problemen in de omgeving en bedreigt de gezondheid van de inwoners. De fabrieken voor de verwerking van perziken in de provincies Imithia en Pella beschikken over biologische zuiveringssystemen maar zij willen die niet gebruiken om hun bedrijfskosten laag te houden, en storten hun afval in het kanaal. Deze eigengereide manier van handelen komt neer op één voortgezet milieudelict: de dode vissen komen bij duizenden bovendrijven, het water in het kanaal vervuult en de stank is onverdraaglijk. Kanaal 66 watert uit op de Aliakmona, een bron voor de watervoorziening van Thessaloniki, en het water komt uiteindelijk terecht in de delta van de Aliakmona en de Axios (een beschermd gebied ingevolge de Ramsar-Conventie) waardoor de vervuiling van de Thermaïkos Kolpos nog wordt verergerd.

Is de Commissie van plan maatregelen te nemen om een einde te maken aan de vervuiling van kanaal 66 door eigengereide fabrikanten, en om het natuurlijk milieu in de omgeving te herstellen en de gezondheid van de bewoners te beschermen?

Welk standpunt neemt de Commissie in over de voortdurende vervuiling van kanaal 66 door eigengereide fabrikanten, de noodzaak tot herstel van het natuurlijk milieu in de omgeving en tot bescherming van de gezondheid van de bewoners?

Antwoord

In Richtlijn 2008/1/EG⁽⁵⁵⁾ inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (de IPPC-richtlijn, de gecodificeerde versie van Richtlijn 1996/61/EG⁽⁵⁶⁾) worden de categorieën van industriële activiteiten opgesomd die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn vallen. De lijst omvat de bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen op basis van plantaardige grondstoffen met een productiecapaciteit van meer dan 300 ton per dag eindprodukten (gemiddelde waarde op driemaandelijks basis).

Op basis van de informatie die in de vraag wordt aangeboden is het niet duidelijk of de perzikverwerkende fabrieken in de prefecturen Imathia en Pella binnen het toepassingsgebied van de IPPC-richtlijn vallen.

De Commissie heeft al actie ondernomen om ervoor te zorgen dat de bestaande IPPC-installaties voldoen aan de eisen van de richtlijn. In mei 2008 is een inbreukprocedure krachtens artikel 226 van het EG-Verdrag ingeleid tegen negen lidstaten, waaronder Griekenland. Op basis van de van de Griekse autoriteiten ontvangen informatie lijkt het erop dat in de prefectuur Imathia ten minste vier installaties waarin op basis van

⁽⁵⁵⁾ Richtlijn 2008/1/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (gecodificeerde versie) (Voor de EER relevante tekst), PB L 24 van 29.1.2008.

⁽⁵⁶⁾ Richtlijn 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, PB L 257 van 10.10.1996.

plantaardige grondstoffen levensmiddelen worden geproduceerd zonder passende vergunning opereren. De Commissie beoordeelt momenteel de informatie die met betrekking tot de installaties in Griekenland is verzameld en zal alle noodzakelijke stappen nemen, met inbegrip van de voortzetting van de inbreukprocedure, om ervoor te zorgen dat de IPPC-richtlijn correct wordt toegepast.

Wat betreft de algehele waterkwaliteit van de rivieren: de Kaderrichtlijn Water⁽⁵⁷⁾ verplicht de lidstaten om voor een goede kwaliteit ("goede toestand") van het water te zorgen, in de regel tegen 2015. De noodzakelijke plannen en programma's moeten op 22 december 2009 zijn ontwikkeld.

Daarnaast is de rivierdelta Axios-Loudias-Aliakmon opgenomen in het Natura 2000-netwerk dat is opgericht op grond van de Habitatrichtlijn 92/43/EEG⁽⁵⁸⁾. De Habitatrichtlijn vereist dat activiteiten die kunnen leiden tot de achteruitgang van de instandhoudingswaarde van het gebied moeten worden vermeden.

De Commissie zal de Griekse autoriteiten verzoeken om aanvullende informatie over de aard van de verontreiniging, met name over de resultaten van metingen van lozingen of de waterkwaliteit in de nabijheid van de installaties in kwestie en over de effecten op het hierboven genoemde Natura 2000-gebied.

*
* *

Vraag nr. 75 van Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (H-0759/08)

Betreft: Gelijktrekking van de rechtstreekse betaling per hectare in de oude en nieuwe lidstaten

In bijlage 8 van het voorstel voor een verordening van de Raad van 20 mei 2008 houdende vaststelling van gemeenschappelijke beginselen voor de rechtstreekse steun aan landbouwers in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid is een addertje onder het gras verborgen. Het gaat hier om de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in de verschillende lidstaten tot het jaar 2013 en ook in de daarop volgende jaren. De in deze bijlage genoemde quota per hectare landbouwgrond tonen de enorme verschillen aan die er in de lidstaten bestaan. Zo bedraagt bij voorbeeld de rechtstreekse steun per hectare in België ongeveer 489 euro, in Denemarken ongeveer 388 euro, in Duitsland ongeveer 344 euro, in Frankrijk ongeveer 263 euro en in Engeland ongeveer 237 euro. In de nieuwe lidstaten zijn deze bedragen veel geringer. In Tsjechië ongeveer 213 euro, in Hongarije ongeveer 227 euro, in Slowakije ongeveer 200 euro en in Polen slechts 187 euro.

In een situatie waarin de productiekosten in de nieuwe lidstaten in snel tempo convergeren met die in de oude lidstaten en waarin de Commissie voorstelt om de steun los te koppelen van de productie, hebben dergelijke verschillen geen enkele feitelijke motivering en vormen zij een flagrante discriminatie ten koste van de landbouwers in de nieuwe lidstaten. Het gedurende vele jaren handhaven van zo grote verschillen in steunniveau betekent in feite het bestaan van twee verschillende "gemeenschappelijke" landbouwbeelden.

Welke stappen denkt de Commissie te ondernemen om een einde te maken aan deze verschillen?

Antwoord

Het bedrag van de ontkoppelde steun voor de EU-12 wordt bepaald op basis van dezelfde beginselen die voor de EU-15 worden gehanteerd, namelijk vaste referentiebedragen voor begrotingsuitgaven en areaal. In de EU-15 is de referentie de productie in het verleden, het areaal en de in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid ontvangen steun, terwijl voor de EU-12 de steunbedragen zijn neergelegd in de Toetredingsverdragen, waarbij rekening is gehouden met diverse factoren, zoals recente productieniveaus en het productiepotentieel van de lidstaten.

Omdat historische referenties zijn gebruikt om de hoogte van de betalingen te bepalen, bestaan er verschillen tussen de directe steunbedragen, niet alleen tussen de lidstaten van de EU-12 en de EU-15, maar ook tussen alle lidstaten, tussen regio's en tussen individuele landbouwers (afhankelijk van het gekozen model voor het bepalen van de hoogte van de ontkoppelde bedragen).

In de gezondheidscontrole van het gemeenschappelijk landbouwbeleid stellen we voor de lidstaten de mogelijkheid te geven om deze verschillen intern te harmoniseren. Een ontwikkeling in de richting van harmonisatie in en tussen alle lidstaten zou niet leiden tot de verwezenlijking van de gestelde beleidsdoelen.

⁽⁵⁷⁾ Richtlijn 2000/60/EG, PB L 327 van 22.12.2000, als gewijzigd.

⁽⁵⁸⁾ PB L 10 van 14.1.1997.

Directe betalingen zijn een instrument voor het geven van inkomenssteun aan landbouwers en het niveau van deze betalingen moet worden geëvalueerd in relatie met het algemene economische niveau en de ontwikkelingen in de EU-lidstaten.

Het gelijktrekken van het niveau van de directe betalingen voor alle 27 lidstaten zou gemiddeld genomen tot een verhoging van de landbouwinkomens in de EU-12 en een verlaging van de inkomens in de EU-15 leiden. Dit zou het huidige verschil tussen de ontwikkeling van de landbouwinkomens en de ontwikkeling van de inkomens in andere sectoren van de economie nog verder versterken. De landbouwinkomens in de EU-12 zijn al sterk gestegen sinds de toetreding tot de EU en zouden met een EU-breed vast bedrag relatief sterker stijgen dan andere inkomens. In de EU-15, waar de landbouwinkomens al achterlopen op de inkomens in andere sectoren, zou één enkel vast bedrag deze achterstand nog verder vergroten.

Wanneer de verschillende componenten van de EU-uitgaven worden afgezet tegen het bbp wordt bovendien duidelijk dat de EU-12 wat betreft landbouwsteun niet wordt benadeeld ten opzichte van de EU-15. In 2007 hadden de directe betalingen en de marktsteun aan de EU-12 en die aan de EU-15 als percentage van het bbp ruwweg dezelfde omvang. De uitgaven voor plattelandsontwikkeling in de EU-12 waren, gemeten als percentage van het bbp, zeven keer zo hoog als die in de EU-15, en bij de uitgaven voor structurele maatregelen was dat vier keer zo hoog.

Uit deze overwegingen blijkt dat directe betalingen in de vorm van vaste bedragen niet in overeenstemming zouden zijn met het doel van de directe betalingen, namelijk om landbouwers adequate inkomenssteun te geven, aangezien vaste bedragen de verhouding tussen de inkomens in de landbouw en de inkomens in andere sectoren van de economie zouden verstoren, zowel in de EU-12 als in de EU-15.

*
* *

Vraag nr. 76 van Jacky Hénin (H-0761/08)

Betreft: Dreigingen voor de cohesie van de eurozone

De laatste ontwikkelingen van de financiële crisis aan gene zijde van de Atlantische Oceaan, en in het bijzonder de instorting van de koers van de dollar tegenover die van de euro, zijn levensgevaarlijk voor industrietakken met een hoge toegevoegde waarde in de landen van de eurozone. Honderdduizenden gekwalificeerde arbeidsplaatsen in de eurozone dreigen te worden vernietigd ten gevolge van monetaire dumping vanuit de dollarzone. De omvang en de diepte van de crisis zijn zo groot dat de cohesie en het voortbestaan van de eurozone in gevaar worden gebracht. Het zijn alleen de exorbitante kosten waarmee een staat bij het verlaten van de eurozone wordt geconfronteerd, die het eurosysteem in stand houden.

Welke economische en politieke maatregelen denkt de Commissie te nemen om het risico van een uiteenvallen van de eurozone uit te bannen?

Antwoord

Hoewel de eurozone is getroffen is door een combinatie van ernstige externe schokken, is de euro daar een krachtig schild tegen gebleken. Anders dan in de jaren zeventig van de vorige eeuw worden deze schokken niet versterkt door de instabiliteit van interne wisselkoersen en rentevoeten. Het liquiditeitsbeheer door de Europese Centrale Bank (ECB) is in de huidige, uitzonderlijke crisissituatie zeer nuttig geweest. Bovendien hebben de EU-ministers al tijdens de Raad Ecofin van oktober opgeroepen tot een gecoördineerd antwoord op de huidige schokken, in navolging van de oproep van de Commissie in haar mededeling over tien jaar Economische en Monetaire Unie⁽⁵⁹⁾ om de economisch governance te versterken. De Commissie heeft voorgesteld om het macroeconomisch toezicht te verbreden om macroeconomische verschillen binnen de eurozone beter te kunnen detecteren en monitoren. Dit zou bijvoorbeeld kunnen leiden tot een betere beoordeling van trends met betrekking tot het concurrentievermogen van elke lidstaat van de eurozone. In dezelfde mededeling heeft de Commissie de lidstaten opgeroepen om de economische governance in de eurozone te versterken, zowel in intern als in extern opzicht, door beter gebruik te maken van het bestaande kader voor de coördinatie van het economisch beleid. In het bijzonder moet binnenlands beleid, gezien de prominente rol daarvan, niet worden gevoerd zonder de effecten ervan op naburige landen van de eurozone in aanmerking te nemen.

⁽⁵⁹⁾ Tien jaar Economische en Monetaire Unie: successen, knelpunten en nieuwe uitdagingen, COM(2008) 238 (definitief) van 7 mei 2008.

*
* *

Vraag nr. 77 van Katerina Batzeli (H-0764/08)

Betreft: Controle landbouwsubsidies in Griekenland

De Commissie heeft eerder aangekondigd de landbouwsubsidies aan Griekenland te verlagen in verband met de door haar vastgestelde tekortkomingen in het Griekse controlesysteem, tenzij de Griekse regering haar garanties en bewijzen zou leveren dat de tekortkomingen zijn verholpen. Daarnaast valt uit recente publicaties op te maken dat de Rekenkamer heeft geconstateerd dat er sprake is van fouten en niet-transparant beheer van GLB-subsidies en van het nationaal quotapakket, iets waar de boeren zelf dus niet verantwoordelijk voor zijn.

In welk stadium bevinden zich de gesprekken tussen de Commissie en de Griekse regering, alsmede de tenuitvoerlegging van de maatregelen die nodig zijn om te voorkomen dat de subsidies aan de Griekse boeren worden stopgezet?

Is het Griekse controlesysteem ondertussen naar tevredenheid verbeterd, zodat de Commissie de subsidies niet hoeft te verlagen?

Wat zijn de gevolgen voor de boeren ten gevolg van de subsidieverlagingen naar aanleiding van fouten van het management en onvolkomenheden van het controlesysteem, waar zij zelf dus niet verantwoordelijk voor zijn?

Antwoord

De Griekse autoriteiten hebben zich er in de context van een in het voorjaar van 2006 aangenomen actieplan zelf toe verbonden om tegen eind 2008 een nieuw operationeel systeem voor de identificatie van de percelen landbouwgrond te hebben opgezet.

Een accuraat systeem voor de identificatie van de percelen landbouwgrond is essentieel voor een correct beheer en een correcte controle van de oppervlaktegebonden betalingen.

Op 16 juli 2008 heeft de Commissie de Griekse autoriteiten een brief gestuurd met het oog op de inleiding van een procedure om een deel van de betalingen aan Griekenland voor oppervlaktegebonden landbouw- en plattelandsontwikkelingssteun op te schorten vanwege de aanhoudende tekortkomingen in het controlesysteem van Griekenland, voornamelijk in het systeem voor de identificatie van de percelen landbouwgrond. De Griekse autoriteiten hebben op 28 augustus 2008 op deze brief geantwoord.

Een controlemissie in september 2008 leidde tot de conclusie dat – ondanks dat er enige vooruitgang was geboekt – het opzetten van dit essentiële element niet op schema ligt.

Op basis hiervan gaat de Commissie door met de voorbereidingen van de opschorting van de betalingen zoals aangekondigd in juli 2008.

Benadrukt moet worden dat een opschorting van toepassing zal zijn op de maandelijkse betalingen van de Commissie aan het Griekse betaalorgaan. Dit doet in geen enkel opzicht af aan de verplichting van de Griekse autoriteiten om landbouwers de bedragen te betalen waarop deze op bedrijfsniveau recht hebben.

*
* *

Vraag nr. 78 van Catherine Stihler (H-0766/08)

Betreft: De EU en de mondiale financiële crisis

De financiële markten zijn de afgelopen tijd in ongekend zwaar weer terechtgekomen. Elke dag doen zich ontwikkelingen voor die 24 uur eerder nog onvoorstelbaar leken. De Amerikaanse zakenbank Lehman Brothers heeft men failliet laten gaan, terwijl AIG, één van 's werelds grootste verzekeraars, van de verdrinkingsdood werd gered. Een overname van de grootste Britse hypotheekverstrekker, HBOS, werd door de regering goedgekeurd om te voorkomen dat de klanten massaal hun geld bij HBOS zouden weghalen. De aandelenprijzen gingen keihard onderuit om vervolgens weer op te veren, en op het moment van schrijven van deze tekst probeert de Amerikaanse regering met man en macht een reusachtig reddingspakket van drie triljoen dollar in elkaar te timmeren.

Welke maatregelen neemt de Commissie (op de gebieden die onder haar bevoegdheid vallen) om de belangen van de burgers van de EU te beschermen tegen de gevolgen van de mondiale financiële crisis?

Antwoord

De Commissie is vastbesloten en actief bezig om de belangen van de EU-burgers zowel tijdens als na de financiële crisis te beschermen. De burgers moeten adequaat worden beschermd, als consumenten, als beleggers en als spaarders. Ook hebben ze goed functionerende banken, liquide bankmarkten die consumenten, huiseigenaren en bedrijven kredieten kunnen verstrekken en een productieve economie met groeiende bedrijven nodig.

Met dit in gedachten is de Commissie actief op een groot aantal gebieden:

De Commissie heeft bijgedragen aan het stellen van een duidelijke diagnose van de oorzaken van de crisis en het vaststellen van de maatregelen die nodig zijn om de in het financiële systeem geconstateerde zwakke punten aan te pakken. Ook heeft ze een routekaart ontwikkeld, waarover de ministers van Economische Zaken en Financiën in oktober 2007 overeenstemming hebben bereikt, om de markttransparantie, de boekhoudkundige waardering van activa en passiva en de prudentiële eisen te verbeteren en de problemen met betrekking tot de kredietbeoordelingen en andere kwesties die de werking van de markt betreffen aan te pakken;

De Commissie heeft samengewerkt met de ministeries van Financiën en de toezichthouders, met name in het Economisch en Financieel Comité en de comités van toezichthouders (het Comité van Europese banktoezichthouders, het Comité van Europese toezichthouders op verzekeringen en bedrijfspensioenen en het Comité van Europese effectenregelgevers) om zo veel mogelijk te waarborgen dat de lidstaten en de Europese instellingen gecoördineerde maatregelen nemen. Een belangrijk resultaat is het actieplan voor de euro van 12 oktober 2008 en de uitbreiding daarvan tot de hele Europese Unie. Ondertussen garanderen de lidstaten de financiering van de banken en het functioneren van de interbancaire markt teneinde het vertrouwen in de financiële markten te herstellen;

De Commissie heeft onverwijld wetgevende actie ondernomen om het bestaande regelgevend kader te verbeteren en is blijven samenwerken met de Raad en het Parlement om compromissen te vinden over belangrijke initiatieven waarover nog onderhandeld wordt:

– Solvabiliteit II: de Commissie werkt aan het bereiken van een compromis over het voorstel. Deze richtlijn zal de solvabiliteitsregels voor verzekeringsmaatschappijen in de EU moderniseren en het toezicht op grensoverschrijdende verzekeringsgroepen versterken.

– Kapitaalvereistenrichtlijn: het voorstel tot wijziging van de Kapitaalvereistenrichtlijn is op 1 oktober 2008 aangenomen. Dit initiatief bestrijkt cruciale gebieden, zoals grote posities, toezicht op grensoverschrijdende groepen, de kwaliteit van het kapitaal van banken, en risicobeheer. Deze richtlijn zal het regelgevend kader voor EU-banken en het financiële systeem fundamenteel versterken.

– Depositogarantiestelsels: op 15 oktober 2008 heeft de Commissie een voorstel ingediend voor een herziening van de EU-regels inzake depositogarantiestelsels waarmee de afspraken die de EU-ministers van Financiën op 7 oktober 2008 in Luxemburg hebben gemaakt worden omgezet in concrete actie.

– Verslaglegging: op basis van een voorstel van de Commissie hebben de lidstaten op 15 oktober 2008 met eenparigheid van stemmen besloten tot wijziging van de regels voor financiële verslaglegging, met inbegrip van meer richtsnoeren voor het toepassen van de waarderingmethode gebaseerd op de waarde in het economisch verkeer en nader onderzoek van IAS-39 ten behoeve van een herclassificatie van financiële instrumenten van de handelsportefeuille naar het 'banking book'.

– Kredietbeoordelingsbureaus: de Commissie is bezig de laatste hand te leggen aan een wetgevingsvoorstel inzake de voorwaarden voor autorisatie, toepassing en toezicht op kredietbeoordelingsbureaus in de EU, dat het college van commissarissen begin november 2008 zal aannemen.

– Derivaten: de commissaris voor de Interne markt heeft aangekondigd dat hij de derivatenmarkt nauwgezet wil onderzoeken en dat hij voor het eind van het jaar een oplossing voor de clearing van kredietderivaten aangenomen wil hebben.

– Toekomst van het Europese toezicht: de Commissie heeft besloten een groep op hoog niveau inzake grensoverschrijdend toezicht in de EU in te stellen, die wordt voorgezeten door Jacques de Larosière. Het mandaat en de samenstelling van de groep zullen binnenkort bekend worden gemaakt.

– Tot slot ziet de Commissie erop toe dat het werk internationaal wordt gecoördineerd. De Commissie is een conferentie met onze internationale partners aan het plannen om het mondiale financiële systeem te hervormen op basis van de beginselen van transparantie, financiële stabiliteit, verantwoordelijkheid, integriteit en mondiale governance.

*
* *

Vraag nr. 79 van Mikel Irujo Amezaga (H-0769/08)

Betreft: Het Europees Sociaal Fonds in Navarra

In haar antwoord op mijn mondelinge vraag H-0929/07⁽⁶⁰⁾ over de onregelmatigheden bij het beheer van het ESF door de regering van Navarra schreef de Commissie dat zij diverse instanties om aanvullende informatie zou vragen. Heeft zij die informatie intussen ontvangen?

Heeft de Commissie ook gecheckt of er sprake is van overtreding van de artikelen 32, 34 en 36 van Verordening (EG) nr. 1260/1999⁽⁶¹⁾? Heeft zij gecontroleerd of het bepaalde in regel 1.7 inzake subsidiabele uitgaven van de bijlage van Verordening (EG) nr. 1685/2000⁽⁶²⁾ wel is nageleefd, gezien het feit dat er geen mechanisme bestond voor de validatie en controle van de rekeningen en bewijsstukken in het algemeen, en meer in het bijzonder van die met betrekking tot de uitgaven uit hoofde van verschillende interventies? Heeft de Commissie gecontroleerd of de genoemde overheid zich strikt heeft gehouden aan het bepaalde in artikel 7, lid 2 van Verordening (EG) nr. 438/2001⁽⁶³⁾? Ik wil eraan herinneren dat het de Cámara de Comptos (de Rekenkamer van Navarra) was die erop heeft gewezen dat het de overheid van Navarra ontbreekt aan financiële en boekhoudkundige stelsels om te waarborgen dat alle uitgaven en inkomsten van het ESF correct en afzonderlijk worden geboekt.

Antwoord

Zoals is opgemerkt in het antwoord op schriftelijke vraag P-0619/08 van de geachte afgevaardigde over het verslag van de rekenkamer van de autonome gemeenschap Navarra over de "Fondsen die Navarra van de Europese Unie ontvangen heeft - afdeling Sociaal fonds 1997-2003", heeft de Commissie de beheersautoriteit voor het Europees Sociaal Fonds (ESF) in Spanje (Unidad Administradora del Fondo Social Europeo – UAFSE) verzocht om aanvullende informatie over de inhoud van het verslag en de maatregelen die worden genomen om de door de rekenkamer van Navarra vastgestelde onregelmatigheden te herstellen.

De Commissie onderstreept dat de regering van Navarra de bedragen die op basis van de in het verslag van de rekenkamer van de autonome gemeenschap Navarra genoemde en in het kader van artikel 10 van Verordening (EG) nr. 438/01 uitgevoerde controles worden beschouwd als niet in aanmerking komend voor medefinanciering uit het ESF, heeft ingetrokken. Bovendien heeft de UAFSE de Commissie geïnformeerd dat de regering van Navarra al maatregelen heeft genomen om het beheer van het ESF te verbeteren overeenkomstig de conclusies en aanbevelingen in de bevindingen van de rekenkamer van de autonome gemeenschap Navarra. De UAFSE heeft er ook op gewezen dat uit de verificaties die zijn uitgevoerd in het kader van het jaarlijkse controleplan van de UAFSE is gebleken dat de herstelmaatregelen worden toegepast.

Om bevestiging te krijgen van het feit dat Spanje de juiste maatregelen heeft genomen, heeft de Commissie de UAFSE gevraagd om een kopie van het verslag over de door de UAFSE uitgevoerde controles, evenals kopieën van alle verslagen van de regionale controleautoriteit voor het ESF in Navarra.

Tot slot heeft het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) besloten tot de opening van een controlezaak. De Commissie herinnert eraan dat het OLAF ervoor moet zorgen dat economische actoren niet tegelijkertijd op basis van dezelfde feiten door de Commissie en de autoriteiten van de lidstaten worden gecontroleerd uit hoofde van sectorale verordeningen van de Gemeenschap en nationale wetgeving, en dat het OLAF om die reden een controlezaak kan openen om de nationale acties te volgen.

⁽⁶⁰⁾ Schriftelijk antwoord van 11.12.2007.

⁽⁶¹⁾ PB L 161 van 26.6.1999, blz. 1.

⁽⁶²⁾ PB L 193 van 29.7.2000, blz. 39.

⁽⁶³⁾ PB L 63 van 3.3.2001, blz. 21.

*
* *

Vraag nr. 80 van Carl Schlyter (H-0770/08)

Betreft: Nieuw onderzoek op het gebied van bisfenolen

Op 16 september 2008 zijn de resultaten gepubliceerd van nieuw onderzoek (de JAMA-studie) op het gebied van bisfenol A, waaruit blijkt dat deze stof diabetes en hartstoornissen kan veroorzaken. Bisfenol A is onder andere een essentieel monomeer voor de vervaardiging van polycarbonaat plastic en epoxyharsen. Polycarbonaat plastic wordt gebruikt voor de vervaardiging van een reeks courante producten, inclusief baby- en waterflessen. Epoxyharsen worden onder andere gebruikt als coatings in nagenoeg alle voedsel- en drankconserven. Er dienen momenteel in het kader van richtlijn 76/769/EEG⁽⁶⁴⁾ nieuwe beperkingen te worden vastgesteld volgens de medebeslissingsprocedure. Deze richtlijn zal op 1 juni 2009 door REACH worden opgeheven. Het lijkt praktisch onmogelijk nog vóór het einde van de zittingsperiode een medebeslissingsprocedure op gang te brengen en af te sluiten. Op het niveau van de EU-wetgeving is de situatie wat betreft de mogelijkheid van vaststelling van nieuwe beperkingen dan ook geblokkeerd. Een tijdelijk nationaal verbod kan die leemte misschien opvullen.

Is de Commissie van plan haar wetenschappelijk comité te vragen zijn standpunt inzake bisfenol A te herzien op grond van de resultaten van het nieuwe onderzoek?

Zou een nationaal verbod in overeenstemming zijn met de EU-wetgeving, met name rekening houdend met het feit dat de EU tijdelijk geen beperkingen kan voorstellen voor stoffen waarvoor nog geen beperkingen bestaan?

Antwoord

De Commissie is bekend met het recente onderzoek naar de mogelijke effecten van bisfenol A op de menselijke gezondheid. Het gebruik van stoffen in baby- en waterflessen wordt gereguleerd door Richtlijn 2002/72/EG van de Commissie inzake materialen en voorwerpen van kunststof, bestemd om met levensmiddelen in aanraking te komen⁽⁶⁵⁾, waarin op basis van een in 2006 door het Europees Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) uitgevoerde risicobeoordeling een migratielimiet voor bisfenol A is vastgesteld van 0,6 mg/kg voedsel. Na een verzoek daartoe van de Commissie heeft de EFSA de toelaatbare dagelijkse inname van bisfenol A bevestigd in haar verklaring van 23 juli 2008, waarin de EFSA nota neemt van de recente ontwerpbeoordeling van de Canadese regering en de ontwerpbrief van het nationaal toxicologieprogramma van de Verenigde Staten. Bovendien is de EFSA gevraagd om de relevantie en de implicaties van de onlangs in het Journal of the American Medical Association⁽⁶⁶⁾ gepubliceerde studies te beoordelen. Op dit moment is de Commissie van oordeel, op basis van de huidige wetenschappelijke kennis, dat de migratielimiet voldoende is om de consument te beschermen tegen mogelijke uit het gebruik van bisfenol A voortvloeiende gezondheidsrisico's. Epoxyharsen die worden gebruikt als coating voor voedsel- en drankconserven vallen onder de nationale wetgeving.

Beperkingen op andere vormen van gebruik zouden moeten worden aangenomen in het kader van Richtlijn 76/769/EEG, die per 1 juni 2009 zal worden ingetrokken en vervangen door titel VIII en bijlage XVII van de REACH-verordening. Op dit moment bevat Richtlijn 76/769/EEG geen enkele beperking op het gebruik van bisfenol A. In 2003 is op de website van het Europees Agentschap voor chemische stoffen een omvattende, in het kader van Verordening (EEG) nr. 793/93 uitgevoerde risicobeoordeling gepubliceerd, en in april 2008 is een geactualiseerde beoordeling gepubliceerd⁽⁶⁷⁾. De conclusies zijn dat er ten aanzien van de consumenten naast de maatregelen die al van kracht zijn geen risicoverminderende maatregelen hoeven te worden genomen, maar dat de risico's voor werknemers die betrokken zijn bij de productie van bisfenol A en epoxyharsen moeten worden teruggedrongen, wat ook geldt voor alle gevallen waarin in alle scenario's voor blootstelling tijdens de uitoefening van een beroep de mogelijkheid bestaat dat de huid in contact kan komen met hoge concentraties bisfenol A. Aangezien de risicobeoordeling en de risicoverminderingsstrategie niet formeel zijn aangenomen in het kader van Verordening (EEG) nr. 793/93 van de Raad, die op 1 juni 2008 is

⁽⁶⁴⁾ PB L 262 van 27.9.1976, blz. 201.

⁽⁶⁵⁾ PB L 220 van 15.8.2002, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2008/39/EG, PB L 63 van 7.3.2008.

⁽⁶⁶⁾ Lang et al. 2008: Journal of the American Medical Association, 300, 1303-1310

⁽⁶⁷⁾ Beschikbaar op: <http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/index.php?PGM=ora>, EINECS nr. 201-245-8

ingetrokken, moet de rapporteur van de lidstaat, in overeenstemming met artikel 136, lid 3, van de REACH-verordening, voor 1 december 2008 alle relevante documentatie, waaronder de risicobeoordeling en de strategie voor het beperken van de risico's, overleggen aan het Europees Agentschap voor chemische stoffen.

De Commissie wil duidelijk maken dat er geen sprake van is dat de EU tijdelijk niet in staat is om beperkingen voor te stellen voor stoffen waarvoor in Richtlijn 76/769/EEG nog geen beperkingen zijn vastgelegd. Hoewel het correct is dat het hangende de intrekking van Richtlijn 76/769/EG te laat is om een volledige medebeslissingsprocedure voor de goedkeuring van nieuwe beperkingen in het kader van de richtlijn af te ronden, waarborgen de overgangsbepalingen van artikel 137, lid 1, onder b), van de REACH-verordening dat de Commissie follow-up zal geven aan een dergelijk voorstel, als het niet voor 1 juni 2009 is aangenomen. In plaats van nationale wetgeving op te stellen kan een lidstaat, indien dit nodig wordt geacht, in overeenstemming met bijlage XV van de REACH-verordening dossiers met het oog op het voorstellen van beperkingen opstellen. Volgens de in de REACH-verordening neergelegde procedures kan de lidstaat vervolgens het Agentschap in kennis stellen van zijn bedoelingen en het dossier overeenkomstig bijlage XV onmiddellijk na de inwerkingtreding van titel VIII (1 juni 2009) indienen om het beperkingsproces te initiëren. Gezien de in de artikelen 69 tot en met 73 van de REACH-verordening genoemde deadlines zou het algehele tijdschema vergelijkbaar zijn met dat van een volledige medebeslissingsprocedure.

*
* *

Vraag nr. 81 van Ivo Belet (H-0774/08)

Betreft: Banenverlies textielsector en EU-globaliseringsfonds

In Belgische textielbedrijven zijn de voorbije weken in totaal meer dan 1000 ontslagen aangekondigd of doorgevoerd (Bekaert textiel: 281, Domo Zwijnaarde: 150, Ralos: 200, UCO: 351, Prado: 182, Beaulieu: 387, ...). Het banenverlies is het gevolg van een combinatie van factoren: de slechte economische conjunctuur en de concurrentie uit lagelonenlanden.

Kan de Commissie meedelen of in dit geval een beroep kan worden gedaan op het EU Globaliseringsfonds voor heropleiding, outplacement en heroriëntering van de getroffen werknemers?

Antwoord

Artikel 2, onder b), van Verordening (EG) nr. 1927/2006⁽⁶⁸⁾ tot oprichting van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering voorziet in de mogelijkheid voor lidstaten om steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering aan te vragen wanneer binnen een periode van negen maanden ten minste duizend werknemers gedwongen worden ontslagen in een specifieke bedrijfstak in een regio of in twee aan elkaar grenzende regio's (volgens de indeling van NUTS II).

Wanneer de lidstaten steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering aanvragen, moeten ze aantonen dat er verband bestaat tussen de ontslagen en grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen. Dit kunnen ze doen met behulp van handelsstatistieken die een substantiële toename van de invoer in de EU of een snelle daling van het marktaandeel van de EU laten zien of met behulp van informatie waaruit blijkt dat de productie is verplaatst naar buiten de EU.

Sinds de inwerkingtreding van de Verordening tot oprichting van een Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering heeft de Commissie zes aanvragen voor bijdragen uit het fonds in verband met ontslagen in de textielindustrie ontvangen en positief beoordeeld (vier van Italië, een van Malta en een van Litouwen).

Opleiding en omscholing, outplacement en heroriëntatie van de betrokken werknemers zijn actieve arbeidsmarktmaatregelen die vallen onder de in artikel 3 van de verordening genoemde acties die in aanmerking komen voor steun uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering.

*
* *

⁽⁶⁸⁾ PB L 406 van 30.12.2006.

Vraag nr. 82 van Gianluca Susta (H-0776/08)**Betreft: In beslag genomen schoenen**

In de laatste week van september heeft de Italiaanse douane 1 700 000 paar schoenen in beslag genomen. Deze schoenen waren voorzien van valse merken en 84 000 waren gestempeld met het misleidende opschrift "Made in Italy". In veel schoenen werden alarmerende hoeveelheden van de kankerverwekkende stof zeswaardig chroom aangetroffen.

Hoe denkt de Commissie over deze zaak en welke maatregelen denkt zij te nemen om zulke gevallen, waarbij sommige ondernemers zich bevoordelen ten koste van de consument, te verhinderen? Hoeveel anti-dumping procedures heeft de Commissie de afgelopen twee jaar tegen China ingeleid met betrekking tot textielproducten en schoenen? Denkt de Commissie niet met voorstellen te moeten komen voor wijziging van de huidige regelgeving, ter verscherping van de kwaliteitsnormen voor uit derde landen ingevoerde textielproducten, schoeisel, cosmetica en dergelijke, waarbij tevens wordt vereist dat die producten traceerbaar zijn?

Antwoord

De Commissie werkt in nauwe samenwerking met het voorzitterschap aan een douaneactieplan om een doelmatige bescherming van intellectuele-eigendomsrechten aan de grenzen te waarborgen. Dit actieplan is onderdeel van een meer algemene strategie, die de Raad heeft geformuleerd in zijn Resolutie betreffende een algemeen Europees plan ter bestrijding van namaak en piraterij⁽⁶⁹⁾.

Aangezien China een belangrijke bron van nagmaakte goederen is, wordt het van essentieel belang geacht om de douanesamenwerking met dit land te versterken. De Commissie is daarom ook betrokken bij de onderhandelingen over een douaneactieplan met China dat tot doel heeft om namaak en piraterij te bestrijden.

Wat betreft antidumpingmaatregelen heeft de Commissie in oktober 2006 een definitief antidumpingrecht opgelegd aan de invoer van bepaald schoeisel met een bovendeel van leder dat afkomstig is uit de Volksrepubliek China en uit Vietnam, dat twee jaar van kracht was, tot oktober 2008. Op dit moment voert de Commissie een herzieningsonderzoek uit naar deze antidumpingmaatregelen. Met betrekking tot uit de Volksrepubliek China afkomstige textielproducten zijn er in het afgelopen twee jaar geen antidumpingprocedures uitgevoerd.

Wat betreft het wettelijk kader en de veiligheid van stoffen die worden gebruikt voor de productie van kleding en schoeisel bestaat er een verplichting om de vezelsamenstelling van textiel- en kledingproducten die in de EU in de handel worden gebracht en in schoeisel gebruikte materialen te etiketteren⁽⁷⁰⁾. Bovendien moeten textielproducten en schoeisel die in de EU circuleren uiteraard voldoen aan de wetgeving inzake chemische stoffen, met name aan de bepalingen van de Beperkingenrichtlijn⁽⁷¹⁾ inzake het op de markt brengen en het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten. De Commissie heeft met spoed contact opgenomen met de Italiaanse autoriteiten en hen gevraagd om gedetailleerde informatie over het daadwerkelijke chroomgehalte in de in beslag genomen schoenen.

Het is van belang op te merken dat hoewel het huidige wettelijke kader als adequaat wordt beschouwd, zowel de douanecontroles die worden uitgevoerd voordat goederen vrij in de EU kunnen circuleren als het markttoezicht op producten die al in de handel zijn gebracht uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten vallen. Ondanks dat vergemakkelijkt de Commissie de inspanningen van de lidstaten op beide gebieden door middel van een reeks activiteiten, variërend van het waarborgen van de werking van het RAPEX-systeem (het snelle waarschuwingssysteem van de EU voor gevaarlijke consumentengoederen dat is opgezet op grond van de Richtlijn inzake algemene productveiligheid⁽⁷²⁾) tot het opleiden van handhavingsfunctionarissen en het financieel ondersteunen van gezamenlijke markttoezichtacties.

⁽⁶⁹⁾ PB C 253 van 4.10.2008.

⁽⁷⁰⁾ Richtlijn 96/74/EG, PB L 32 van 3.2.1997 & corrigendum, PB L 5 van 10.1.2006; Richtlijn 96/73/EG, PB L 32 van 3.2.1997; Richtlijn 73/44/EEG, PB L 83 van 30.3.1997; Richtlijn 94/11/EG, PB L 100 van 19.4.1994 & corrigendum, PB L 47 van 24.2.1996.

⁽⁷¹⁾ Richtlijn 76/769/EEG, PB L 262 van 27.9.1976.

⁽⁷²⁾ Richtlijn 2001/95/EG, PB L 11 van 15.1.2002.

Wat betreft cosmetica voorziet de Cosmetica-richtlijn⁽⁷³⁾ in veiligheidseisen voor op de gemeenschappelijke markt gebrachte cosmetische producten, ongeacht de herkomst daarvan. Ook op dit gebied ondersteunt de Commissie de coördinatie tussen de instanties van de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor het markttoezicht, met name bij de controles aan de grenzen.

*
* *

Vraag nr. 83 van Karin Riis-Jørgensen (H-0777/08)

Betreft: Overheidsgarantie voor Ierse banken

De Ierse regering besloot deze week garantie te bieden op tegoeden bij zes Ierse banken en stelde daartoe noodwetgeving vast. Deze stap geeft deze banken mogelijk een voordeel ten opzichte van buitenlandse banken die niet onder de overheidsgarantie vallen en die hun klanten nu wellicht zullen zien verdwijnen naar Ierse banken die, met de overheid achter zich, een betere garantie op spaartegoeden kunnen bieden.

Is er, nu de Ierse overheid binnenlandse banken bevoordeelt boven buitenlandse, sprake van concurrentievervalsing?

Antwoord

Gezien de huidige situatie in de financiële markten deelt de Commissie de wens van de lidstaten om de financiële stabiliteit te waarborgen en begrijpt ze de noodzaak om passende maatregelen te nemen.

Deze noodzaak is onderkend tijdens de Raad Economische en Financiële Zaken (Ecofin) van 7 oktober 2008, waar de ministers van Financiën de volgende beginselen hebben erkend:

- Er moet tijdig worden ingegrepen en de steun moet in beginsel tijdelijk zijn;
- De belangen van de belastingbetalers moeten worden beschermd;
- De gevolgen van het ingrijpen moeten naar behoren voor rekening van de bestaande aandeelhouders komen;
- De overheid moeten desgewenst in het management van een financiële instelling veranderingen kunnen aanbrengen;
- Het management mag geen onbehoorlijke voordelen ontvangen – de overheid kan onder meer de bevoegdheid krijgen om ten aanzien van de beloningen in te grijpen;
- De gerechtvaardigde belangen van concurrerende instellingen moeten worden beschermd, met name door middel van de regels inzake staatssteun;
- Het doorsijpelen van negatieve gevolgen moet worden vermeden.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken zonder de interne markt te verstoren moeten nationale maatregelen goed zijn ontworpen, noodzakelijk zijn en evenredig zijn aan de uitdaging en moeten negatieve gevolgen voor concurrerende instellingen en andere lidstaten worden vermeden.

Op 14 oktober 2008 heeft de Commissie richtsnoeren bekend gemaakt voor de toepassing van de staatssteunregels op maatregelen die in verband met de huidige mondiale financiële crisis worden genomen ten aanzien van financiële instellingen. Dit zal een snelle beoordeling van de verenigbaarheid van steun in de vorm van nationale herkapitalisatie- en garantieregelingen mogelijk maken, alsmede van de individuele gevallen waarin deze regelingen worden toegepast.

De Commissie staat in nauw contact met de Ierse autoriteiten over deze kwestie om zorgen over discriminatie en het ontbreken van behoorlijke limieten en controles weg te nemen. De Ierse maatregelen zijn nu in overeenstemming met de richtsnoeren van de Commissie en zijn consistent met de gecoördineerde Europese reactie op de financiële crisis waarover tijdens de Raad Ecofin van 7 oktober 2008 en de vergadering van de Eurogroep van 12 oktober 2008 overeenstemming is bereikt en waaraan de Commissie op 13 oktober 2008 haar goedkeuring heeft gehecht.

⁽⁷³⁾ Richtlijn 76/768/EEG van de Raad, PB L 262 van 27.9.1976.

Het voorliggende geval bevestigt de waarde van voorafgaand contact en een permanente dialoog met de Commissie teneinde van meet af aan regelingen te ontwerpen waarmee de doelstelling van het waarborgen van de financiële stabiliteit kan worden verwezenlijkt met behoud van een gelijk speelveld voor andere banken en lidstaten.

*
* *

Vraag nr. 84 van Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0779/08)

Betreft: Medisch onderzoek van migranten bij binnenkomst in en tijdens het verblijf op het grondgebied van de EU

Volgens het verslag 'Gezondheid en migratie in de EU' van het Portugese voorzitterschap (tweede semester van 2007) hebben procentueel gezien veel migranten en vluchtelingen die de EU binnenkomen (overdraagbare) ziekten, die ze ofwel meebrengen vanuit hun land van herkomst, ofwel later in de EU ontwikkelen ten gevolg van de plotselinge verandering van omgeving of de ongunstige leefomstandigheden in de landen van ontvangst.

Kan de Commissie, met inachtneming van deze gegevens en de conclusies van de Raad van december 2007, en naar aanleiding van de ongerustheid van de plaatselijke bevolkingen over de volksgezondheid in de gebieden die met een grote instroom van illegale migranten te maken hebben, antwoord geven op de volgende vragen: welke van de voorstellen van het Portugese voorzitterschap zijn daadwerkelijk geïmplementeerd, welke van die voorstellen worden momenteel bestudeerd, wat is de situatie op dit moment in de lidstaten van de EU en welke maatregelen plant de EU op het vlak van controles en bestrijding van ziekten bij binnenkomst in, maar ook tijdens het verblijf van de betrokken personen op het grondgebied van de EU? Wat voor maatregelen worden er genomen of staan er op de rol voor de bescherming van de gezondheid van de personen die werken in de centra voor opvang van migranten?

Antwoord

De Commissie heeft de belangrijke conclusies over gezondheid en migratie in de EU tijdens het Portugese voorzitterschap zeer aandachtig bestudeerd en blijft nauw met de lidstaten samenwerken bij de praktische toepassing daarvan.

In het kader van de vernieuwing van de sociale agenda en de communautaire gezondheidsstrategie heeft de Commissie aangekondigd dat zij voornemens is een mededeling te presenteren over de strijd tegen ongelijkheid op gezondheidsgebied waarin de behoeften van migranten en andere kwetsbare groepen op dit terrein veel aandacht zullen krijgen.

Wat betreft de toegang wordt in de Schengengrenscodes bepaald dat een onderdaan van een derde land de EU mag binnenkomen (onder andere) wanneer hij niet als een gevaar voor de volksgezondheid wordt beschouwd.

Wat betreft het legale verblijf van onderdanen van derde landen bevatten alle bestaande richtlijnen bepalingen volgens welke de lidstaten onderdanen van derde landen de toegang tot hun grondgebied om volksgezondheidsredenen mogen weigeren. Overigens is het aan de lidstaten om het begrip "volksgezondheid" te definiëren.

Ten aanzien van asielzoekers geldt dat de lidstaten verplicht zijn hun de nodige medische zorg te bieden. Hetzelfde geldt voor onderdanen van derde landen die een status van internationale bescherming hebben ontvangen. Bovendien kunnen de lidstaten bepalen dat asielzoekers met het oog op de volksgezondheid een medisch onderzoek moeten ondergaan.

In geval van illegale immigratie moet "de noodzakelijke gezondheidszorg" worden verleend (ergens tussen urgente zorg en volledige toegang tot alle vormen van zorg).

Ten slotte wijst de Commissie de geachte afgevaardigde erop dat bij de behandeling van deze vraagstukken de grondrechten volledig dienen te worden geëerbiedigd, met name artikel 35 van het Handvest van de grondrechten, waarin staat dat een ieder recht heeft op medische verzorging onder de door de nationale wetgevingen en praktijken gestelde voorwaarden.

*
* *

Vraag nr. 85 van Pedro Guerreiro (H-0782/08)**Betreft: Bescherming van de productie en de werkgelegenheid in de textiel- en kledingsector in de verschillende landen van de Europese Unie**

De Europese Unie en China zijn het eens geworden over een gemeenschappelijk toezichtstelsel voor de uitvoer van bepaalde categorieën textiel- en kledingproducten uit China naar de lidstaten van de EU. Kan de Commissie, gezien het feit dat de datum van 31 december 2008 steeds dichterbij komt, meedelen hoe zij ná 2008 eenzelfde situatie als in 2005 denkt te voorkomen, die gekarakteriseerd werd door een exponentiële groei van de textiel- en kledingimporten uit China? Is zij voornemens een verlenging van het stelsel van dubbel toezicht na 31 december 2008 voor te stellen?

In welke categorieën in 2008 tot dit moment zijn in totaal de meest opvallende stijgingen van de import naar de EU van textiel en kledingproducten uit China te zien geweest en zijn deze al dan niet opgenomen in het stelsel van dubbel toezicht?

Antwoord

Het doel van het dubbele toezicht was om in 2008 een soepele overgang in de acht meest gevoelige categorieën te waarborgen. De inschatting van de Commissie is dat het doel tot dusver is verwezenlijkt. Hoewel de Commissie de situatie nog evalueert, merkt ze op dat de huidige globale statistieken niet wijzen op verstoringen van de markt. De Chinese textieproducten lijken door de EU-markt te worden opgenomen, aangezien de totale invoer van textielproducten van alle leveranciers stabiel blijft. Dit betekent dat het aandeel van China in de invoer van de EU net als in het verleden stijgt wanneer categorieën worden geliberaliseerd.

De Commissie staat in nauw contact met alle belanghebbende partijen en geen van deze partijen – op een klein aantal lidstaten na – heeft verzocht om maatregelen. De industrie in de EU heeft extra tijd gekregen om zich aan de nieuwe omgeving aan te passen en lijkt dat in algemene zin met succes te doen. De sector is tot dusver niet van mening dat de huidige situatie om specifieke verdere actie vraagt. Anderzijds heeft China ook duidelijk te kennen gegeven dat het voortzetting van het dubbele toezicht na 2008 niet passend acht. Zowel de EU als China vindt echter dat de handel in textielproducten zich soepel dient te blijven ontwikkelen en daarom moet plaatsvinden binnen het kader van de dialoog tussen de EU en China over textielproducten.

Uit een analyse van de invoer van textielproducten in de acht categorieën waarvoor het dubbele toezicht geldt⁽⁷⁴⁾ en de twee categorieën waarvoor overeengekomen groeipercentages gelden en waarop het dubbele toezicht niet van toepassing is⁽⁷⁵⁾ uit China en andere belangrijke leverende landen in 2006 en 2007 blijkt dat China zijn invoeraandeel in alle tien categorieën heeft vergroot. China was in 2007, gemeten in waarde en volume, de belangrijkste leverancier in vijf categorieën. In 2008 is hetzelfde veranderingspatroon zichtbaar, en wel in sterkere mate, waardoor China zijn positie als over het geheel gezien belangrijkste leverancier heeft versterkt.

Het effect van deze verandering en van de toename van het belang van China voor de invoer van textielproducten wordt gedempt door het feit dat de totale invoer van textiel en kleding door de EU uit derde landen in veel mindere mate is gegroeid. In 2008 vond de grootste toename in de hierboven genoemde tien categorieën plaats bij de invoer uit China in de categorieën 5, 26 en 39. De totale invoer neemt vooral toe in de categorieën 5 en 7.

De textielsector heeft de volledige aandacht van de Commissie. De Commissie zal de marktontwikkelingen nauwlettend blijven volgen op basis van actuele invoerstatistieken en de douanecontroles.

*

* *

⁽⁷⁴⁾ Lijst van acht categorieën waarop het dubbele toezicht van toepassing is: categorie 4 – T-shirts, categorie 5 – pullovers, categorie 6 – broeken, categorie 7 – blouses, categorie 20 – bedlinnen, categorie 26 – japonnen, categorie 31 – bustehouders, categorie 115 – garens van vlas of van ramee.

⁽⁷⁵⁾ Categorie 2 – weefsel van katoen en categorie 39 – tafel- en huishoudlinnen.

Vraag nr. 86 van Mihael Brejc (H-0783/08)**Betreft: Administratieve capaciteit**

Elk jaar kent de EU aanzienlijke financiële steun toe aan arme landen om hen te helpen hun economieën te ontwikkelen en armoede te bestrijden, maar vaak weten zij niet hoe ze dat geld goed moeten gebruiken. Eén van de belangrijke redenen daarvoor is het feit dat in de betrokken landen vaak onvoldoende administratieve capaciteit beschikbaar is. Wordt in dit kader ook specifiek steun toegekend voor het verbeteren van de administratieve capaciteit in de ontvangende landen?

Antwoord

De steun voor de ontwikkeling van administratieve capaciteit in de partnerlanden is een belangrijk werkterrein binnen de ontwikkelingsamenwerking. Ook is dit een belangrijk element van de internationale verbintenissen met betrekking tot de doeltreffendheid van de steun, de Verklaring van Parijs over de doeltreffendheid van de steun (2005) en de ministeriële verklaring tijdens het Forum op hoog niveau over de doeltreffendheid van steun (Agenda van Accra voor actie – september 2008).

De steun van de Commissie voor de verbetering en modernisering van de administratieve capaciteit van de partnerlanden, momenteel gedefinieerd als technische samenwerking, wordt via verschillende kanalen gegeven: door middel van specifiek op de versterking van lokale administratieve capaciteiten gerichte projecten, door middel van technischesamenwerkingscomponenten in op bredere resultaten gerichte projecten of (sectorale) programma's, bijvoorbeeld op het gebied van governance of infrastructuur, en door middel van sectorale of algemene begrotingssteun. De toegevoegde waarde van begrotingssteun is dat het door gebruik te maken van de systemen van het partnerland ook de administratieve capaciteit van een partnerland versterkt in plaats van parallelle kanalen voor het verrichten van openbare diensten te creëren, wat het geval kan zijn bij andere vormen van steunverlening. De verbeterde administratieve capaciteit zal naar verwachting tot concrete resultaten leiden: het oplossen van bottlenecks, het veranderen van de structuur van economische prikkels, het verbeteren van de monitoring van prestaties, het aanpassen van de verdeling van middelen, enzovoort.

Daarnaast omvatten begrotingssteunoperaties altijd activiteiten op het gebied van technische samenwerking die rechtstreeks zijn gericht op versterking van de administratieve capaciteit van de diensten die speciaal verantwoordelijk zijn voor het beheer van de overheidsfinanciën. In veel gevallen zijn de middelen voor capaciteitsopbouw een integraal onderdeel van het totale project of programma of de totale begrotingssteunoperatie. Voorbeelden zijn opleidingen op het gebied van wegenonderhoud in een infrastructuurprogramma, capaciteitssteun aan lokale overheden in een decentralisatieprogramma en capaciteitsopbouw bij de nationale rekenkamer in het geval van algemene begrotingssteun.

Bovendien krijgt de vraag hoe capaciteitsopbouw het best kan worden gesteund een steeds prominere rol en steeds meer aandacht in het debat over de doeltreffendheid van de steun. De Commissie is bezig met het veranderen van de wijze waarop de technische samenwerking die de ontwikkelingsprogramma's meestal flankert wordt ontworpen en geïmplementeerd. De ruggengraatstrategie voor de hervorming van de technische samenwerking en de projectuitvoeringseenheden voor externe steun van de Europese Commissie⁽⁷⁶⁾, die in juli 2008 door EuropeAid is ontwikkeld, is gericht op het verstrekken van kwalitatief hoogwaardige technische samenwerking die de ontwikkeling van lokale en nationale capaciteiten ondersteunt op basis van de vraag van partners en met het oog op het behalen van duurzame resultaten.

*

* *

Vraag nr. 87 van Anne E. Jensen (H-0785/08)**Betreft: De positie van commissarissen bij vertrek**

Tegen het einde van de ambtstermijn van de Commissie gebeurt het steeds vaker dat commissarissen voortijdig vertrekken. Dat hebben we gezien bij commissaris Kyprianou, commissaris Frattini en zeer recentelijk bij commissaris Mandelson. Voor de continuïteit van de werkzaamheden van de Commissie is dit niet gunstig.

⁽⁷⁶⁾ http://www.cc.cec/dgintranet/europeaid/activities/adm/documents/backbone_strategy_on_tc-pius_final.pdf.

Kan de Commissie mededelen op welke pensioenvoorziening, vertrekregeling e.d. een commissaris bij voortijdig vertrek aanspraak kan maken? Wijkt deze situatie af van de situatie waarin de commissaris zou verkeren als de ambtstermijn gewoon zou zijn volgemaakt?

Antwoord

Een zeker verloop is niet ongebruikelijk voor een politieke organisatie als de Commissie. De Commissie probeert de verstoring van het werk van het college die dit verloop veroorzaakt altijd tot een minimum te beperken. De vervanging van commissarissen is geregeld in artikel 215 van het EG-Verdrag en in het kaderakkoord over de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de Commissie.

Wat betreft pensioenen, overbruggingstoelagen en andere rechten: de rechten van leden van de Commissie die hun ambt voortijdig neerleggen verschillen niet van die van commissarissen die hun volledige ambtstermijn uitsdien.

Een commissaris heeft bij het neerleggen van zijn of haar ambt recht op een overbruggingstoelage voor een periode van drie jaar, gezinstoelagen, een pensioen vanaf de leeftijd van 65 jaar, een overlevingspensioen en vergoedingen voor inrichtingskosten, reiskosten en verhuizingskosten.

Voormalige commissarissen die hun ambt voor hun drieënzestigste hebben neergelegd komen in aanmerking voor dekking door het gemeenschappelijk stelsel van ziektekostenverzekering op voorwaarde dat ze geen winstgevend beroepsbezigheid uitoefenen en niet in aanmerking komen voor dekking door een nationale ziektenkostenverzekering. Commissarissen die voor het eind van hun ambtstermijn hun post verlaten komen daarom normaliter niet in aanmerking voor dekking door het gemeenschappelijk stelsel van ziektekostenverzekering.

*
* *

Vraag nr. 88 van Athanasios Pafilis (H-0787/08)

Betreft: Dagvaarding van Griekse advocaten

Onlangs werd een aantal Griekse advocaten op verzoek van de Franse autoriteiten gedagvaard voor het parket van Athene, omdat hun beroepskaarten zich in het bezit bevonden van vermeende leden van de Koerdische organisatie PKK die toevallig in Frankrijk waren gearresteerd. Een dergelijk optreden is onaanvaardbaar en zonder weerga: de advocaten worden zo in plaats van verdedigers van vervolgte burgers tot bondgenoten van de vervolgingsautoriteiten en informanten gemaakt of worden zelfs verdacht van "terroristische" misdaden. De Atheense orde van advocaten en ook een aantal andere Griekse organisaties hebben dit optreden dan ook reeds unaniem veroordeeld.

Vindt de Commissie dat de vrije uitoefening van het beroep van advocaat en de plicht tot beroepsgeheim gerespecteerd worden? Is zij van plan over te gaan tot de afschaffing van de "zwarte lijst" van terroristische organisaties en de desbetreffende "antiterroristische" wetgeving, die een flagrante schending vormen van de fundamentele democratische rechten?

Antwoord

De Commissie is nadrukkelijk gecommitteerd aan de bestrijding van het terrorisme.

Het tegengaan van het terrorisme moet hand in hand gaan met de eerbiediging van de mensenrechten, met inbegrip van het recht op een behoorlijke verdediging en bijstand door een advocaat. De vrijheid van advocaten om hun beroep uit te oefenen en het beroepsgeheim moeten volledig worden gerespecteerd.

Met betrekking tot de zogenoemde "zwarte lijst" merkt de Commissie op dat Gemeenschappelijk Standpunt 2002/402/GBVB betreffende Al Qaida en de Taliban en Gemeenschappelijk Standpunt 2001/931/GBVB betreffende andere terroristische groepen en individuen zijn goedgekeurd ter uitvoering van de resoluties van de VN-Veilighedsraad, die in overeenstemming met artikel 25 van het VN-Handvest bindend zijn voor de lidstaten.

De daarmee verband houdende "antiterroristische" wetgeving heeft betrekking op het bevriezen van bezittingen (Verordeningen (EG) nrs. 881/2002 en 2580/2001) en is onderwerp van een arrest van het Hof van Justitie van 3 september. De Commissie concludeert dat het Hof van Justitie van oordeel was dat er bepaalde verbeteringen in de aanwijzingsprocedure nodig zijn, maar dat er geen redenen zijn om te concluderen dat het bevriezen van bezittingen illegaal is indien genoemde verbeteringen worden uitgevoerd.

*
* *

Vraag nr. 89 van Laima Liucija Andrikiienė (H-0793/08)

Betreft: EU-prioriteiten inzake de conferentie van donorlanden voor Georgië

Welke resultaten wil de Commissie behalen op de conferentie van donorlanden voor Georgië die op 22 oktober 2008 in Brussel wordt gehouden? Welke bijdrage zal de EU leveren aan wederopbouw en herstel van Georgië? Wat zijn de prioriteiten van de EU en hoe denkt zij deze ten uitvoer te leggen? Welke taken zal de Commissie vervullen bij de coördinatie en tenuitvoerlegging van de internationale financiële bijstand aan de wederopbouw en het herstel van Georgië?

Antwoord

Zoals opgedragen door de buitengewone Europese Raad van 1 september 2008 en de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen van 15 september 2008 heeft de Commissie gewerkt aan het leveren van een bijdrage aan de steun aan Georgië. In overeenstemming hiermee heeft de Commissie een economisch herstel- en stabilisatiepakket opgesteld en in samenwerking met de Wereldbank op 22 oktober 2008 in Brussel de internationale donorconferentie voor Georgië georganiseerd. Uitgenodigd voor deelname aan de donorconferentie waren de EU-lidstaten, belangrijke internationale donoren, internationale financiële instellingen en internationale en VN-agentschappen. Het doel van de conferentie is om toezeggingen van donoren los te krijgen om Georgië te helpen bij het oplossen van de grootste problemen waar het na het conflict in augustus 2008 mee te kampen heeft.

Tijdens de conferentie zal de Commissie haar steunpakket van vijfhonderd miljoen euro voor de periode 2008-2010 presenteren. Dit pakket laat zien dat de EU zich ten volle inzet om tegemoet te komen aan de behoeften die zijn ontstaan als gevolg van het conflict.

De Commissie heeft prioriteiten vastgesteld en werkt aan de selectie van projecten, in overeenstemming met het gezamenlijke Needs Assessment Report van de Wereldbank en de Verenigde Naties en het Flash Appeal van de VN (dat is opgenomen in de Needs Assessment). De prioriteiten van de Commissie hebben betrekking op de meest onmiddellijke behoeften, zoals de herhuisvesting van binnenlandse ontheemden, rehabilitatie en economisch herstel, macrofinanciële stabilisatie en steun voor de infrastructuur. Vervolgens heeft de Commissie contact opgenomen met de Georgische regering en internationale donororganisaties om deze prioriteiten te bespreken en te coördineren met hun plannen. De donorconferentie zal ook de gelegenheid bieden om een inventarisatie te maken van de afzonderlijke plannen en programma's van alle donoren, die de basis zal vormen voor de toekomstige en voortgezette samenwerking met hen.

*
* *